

AZ ATHENAEUM OLVASÓTÁRA

ITT ÉS A JÖVŐ ÉLETBEN

REGÉNY KÉT KÖTETBEN

IRTA

BENICZKY-BAJZA LENKE

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM IROD. ÉS NYOMDAI R.-T. KIADÁSA.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-089-1 (online)
MEK-14769

ELSŐ KÖTET.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Szomorú, esős idő volt, s a láthatárt sűrű köd borítá. Egyike azon novemberi reggeleknek, midőn nem tudjuk nappal van-e vagy este, s midőn a városban még délelőtt nyolcz órakor is csak a gázlámpák segítségével lehet az utcákat egymástól megkülönböztetni.

A város egyik térs piaczán emelkedő palota előtt robogó bérkocsi állt meg, s a kocsiból kiugró ifju előbb figyelmesen körültekintett, aztán a ház számát nézte meg, míg végre néhány percnyi habozás után észrevehető elhatározással huzta meg a csengettyüt.

Azonnal feltárult a kapu, s terebélyes termetű portás jelent meg, figyelmesen tekintve az ujonjöttre; kinek, bő prémes köpenybe burkolva, csak haja és szemei látszottak.

- Jó reggelt Fülöp - mondá barátságosan, de nem minden habozás nélkül az ifju, szedesse le málhámat, s mutassa meg, merre menjek szobáimba.

A portás egy pillanatig kételkedve nézett az ifjura, aztán levette sipkáját és mélyen meghajlott.

- Nagyságod elfelejté a járást? viszonzá kétkedő hangon, s percz alatt megrántotta a csengettyüt, melynek hangjára egy inas futott le a lépcsőkön s kíváncsian lépett az ujonjötthöz.

- Vezess szobáimba, mondá az röviden neki, s az inas a portás intésére kivette az ifju kezéből táskáját és megindult fölfelé a lépcsőn követve az ujonjött által.

Az első emeleten jobbra fordulva több szárnyas ajtó előtt elhaladva az inas megnyitotta ezek egyikét s térs előszobán át kényelmes, gazdag butorzatú terembe léptek, mely lakatlannak látszott, bár a kandallóban tűz égett.

- Óh, tehát nagybátyám megkapta leveletem, mondá az ifju a kandalló elébe állva s kezeit a tűznél melegítve s várakozott.

- Szolgálatára! viszonzá az inas. Nagyságodat már tegnapra vártuk.

Az ifju eközben leveté felső ruháját, s karcsu, magas, kissé nagyon is átlátszó alak állt a kandalló előtt. Világos aranyszőke haja rendetlen gyűrűkben környezé hófehérségű arczát; finoman hajlott orra mellett világos kék szemei alatt néhány sárgás szeplő volt észrevehető.

Az egész alak előkelő uri tartással birt, s jó hatást tett a szemlélőre.

- Nem kíván lefeküdni nagyságod? kérdé az inas.

- Inkább reggelit hozz. Jó meleg theát s valami enni valót, éhes vagyok.

Az inas távozott.

Az ifju előbb a tükör elé állt, s figyelmesen nézte meg magát, haját kissé rendbeszedte, s a mellék ajtóhoz lépve, azt megnyitá s a szobába tekintett.

Ugyanaz a pompa, izlés, rend, de némaság tárult elébe, a minőt a teremben talált, csak azzal a különbséggel, hogy míg az első társalgási terem, ez hálószoba volt, s az ágy fölvetve - tulajdonosára látszott várakozni.

Az ifju egy pamlag fölött függő képhez lépett, mely fiatal, alig 13-14 éves leányka képmása volt, életnagyságban, mosolygó, derült arczczal, holló haja nyakára, vállaira hullott, s piros ajkai csufolódni, ingerkedni látszának.

- Izabella, suttogá önkénytelen az ifju s kisded arczképet vonva ki mellénye zsebéből, azt figyelmesen hasonlítá össze amazzal, aztán hirtelen elrejté, mert lépteket hallott.

A mellékszobába az inas tért vissza a reggelivel. Gőzölgő thea, finom chinai porcellán és izletes reggeli vonta magára a kilépő figyelmét, ki azonnal hozzá fogott a reggelizéshez.

- Nagyságod megérkezte a legnagyobb örömet idézi elő a háznál, kezdé az inas megállva az asztal mellett. A régi cselédség el van ragadtatva szerencsés visszajövetelén, s az öreg Lukács azonnal itt lesz örömét kifejezni.

- A jó öreg! mondá mosolyogva az ifju, én is óhajtom őt látni, csak ne engedd őt mindamellettt váratlanul a terembe lépni, előbb jelentsd, hogy ki jön, mert tudod, hogy nagy beteg voltam, s minden váratlan új arcz látása nagy hatással van reám.

- Szolgálatjára, nagyságos ur.

- És bátyám még alszik?

- Már öltözködik, rögtön megjelenték neki nagyságod érkezését, s azt izené, hogy azonnal itt leend...

- Kár volt őt zavarni, mondá odavetve, mialatt jóízűen evett.

- Már alig várhatja, hogy lássa nagyságodat, ő és a - kisasszony is...

- Mindketten jól vannak? kérdé az ifju.

- Egészen jól.

Léptek hangzottak s az ifju önkéntelen összeresztett.

- Az öreg Lukács, mondá az inas, kitekintve, miközben az ajtón siető ősz alak lépett be s karjait kinyújtva rohant az ifju felé.

- Hála Isten, kiáltá megragadva kezeit, hála Isten, hogy...

Hirtelen elhallgatott.

- Nos? kérdé az ifju nyájasan mosolyogva, miért hallgatsz el, nem ismersz, Lukács?

- Mennyire megváltozott, mondá az öreg akadozva, mily rossz színben van, ah, kedves uram, alig ismertem meg.....

- Négy éve, hogy nem láttuk egymást, viszonzá mosolyogva az ifju, s ez alatt szakállam megnőtt s mint tudod, hosszú ideig beteg voltam.

- Igaz, igaz, de mégis...

Ekkor magas, tekintélyes öreg ur lépett be s élénken sietett az ifju felé, ki hasonlón fölugrott s perc alatt egymás karjaiban voltak.

- Kedves bátyám!

- Édes öcsém! e felkiáltások hangzának s mindkettőn nagy megilletődés látszott, mig végre az öreg kissé eltolva magától az ifjut, figyelmesen tekintett reá.

- Mint megváltoztál, mondá s mily beteg-szined van még most is. Ha nem tudnám, hogy te vagy, nem ismernék reád.

- Ah bátyám!... azt már még sem hiszem, viszonzá könnyedén s kissé erőltetett vidámsággal az ifju; mialatt az öreg helyet foglalt.

- Van-e annyi enni való, hogy én is veled reggelizhessem? kérdé a bátya.

- Azt hiszem van, de ha nincs, azonnal hoznak. Károly, folytatá tökéletes otthoniassággal, hozz még theát.

Aztán Lukácshoz fordult.

- Az én öreg Lukácsom nem akar rám ismerni, mondá nevetve, úgy látszik, azt hiszi, ki-cseréltek.

- Azt nem, kedves nagyságos uram, viszonzá habozva Lukács, de annyi bizonyos...

- Hogy megváltoztál, folytatá a bátya, kit Szolmer Ottónak hittak s Pest egyik leggazdagabb bankárja volt.

- Négy évi távollét bátyám, s a kiállott betegség, mondá az ifju majdnem érzékenyen, mialatt észrevehető halovány lőn; még most is némelykor oly gyöngye vagyok, hogy alig hihetem, miként egészségem tökéletesen helyre állt.

- Igaz, igaz öcsém, s azért vigyázni is kell magadra, s kerülni minden izgatottságot. Menj Lukács, a multakról s Alfréd gyermekéveiről majd beszélhetsz máskor, most az ut után kimélni kell a nagyságos urat...

Az inasok szó nélkül hagyták el a szobát, s Alfréd hálás pillantást vetett nagybátyjára, ki őt, mint látszék, kellemetlen helyzetből szabadítá ki.

A két férfi egyedül maradt.

- És Izabella? kérdé élénken az ifju.

Az öreg hamisan mosolygott.

- Vártam e kérdést, midőn egyedül maradtunk, ő még nem tudja, hogy megjöttél. Tegnap este vártunk, s miután nem érkezted, meg voltunk győződve, hogy gyenge egészséged nem engedvén az éjszakai utazást, ma este jösz.

- De hogy van ő, nagy, szép, egészséges?... kérdé hévvel, hasonlít-e még ezen arczképhez?

Az öreg elvette az eléje nyújtott kis képet, s mosolyogva szemlélte.

- Valóban, Alfréd, ő nem kevésbbé változott meg, mint te, e kép többé nem hasonlít hozzá.

- Ah, mint kívánom őt látni, vajjon ő is oly megváltozottak fog-e találni, mint mindenki?

- Talán az első perczen, azonban ő gyermek volt, midőn elmentél s ma 19 éves hajadon, ki már másként lát és itél s készülj reá, hogy ő is meg lesz lepetve.

- És az üzlet? kérdé szivarra gyujtva Alfréd, hónapok óta nem kaptam e tekintetben semmi tudósítást, minden a régi kerékvágásban?

- Sőt virágzóbb, mint valaha. Az utolsó évek bukásai minket nem érintettek, s a mai pénzviszonyok között minden veszélytől érintetlen maradt a cég, mi nagy ritkaság és megbecsülhetetlen.

- Hála Istennek! És most bátyám, a hosszú távollét után én is teljes erővel látandok a munkához, nem volnék Szolmer, ha dolgozni nem szeretnék, a tétlen élet már terhemre van.

- Ennek örülök. A munka nélkül élő ember a föld terhe s egy ember sem született hivatás nélkül. Ha egészséged tökéletesen helyre áll, bevezetlek az üzletbe, s úgy a mult viszonyokkal, mint a folyó üggyekkel meg kell ismerkedned, hogy lábaid alatt az alap biztos legyen.

- Köszönöm, bátyám, ezt reméltem s meghálálni legfőbb igyekvésem leend.

Az öreg jó indulattal szemlélte öcscsét, ki ritka csinos ifju volt s kinek fiatalsága daczára hangjában sok erély, komolyság hangzék, mi a bankárnak nagyon tetszett; szemeit le nem vette a szép, komoly kifejezésű arczról, mialatt az ifju gondolkodva szemlélte szivarja füstfelhőit.

- És a Marbell-féle kölcsön? kérdé egy idő mulva: megtörtént? Betegségem előtt az utolsó levél, melyre emlékszem, ez angol bankházzal való összeköttetésről szólt, azután semmit sem hallék róla többet....

- Megtörtént és ez nagy eredmény. Hitelünk ez által milliomokat nyert; az ily házzali összeköttetés oly hitelt ad a bankunknak, mely nagy vagyont képvisel.

- Ezen örülök. Én szivesen vettem volna részt ez ügyben, de ekkor távol voltam Londontól s a nagy betegség küszöbén.

- Tudom, tudom, öcsém, nem kételkedem jó akaratodban annál kevésbé, mert a mult eléggé meggyőzött jelleted, hajlamaid és tehetségedről, s leginkább meggyőződtem ügyességedről akkor, midőn néhány hónapra külföldre meneteled után oly ügyesen végezted azon ötszázezer frankos kölcsön fölvetelét.

Az ifju arczán észrevehető öröm villant át.

- S remélem, a jelen nem czáfolja meg e jó véleményt?

- A ki akar, az tud is: mondja a példabeszéd, s tudod, hogy czégünk jelszava »akarni és tenni« volt mindig, mit már az első Szolmer iratott fel a palota homlokára, ehhez mindig hivek maradtunk, és üzletünk minden időben virágzó volt; és a mi a legfőbb, vagyonunk együtt maradt, valamint, ha Isten is úgy akarja, mint mi, úgy most sem oszlik az föl, s a jövő egy, és osztatlan Szolmer czéget ismerend, mint ismert a mult idő.

- Ez még kérdés, mondá habozva az ifju, s önkénytelenül kémlő pillantást vetett bátyjára.

- Ezt remélem. Izabella e gondolatban nőtt fel, s ha te külföldön nem hagytál hátra valamely komolyabb szenvedélyt, mitől megvallom egyidőben féltem, úgy nem áll ez óhajtás utjában semmi.

- Ó bátyám, rajtam nem mulnék, azonban tudja mily változók a leányok s Izabella, ki oly szép és gazdag, s ki válogatni fog és már tette is a kérőkben.....

- Ez igaz, azonban ő menyasszonyod, osztja óhajtásomat s valamely nagy dolognak kellene közbe jönni, mint határozott ellenszenv, vagy valamelyitek részéről egy nagy szerelem, hogy szavához hűtelen legyen.

Az ifjunak önkéntelen erőltetett mosoly villant át vonásain, mialatt bátyja beszélt.

- De most menj nyugodni, folytatá a bankár, aludjál pár órát, hogy aztán Izabellához menjünk, ki akkorra már türelmetlenül fog várni.

Mindketten melegen szoritának kezet, s midőn az öreg távozott, az ifju kimerülten esett egy karszékbe és kezeibe hajtá fejét.

II.

Szolmer Izabella egyike volt azon hölgyeknek, kik pusztá megjelenésükkal hatást idéznek elő.

Karcsu, magas, junoi alak, tökélyes formákkal, bársony simaságu arczbőr, villogó fekete szemek, holló fürtök s kissé gunyosan fölvetett piros ajkakkal, melyek egyaránt készen látszának lenni a gunyra és megnyerő szavakra.

Ha hozzá gondoljuk e külsőhöz azt, hogy esze szikrázó volt, s hozománya pár millió, ugy kitalálhatjuk mily szerepet játszhatott a világban...

A nap végre keresztül küzdte magát délfelé a setét felhőkön s a köd eloszlott, novemberben szokatlan fényes és meleg sugarak törtek át a fehér csipke-függönyökön s derült színt kölcsönöztek a különben is világos butorzatu szobának, hol az első sugár megjelenésekor Izabella fölnyitá szemeit.

Mosolyogva szemlélte az ide-oda mozgó sugarakat, melyek rézsutosan estek a szobába, s hol egyik, hol másik szép és értékes tárgyat világíták meg, követve az ágyban fekvő hölgy szép szemei által, kinek barna bársony bőrére rózsaszínt lehelt az álom s meleg mozgó vére keresztül látszott arcának finom erein.

Egy idő múlva komornája lépett a szobába, kezében nagy és pompás virágbokrétát tartva.

- Alfréd nagyságos ur megérkezett s jó reggelt kívántat általam a kisasszonynak és e bokrétát küldi, mondá, azt a selyem takaróra helyezve.

Izabella percz alatt felült, a bokrétát lángpiros arczczal ragadá meg, s aztán mosolyogva szállt ki ágyából és egy közeli székre ült.

- Siessünk, mondá hévvel; Alfréd már rég itt lehet, a vonat hatkor érkezik s most tiz óra, miért nem költött föl előbb?

- Nem mertem, és meg is volt tiltva, az öreg nagyságos ur maga akarta tudatni Alfréd ur megérkeztét, de ő megelőzte őt e bokrétával.

Izabella mosolyogva nézdelé a gyönyörű virágokat, aztán sebesen öltözni kezdett.

- Láttad őt? kérdé ismételve; beszéltél vele, jó színben van, vagy látszik rajta a kiállt betegség? szólj, ugye atyám nagyon örül.

- Az öreg nagyságos ur ki van cserélve, az öröm ragyogóvá teszi arczát, együtt reggeliztek az ifju urral, kit én azelőtt nem ismertem, de Lukács azt állítja, hogy nagyon megváltozott.

- Ah, te nem ismerted őt Lina, ez valóban eszembe sem jutott. Tehát megváltozott, szegény Alfréd, hogy is ne, oly nagy, és hosszú betegség után?

- Mi baja volt az ifju urnak?

- Ne is kérdezd, alig merek rá gondolni, előbb agyvelő gyuladása volt, s aztán...

Elhallgatott s összerázkódott.

A komorna csodálkozva nézett reá...

- Aztán agybaja volt, sokáig félrebeszélt, azt hitték megőrült, de hála Istennek, egy párisi orvos kigyógyítá s megóvta őt a legborzasztóbb betegségtől.

- Szörnyűség, mondá részvéttel a komorna, mialatt aranyhálóba szoritá a gazdag fekete haját, melynek alig volt helye oly kis helyen s majd itt, majd amott dugta ki magát egy makranczos hajgyűrű.

- Azonban most már semmi baj, ő ismét körünkben van s bár többé nem játszhatunk együtt, mint kis korunkban, de ő nagyon hiányzott nekem, s nem volt nap, hogy rá ne gondoltam volna, ugy szeretem őt, mint bátyámat.

Ezt mind a legnagyobb közönnyel mondá. Ugy beszélt róla, mint testvéréről s csodálkozva és kérdőleg nézett Linára, midőn az az utolsó szavakra kétértelműen mosolygott.

- Az öreg Lukács és a többiek azt mondják, hogy...

- Mit mondanak?

- Hogy nagyságtok egymásnak vannak szánva s hogy azért kapott kosarat a gróf ur s a főhadnagy és a többiek.

- Erről szó sincs: mondá villogó szemekkel, komor határozottsággal, majdnem haraggal Izabella; tartsd meg emlékezetedben egyszer mindenkorra, hogy erről eddig még soha sem volt nálunk szó...

E szavak után Lina zavartan állt urnője előtt, kinek öltözékével elkészült, míg Izabella szó nélkül haladt az ajtó felé, miközben néhány szál virágot tűzött keblére, melyet a bokrétából huzott ki.

- Kisasszony neheztel... mondá halkán a komorna.

- Ha többé senkinek nem említed a dolgot s nekem sem beszélsz róla, úgy megbocsátok, viszonzá megállva. Legalább addig nem, míg én nem szólok róla; s remélem, ez soha sem történik, tevé halkán s egy sóhajjal hozzá.

Ezután elhagyta a szobát s a kised társalgó terembe lépett, mely valódi műemkek volt a maga nemében s egészen urnője korához illett.

Itt körültekintett, de a szoba üres volt, folytatta útját s a mellék nagy társalgási terem tulsó felén hangok ütven meg füleit, sietve haladt a félig betett ajtóhoz, hevesen nyitá azt fel, belépett, de némán, meglepetve állt meg, s arcát halott halványság boritá.

A szoba közepén két férfi állt, az öreg bankár és Alfréd, s érdekes párbeszédben látszottak lenni, úgy hogy a belépő Izabellát, kit az ajtónál lehulló nehéz függöny különben is eltakart, nem vették észre s tovább folytatták beszédüket.

Izabella mozdulatlanul leszögezve maradt helyén, szemei bámulat és kételylyel tapadtak az ifjura s midőn az megszólalt, összerázkódott és siető nesztelen léptekkel hagyta el a szobát... Az ajtó mellett egy támlányba hanyatlott s eltakará arcát...

- Álmodom-e, suttogá? de mintha nem tudna nyugodni, ismét fölugrott, hévvel nyitá meg ujra az ajtót, és sietve közeledett a két férfi felé.

- Izabella! kiáltá most Alfréd, s hozzá futott és mindkét kezét nyujtá neki, de Izabella sötét szemei kérdőleg, kihivólag tapadtak reá s ajkait kétes, hideg mosoly környezé.

- Izabella! kiáltá lángvörös arcczal az ifju, mialatt sértődve ereszté le kezét, mit a leány el nem fogadott; ily fogadtatásban részesülök oly hosszú távollét után?

Izabella nem felelt. Lihegve, ingerültséggel emelkedett keble, szemeit nem tudva levenni az ifju arczáról, némán, megdermedve állt, mintha valamely bűvhatás alatt lett volna.

Atyja aggódva lépett hozzá.

- Izabella, mondá megragadva leánya kezét, nem ismered Alfrédet? De hisz ez lehetetlen, ő nem változott meg annyira.

A leány megrázkódott, magához tért s mosolyogva nyujtá unokatestvérének kezét.

- Igaz, mondá: nem ismertelek meg, a betegség nagyon megváltoztatott.

Alfréd fürkészve nézett a hideg, gunyos arczba.

E mosoly s e kézszorítás Judás csókjára emlékezteté, megfagylalá ereiben a vért.

- Mikor érkezéte? kérdé helyet foglalva, s mialatt beszélt, atyjára nézett.

- Ma korán reggel, tegnap nem jöhöttem, az ut Páristól Bécsig nagyon kifárasztott, s egy nap Bécsben ismét ágyban voltam...

És valóban e pillanatban is oly halotthalvány volt, oly beteg, izgatott és kimerültnek látszott, hogy külseje tökéletesen igazoló szavait.

Izabella reá szögezte szemeit, de nem felelt.

Az öreg bankár igyekezett e különös viseletét helyrehozni.

- És milyennek találod Izabellát! kérdé nyájasan öcscsétől. Nemde megváltozott, ama kisedd képhez, mely nálad van, nem hasonlít többé?

Alfréd mosolyogva vette elő az arczképet s összehasonlítólág szemlélé majd azt, majd unokatestvérét, ki a kép láttára hevesen hagyta el helyét s Alfrédhez lépve figyelmesen nézte azt.

- Emlékezel e képre Izabella, kérdé nyájasan az ifju. Elutazásom napjának előestéjén adtad ezt, hogy napról-napra láthassalak, s emlékezel ama szavakra, melyekkel kísérted ez ajándékot?

- E képet? kérdé Izabella oly hangon, mintha álmodnék. E képet! Ah mily régen volt az már.

- De én nem felejtém el e napot. E kép mindig velem volt, önkivületi állapotomban görcsösen szoritám azt kezembe, s midőn kimerülten, elgyengülve feküdtem ágyamban, vánkosom alatt volt vagy takarómon, mint legkedvesebb ereklyém, melylyel birtam.

Izabella sápadt, hideg kifejezésü arcza pirulni és enyhülni kezdett, mialatt Szolmer érzékenyen tekintett az ifjura, kinek hangja panaszos, szemrehányó és szomoru volt e szavak alatt.

- E kép! ismétlé harmadszor is Izabella, s önkénytelen ragadá meg az ifju kezét, mialatt mélyen, kérdőleg, majdnem esdeklőleg nézett szemei közé.

- Nem emlékszel reá, nem emlékszel azon perczekre, midőn elváltunk? Nyár volt, a hó és száraz nap után kellemes hűvös alkony Várda falván, a parkban sétáltunk s aztán csolnakba ültünk. Te a kormányon, én eveztem, s nevelőnőd a partról kiabált utánunk, félve, hogy nagyon messze megyünk s a sötétben valami baj ér bennünket.

- Valóban így volt.

- De mielőtt teljesen besetédett volna, visszatértünk s a társalgó terembe lépve, atyád figyelmeztetett, hogy az indulás percze elérkezett s én sietve akartam bucsut venni, nehogy érzékenységem észre vegyék, de te karjaimba vetéd magad és keservesen sirtál... emlékezel?

- Szórol szóra így volt, mondá a bankár.

- Igaz; suttogá Izabella, és mégis azt hiszem álmodom...

Az ifju türelmetlenül rejté zsebébe a képet, s arczán neheztelés látszott.

- Nem álmodol, de négy év sok idő, akkor gyermek voltál, most nagy leány vagy, s e négy év eltörlé a gyermekkori emlékeket.

- Nem az emlékeket, hanem az egyént, viszonzá nyomatékkal Izabella, én azon Alfrédet vártam vissza, ki emlékemben élt, kitől akkor bucsut vettem, kinek ez arczképet adtam, s ki... nem jött vissza - mondá kitörve...

- Izabella!

- Leányom!

A leány arczára sűrű könyek hulltak és sietve hagyta el a szobát s a két férfit, kik bámulva és különböző érzéssel néztek utána.

- Ez rossz fogadtatás! mondá végre keserűen Alfréd.

- Meg nem foghatom. Izabella oly okos, józan gondolkodású leány, s oly nagy örömmel várt téged, számitá a napokat, utóbb az órákat, türelmetlen volt, midőn tegnap meg nem érkeztél s most...

- Most azt érzi, hogy csalódott.

- Alfréd, mondá hozzá lépve, s karját megragadva Szolmer; légy nyugodt, te nem ismered a női természetet, mert valóban talány és kiismerhetetlen marad az örökké. Most hagyjuk a multat, reményeinket nyugodni, Izabellával ne szólj többé azon időkről, midőn mint menyasszony és vőlegény váltatok meg, légy iránta közönyös, és ő megtalálandja azon fonalat, mely most kisiklott kezéből, mely a multat a jövővel összeköti.

Az ifju egy közel álló székbe veté magát, s nem felelt.

Pár pillanatnyi csend állt be.

- És te milyennek találod őt? valóban oly szép lett-e, mint gyermekora ígérte?

- Nagyon szép, mennyivel fölül multa azon ígéretet, ő bájos gyermek volt s most ragyogó szépségű hölgy, de oly hölgy...

- Nos? kérdé feszülten a bankár.

- Ki nem fog soká egyet szeretni tudni!...

- Ezt a keserűség mondatja veled. Izabella azon lények közé tartozik, kik soha sem lesznek hűtelenek sem érzéseik, sem feltételeikhez, s az élet minden viszonyai között ugyanazok maradnak. Ilyen volt anyja is, s ő hajszálig hasonlít hozzá.

- Nagynéném! suttogá az ifju, s keblét mély, nehéz sóhaj hagyta el.

- És most térjünk vissza félbeszakított üzleti dolgainkhoz, mondá, s fölvette Izabella beléptekor letett szivarját.

Izabella heves, siető léptekkel haladt cabinetjébe, hol papiroost, tollat ragadva sietve irt néhány sort.

»Kedves kisasszony!

Tudva, hogy ön nem mulasztja el az alkalmat egykori kedvenczét, Alfrédet (ki ma megérkezett) viszont látni, kérem önt, hogy ma este nálunk ebédre megjelenni sziveskedjék.

Izabella.«

Csengetett.

Károly lépett a szobába.

- E levelet vigye azonnal Merite kisasszonyhoz.

Az inas átvevé a levelet, bement szobájába s az asztalra dobta.

- Majd később elviszem, mondá, s félbenhagyott dolgához látott.

Kevés idő múlva az »ifju ur« lépett a szobába.

- Parancsol valamit nagyságod? kérdé készséggel az inas.

- Menj szobámba s ott egy fekete táskát találsz, hozd azt ide.

Károly távozott, s Alfréd szemei a levélre estek, mely Merita kisasszonynak szólt, s midőn az inas visszatért, a levélre mutatott.

- Te viszed e levelet Merite kisasszonynak? kérdé, mialatt a táskát átvette.

- Szolgálatjára, de még van idő, mert bizonynyal ebédre hívja őt kisasszonyunk, mint rendesen, ha ír neki, s hat óra még messze van.

Az ifju szó nélkül távozott, s az inas folytatta munkáját.

III.

Hat óra volt, midőn Szolmer bankár és öcscse a fényesen világított társalgási terembe léptek, hol két nő, Izabella és volt nevelőnője ültek a pamlagon, s a belépők hallatára élénken fordíták feléjük szemüket. Izabella jelentőségteljesen szorítá meg társnője kezét, ki fürkészve vizsgálá Alfréd arcját, míg az a legjobb hangulatban, mosolygó arcczal lépett hozzá, s udvariasan hajtá meg előtte magát.

- Mily meglepetés, mondá, kezét nyujtván neki, mennyire örülök önt viszontlátni, Merite kisasszony, valóban ön semmit sem változott.

E szavakat őszinte örömmel ejté ki, s nem látszott észrevenni a fürkésző tekintetet, mely ez alatt Izabella szemeiből reá szögezve volt.

- Ah Alfréd ur, kiáltá az francziául; ön most is a régi udvarias; köszönöm a bókot, mit én csak annyiban adhatok vissza, hogy ön bár igen megváltozott, de előnyére.

- Bocsásson meg kisasszony, de ezt nem hiszem, viszonzá mosolyogva s egy sebes pillanással Izabellára Alfréd. Azt tudom, hogy megváltoztam, de az oly nagy betegség, melyen átmentem, soha sem változtat előnyünkre.

A férfiak helyet foglaltak s általános társalgás kezdődött, melyben a legnagyobb élénkséggel Alfréd vitte a főszerepet, s lehetetlen volt tőle megtagadni az észet és szellemdusságot, párosítva a legjobb neveléssel s valódi angolos szerénységgel.

Szolmer jóindulatu szeretettel legelteté rajta szemeit s gyakran kérdőleg nézett leányára, kin olykor habozás látszott, vegyitve kihívó kérdésekkel a multra s fürkésző kíváncsisággal, melylyel unokatestvérének minden szavát leste.

Alfréd mindenre a legnagyobb készséggel felelt, minden gyermekkori apróságra emlékezett, olykor ő maga pendített meg egy csekélységet a régi időkből s Merite kisasszonynyal oly őszintén nevetett, mintha most is a gyermekszobában volna.

Az ebéd a legvidámabban folyt le.

A nagy világítás, finom izletes ételek, néhány pohárka jó bor Izabella halvány arczára is rózsaszint csalt, s fekete szemei tűzben ragyogtak anélkül, hogy baljóslatu sötét kifejezésüket elvesztették volna.

Ebéd után színházba mentek, s midőn Izabella Alfréd karján a páholyba lépett, nem egy ifju tekintett irigységgel a bankár páholya felé, hol a milliomos bájos Izabella oldalán a kijelölt vőlegényt látták, mert annak tartatott az már elutazása előtt, s daczára, hogy akkor még Izabella gyermek volt, sokan tudtak azon tervről, hogy ha Alfréd, ki mielőtt az üzletbe lépett, utazni ment, visszajön, megtartják a kézfogót.

A Szolmer-czég, mint a nagybátya öcscsének mondá, már igen régi volt, ingathatatlan hitellel birt és keletkezése óta soha sem osztatott meg, mi a vagyonszaporodását igen nevelte.

Szolmer Ottó, a czég mostani feje, apjának legidősebb fia volt s alig lehetett két különbözőbb testvért látni, mint ő és öcscse Oktáv, Alfréd atyja. A többiek leányok levén, a két fivér a

rájuk maradt vagyont osztatlanul kezelte s Oktáv örömmel engedé át bátyjának a cég főnöke nevét. Ő gyenge testalkattal és kevesebb erélylyel birván, nem érzé magát a kereskedelmi pályára hivatva s az életnek inkább poezisát kereste, míg praktikus oldalát örömmel engedte át bátyjának, ki tetőtől talpig üzletember volt.

Oktáv, a fiatalabb Szolmer, nagyban foglalatostkodott a festéssel, s életének legfőbb vágya volt, hogy híres festő lehessen. Nem kimélt ez óhajlásának teljesítése és elősegítésére sem pénzt, sem fáradságot, míg bátyja a számokkal harczolt és üzletkönyveibe temette napjait; ő a szép olasz-ég alatt tölté életét, festett, ábrándozott, szeretett; és élvezett mindent, a mit egy csinos és gazdag független férfi élvezhet.

Soha sem tudakolta, mennyi az ő osztályrésze az üzletből, virágzik-e az vagy pang, mindig meg volt elégedve a jövedelemmel, mit neki bátyja adott s a két testvér távol egymástól - a legjobb egyetértésben állt.

Azonban soha sem birták egymást megérteni. Ottó azt tétlen életnek nevezte, amit Oktáv folytatott, s csodálkozott, hogy képes az munkanélkül napjait tölteni, míg Oktáv szivéből sajnálta bátyját, ki rideg számok társaságában éli le egész életét s gyakran fősvény zsugorinak tartá, ki életének minden percét pénzszerzésre fordítja.

Távol éltek egymástól, kiki megrovással gondolt a másik hibáira, de bensőleg szerették egymást s bármit áldoztak volna egymás jóvoltáért.

Egy napon Ottó nagy meglepetésben részesült.

Levelet kapott öcscsétől, melyben azt jelenté neki, hogy megházasodott, hogy a világ legszebb, legköltőibb lényét vette nőül, ki nélkül élni képes nem lett volna, s ki Rómában egy szegény festő leánya és teljesen vagyontalan. Bocsánatot kért tőle, hogy előbb nem tudósította őt házassági szándékáról, de mint irta, félt, ismerte bátyja pénzszeretetét, hogy ellenezni fogja a szegény leány elvételét, kinek nemcsak hogy semmi vagyona nincs, de még világtalan atyját is neki kell tartani, s így jobbnak gondolta a már megtörtént esküvőt tudatni és bocsánatát kérni bizalmatlansága miatt.

Midőn Ottó e levelet olvasá, enyhe mosoly jelent meg arcán és köny szemeiben. »Öcsém nem ismer engem«, mondá. Szivtelen számítónak tart, ki őt meleg szivével meg nem értem, s mennyire csalódik. Aztán irt öcscsének egy nyájas levelet, sok boldogságot kívánt neki a jövőre, kérdezte tőle, mennyivel küldjön neki több pénzt, mint eddig, s végre hívta, hogy jöjjön haza és elevenitse fel a csendes és magános Szolmer-palota némaságát nejével s később majd gyermekeivel, mert ő, miután öcsce megházasodott, alkalmasint nem fog nőszülni, s csak azt óhajlja, hogy első fiának, mint az összes Szolmer-vagyon leendő örökösének keresztelőjét ne külföldön, hanem itthon a családi ház termeiben tartsák meg.

E levélre Oktáv rövid időn vissza is jött s magával hozta nejét, ki az első percztől kedvence lőn Ottónak, s oly bájos, kedves és valóban költői lény volt, hogy lehetetlen lett volna őt nem szeretni.

Két év mult el s Oktávnak fia született, de az öröm pár óra mulva gyászra változott, mert a fiu ép és erős gyermek volt, de az anya meghalt s azt hitték, Oktáv eszt vesztí e csapásra.

Látni sem akarta fiát. A temetés után azonnal utra kelt és nem tért többé vissza.

A kis fiut Ottó úgy nevelte, mint sajátját, apja és anyja volt neki egy személyben s életét e gyermek és munkája között osztá meg, keveset ment emberek közé s vagyona mesés nagyságra emelkedett.

Alfréd, a kis fiu négy éves lett.

- Miért nincs nekem anyám, kérdé egy napon: minden gyermeknek van apja és anyja, csak nekem nincs, miért nincs neked feleséged?

Ez volt az első eszme, mely azon kérdést kelté fel benne, miért nem nősül ő meg, s hogy mily könnyelműség a roppant Szolmer-vagyont egy ily gyenge szülőktől származott egyetlen gyermek életére bizni, és ez eszme sok éjen és napon foglalkoztatá agyvelejét. Végre elhatározta, hogy megházasodik.

Nagy vagyon, jó név, csinos külsővel birt, de egyetlen oly házhoz sem járt, hol leányok voltak, s ha igen, soha sem fordított azokra figyelmet. Átlátta, hogy házassága nagy bajokkal fog járni. Mint udvarló nem akart föllépni, erre nagyon komolynak és korosnak tartá magát, s legjobbnak hitte egy Bécsben élő özvegy rokonának írni és megkérdezni őt, nem tudna e ismerősei között egy neki való leányt, kinek csekély vagyona is legyen, hogy ne függjön egészen tőle, mert az egyenletlenséget szül, huszonöt-huszonhat évest, miután ő negyven, szelid jó szívűt, mert egy fiut kell neki, mint fiát nevelni, s természetesen művelt, csinos külsejű és jó családból való legyen.

Ez nagyon sok kívánság volt oly embertől, ki levele kezdetén magát, mint kevés igényekkel bíró nősülőt mutatta be rokonának.

De az asszonyok rendesen szenvedélyes házasítók s így Szolmer rokona is kapott ez alkalmon és előbb egy köszönő levelet irt neki, amiért ily fontos dologgal bizta őt meg, biztosítá, hogy mindent el fog követni kívánsága teljesítésére s nemsokára be is váltá szavát és ismét irt, hogy jöjjön mielőbb Bécsbe, beszélni akar vele.

Szolmer elutazott s midőn két hét múlva visszatért, a viszontlátásnál Alfrédet karjaiba zárta.

- Három hónap múlva neked is lesz anyád, mint a többi fiuknak: mondá mosolyogva.

A kis fiu csodálkozva nézett rá.

És három hónap múlva fényes esküvőről irtak a lapok, mely Bécsben tartatott a mesés gazdagságu Szolmer bankár, s a szintén gazdag Reinhold Camilla, egy bécsi bankár leánya között.

Mindenki csodálkozott e házasságon.

Szolmer vagyonánál fogva nagyon elfogadható házasulandó férfi volt, a mellett kellemes, művelt, csinos ember, de az alig huszonkét éves Camilláról, ki Bécs egyik leghiresebb, legünnepeltebb leánya volt, s a gazdag Reinholdnak egyetlen örököse: ez mégis kissé talány-szerűnek tünt föl a közönség előtt.

Valami különöset, valami titokszerűt véltek e házasságban rejleni; s midőn a szép Szolmerné legelőször Pesten a nemzeti színházban megjelent, valódi tábora a látcsöveknek szegeződött reá, úgy hogy a második felvonás alatt már elhagyta a színházat.

E házasság után mindenki azt hitte, hogy Szolmer meg fogja változtatni eddigi életmódját, termeit megnyitja, szép feleségével tündökölni fog, de mindenki csalódott.

Nem Szolmer, de neje kívánt távol maradni minden társaságtól, igen kevés emberrel ismerkedett meg, néha színházba ment s olykor kocsikázni látták, de egyedüli mulatsága a könyvek, s legfőbb foglalatossága a kis Alfréd volt, kit saját gyermekeként szeretett.

Az emberek ebben még több meseszerűt, érdekest, rejtélyest találtak s végre közbeszéd tárgya volt, hogy a szép Camilla egy szerencsétlen és reménytelen szerelmet temetett e házasságba, s most mint asszony buslakodhatik, sirhat, holott, mint leány ezt nem tehetette volna.

S az embereknek ez állítását igazolta azon körülmény, hogy Szolmerné évről-évre betegbbnek látszott. Szépsége ugyan nem vesztett e halványság miatt, de termete, mely házassága

előtt telt, erőteljes volt, átlátszó vékony lett, szemei gyakran lázban égtek, olykor minden ok nélkül görcsös zokogásban tört ki, s máskor oly vidám és kicsapongó kedvvel birt, hogy Alfréddel végig futkosta, tánczolta a szobákat, énekelt, és zongorázott, s úgy viselte magát, mint egy tizenkét éves gyermek.

E viselet mindenkinek föltűnt a háznál, csak a bankárnak nem. Ő teljesen boldog volt, jobb, engedékenyebb, háziasabb és szelidebb nőt nem is kaphatott volna, mint Camilla, ki egyszersmind szerető anyja volt Alfrédnek s az egyedüli ok, mely miatt nyugtalankodott, hogy három évi házasság után Camillának még nem volt gyermeke.

Végre ez is meglett.

Házasságuk negyedik évében leányuk született, ki egyetlen gyermekük maradt: Izabella.

Szolmer ugyan jobban szeretete volna, ha első gyermeke fiu; de eleinte azzal vigasztalta magát, hogy lesz még fia is, később, midőn az évek teltek s e reménye nem valósult, elhatározta, hogy Alfrédet és Izabellát összeházasítja s végre szinte örvendett, hogy nem lett fia s így a Szolmer-czég ismét osztatlan marad s a két testvér-gyermek által egygyé olvad.

Alfréd ez idő alatt növekedett s a koránál sokkal fejlettebb, erősebbnek látszott gyönyörű szőke fürtökkel birt s egészen olyan volt, mint a templomokban az angyalokat festik.

Tökéletesen örökölte atyja költői hajlamait, annak ábrándosságát, meleg szivét anyja bájaival, szeretetreméltóságával párosulva, s oly kedves gyermek volt, minőt csak igen ritkán találni fiu gyermekek között.

A háznál mindenkinek kedvencze volt, s a cselédek azt állíták, hogy a bankárné jobban szereti őt, mint saját gyermekét, vagy legalább többet foglalkozik vele, s e gyengédséget, e szeretetet senki jobban nem viszonzhatta volna Alfrédnél mert ő is imádta nénjét, kiről sokáig meg volt győződve, hogy anyja, s kit mindvégig anyjának is nevezett.

Midőn Izabella a világra jött, Alfréd már nyolcz éves volt, s midőn először karjaiba vette a kis leányt, gyengéden megcsókolta és korához alig illő komolysággal mondá, hogy teljes szivéből fogja őt szeretni és testvére lesz s e fogadást meg is tartá.

Bármennyire ellentétes természettel birt is e két gyermek, együtt sohasem civakodtak.

Mindig Alfréd engedett, mindig a kis leány akarata szerint történt minden, s midőn ezt Camilla helytelennek találta, Alfréd szenvedélyes, szeretettel ölelé át nénjét, kérve őt, hogy engedje iránta háláját Izabella szeretetében leróni.

S e különös viseletet Alfréd mindvégig megtartá; minden tettéből, szavából, nem annyira Izabella iránti szeretete látszott, mint inkább azon imádás, melylyel nénjét körülvette.

Minden szabad idejét, mely a tanulásból fennmaradt, Camilla társaságában tölté; ha az kicocsizott, vagy sétálni ment, ő kísérte, ha egyedül volt, legfőbb vágya őt szórakoztatni; ha szomorú, elfelejtetni buját, szóval e gyengéd szivü atyának melegen érző fia, bármily gyermek volt is még, önkéntelen érezte, hogy nénjének, bármint rejti is azt, van valami titkos bujábanata, mit orvosolni nem lehet.

Az évek multak s Alfréd tizennégy, Izabella hat éves lőn.

Szolmer, bármely nehezére esett is, elhatározta, hogy Alfrédet külföldre adja, hol az tanulmányait tovább folytatja, azon meggyőződésben élve, hogy az oly ifju, ki egész életét az atyai háznál tölté, csak fél férfi lesz, elkényeztetett, elpuhult ember, ki minden lépten-nyomon gunyt és megvetést találанд a világban.

Ezt közlé nejjével és Alfréddel is.

Camilla sokkal inkább megütközött e terven, mint maga Alfréd, ki készen volt erre, bátyja sokszor ismétlé előtte e tekintetben nézetét s ő bármily nehéz szívvvel, de készen volt a távozásra.

Még csak a helyet kellett elhatározni, hova Alfréd menni fog.

- Ne igen távol, mondá kérő hangon férjének Camilla, s az rábizta, hogy jelölje ő ki a helyet, hol Alfréd tanulmányait folytassa.

Camilla észrevehetően habozott, s végre élénk pir borítá arczát, midőn Lipsét ejté ki, hol sebesen hozzá tevő, igen jó kollégium és reáliskola van.

Szolmer beleegyezett e kívánságba.

Mielőtt Alfréd elutazott, Camilla behívta őt cabinetjébe s hajáról egy fürtöt vágott le. Ki tudja, látlak-e még, mondá neki, s a fiu most először vette észre nénye átlátszó halványságát és kezének beteges reszketését.

Bármily nagy, felnőtt embernek tartá is magát a tizennégy éves Alfréd, e fölfedezésre könyekbe tört ki, megragadta nénye kezét, heves csókokkal borítá, s kérte őt, ne foglalkozzék ily szomorú eszmékkal, mert ő akkor távol tőle egy perczig sem leend nyugodt, mire Camilla mosolygott, s megnyugtató az érzékeny szívű fiut.

Alfréd távozása után még csendesebb lett a Szolmer-ház. A kis Izabella sokáig nem tudta elhinni, hogy Alfréd elment, s anyjától és nevelőnője Merite kisasszonytól naponként százszor megkérdezte, hogy mikor tér az vissza.

Izabella modora inkább hideg, tartózkodó, mint megnyerő, s bármily fiatal volt is még, mindenhol látszott, hogy apja számító eszét, annak hidegvérét, praktikusságát örökölte s teljesen ellentéte volt anyjának, kinek e tudat sok szomorúságot okozott.

Ez okozta, hogy Camilla sohasem bánt úgy saját gyermekével, mint Alfréddel.

Vannak természetek, melyek önkéntelen távol tartanak maguktól s ilyen volt Izabella is. Bármily nyájas, vidám, jókedvű volt is, sohasem párosult az nála engedékenységgel, odaadással, s nagy fényes ragyogó szemében volt valami, mi hasonlított a téli naphoz, mely ragyog, de nem melegít.

S talán leginkább ez volt az oka azon különösségnek, hogy míg Szolmerné türelmetlenül, szívdobogva várta Alfréd egy-egy levelét, addig saját leányával alig foglalkozott. Ha magával vitte őt kocsikázni, míg a kis leány Merite kisasszonynyal csevegett, addig ő a kocsis szögletébe dőlve, hallgatott, s önmagába, gondolataiba elmerülve tépelődött.

Igy mult az idő, s az év, és Alfréd fényes eredményü vizsga után visszatért rokonaihoz, hol őt a legnagyobb öröm és szeretettel fogadták.

Sokat beszélt tanulmányairól, iskolatársairól, azokról, kiket közülök leginkább szeretett, s mint állítá, igen kellemesen mult el tanulmányai között az év, és kivéve, hogy távol kell lennie rokonaitól, mi szomorítja őt, örömmel tér oda vissza.

Ez egy évi távollét minden tekintetben előnyére volt Alfrédnek. Nem csak hogy igen jól tanult, de modora biztosabb, önérzetesebb lett, a gyermekes félénkséget és bizonytalanságot, mely minden otthon nevelt fiut jellemez, levetkőzé; bár szelid, szerény, mint azelőtt, de biztosabb modort, kerekdedebb viseletet nyert, s midőn rokonai először látták őt, alig hitték, hogy egy év ily nagy változást idézhetett elő.

Az első viszontlátás nyájas öröme után Szolmer hivatalaszobáiba vonult s Camilla és Alfréd egyedül maradtak és folytatták a megkezdett beszélgetést a lipcsei életről s az iskolai év lefolyt napjairól.

- És ki volt legjobb barátod az intézetben?

- Természetesen Felix, kit néném ajánlott nekem.

A bankárné arcját láng borította e szavakra.

- Te rosszul értettél engem Alfréd, viszonzá elfogultan; én Felixet nem ismerem, de egy jó barátném irt nekem róla s levelemben csak kérdeztelek, hogy ösmered-e? Ha jól emlékszem nevére, Everarde Felixnek hívják.

Nehezen és nagy megerőltetéssel ejtette ki e szavakat.

- Az egészen mindegy, kedves néném, viszonzá szeretetteljes hangon Alfréd. Nekem elég volt az, hogy Felix neve az ön levelében előfordult, hogy azonnal barátságot kössek vele. Nagyon szerettem őt s ő is engem, és a mi a legcsodálatosabb, mint két testvér, úgy hasonlítunk egymáshoz. Ismeri őt?

- Nem... soha sem láttam.

- Épen ily szőke haja van, mint nekem, fehér bőre, kék szemei, kissé szeplős és beteges-halvány, két évvel fiatalabb mint én, de épen ily magas, csak hogy vékonyabb.

Alfréd nyájasan, vidáman beszélt s nem vette észre, hogy nénje arcza halott-halvány volt s ajkai reszkettek.

- És ő most hova ment a szünidőt tölteni? kérdé erőt véve izgatottságán.

Alfréd elkomolyodott.

- Azt nem tudom... Mint monda, szülői nem élnek, s atyjának egy jó barátja kezeli vagyonát, ki azonban soha sem viszi őt haza magához, s az idén egy jó barátjához megy Angolországba; s ha útja már régebben meg nem lett volna határozva, én hoztam volna őt magammal haza.

- Te! kiáltá helyéről fölugorva Camilla, s e kiáltás, e hang, oly kétségbeesett öröm s oly vad ijedt sikoltással volt kiejtve, hogy Alfréd rémulve hallgatott el egy perczre, azt hitte, nénje megőrült.

Soha sem hallott ily hangot, soha ily kétségbeesést az arczon, és oly vad szilaj örömet vonásokon, mint e perczben, s megragadta nénje kezeit, ki kimerülten rogyott vissza helyére és eltakará arcját.

Ez eset, ha lehetséges, még közelebb hozta egymáshoz Camillát és Alfrédet, s az ifju, ki már tizenöt éves volt, és koránál sokkal fejlettebb észszel és szivvel birt, sokáig gondolkodott és tünődött nénje különös viseletén, folytonos izgatott kedélyállapotán, erős hervadásán, és nagy fájdalmat, nagy nyugtalanságot érzett.

Az idő röpiült az otthonlét alatt, s Alfréd már ismét elérkezni látta a napot, melyben távoznia kellett.

Nénjétől nehezebben vált meg, mint egy év előtt, s valami különös előérzet azt monda neki, hogy nem fogja őt többé viszontlátni.

Alig volt képes magán erőt venni, hogy a bucsunál zokogva ne boruljon lábaihoz és meg ne köszönje neki szeretetét, jóságát s mind azt, mit vele e házba lépése óta tett, s midőn a kocsi-ból visszanézve utoljára látta a szép szenvedő arcot, az utána tekintő fájdalmas kifejezésű szemeket, megfogadá, hogy e tekintetet soha sem fogja elfelejteni.

Alig volt négy hónapig Lipcsében, midőn bátyja neje halálát tudatá vele, s e hir oly mértékben hatott reá, hogy még aznap ágyban fekvő beteg lőn s négy teljes hétig kételkedtek fölgógyulásán.

Végre jobban lett, tanulmányait folytatá s a szünidőre ismét hazajött; de ah, mily pusztaság volt neki most e ház, hol annyi boldog évet töltött, s hol gyermekéveinek minden emléke szeretett nénjét juttatá eszébe, ki neki minden tekintetben édes anyja volt, s kinek elvesztése rá nézve leírhatatlan csapás!

Bármily keserű volt is neki az elbeszélést hallani, a legutolsó, a legapróbb részletekig elbeszélését bátyjával Camilla utolsó napjait, halálát, betegségét; tudni akarta, hogy szűnt meg létezni azon lény, kit ő e földön legjobban szeretett.

A bankár mindent híven elmondott s azon különös körülményt is, hogy midőn neje meghalt, keblén egy medaillont találtak két üveggel, melynek mindegyikében egy-egy selyem lágyságu szőke fürt volt.

- Az egyik az enyém; - kiáltá kitörő fájdalommal Alfréd.

- És a másik?

- Azt nem tudom...

- Izabellának fekete haja van.

Mindketten mély gondolatokba merültek, s e tárgyat többé sohasem érinték, de Alfréd bármint igyekezik is azt elfelejteni, még évek múlva is gyakran gondolt ama fürtre, mely épen olyan szőke és puha volt, mint az övé.

Szolmerra nagy csapás volt neje halála s annak elvesztése után egész szeretetét leánya és öccse között osztá meg. Izabellánál régi nevelőnője maradt, kivel Szolmer teljesen meg volt elégedve, s ki szerinte Izabellát tökéletes, helyes irányban nevelé. A leánya engedelmes és engedékeny lett, soha sem volt reá panasz; jól tanult, kellemesen, ügyesen tudta magát viselni és Szolmer el volt ragadtatva úgy a növendék, mint a nevelőnő által.

Ha tudta volna, hogy e kitűnő nevelőnő iránya abból állt: soha nem ellenkezni növendékével, annak minden szeszélyét, minden kedvtelését teljesíteni; ez biztosította neki Izabella szeretetét, s ő jól tudta, hogy ez a legbiztosabb alap, melyre a házban maradásának jövőjét fektetheti.

Izabella természetének egyik legfőbb jellemvonása az uralkodni vágyás volt, s ennek a nevelőnő teljesen alávetette magát, és elérte azt, hogy a kis leány mindenki között legjobban ő hozzá ragaszkodott. Anyja, mint mondtuk, nem sokat foglalatoskodott vele, atyja annyira el volt foglalva, hogy a napnak legfeljebb pár óráját szentelhette gyermekének, s az egyedüli lény, kit, mint látszott, teljes szívéből szeretett, Alfréd oly keveset volt otthon, hogy végre nem csoda, ha valóban bizodalmas csak nevelőnője iránt lehetett.

Évek multak s Alfréd bevégezte tanulmányait és Izabella heves örömmel nézett eléje azon jövőnek, mely unokatestvérét neki teljesen visszaadja, s valóban az utolsó tanulási év befejezése után Alfréd megérkezett és ő is osztá huga azon véleményét, hogy bátyja őt most az üzletben fogja alkalmazni, s habár ő titokban kénytelen volt magának megvallani, hogy minden más pályára több hajlamot érez, mint a kereskedelmire, mindamellett eszébe sem jutott bátyját ezzel megszorítani.

Megadta magát sorsának, mit, ha neki férfi testvére vagy bátyjának fia lett volna, semmi esetre sem teendett; azonban gyermekkorától nem hallott mást, minthogy neki kellend egykor a Szolmer-czég tulajdonosának s ama nagy osztatlan vagyon urának lenni, mely e czéghez kötve van, s ő oly kötelességnek tartá ezt, mely alól magát fölmenteni nem lehet.

De bármennyire el volt is határozva, hogy a kijelölt uton fog haladni, nem volt nyugodt, s gyakran szemrehányást tett magának bátortalansága miatt, hogy nem mert bátyjával őszintén beszélni és tudtára adni azt, hogy ő legkevesebb kedvet és hivatást sem érez ama pályához s megkérdezni tőle, ha ily érzelmekkel lehet-e bátorsága magára vállalni azon felelősséget,

mely egy ily roppant vagyon kezelése s ily üzlet vezetése által vállaira nehezül. - De erre nem érzé elég erősnek magát. Rá nézve nagy szerencsétlenség volt, hogy teljesen öröklé apja gyengéd meleg szívét s anyja költőiségét, s egy iz, egy csepp sem volt benne a Szolmerek praktikus véréből, inkább költő volt, mint kereskedő, inkább ábrándozott, mint számolt.

Midőn befejezte tanulmányait s a jövőre gondolt, egy nemével a buskomorságnak nézett sorsa elébe, tudta, hogy két nagy elháríthatatlan kötelesség vár reá, mindkettő más aggodalmakkal tölté el keblét. Az egyik, mint mondtuk, pályája volt, a másik Izabella, kiről tudta, hogy bátyjának miféle tervei vannak vele s hogy az az ő számára kijelölt menyasszony.

Izabella szép volt, gazdag, művelt, szellemdus s Alfréd tudta, hogy őt szereti, de mindez egy hurját sem érinté szívének, s bármily fiatal volt is, érezte, hogy unokatestvére nem az a leány, ki őt boldoggá tehetné, neki a nőről egészen más álmái voltak.

Ha csak egy századrészben hasonlítana anyjához, gondolá ezerszer: úgy imádnám őt, de ő teljesen ellentéte neki, annak, kit még évek mulva is imádott s kit soha sem tudott feje fölött fénykarika nélkül képzelni és soha könnytelen szemekkel gondolni reá.

Ez érzések és eszmék foglalkoztaták őt az egész uton, midőn Lipcséből Pest felé utazott s oly izgatottan, oly leverten érkezett haza, hogy rokonai azt hitték, beteg.

Ő biztosította őket az ellenkezőről, s mindent elkövetett, hogy derült legyen, és valóban a legrútabb hálátlannak érzé magát ez örömmel és szeretettel szemben, melylyel őt bátyja és Izabella fogadták, ki, bár igen fiatal, de oly szép leánynya fejlett ez utolsó év alatt, melyben Alfréd nem látta őt, hogy az ifju bámulva tekintett reá.

E naptól fogva folytonosan együtt voltak; Szolmer bevezeté őt az üzletbe, együtt dolgoztak, s szabad idejét és az estéket Izabella társaságában tölté, kit napról-napra jobban vélt szeretni, s igyekezett ámitani magát, hogy szerelmes bele; és lassankint azt hívé, mindkét kötelességet sokkal könnyebb leend teljesíteni, mint gondolá.

Némileg nyugodtabb lön jövője fölött, s a legnagyobb igyekezettel ámitá önmagát, nagybátyját és Izabellát.

Hibának lehet-e ezt az ifjunak fölróni? Valóban nem. Nála a cél oly jó, oly szent, oly komoly volt, s annyira a legmélyebb becsületérzésből ered, hogy bármily következeseket vont is az önámítás maga után a jövőben, a miatt őt soha felelőssé tenni nem lehetett.

Azon munka, melyet bátyja számára kijelölt, titokban nehezére esett, leverte, kifárasztá őt, de mindig a legnagyobb szorgalommal, külsőleg a legjobb kedvvel végzé azt, és igyekezete annyira ment, hogy gyakran Szolmer megtiltá neki a tovább való munkát, s mint mondá szórakozni vitte őt.

Lovakat, paripákat tartott neki, bevezette őt a társaságba s azon házakhoz, hova az ifju azelőtt Camillával járt s hova most Izabellával ment és hol több fiatal szép leány volt, de ő kevés örömet talált e helyeken s e multságokban. Olykor kilovagolt vagy kikocsizott, néha egy vagy két látogatást tett, este unokahugát kísérte a színházba, mert más nyilvános multságban az még fiatalsága miatt nem vett részt, de ha igazán egy vidám, elégedett napot akart magának szerezni, úgy korán reggel kiment a budai hegyek közé, gyalog, egyedül, megkönnyült szívvél, a madarak társaságában, s a szép természet ölében töltött egy napot, és este ragyogó arczczal, tündöklő szemekkel tért vissza. Idealista volt, annak született, szíve minden nagyra, szépre, nemesre földobogott, - egyedüli vágya volt: a szabadság, s egy boldogságot hitt az életben létezni: a szerelmet.

S midőn ily séták alkalmával szíve megnyílt s a szép természet látása rezgésbe hozta annak hurjait, midőn tekintete a távoli láthatáron nyugodott, s feje fölött a nagy mindenség bolto-

zatát látta, csak egy eszméje, egy érzése volt: C a m i l l a ! Őt látta a felhő szárnyain, őt vélte hallani az enyhe szellő sóhajában, a múltban az ő emléke élt, hozzá imádkozott a jövőben, s tőle várt erőt, kitartást és segítséget, s most érezte csak, hogy rajta kívül soha sem szeretett valóban, mélyen senkit.

- Oh miért kellett neki meghalni! kiáltá s ilyenkor heves fájdalom dult szívében.

IV.

Fél év telt el, hogy Alfréd belépett az üzletbe s egy napon Szolmer, reggel, szokatlan időben kereste fel őt szobájában, mint mondá, komoly beszéde van vele.

Az ifju reszketni érzé szívé. Elérkezni látta a perczet, mely vészterhes volt ránézve, nem tudta, mely oldalról jön a veszély, de hogy e percz határozó leend életére, azt sejté.

- Hogy azzal, mit most tudodra adni jöttem, ily sokáig késtem, félévig hazajövedted óta, az az oka, mert előbb tudni kívántam, vajjon valóban birsz-e hivatással azon pályára, melyre a sors és körülmények által jelölve vagy; - kezdé szokatlan ünnepélyes hangon Szolmer, mialatt Alfréd minden vérét agya felé érzé tolni, s arcza majd halvány, majd sötétpiros lőn.

- Most e félévi próba után, mit körömben és az üzlet foglalatosságai között töltél, tudom, hogy e fontos hivatást képes vagy fölfogni, annak, bármily fiatal vagy is, megfelelsz, s én nyugodtan bizhatom reád úgy a Szolmer-ház több száz éves becsületét, mint vagyont, s néhány nap mulva elkészítem végrendeletemet, melyben téged általános és egyetlen örökösömmé teszek, örökösévé egy virágzó üzletnek és hat millió vagyonnak.

- Bátyám!

- Hallgass meg, e végrendelet nem azt jelenti, hogy én a halálra gondolok, vagy hogy az üzlettől visszavonulni kívánnék. Nem, de azt akarom, hogy te néhány nap mulva utazni menj, még pedig több évre, s mielőtt távoznál, akarom, hogy minden függő tárgy és ügy köztünk teljesen bevezett legyen.

Az ifju nem tudott szólani.

- Mielőtt e fontos állást elfoglalnád, szükséges, hogy ismerd a külföldet, néhány a mienkhez hasonló vagy nagyobb kereskedő házat, a legjelentékenyebb banküzleteket, s különösen óhajtom, hogy Angolországban több ideig tartózkodjál. El fogsz láttatni a legjobb ajánló levelekkel, pénzzel, a mennyire szükséged van; s csak arra figyelmeztetek, ne add át magad nagy mértékben azon élvezeteknek, melyek a korodbeli fiatal embernek világszerte kínálkoznak, s ne élj munka nélküli életet. Te, ki a foglalkozást megszoktad, kinek életének fő jelszava a »munka« lesz, ne engedd magad át azon élvezeteknek, melyek, mint már mondtam, gyakran édesek de nagy veszélyeket rejtenek magukban...

Az utolsó szavakat a bankár önkénytelen érzékenységgel ejté ki, elfogultan nyujtá kezét öcscsének, ki izgatottan szoritá azt meg s ajkai mozogtak, de egyetlen érthető szót sem volt képes kiejteni. Borzasztó kin és küzdelem marczangolta szívé, bátyja lábaihoz akarta vetni magát, bevallani neki, hogy ő nem képes az lenni, a mely szerepre őt a sors jelölte, hogy egy árnyát sem érzi azon hajlamnak, mely őt ügyes, okos és kitünő kereskedővé tegye, hogy inkább néhány ezer forint évi jövedelemmel fog élni, mintsem e milliókra menő vagyton kezelését átvegye, de nem volt bátorsága, nem volt ereje e jó öreg embert megszorítani, kinek ő annyit jót, az életben mindent köszönhetett.

Tehát még egyszer kínálkozott alkalom, hogy a jövőben feje fölött függő vészteljes felhőket elkergesse, még egyszer föltűnt előtte az ut, melyen haladnia kell, mely kivezeti őt a sötétségből.

Nem ragadta meg ez alkalmat.

Gyenge volt. Torkát valami különös fojtogató érzés szorítá össze, lehajtá fejét és hallgatott.

Szolmer ezt öröm, megegyezés és egyetértésnek vette.

- Még egyet, mondá aztán némi habozással, s fürkészve szögezte öcscse arczára szeméit, még egyet akarok tőled kérdezni, de előre bocsátom, hogy e kérdésre oly őszintén válaszolhatsz, sőt kell, hogy úgy válaszolj, mint azt szived legbensőbb érzése sugalja. Igéred-e ezt?

- Igérem!

- Tudod, vagy legalább sejtéd, hogy rád és Izabellára nézve gyermekéveitek óta egy tervet és reményt táplálok, melyről megvallom igen nehezemre esnék lemondani, de csak arra az esetre óhajtanám ezt, ha az mindkettőtök boldogságára szolgál, mert az oly házasságba, mely pusztán számítás volna s boldogtalanságot hozna magával, soha sem adnám megegyezésemet.

- Ez Izabellától függ... mondá habozva az ifju, s e perczen valóban azt hitte, hogy úgy beszél, amint érez. Ő Izabellát mint testvérét szerette, bátyja iránt oly hálát érzett, s szive teljesen szabad volt és oly erősnek hitte magát, hogy e feleletet szive sugallatának vélte lenni.

Szolmer könnyes szemekkel zárta őt karjaiba, mert hogy leánya mily mélyen s szenvedélyes szívének egész hevével szereti Alfrédet, azt régen tudta.

Még aznap minden lépést megtett, három tervének mielőbbi teljesítésére.

Pár nap múlva hitelesíté már régebben készített végrendeletét, melyben egész vagyonát egyenlő részben Alfréd és Izabellának hagyta.

Alfrédet ellátta minden szükséges irattal, pénzzel és ajánló levéllel.

S azután néhány napra az egész család kivonult a bankár egy közelfekvő birtokára Várdafalvára, hol az ifjakat a legnagyobb csendben eljegyezte egymásnak, s oly boldognak érzé magát, mint életében még sohasem.

Hogy tölté az ifju e napokat, mit érzett, midőn Izabellát, mint menyasszonyát szorítá karjai közé, elmúltak-e aggodalmai a jövőre nézve és valóban hitte-e, hogy boldog lesz és boldoggá teendi Izabellát?

Azt hiszszük, erre ő maga sem tudott volna akkor felelni.

Kötelességét hitte teljesíteni, s ez erőssé tette, és az életet, saját szívé s a veszélyeket még nem is sejté! Mindez teljesen ismeretlen volt előtte.

V.

Ki irhatná le azon gyönyört, kéjt, azon élvezetet, mit az utazás nyújt?

Szebbnél szebb vidékeket, remekebbnél remekebb műveket, minden órában újat, ismeretlent, változatost látni; mily gyönyör ez!

Csodálni az emberi elmét találmányaiban, csodálni a mindenhatót nagyságában, érezni azon magasztost, ihletteljest, mit érteni nem birunk, de mely előtt le kell borulni s érezni azon hálát, hogy megengedettett látnunk mindazon nagyságokat, szépségeket, remekműveket tömegesen, miket egyes fölkentek, egyes választottak hagytak magok után mily élvezet!

Utazatok és meg fogjátok érteni, amit leírni nem lehet!

Alfréd, midőn elhagyta Várdafalvát és rokonait, az első órákban nem tudta volna megmagyarázni, fájdalmat vagy örömet érez-e?

Érzelmek hasonlítottak azon elitélthez, ki halálában megnyugszik, sőt megérdemletnek tekinti azt, de örül azon néhány napnak, mely a haláltól még elválasztja, hisz az élet oly szép, s végre is semmit sem tudunk arról, mi következik azután.

- Két év még: gondolá, két év az élet, szabadság, vágyaink kielégítésének lehetősége - és azután?

Érítése megállt e gondolatra - azután a kötelesség!

Élvezni, tapasztalni, tanulni akart, és a legjobb feltételekkel indult el, bizalom, remény és becsületességgel telt szívvél; elhatározása szigorú volt, s nem tudta, hogy mindezen föltételek kivételére egy hiányzik nála, az - erő!

Az első hely, hol megállt, Bécs volt, mely városban Szolmer többféle ügyet bízott reá, s hol Camilla öreg szülőit is föl akarta keresni, kiket még soha sem látott.

Ugy gondolt e látogatásra, mint egy szent kötelességre Camilla emléke iránt, s midőn ügyeit végezte, egyenesen a Reinhold-házhoz hajtatott, a hol látogatási jegyét fölküldve Reinholdné által a legnagyobb örömmel és nyájassággal fogadtatott.

Midőn e sötét, régi, ódon építésű ház megvilágított lépcsőjén fölhaladt, önkéntelen azon lényre gondolt, ki e házban született, nevelkedett s ki most innét oly messze, régen künn pihen a temetőben; és szíve fájdalomtól reszketett.

Az első tárgy, melyre szemei estek, a társalgási-terembe léptekor Camilla életnagyságu arc-képe volt, melynek látására megdöbbenve állt meg s némán hajtá meg magát az elébe jövő magas termetű, ezüst haju, mély gyászban lévő Reinholdné előtt, - szólni nem volt képes.

A bankárné észre vette arcán a fölindulást, s kezét nyujtá neki.

- Ön szegény Camillámnak növendékfia, mondá reszkető hangon, Isten hozta hozzánk.

Leültek.

Mindkettő megindulásával küzdött, míg végre Alfréd előadta Szolmer és Izabella üdvözleteit, s elmondá utazási tervét, mely őt több évig távol tartja családjától, s azon reményét, hogy visszautaztában ismét megengedettetik neki, hogy tiszteletét tegye.

- Kedves fiam, viszonzá Reinholdné, ön nem tudja, mily óhajtást fejezett ki e szavaival. Az én óhajtásom az, hogy ne lássuk többé egymást viszont, s egyedüli kívánságom még e földön, hogy mielőbb elhagyhassam a siralom e völgyét.

Alfréd érzékenyen tekintett reá.

- Ön nem tudja, mi az olyan élet mint az enyém, és kívánom ne is tudja meg soha. Egyedüllét, örökös tépelődés a multon, folytonosan e sötét szemrehányó szemek látása itt fölöttem...

Sűrű könyvek hulltak hervadt halvány arczára, mialatt Camilla arczképére mutatott s aztán kitörve tevé hozzá: ah csak visszahozhatnám a mult időt, csak még egy évet élhetett volna, most talán minden másként volna!

- Ő boldog, nagyságos asszony, mondá erőt véve magán az ifju, oly lény, mint leánya volt, nem maradhat soká az élők között, nyugodjék meg rajta, aztán önnek van még szeretni valója.

Az agg nő észrevehetően megrezzent e szóra s kérdőleg nézett az ifjura.

- Unokám? dadogá, unokám?

- Izabella, ki rövid időn el fog jönni önöket meglátogatni.

Reinholdné megsimitá homlokát s nehéz sóhaj hagyta el keblét.

- Ah igen, Izabella, mondá közönyösen, s Alfrédnek úgy tetszett, hogy hangja észrevehető hideg lón e név kiejtésékor.

Ekkor föltárult a terem egy mellék ajtaja s egyenes, merev tartásu, szigoru arczu öreg ember lépett be: Reinhold bankár.

- Hallottam, hogy ön nőmnél van, mondá kezét nyujtva az ifjunak, ki ritkán érezett oly kellemetlen hatást, mint e férfi látására. Nemde Szolmer Alfréd?

- Nagybátyámtól a legszivesebb üdvözléseket hozom, viszonzá az ifju magát meghajtva s egy ideig a bankárral Izabelláról, aztán az üzletről beszéltek, mely társalgásban Reinholdné alig vett részt, s egyáltalában férje belépte óta sokkal tartózkodóbb lón és nem beszélt.

Végre Alfréd fölállt és távozni akart.

- Nem akarja Camilla leánykori szobáját megnézni? kérdé Reinholdné észrevehető habozás után.

Ennél nagyobb boldogság e helyen nem érhetne volna Alfrédet; - arczán öröm villant át de ajkai elnémultak azon dühös tekintetre, mely a bankár szemeiből feleségére lövelt.

- Jöjjön, mondá felegyenesedve s elhatározottan a bankárné, s mialatt előresietett, léptei sokkal határozottabbak voltak, mint midőn a fogadásnál Alfréd elé ment.

Pár szobán át egy kisdud kápolna tetejü terembe értek, mely világos rózsás szövetü, rococo stylben készült butorokkal birt. Középen egy rózsafazongora állt, körül a falon idylli aczél-metszetek s mindazon csecsebecsék, melyek egy tizenhatéves leány szobájába illenek.

- Itt lakott, mondá halkan az öreg nő, s félve tekintett vissza az ajtó felé, ha nem követte-e férje, de az a társalgó-teremben maradt s Reinholdné megkönnyebbülve folytatá:

- Utolsó levelében, melyet halála előtt irt, arra kért, hogy ha ön valaha e házba jön, volt szobájába vezessem, s megmutassam kedvencz tárgyait, miket ő helyezett még el... most megtörtént ez óhajtása, akar e valami csekély emléket innét? válaszszon.

Alfréd hirtelen körülnézett.

Az asztalon egy munka-kosár volt, s abban félbenhagyott igen finom csipke és egy könyv, melynek lapjai közül világoskék szalag függött ki.

- Ha szabad e könyvet és e kis darab csipkét kérem, mondá, de talán önnek is legkedvesebb emlékei...

- Ah nem, nem, vigye magával, ő kivánta így s én boldog vagyok, hogy kivánsága teljesült, csak rejtse el kérem, s férjemnek ne mutasson semmit.

Az ifju mohón ragadta föl a két kijelölt tárgyat és zsebébe rejté.

- Ez volt itt utolsó munkája és olvasmánya, sugá hirtelen, mert férje lépteit hallá, ki e perczen megjelent az ajtóban s fürkészve tekintett körül és nejére, ki lesütvén szemét, így akarta elkerülni a rászegzett kérdő tekintetet.

- Ezek szomorú emlékek, mondá komor hangon, de árnya sem volt abban a részvét vagy szeretetnek, s Alfréd alig várta, hogy a házból meneküljön, hol oly viasz helyzetben érezte magát e két öreggel szemben, kiknek ez egyetlen találkozás alkalmából egész életét ismerni vélte.

Sohajtvá hagyta el a házat, s későn lévén, egyenesen az indóházhoz hajtatott, hol Párisig váltott magának jegyet, melyet Bécs után legelső tartózkodási helyül jelölt ki.

Midőn a coupéba lépett, egyedül volt. S alig várta, hogy az oly váratlanul nyert ereklyéket elővehesse s ajkaihoz szorítsa.

Elővette a könyvet s érdeklődéssel nézte meg annak címet. Heine költeményei voltak, neki is kedvenc költője; de oly sötét volt a coupéban, hogy egyetlen betűt sem bírt a címen kívül kivenni, s a kisded csipkével együtt gondosan uti táskájába helyezé és elgondolkozott.

Különös érzések vettek rajta erőt, valamely titokszerűséget vél a Reinhold-házon és annak tulajdonosain észrevenni.

Most először merültek föl agyában oly kérdések, melyek gyermekkorában teljesen észrevétlenül simultak el előtte.

Miért volt boldogtalan Camilla? Miért nem találkozott soha szülőivel nyolcz éves házassága alatt, miért volt oly rögtöni házassága a bankárral, ki nála husz évvel volt korosabb és semmi tekintetben sem oly költői lényhez illő férj, mint Camilla volt?

Szép, gazdag, alig husz éves, a természet minden kedvezményével felruházva... tépelődött az ifju s oly boldogtalan; mert hogy az volt, most már egészen biztosnak látszott előtte, s fájó szívvel hasonlító emlékében össze a pár óra előtt látott viruló, ragyogó arczképet, azon hervadt kifejezésü arczczal, mely évről-évre átlátszóbb, halványabb lön.

- Bizonyynal mást szeretett! kiáltott fel végre, s oly éles fájdalmat érzett szívében, hogy hevesen ugrott föl helyéből.

És egész éjjel így füzte gondolatait tovább, míg végre a nap első sugarait látta föltűnni az égen s ekkor kimerülten hajtá le fejét, elaludt, s a nap égetően süttött arczára, midőn ismét fölébredt és nyugodtabbnak érzé magát.

VI.

Alfréd tulajdonképen Londonba sietett, hol nagybátyja egy bankárháznál tett kölcsön rendbehozása és megkötésével bizta őt meg, s hova bizonyos napon kellett neki megérkezni, de két napot előbb Párisban akart tölteni, hol a város látásán kívül egyedüli és legjobb barátját készült fölkeresni, Everarde Felixet, kivel a lipcsei intézetben hosszú évek során együtt volt, s kit úgy szeretett, mintha testvére lett volna.

Felix, mint Alfréd egykor Camillának mondta, nála két évvel fiatalabb volt, de korábban kezdte tanulmányait, s így egyszerre végezték és hagyták el a várost, hol oly sokáig együtt voltak, s azóta folytonos levelezésben maradtak.

Felix tehát tudta, hogy Alfréd Párisba jön s megérkezésekor az indóháznál várta őt. A két barát viszontlátása zajos örömben nyilatkozott.

Alfréd ugyanazon fogadóba szállt, hol Felix lakott s minden idejüket együtt tölték.

- Meddig maradsz itt? kérde Felix, midőn Alfréd az első benyomás után, melyet Páris minden idegenre tesz, kissé magához tért, és nyugodtabb lőn. A Boulevardon egy kávéház előtt helyet foglalva szivaroztak, s a járókelőket szemlélték.

- Most csak két napig, viszonzá a kérde, de ha Londonban a rám bízott ügyeket elvégzem, ismét visszatérek, és te?

Felix vállat vont.

- Nem tudom, azt hiszem, legjobban teszem, ha veled megyek Londonba; két hónapja vagyok itt s unatkozni kezdek.

- És mennyi időre kaptál szabadságot?

- Kitől? Kérde keserű gunnyal az ifju. Ki törődik velem, pénzemet egy ügyvéd által rendesen megkapom, s kivéve, hogy azt idő előtt el ne költsem, különben tehetek amit akarok.

Alfréd nem felelt, barátja körülményeit régen ismeré, tudta, hogy nincsen családja, születését valamely homály vagy legalább titokszerűség fedi, s ha az csak maga nem beszélt erről, ő soha sem hozta azt elő.

- Jó estét uraim, kiáltá most egy virágáros leány a két ifjuhoz ugorva, válaszsának virágaimból; ah, önnek fivére is megérkezett, Everarde ur, mennyire hasonlít önhöz!

Felix, ki hosszabb ideig volt Párisban, már sokak által s e virágáros leány által is ismerteté, ki az érdekes csinos idegent nagy figyelemre méltatá, annál is inkább, mert az rendesen tőle vett virágot, s nem egyszer egy-egy Napoleonnal fizeté.

A két ifju egymásra nézett s nevetett e hasonlaton, mit már annyian mondtak nekik, s ők maguk is látták, hogy valóban igen hasonlíthatnak egymáshoz. Egészen egyforma magasak voltak, ugyanazon vékony, nyulánk termettel, mindkettejüknek selyempuhaságu gyűrűs világosszöke haja, átlátszó fehér bőre és kék szeme volt.

- Csalódik, szép Marie, mondá Felix, a leány virágai között válogatva, ez az ur nem fivérem, csak igen jó barátom.

- Ah valóban? De hisz ez lehetetlen, ritkán láttam még testvérek között is ily hasonlatosságot, s mi legkülönösebb, még hangjuk és nevetésük is hasonló, sőt modoruk is.

- Együtt nevelkedénk, mondá oda vetve Felix, s kiválasztván a virágot gomblyukába tűzte, s a leány kezébe csusztatá a pénzt.

- És ön uram? kérde most Alfrédhez lépve a leány, ön megveti virágaimat?

- A legszebbet nem tűzhetem keblemre s a többi nem kell, viszonzá Alfréd nevetve.

- A legszebb?

- Igen, az ön maga, azt hiszem ezt már sokszor hallá, mióta virágot árul.

A leány nevetett, tovább futott és a többi asztaloknál kínálta virágait.

Az ifjak folytaták beszélgetésüket.

- De hát ha utadat bevégezed, folytatá Alfréd, mégis csak valamely pályára lépsz s munkátlanul nem töltöd életed?

- Tudod, hogy a kereskedelmi pályára készültem, mint te s az ügyvéd, ki nála letett vagyonomat kezel, mint irá, egy tekintélyes bécsi bankárháznál deponálta azt, hova mint társ fogok belépni s hova előttem ismeretlen tekintélyek által ajánltam. Ez a terv jövőmre nézve.

- Különös, mondá gondolkodva Alfréd, s nem tudta miért, de barátjának körülményei mindig igen szomorítólag hatottak reá.

- És semmi gyanud sincs, hogy kik voltak szüleid, kik és hol neveltek, kitől ered vagyod?

- Legkisebb sejtelmem sincsen. Azt hiszem Bécsben születtem, de ebben sem vagyok bizonyos. - Mint hat éves gyermek vitettem Angolországba, hol egy igen kitűnő családnál voltam addig, mig Lipcsébe az intézetbe léptem, s ez időtől ismered életem. Pénzben soha sem volt szükségem, s azt, mióta emlékezem, mindig egy bécsi ügyvéd által kaptam, kit azonban szintén csak leveleiből ismerek, személyesen sohasem láttam. Midőn Lipcsében iskoláimat elvégeztem, az ügyvédtől levél érkezett, melyben a rendesnél sokkal nagyobb összeg pénzt kaptam azon utasítással, hogy menjek utazni, két évig maradjak távol, tudassam holléteimet s negyedévenként küldetik utánam azon pénz, mely ezen első részlethez mindig hasonló leend.

- Különös!

- Igen különös, mondá keserűen Felix. Azonban el vagyok határozva egészen másként tenni, mint azt az ügyvéd és titkos pártfogóm gondolják.

- Hogyan?

- Mielőtt Párisba jöttem, Lipcséből egyenesen Bécsbe utaztam s azon ügyvédet keresém, kinek neve alatt pénzem érkezett s ki koronkint utasításokkal és jó tanácsokkal szokott ellátni, és megtudtam, hogy Bécsben ily nevű ügyvéd nem létezik, s hogy és mimódon kapja meg hozzá intézett leveleimet, nem tudom, miután azon házban, melynek számát a levélczimre fölírni szoktam, oly nevű ügyvédről nem tudtak semmit. E sikertelen keresés után megnéztem Bécset s néhány napi ott tartózkodás után tovább utaztam, és utközben minden nevezetesebb várost érintve, idáig jöttem, hol mint mondám, két hónap óta vagyok, honnét azonban, ha te nem tudósítasz jöveteledről, már átmentem volna Londonba.

- És ott?

- Legelső teendőm leend felkeresni régi ismerőseimet s megkérni őket, hogy szerezzenek valamely állást egy kereskedő háznál. Magam fogom megkeresni kenyeremet és nem tudatom többé az ügyvéddel, hol vagyok.

- Azt helyesen teszed, s csak arra kérlek, addig fogadd el a pénzsegélyt, mig teljesen biztos állásod nem leend, mert bármily jó barátaid vannak is Londonban, meg kell azt gondolnod, hogy idegen vagy és sok nehézségekkel fogsz küzdeni.

- Ugy beszélek angolul, mint anyanyelvemen, a kereskedelmi pályára készültem, pártfogásom lesz, s mindazzal bírok, a mi azon pályára szükséges, melyre lépni akarok.

Alfréd gondolatokba merülve ült, s bármily kellemetlen volt is barátja helyzete, önkénytelen az jutott eszébe, hogy ő szívesen cserélne vele. Nem volt-e ő teljesen szabad és független, tetteinek, vágyainak, pályája választásának és jövőjének ura, mig ő...

Nem is mert saját sorsára gondolni.

Mióta hazulról elindult, nem gondolt többé azon jövőre, mi őt a legnagyobb nyugtalansággal tölté el, s e perczen Felix szavai eléje állíták mindazt, mit oly kellemes volt feledni.

Önkénytelen sóhaj lebbent el ajkáról s Felix azon kérdésére, mi nyomja szivét, több részletet beszélt el életéből, körülményeiből s csak két dolgot hallgatott el, azt, hogy vőlegény s hogy e házasság szíve ellenére történik.

Hogy ezt miért nem említé barátjának, maga sem tudta, valamely ösztönszerű szégyenérzet tartá ettől vissza, erélytelennek, férfiatlannak látta magát, s e perczen gyávaságnak tetszett előtte, amit elkövetett, - bár visszavonhatta volna.

Meg volt győződve, hogy Felix, ha ki nem gunyolja is őt gyengeségeért, mindenesetre meg-róná bátyja iránti bizalmatlanságát; s azon könnyelműséget, melylyel önmaga rombolta szét élete boldogságát kárhozzatná, s nagyon izgatottnak is érezte magát barátjával szemben, kiről tudta, hogy előadását kifakadásokkal kísérné, s tartózkodott a rá nézve fontos részletekbe bocsátkozni.

Sokáig ültek még a boulevardon s elhatározták, hogy negyvennyolcz óra mulva elhagyják Párist, hova azonban még mindketten vissza szándékoztak térni.

VII.

Két élvezetes nap után csakugyan utra kelt a két barát s minden nevezetesebb esemény nélkül érkezett Londonba, hol Felix, daczára, hogy hosszú idő óta nem volt, egészen otthonosnak érezte magát.

Megérkezésük után való nap azonnal sietett fölkeresni ismerőseit, de leveretve tért vissza; azok két hónap előtt hagyták el a várost s az egész őszt és telet Angolországtól távol szándékoztak tölteni.

Ez nagy csapás volt az ifjura nézve, mert tökéletesen meghiusítá tervét jövőjére, azonban rögtön elhatározta nem térni vissza Parisba, hanem fölkeresni Mr. Parrt és családját Svájcban, hova azok egyelőre utjokat vették.

E szándékát közlé Alfréddal, s az kísérorjeül ajánlkozott. Néhány hetet Londonban kivánt ugyan tölteni a város tüzetes átnézése s minden nevezetesebb hely fölkeresése végett, mely idő alatt a nagybátyja által rábizott ügyeket is elvégezhetette, tökéletesen szabad volt és ment minden további üzleti dologtól.

Párisból és Londonból is irt haza s kapott leveleket, melyeket Felixnek rendesen fölolvastott s mindig magyarázatokkal kísért, ugy hogy az lassanként leírásból tökéletesen ismeré rokonait, gyermekkorát, multját, imádással párosult szeretetét Camilla iránt, látogatását Bécsben annak szüleinél. Ugy szintén megmutatá Felixnek Izabella arczképét, melyet Felix elragadó szépnek talált, megmutatá a könyvet és csipkét is, a melyet Bécsben kapott.

Még a ház régi cselédjeiről sem felejtkezett meg Alfréd, főlemlegeté az öreg portást, ki negyven év óta van a Szolmer-házban, Lukácsot, ki még az ő apjának inasa volt, vele járt Olaszországban, ismerte anyját, s szülei halála után folytonosan nagybátyja házánál maradt. Felix a legnagyobb érdekléssel hallgatá mindezt; neki, kinek soha sem volt családja, új, szokatlan érdekes volt mindezen családi változatosság, az egyes körülmények, majd házasság, majd halál, keresztelő és sok más részlet, mely csak ugy előfordulnak az élet regényében, mint bárminő könyvben. Két hónapi együttlét után Felix ugy beszélt Alfréddal a Szolmer-család viszonyairól és tagjairól, sőt az üzlet multját, emelkedését, összeköttetéseit is ugy ismerte, mintha egész életét azok között töltötte volna.

Végre Alfréd annyira őszinte lön barátja iránt, hogy azt is elmondá neki, mennyire neheze esik az üzleti pályára lépnie, s hogy minden erejét kénytelen volt összeszedni bátyjával szemben, hogy el ne árulja ellenszenvét a rábizott kötelesség iránt. Azon aggodalmát is elmondá, hogy e pályának soha sem fog megfelelni s azon félelmet, hogy ily nagy vagyont

kevés hivatás nélkül fog kezelni és e vagyon nagybátyjának halála után, az ő avatatlan kezében, a legnagyobb veszélynek leendő kitéve.

Ily társalgások közben járták be Londont, kirándultak Brightonba, Richemondba, fölkerestek minden látni és nézni valót, s egy hónap múlva Svájcba indultak, hol azonban a Felix által keresett angol családot már nem találták; mert az angolok, ősz lévén, déli Franciaországba, Mentonéba siettek a hűvös svájci levegő elől.

A két ifju ugyanazon az uton utazott Mentonéba mint az angolok: Mr. Parr és családja, s végre Mentonéba érve, Felix megtudta, hogy ismerősei csakugyan ott vannak.

Későn este érkeztek s reggel a ragyogó napsugarak ébreszték fel őket. Sietve felöltözködve, Alfréd sétára készült, míg Felix alig várta, hogy barátait felkeresse.

Elváltak. Alfréd már leírásból ismervén Mentene környékét és sétáit, a gyönyörű Cap-St.-Martin felé vette útját. Mindenütt a tenger mellett cyprus-, olaj-, narancs- s citromfák árnyékában haladt, koronként meg-megállt és szeméit a gyönyörű képen legelteté, mely eléje tárult.

A levegő oly átlátszó tiszta volt, hogy a tengerparton körös-körül minden várost kivehetett. Egymásután tüntek föl előtte Ventimiglia, Pordigheva és San-Remó, a másik oldalon Monte-Carló, fölötté a Turbie, vele szemben a Rocherrouge a pont St. Louis cyprus és pálma fáikkal, a ragyogó kék ég alatt s a fok csúcsánál zuhogó tenger: mindez oly gyönyörű egészet képezett, hogy szívének reszketni érzé a gyönyörtől.

- Ah, - kiáltá fel kitörve, - ilyen vidék, ilyen élet kellene nekem! Anyám a szép olasz ég alatt született, atyám művész volt, s én mindazon benyomásokat örököltem, melyeket ők e szép vidékről magukkal hoztak. Ah én nem illem be a számok országába, a kereskedői irodába!

Egy sziklára ült s fejét kezére hajtá. Szíve annyira telve volt keserőséggel, hogy nem vette észre azon két hölgyet, kik e közben egészen közelébe értek. A fiatalabb kis kocsiban ült, melyet az öreg nő huzott. Az ifju hölgy kilépvén a kocsiból, vásznat, ecsetet és festéket szedve elő, szintén egy sziklára ült és festéshez kezdett, míg az öregebb távolabb tőle foglalt helyet.

Az ifju bámulva nézett reá. Még soha ily megható szépséget nem látott.

Magas, karcsu, átlátszó, finom alakzatu leány ült előtte; arany haja puha fürtökben omlott vállaira, míg szeméi nedves fényben ragyogva oly feketék voltak, mint az éj. Hosszukás finom arcza kissé föl volt hevülve, s midőn vérpiros ajkait megnyitá, két sor tündöklő fehér fogat látatott.

E leány bájos arcza, minden tündöklő szépsége mellett hervatag volt; mintha az lenne rá írva, hogy nem marad soká az élők között. Az egész alak Alfrédnek Camillát juttatá eszébe, s nem volt képes szeméit róla levenni.

- Ön áthül ama sziklán, miss Parr, - kezdé az öreg nő angolul, azt hiszem, ama hely nagyon ki van téve a szélnek.

- Legkevésbbé sem, édes Huttons, viszonzá nevetve a leány, s önkénytelen az ifjura pillantott, ki őt folytonosan a legnagyobb érdekléssel és bámulattal nézte.

- Miss Parr, gondolá Alfréd, hisz ez Felix barátjának leánya, ah mily gyönyörű lény!

Ekkor beszéd hangjai üték meg füleit s barátját látta egy férfi és nő társaságában közeledni, kiknek látására a fiatal leány félre tévé képét és ecsetjét s észrevehető meglepetéssel nézett Felixre. Ez őt megpillantva, sietve közeledett felé.

- Miss Parr, kiáltá örömtelt hangon nyujtván felé kezét, mennyire örülök önt viszontlátni; ismeri-e még régi játszó társát?

A leány arcát láng borította s habozva tette kezét az ifjúéba, kiről tudta, hogy ismerős, mert szülőivel jött, de látszott rajta, hogy nem emlékezik rá. Valóban... mondá habozva.

- Mr. Everarde, szólta az ifjút bemutatva Mr. Parr, s a leány arcán élénk öröm látszott.

- Ah, mennyire megváltozott ön, mondá, sohasem ismertem volna meg, s midőn látta, hogy Alfréd és Felix köszöntik egymást, sebesen tévé hozzá: fivére, nemde?

- Igen, mondá nevetve Felix, idősebb testvérem Alfréd, van szerencsém önöknek bemutatni.

Szolmer közelebb lépett, meghajtá magát, de nem hallotta micsoda nevet ejtett ki Felix, midőn őt bemutatá, s igen csodálkozott, hogy az egész család Mr. Everardenak hívja őt, s a legnagyobb előzékenységgel és barátsággal fogadta és oly ismerősen bánt vele, mint Felixxel, ki több mint hat évet töltött házuknál.

Az egész napot együtt tölték, s midőn hazafelé mentek, Florence nem akart kocsijába ülni.

- Nem vagyok én beteg, mondá kipirult arczczal, s csak mert egyetlen leány vagyok, azért vigyáznak ugy reám.

És akaratos gyermekként rázta meg fürtös fejét. Nem, nem, ismétlé, semmi esetre se megyek kocsin; Huttons üresen fogja azt haza huzni, s engem, ha elfáradok, atyám vagy Mr. Everarde vezetni fog.

Engedni kellett. Ugy történt mindig minden, a mint ő akarta. Midőn az Everarde nevet kiejté, arcza kissé piros lett s Alfrédre nézett.

Alfréd rögtön hozzá futott és karját nyujtá neki, s minden mozdulatán látszott, hogy mily örömmel teszi azt. Felix elől ment Mr. és Mrs. Parral, ők bátra maradtak s utánuk a nőcseléd haladt az üres kocsival.

Mig Felix előadá ügyeit öreg barátjának s a kérelmet egy állás elnyerhetése végett, addig Florence és Alfréd élénken csevegtek s nagyon jól mulattak együtt. Kedvteléseik, gondolkozásmódjuk, szokásaik nagyon hasonlók voltak s így könnyen megérték egymást. Midőn este elváltak, mint régi ismerősök szoritottak kezét.

VIII.

Midőn Felix előadá terveit az angolnak, társalgás közben azt kérdé, mi módon jutott ő, egykor mint kis gyermek annak házába?

- Ez egészen véletlenül történt, viszonzá a kérdett. Ön tudja Felix, hogy atyám igen előkelő és gazdag ember volt, lord Whitmor, s én, mint második fia, anyám részéről kaptam csak egy negyedrészt vagyont, miután még két fiatalabb öcsém is volt. A lelkészi pályára léptem, s az atyai vagyonból semmit, még a nevet sem örökölvén, mig idősebb bátyám lord Whitmor of Cadogannak nevezi magát, én egyszerűen Mr. reverend Parr vagyok; öcsém közül az egyik a katonai pályán van s a legifjabb kereskedő.

Brightonban telepedtem le, megházasodtam; nóm szép összeg pénzt hozott s lassankint vagyonos ember lettem. Kevés igénynyel birtunk, nagyon elégedettek valánk, és csak egy dolog szomorított bennünket, hogy nem volt gyermekünk, mert Florence csak házasságunk tizenkettedik évében született.

Midőn Isten meghallgatá könyörgésünket és a kis gyermekkel megajándékozott, többé nem hiányzott semmi, hogy elégedettek legyünk. Egészen hivatásomnak és családomnak éltem, napjaim, éveim egyforma csendességben teltek.

Egy napon levelet kaptam öcsémtől, ki, mint mondám, kereskedő s már igen tekintélyes és gazdag ember volt. A levélben azt kérdezé, nem volnék-e hajlandó egy hat éves kis idegen fiut házamba fogadni, őt, mint saját gyermekemet, jó kereszténynyé és jó angollá nevelni.

Én ezt a legnagyobb örömmel tettem; tudtam, hogy a kis fiu árva, s tudtam, hogy őt soha jobb helyre nem adhatják, mint hozzám, hol szülei helyett apát-anyát fog találni, s benne egy jó keresztényt nyerek az egyháznak és egy honfiut nagy nemzetemnek.

- Igy jött ön házamba, Mr. Everarde, s hogy mai napig nem tartozik családomhoz, ennek oka az, mert azok, kik ön felől rendelkeztek, tizennégy éves korában Lipcsébe vitték a collegium-ba s utóbb kereskedelmi iskolákba, azt hiszem attól félve, hogy anyanyelvét teljesen elfelejti.

Felix gondolatokba merült e beszéd alatt.

- Igy tehát öcscséhez kell folyamodnom, Mr. Parr, ha az előzményeket tudni akarom?

- Az többé nem lehetséges, minthogy szegény öcsém négy év előtt meghalt.

- És családja nem maradt?

- Nőtelen volt, összes vagyonát leányom Florencere hagyta.

Felix arczán keserü mosoly vonult el azon gondolatra, hogy mily ügyesen töröltek el minden nyomot azok, kiknek érdekében volt tőle megmenekedni, hogy soha se találhasson reájok.

- És mégis, minden hasztalan volt, én ismét angol leszek, nemde Mr. Parr, ön ismét fiává fogad?

- A legnagyobb örömmel, látom a nyelvet ma is ugy beszéli, mint ha soha sem lett volna Angolországtól távol, s ha a kereskedelmi pályára készült, ugy...

- Nem vall velem szégyent, bárhová ajánl, arról biztositom.

Mr. Parr megígérte neki, hogy ismerőseinél tudakozódni fog valamely jó állás iránt, s Felix elhatározta, hogy azalatt, mig ilyen találkoznék, Mentonéban marad, mibe természetesen Alfréd is a legnagyobb örömmel egyezett bele.

Alfréd minden idejét az angol családdal s különösen Florenceval tölté, kit egy nagy betegség kiállott szenvedése után a londoni orvosok előbb Svájcba, azután valamely déli tartományba küldtek. A leány teljesen egészségesnek érezte magát, s csakis szülei tulságos szeretetének állitá mindazon kényeztetést, melylyel őt még mindig körülvették.

- Ugy bánnak velem, mint beteg gyermekkel, mondá olykor nevetve, s én, hogy örömet okozzak nekik, türom a sok ápolást.

Meglátszott azonban finom termetén, halványságán és fényben uszó szemein, hogy igen gyöngé, beteges.

Néha oly szép volt, mint egy tulvilági lény és szépsége oly megható, hogy az ember őt látva, majdnem könyezett. Ha legkisebb változása volt, szülei kétségbe estek; egy mosolyáért apja-anyja életét adta volna oda.

Elkényeztették ugy, a hogy a gyermeket kényeztetni lehet, és ő mégis maga volt a jóság és szelidség. Engedékeny, elnéző mindenki iránt; tizennyolcz éves volt s a festészetnek szentelte napjait, az erdő, virág és madarak voltak barátjai, egész világa, a legjobb könyveket olvasá, melyeket atyja az ő számára kikeresett, az életnek csak jó és szép oldalát ismerte, minden virult, ragyogott körülte s ő nem tudta, hogy a napnak árnyéka is van.

- Jőjjön velem holnap a Roché-rougehoz, mondá este Alfrédnek, ha elváltak, vagy a fokra, vagy a völgyekbe ibolyát szedni! Minden napra volt valami terve, melyet Alfréddel közölt s az ifju, bár jól érzé a veszélyt, mely e társaságban őt fenyegeté, nem birt annak ellentállni.

Még csak nem is gondolt arra, hogy távozzék s elhagyja Mentonét. Érezé, hogy ez lehetetlen s minden idejét Florencevel tölté.

- Miért hívnak önök engem Everardenak? kérdé mindjárt ismeretségök másodnapján a leányt, ki csodálkozva nézett reá.

- Ez tehát nem önnek a neve?

- Én nem vagyok Felix bátyja s őt hívják Everardenak.

- Hiszen a név mindegy, viszonzá nevetve a leány; kérem engedje, hogy Everardenak hívjam, nekem e név nagyon tetszik.

Alfréd nevetve vállat vont.

- Hivjon inkább Alfrédnek.

- Ah azt nem tehetem!

- Hisz Felixet is keresztnévén nevezi.

- Ő gyermekkori játszótársam volt, de ha önt Alfrédnek hívnam, völegényemnek tartanak.

Alfréd sápadt lön e szavakra, a lelkiismeret egy nyila szurta át szívét.

Már egy hónapja voltak Mentonéban s Mr. Parr még mindig nem tudott biztosat mondani Felixnek a kívánt állás felől. Jöttek-mentek ez ügyben Londonba és vissza a levelek, de vég-eredményhez nem jutottak, s különben a két művelt, szellemdus ifju oly kellemes társaságot képezett a Parr-család részére, hogy örültek, ha azok minél tovább maradnak Mentonéban, s ők maguk is oly jól érezték magukat, hogy egyik sem kívánczozott elhagyni a szép helyet.

Felix gyakran átment Monte-Carlóba, s mint mondá, nagy szerencsével játszik. Alfréd egyetlen egyszer kíséré őt oda s elragadtatva dicsérte a hely szépségeit, de többé soha sem kísérte barátját, inkább addig angol ismerőseivel tett kirándulást a hegyek közé, vagy az ibolyával telt völgyekbe, s bokrétát kötött Florencenek.

Ugy éltek, mint Pál és Virginia.

Még soha szerelem oly természetesen, oly minden zavar s titokszerűség nélkül nem fejlődött, mint Florence keblében Alfréd iránt. Szerette őt, és nem tudta, hogy ezt titkolni kell. Reggel, ha jött, eléje futott, ha elment, reszketve szoritá meg kezét s elbeszélé neki, hogy mily hosszúk azon órák, melyekben nem láthatja őt. Számtalanszor megkérde tőle »gondol-e reá«, ha nincsenek együtt, s könyes szemekkel mondá, hogy ha tőle válni kellene - meghalna....

A szülők mosolyogva hallgatták e szavakat. Ők rég tisztában voltak a fölött, hogy Florence ahhoz fog férjhez menni, kit szíve választ. Születése óta mindig azt tette, amit akart, s a szülők örültek e vonzalomnak, habár azt sajnálták, hogy nem angol az, kit szeret, különben teljesen helyeslék választását. Látták, hogy Alfréd tökéletesen gentleman. Hogy minden szava ész, finomságot, szívet és a legjobb nevelést árulja el, s ők nem kívántak többet. Nem is gondolkoztak a jövő felett, semmiféle körülményeiről nem tudakozódtak; a mi egyik fő-jellemvonása az angoloknak.

Ők az első félórában tudják, hogy gentleman-e az, kivel a sors összehozta őket vagy nem, s ha műveletlennek találják, nem néznek többé reá, mig ellenkező esetben tiz évi ismeretség után sem kérdezik körülményeit, eredetét, kilétét; szerintük vagy érdemes valaki, hogy művelt emberek társaságában legyen, vagy nem, s ezzel be van végezve minden.

Igy volt Alfréd is az angol családdal. A legbensőbb barátságban éltek és soha egyetlen szóval sem említék családját, multját vagy terveit a jövőre s ő soha sem beszélt e dolgokról.

E közben Felix kezdett türelmetlen lenni, s pár hónapi Mentonében létele után egy napon kinyilatkoztatá Alfrédnak, hogy pár hétre Londonba megy.

- Mily szerencse rám nézve, mondá az ifju, így rád bízhatom azon teendőt, mire bátyám legutolsó levelében kért, s iratokat szedett elő, miket Felix figyelemmel nézett át.

- Igen nagy összegről van szó, melyet ama banknál föl kell vened, mondá figyelmeztetőleg barátjának Felix, még pedig személyesen.

- Te megteszed ezt helyettem, nemde? - folytatá némi zavarral Alfréd, mert érezte, hogy kötelességi szempontból helytelenül cselekszik; én nem hagyhatom el e helyet.

- Még sógorok leszünk, mondá nevetve Felix, értem annyiban, hogy a Parr-családnak úgy mutattalak be, mint öcsémet.

- Ah, hisz ez csak tréfa, én Florencenek mindjárt másnap megmondám, hogy nem Everarde a nevem, és azóta többnyire Alfrédnak hívott, ha mások nem hallák.

Felix nevetett, mialatt Alfréd arcza lángvörös lön.

- Elvégzem kívánságodat az angol banknál, s csak arra figyelmeztetek, hogy meggondoltad-e, mily következei lehetnének annak, mit cselekszel? Azon összeg, melyet rám bízol, egy egész vagyon; nekem egy garasom sincs, ugyszólván szerencsevadász vagyok a világban, sem nevem, sem családom, kidobtak az emberek közé, s tartanak pénzzel azért, hogy a nyomor rá ne vigyen, hogy családom kilétét kutassam, hátha a rám bizott összeggel tovább állok!

- Felix!

- Száz közül kilenczvenkilencz ezt tenné helyemben a mai világban, folytatá mind élesebb keserűséggel Everarde s ki tudja, nem leszek-e én a századik?...

Alfrédet kétségbe ejté e gúny és makacsság.

- Ha ezt hihetném rólad, mondá heves haraggal, úgy egy perczig sem társalkodnám veled, azt hiszem, eléggé ismerlek arra, hogy ettől ne féljek.

Felix áradozó szeretettel szoritá meg kezét.

- Te még sokat fogsz csalódni a világban, mondá mély sóhajjal, az oly emberek, mint te, nem a mai világba valók.

- Ugy beszélsz, mint egy vén bölcs, mondá nevetve Alfréd, két évvel vagy fiatalabb nálam, egyszerre léptünk ki az intézetből, annyi tapasztalásod van mint nekem, s oktatást adsz az élet és emberek rosszaságairól.

- Te idealista vagy, már jellemekben fekszik, hogy mindenütt a szépet, jót és a költőit keresd, magadról ítélsz meg másokat, s az életet úgy ítéled meg, mint a minő körülmények között folytak mostanig napjaid.

- És te?

- Én más körülmények között születtem és neveltetém; már szüleimnél kezdtem az emberek rosszaságát ismerni, s véleményem az, hogy a körülmények mindenkit rosszá tehetnek.

- Ezt csak a keserűség mondatja veled, s mert épen úgy mint én, nem ismered az életet, a jövő és tapasztalás az ellenkezőről fognak meggyőzni. - Hiába vitatkoznánk e fölött, mert nem győzhetnek meg egymást. Te milliomok ura vagy, kihez mindenki alázatos arczzal fog közeledni, én szegény földönfutó, ki az embereket nagyon is hétköznapiságukban ismerem.

- Igazad van, ez oly tárgy, melyről nem beszélhetünk. Te mindent rútabbá akarsz tenni, mint van, én pedig talán mindent szebbnek látok s ez nem körülményeinkben, de önmagunkban

rejlük, biztosítok, hogy én a te helyzetemben éppen oly szép reményekkel tekintenek a jövőbe, mint most, te pedig éppen oly kételkedő és keserű volnál, ha egész vagyonommal bírnál, mert ez jellemedben fekszik; - isten tudja, örömet cserélném azt el a te szabadságod és függetlenségeddel, ha lehetne.

- És miért ne, mondá odavetve Felix, mialatt szivarjáról lerázta a hamut. Mi tartóztat, hogy ne maradj helyetted Angolországban mint Everarde Felix, s én ne menjek rokonaidhoz mint Szolmer Alfréd...

Alfréd oly bámulással nézett barátjára e szavakra, hogy az gunyos nevetésben tört ki.

- Nos, mi tartóztat, folytatá bizonyos konoksággal. Nem hasonlítunk-e egymáshoz, hogy mindenki testvéreknek tart bennünket, nincsen-e egy és ugyanazon pályánk. Több gyakorlattal bír-e egyikünk a másikkal s nem hívnak-e e perczen mindkettőnket Everardenak, csak tőled függ, hogy ha egyikünkől Szolmer lesz, az te, vagy én legyek.

Mindez tréfásan s gunyval volt mondva, de Felix oly kihívó éles tekintettel szegzé tekintetét Alfrédra, hogy az egészen megzavarodva süté szeméit a földre s a csodálkozástól egyetlen szót sem bírt kiejteni.

Felix elveté szivarját s fölugorva helyéről barátjához lépett, kinek hevesen tette vállára kezét.

- Én megmondom neked mi tartóztat vissza ettől, ha akarod tudni, - nagybátyád milliomjai!

Most végre Alfréd is magához tért s lángpiros arczczal, szikrázó szemekkel viszonzá Felix gunyos tekintetét.

- Nem a milliomok, kiáltá hevesen, nem a pénz, mint te gondolod, hanem a becsület! Ez az ami visszatartana attól, hogy oly tette vetemüljek, mi lelkiismeretemmel nem fér össze.

Felix mosolyogva vont vállat.

- Ugy hát ne bizz ötszázezer frankot egy ismeretlenre, mert nem tudod, hogy nem kerül-e e tett még sok lelkiismereti furdalásodba, miután azon összeg nem a tied!

- Ez annyit tesz, hogy te nem akarod megbízásomat s kérésemet teljesíteni?

- Sőt igen szívesen, ha azt rám mered bízni.

Alfréd szó nélkül szedte elő irományait, arcza büszke önérzetben lángolt; leült, a papirosokat egyenkint átnézte s Felixnek nyujtá, ki azt hasonlóan átvizsgálta, s midőn minden részlettel, mi az ügghöz szükséges volt, megismerteté őt, kezét nyujtá neki.

- Légy meggyőződve, mondá, hogy míg távol leszesz, soha egy percnyi nyugtalanságot sem érzendek a miatt, hogy ez összeget egy szerinted ismeretlenre bízom, ki legjobb barátom.

- Köszönöm! viszonzá Felix, s hangjának reszketése elárulta benső megindulását.

IX.

Felix harmadnapra határozta elutazását, s még az nap közlé e tervet Mr. Parral, ki helyeslé tettét, de némi aggodalommal kérdé, ha Alfréd is követendi-e őt?

- Nem, viszonzá a kérdett, ő egy ideig, míg én visszatérek, itt marad, s később majd együtt folytatjuk utunkat; s midőn Florence a szobába lépett, élénken mondá neki apja, hogy Felix Londonba utazik, de...

A leány halott halvány lőn.

- És Mr. Alfréd? kérdé elfojtott hangon.

- Ő itt marad! viszonzá jelentőségteljes mosolylyal Felix.

- Ah, mennyire megijedtem, folytatá elpirulva s megkönnyebbülve, a legnagyobb természetességgel Florence, mit kezdtem volna nélküle, ki lett volna sétáimban társam; és meddig marad ön távol Mr. Everarde?

- Azt hiszem, két vagy három hétig, különben az egészen ügyeimtől függ, meglehet előbb, meglehet később térek vissza, egyébként ön nem nélkülöz engem Florence?

- Nem annyira, mint Alfrédet, viszonzá őszintén a leány, de ön is nagyon hiányozni fog nekünk.

- Köszönöm, sietni fogok vissza...

És valóban sietett is, két heti távollét után visszatért Mentonéba, s azon kereskedő háztól, hova ajánlva volt, csak biztatást, de semmi bizonyost sem hozott. Mig távol volt, Alfréd, mint azelőtt, minden idejét a Parr-család körében tölté s minden gondolkodás nélkül adta át magát azon varázsnak, melyet Florence társaságában talált. Hiába érkeztek nagybátyja és Izabella levelei, hiába kérdezték azok tőle, mit csinál oly soká egy helyen és pedig Mentonéban, hol elfoglaltsága nincs, - ő alig felelt nekik s akkor is oly kitérően és oly általánosságban, hogy Izabella heves jelleméhez képest végre élénk szemrehányásokat tett neki, mire ő a legnagyobb nyájassággal, szeretettel felelt, de részletekbe nem bocsátkozott. Egész szívét és eszét a Florence iránti szerelem foglalta el. Az örüléshez érezte magát közel, ha arra gondolt, hogy e lénytől valaha el kell válnia s életét máshoz kötni, kivel alig rokonszenvezett.

Órákig ült és gondolkodott, mit tegyen, hogy e köteléket felbonthassa, mely azelőtt még türehetőnek, de most elviselhetetlennek tetszett neki, s megforgatott fejében minden lehetőséget, mi szakadásra vezetné, s minden, de minden eszébe jutott, csak egy nem - az ő s z i n t e s é g !

Erre nem is gondolt, mert nem érzett elég erőt, hogy nyíltan megírja, miként unokatestvérét nem szereti, azon két ember gyermekét, kiknek ő az életben mindent köszönhetett.

Hiába inté az ész a szívet, mindannyiszor Rochefoucauld azon mondata jutott eszébe, »ha szenvedélyünket legyőzzük, ez nem a mi erőnk, hanem azok gyengeségét mutatja.«

A mennyire növekedett szerelme, annyira növekedett kétségbeesése is, s midőn egy napon Felix váratlanul belépett hozzá, izgatottan borult karjaiba s az első üdvözetek kicserélése után elmondott neki mindent, még azt is, mit eddig mindig elhallgatott előtte, hogy Izabella menyasszonya s hogy e házasságból semmi sem lehet.

Felix nyugodtan végighallgatá őt s itt-ott elbeszélése közben egy-egy kérdést vetett oda.

- Te sokat beszéltél nekem Camilláról, mondá a többek között, de azt soha sem említéd, hogy ki volt ő tulajdonképen, mielőtt bátyád elvette, hogy kinek a leánya, gazdag-e vagy szegény, szeretetből lépett-e bátyáddal ama házasságra, mely őt boldogtalanná tette, vagy hogy körülményei kényszerítették-e férjhez menni egy gazdag emberhez, ki nálánál husz évvel volt öregebb?

- Hogy ki volt ő, azt elmondhatom neked: Reinhold Camilla, egy igen gazdag bécsi bankár leánya, de hogy mi vitte ama házasságra, nem tudom. Anyagi viszonyok nem, más egyének kellett a dologban lenni, bizonyos titokszerűség fedi ez esetet, melyből én csak annyit tudok, hogy nyolcz éves házassága alatt szüleivel soha sem találkozott, s így azt hiszem, hogy vagy azok kényszeríték őt a férjhez menetelre, vagy szülei akarata ellenére tette e lépést, mely, meg vagyok győződve, életébe került.

Felix elgondolkozott.

- És Izabella az ő leánya; azt mondod, hogy anyját imádtad és leányát nem szereted; hát nem hasonlít e leány édes anyjához?

- Legkevesebb sem; soha gyermek annyira el nem ütött anyjától, mint unokahugom, s ha valaki hasonlíthat Camillához, az egyedül Florence!

- Alfréd, te igen komoly játékba kezdted, mely mondhatom, könnyen Florence életébe kerülhet.

- Nem, nem, ne ejtsd ki ez iszonyú szót, kiáltá fölgorva Alfréd, soha mást, mint Florencet, nem veszek nőül, inkább meghalok.

- E percben nem tudok neked tanácsot adni, mondá Felix, legjobb lesz, ha most elejtjük e tárgyat, majd visszatérünk rá. Itt vannak irományaid; az ötszázezer frank azóta már bátyád kezei közt van, azt hiszem, te magad sem végezheted volna jobban.

- Köszönöm Felix, te igaz barátom vagy. Nyugodtabb, higgadtabb vérmérsékletű s meg vagyok győződve, hogy minden dologban a legjobb tanácsot fogod nekem adni.

A két barát kezét szorított s Felix átöltözködve, a tengerpartra mentek, hol ez időben az előkelő közönség mind együtt volt található, így Parrék is, kikkel ők rövid séta után találkoztak, s kik az ujonjöttet a legnagyobb nyájassággal fogadták.

Miután Felix most már minden körülményt ismert Alfréd életéből, figyelemmel kísérte annak magaviseletét Florence iránt s úgy látta, hogy Alfréd egészen úgy viseli magát a leány iránt, mintha annak vőlegénye volna, s hogy Florence fiatal szívének egész szenvedélyével ragaszkodik Alfrédhez; este; midőn hazamentek s egyedül voltak; nézetét el is mondta barátjának.

- Te messzebb mentél e dologban, mondá neki, mintsem helyzetemben szabad lett volna; most csak az a kérdés, mire határozod el magad, mert tovább ez így nem tarthat; vagy szakítasz Parrékkal, vagy őszinte vallomást teszesz bátyádnak; - válaszsz a kettő közül.

Alfréd megdöbbenve hallá e szavakat s lelkében tökéletesen igazat adott Felixnek. Maga is érezte, hogy a húrok túl vannak feszülve, de arra, hogy egy vagy más irányban határozzon, sehogy se bírta magát eltökélni.

Hol gondolkozva, hol beszélgetve tölték az estét, s végre Felix azon tanácsot adta Alfrédnek, ne menjen pár napig Parrékhoz, vesse magát próba alá, s határozzon minden benyomás nélkül; ne most, ne e percben, hanem mikor néhány napja lesz már, hogy Florencet nem látta.

Alfréd színlag elfogadta e tervet, de igen jól tudta, hogy a pár napi távollét csak szítani fogja Florence iránti szerelmét, s nem néhány nap, de sok-sok év, egy öröklét múlva sem feledhetné Florencet.

A következő napon kora reggel a Berceaura mentek, mely hegy a környéken a legmagasabb, s a kirándulás egész napot vett igénybe, és így Alfréd nem láthatá Florencet. Másnap Nizzába rándult a két barát, hol egy napot töltöttek; onnét harmadnap Cannesba. Negyed nap már nem állta ki tovább Alfréd, s midőn megérkezett Mentonéba, a vasutról egyenesen Parrékhez sietett.

Midőn belépett, Florencet egyedül találta, ki mosolygó arczczal jött eléje s feléje nyujtá mindkét kezét.

- Jó, hogy jön Alfréd, papa és mama már azt hitték, elutazott.

- És ön, Florence? kérdé kezeit nem bocsátva el az ifju s oly mélyen, oly szerelemmel nézett szeme közé, hogy a leány önkéntelen lesüté szemeit, aztán a legbensőbb bizalommal és szerelemmel tekintett reá.

- Én, mondá mosolyogva, én tudtam, hogy ön valahova kirándulást tett s hogy nemsokára vissza fog jönni.

- És ha nem jöttem volna?

Florence álmélkodva nézett rá.

- Hogyan lehetne ez? kérdé elfogultan; erre még sohasem gondoltam, hisz ha önt nem láthatnám...

Elhallgatott s nagy könyek peregtek arczára.

- Florence, kiáltá az ifju és heves szenvedélylyel keblére ölelé a reszkető leányt; hát nem tudja-e, hogy jobban szeretem mint életemet, hogy e három nap alatt a pokol kinjait szenvedtem át, hogy egy nap, egy óráig sem tudok ön nélkül élni, s hogy inkább meghalok, semhogy valaha elhagyjam.

A leány könyein át mosolygott, s nagy szemeit a legbensőbb szerelemmel függeszté kedvesére, kinek minden szava mind megannyi mennyei szózat hangzott fülébe.

Helyet foglaltak.

Annyi mondani valójuk volt egymásnak, s este, midőn Felix a szobába lépett, mindkettejük arczán látta, hogy vallomásra jutottak, a boldog öröm oly magasztos kifejezése ült arczukon, minőt csak a kölcsönös és megértett szerelem varázsolhat a vonásokra. Ez alatt Parrék is visszaérkeztek sétájokból s örvendve látták, hogy leányuk oly vidám, minőnek már több napja, Alfréd távolléte óta, egyszer sem látták.

Midőn a két barát ez este otthon együtt volt, Alfréd elmondott mindent Felixnek, mindent s azon határozatát, hogy Izabellának írni fog, tudatni fogja vele a történeteket, vagy legalább annyit, hogy házasságukból semmi sem lehet.

De ezt könnyebb volt mondani, mint megtenni. Száz levelet kezdett meg s egyet sem fejezett be. Nem talált szavakat, hogy hálátlanságát leírja, nem volt ereje, hogy másként tegyen, mint szíve parancsolá.

Kétségbe volt esve, nem evett, nem aludt, nappal minden idejét Florencevel tölté, s este, midőn senki sem járt többé a tengerparton, ő akkor föl s alá futkosott s hallgatá a tenger zugását, mely annyira hasonlított az ő bensejéhez.

Parrék semmit sem vettek rajta észre, mert ha Florencevel volt, akkor nyugodt és boldognak érezte magát, a leány szülőinek rég megmondta, hogy Florencet szereti, nőül akarja venni, s azok áldásukat adták e frigyhez, mert látták, hogy leányuk boldog, s ők nem kívántak egyebet.

- Anyagi ügyeiről ne gondoskodják Mr. Everarde, mondá Parr neki, Florence gazdag s mi nem kívánunk mást, csak azt, hogy leányunkat tegye boldoggá és hogy ígérje meg, hogy Angolországban marad, a mig élünk, velünk fog lakni, mert Florencetől megválni nem birnánk.

Alfréd mindent ígért, hisz oly kimondhatatlan boldog volt, hogy nem kívánt egyebet, mint elvonulni, elbujni a világ elől, nem látni soha senkit, egyedül Florencenek és boldogságának élni a föld valamely szép helyén s elfelejteni mindent, a mi őt a multa emlékezteté.

Egy este haza menvén bátyjától és Izabellától leveleket talált, melyben azok nagy szemrehányásokat tettek neki hosszú hallgatásáért, még mindig Mentonében lételeért s hívták haza.

Ekkor már egy hónapja nem irt nekik.

Rögtön asztalhoz ült és tudatá, hogy másnap elhagyja Mentonét, Párisba és innét Londonba megy, hogy tapasztalatait folytassa, néhány hétig beteg volt, írta, s míg jobban nem lett, nem akarta őket nyugtalanítani, azért nem irt.

Még most sem volt ereje a valót bevallani. Reszketve adta e levelet postára; tudta, érezte, hogy mily helytelenül cselekszik, becsületérzése föllázadt e tette ellen és mégsem tehetett másként. Vajjon igaz-e az, hogy minden ember egy rossz szellemmel s egy őrangyallal jön a világra, kik szívében folytonosan küzdenek, s majd egyik majd másik győzedelmeskedik, míg végre az egyiknek vagy másiknak jut a végleges diadal?

Igy volt ez, legalább Alfrédnél. Ő minden jó és rossz cselekedetet képes volt megbírálni; tudta, mikor tesz jót s mikor követ el helytelent, de nem volt ereje önmaga fölött győzedelmeskedni, s a véletlen úgy akarta, hogy veszélyesebb körülmények közé jöjjön, mint az emberek legnagyobb része.

Felix figyelemmel kísérte őt, de ha Alfréd nem kérdezte, nem szólt bele barátja tetteibe. Ő egyrészt nagyon is el volt foglalva saját ügyeivel s másrészt nem akarta tanácsát barátjára erőszakolni; de titokban gondolkodott a felett, hogy mi módon lehetne ama veszélyt elhárítani, mely Alfrédet fenyegeti, ki vakon rohant abba.

Felix egészen más jellemmel bírt, mint Alfréd; sorsa már olyan volt, hogy keserűvé legyen az emberek igazságtalansága és rosszasága fölött. Érezte, hogy létele e földön egészen jelentéktelen, sziv, vagyon és barátok nélkül dobták ki a világba, s azt hívé, a sors még csak tehetséget sem adott neki, hogy fölküzdhesse magát valamely polczra.

E gondolat kétségbe ejté.

Küzdeni egy egész életen át, dolgozni eredménytelenül, elveszni ismeretlenül, szegényen, a nagy tömeg között, mint annyian, s végre meghalni, úgy mint valamely állat, ki azért dolgozott egy életen keresztül, hogy enni kapjon - mily sors ez!

Élni azért, hogy megkeresse mindennapi kenyerét!

Ez borzasztó gondolat volt Felixre nézve.

Nagyravágyó kezdett lenni. Keblét erélyes akarát dagasztá és agyát ránézve elérhetetlen, kivihetetlen eszmék kinozták. Olykor tudni akarta kilétét, elhatározta kérdőre vonni azt, ki őt alamizsnával látja el - tán sajátjából. Máskor megveté, s nem akart róla tudni és tőle valamit elfogadni!

Ily különböző eszmék, vágyak, tervek foglalkoztaták a két barátot, kiknek az volt szerencsétlenségük, hogy a sors nem helyezte egyiket a másik körülményei közé.

- Mit tennék én Alfréd helyén! gondolá gyakran Felix.

- Mily boldog volnék, ha Felixxel cserélhetnék! sóhajtá nem egyszer Szolmer.

Az idő mult, s Felix levelet kapott Londonból, honnét egy jó állás megnyílását jelenték neki, s kérdék, ha akarja-e azt elfoglalni? Ő azonnal készen volt az utra.

Közlé szándékát Mr. Parral és Alfrédde, kik helyeslék határozatát, s már márczius lévén és a dél meleg, ők is vele mentek Londonba.

Everarde elfoglalá állását s Parrék néhány heti Londonba időzés után Brightonba mentek, hol Parrnak mint lelkésznek egy évi szabadság ideje már letelt. Ez időt az egyházi gondnokság leánya egészségének helyreállítása végett adta neki, s így most már Parr sietett elfoglalni papi székét és Alfréd majd Londonban, majd Brightonban volt, de folytonosan a család közelében tölté idejét.

X.

Ősz lett, a fák levelei hulltak s Florence újra betegeskedni kezdett. Halvány, sovány lón, valamely titkos félelem látszott őt epeszteni; olykor láza volt s az orvos fejét csóválá, midőn a leány állapotát megvizsgálta. »E perczben még nincs veszély; - mondá a kétségbeesett szülők kérdésére - de valamely belső bánata van leányuknak, ezen kell segiteni, különben az ily gyenge alkatu és élénk képzelőtehetségű lényt megemészti a titkos gond és bú.«

Mi lehetett ez?

Florencenek minden vágya teljesült, még gondolatát is ellesték, Alfréd szenvedélyesen szerette őt, majd mindig együtt voltak; a szülők nem birták kitalálni, hogy mi lehet az, a mit az orvos sejtett!

Közlék ezt Alfréddel is, ki a hirre nagyon megdöbbsent.

- Én szerelmem, mondá Florencenek, s kezét kezébe fogta, mit tegyek, hogy egészséges légy, szólj, életemet adom érted!

- Édes Alfréd, mondá Florence s elpirulva simulván hozzá, én nem értem azt, hogy mért nem esküszünk meg, mi tartóztat, hogy egymáséi legyünk; félek, hogy nem szeret eléggé arra, hogy nejevé tegyen! Közel egy éve, hogy menyasszony s vőlegény vagyunk és még egyszer sem fejezte ki azon vágyát, hogy megesküdjünk.

- Kedves Florence, mondá Alfréd és szerelemmel zárta karjaiba a leányt; - miért nem szolt régen, hogy ezt óhajtja, hisz ez nekem is legnagyobb boldogságom! Még ma beszélek atyjával s remélem, hogy rövid időn az enyém leend.

És valóban e kívánság a legboldogabb emberré tette Alfrédet, s ő, ki saját erejéből soha sem birt határozni és mindig azt várta, hogy a körülmények kényszerítsék őt, örült, hogy végre határozni kell. Mindent rendbe hozott Mr. Parral, ki elmondá, miféle irományokra van szüksége, mint idegennek, s hogy ő saját maga fogja őket összeadni.

Alfréd protestans volt, s így a vallásra nézve semmi nehézség sem létezett; s csakis attól függött az esküvő, mennyi időbe kerülend, mig Alfréd szükséges irományai megérkeznek.

E percztől Florence ismét a régi volt. Arcza rózsái visszatértek, élénk, örvendő és boldog volt; nem kételkedett Alfréd szerelmében, s gyakran mondá szüleinek és vőlegényének, - ha Alfrédet vagy szerelmét elveszteném, az halálom lenne!

Mily ingatag alap ahhoz a férfi szerelme, hogy arra egy élet boldogságát építsük, s mily ritka nő, ki abban nem csalódik!

Alfréd néhány nap mulva Londonba ment, hogy Felixszel beszéljen.

Tudta, hogy midőn Londonba érkezik, Felix hivatalában lesz, hol nagyon meg volt elégedve s igen jó és jövedelmező állással birt.

Alfréd azonnal oda ment és felkereste őt.

Midőn belépett, Felix látta rajta, hogy valamely nagy és erős elhatározással kereste fel őt, s félre téve munkáját, eléje sietett.

- Hány órakor szabadulsz meg innét? - kérdé Alfréd a kézszorítás után, s hangja a fölindulástól reszketett.

- Ötkor, s így hatkor együtt ebédelhetünk, remélem ma Londonban maradsz.

- Igen, mert fontos beszédem van veled, ötkor lakásodon várlak.

Midőn az ifju távozott, Everarde mély gondolatokba merülve ült vissza helyére, s e nap igen rosszul ment a munka. Saját eszméivel volt elfoglalva. Neki is volt sok mondani valója Alfrédnek, t. i. az, hogy megtörtént, mit oly régen tenni szándékozott, s végkép szakítván multjával, ezentul egyedül saját magára, szolgálására és tehetségeire van utalva.

Pár hónap előtt irt azon ügyvédnek Bécsbe, kitől eddig sorsa függött, s keresztelő levelét és a kilétét bizonyító iratait kérte tőle, mit az minden nehézség nélkül meg is küldött, azt hivén, hogy idegen országban szüksége lehet az ifjunak azokra. Miután ez megtörtént s kezei között volt mindaz, a mit birni akart, azóta egyetlen sort sem tudatott magáról és végkép szakított a multtal.

Ez iratok annyiban voltak fontosak reá nézve, mert azokban mint törvényes gyermek szerepelt, apja és anyja meg voltak nevezve s így születésén semmi folt sem létezett. Ez őt boldoggá tette, s ez örömét szándékozott barátjával közleni, ki az egyedüli volt e földön, ki kétes helyzetéről, aggodalmairól tudott s bizonynyal vele örvendett azon egyetlen kedvezményen, a mit a sors neki nyujtott.

Alig várta, hogy este legyen, s midőn elhagyhatta hivatalát és lakására sietett, Alfrédet a legnagyobb izgatottságban találta.

Alfréd ugy fel volt indulva, hogy egyetlen szót sem beszélhetek ügyeikről, hanem Felix azonnal ágyba fektette őt s ő maga egész este és éjjel virrasztott mellette.

Alfréd a lázban eszméletét veszté, összevissza beszélt mindent s értelem nélkül kiabálta a Camilla, Izabella és Florence neveket. Midőn reggel Felix orvost hivatott, ez azt mondta, hogy az ifju oly nagy veszélyben forog, miként ő maga egyedül felelősséget nem vállalhat miatta, s kívánja, hogy fölötte orvosi tanácskozmány tartassék. Ez meg is történt, s az összehívott négy orvos a bajt agyvelőgyuladásnak, a lázat pedig a legnagyobbak állitá, a mi csak ily betegségnél lehet.

Felix, midőn az orvosok távozása után beteg barátjával egyedül maradt, a n n a k á g y á h o z ü lt és kétségbeesett ijedtség és fájdalommal takará el arcját.

- Mihez fogok kezdeni, kiáltá - ha Alfréd meghal? Jobban szerettem őt, mint bárkit e földön, örömet életemet adnám érte!

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Egymást érték a kocsik a Szolmer-palota előtt s harsogó zene hangzott le az ablakokból; mint a lent ácsorgó nép mondá, a milliomos bankár egyetlen leányának eljegyzését ünneplik.

Januárius hónapja van s a fagyos szél dühösen hordja a havat és csapkodja azt az emberek szeme közé. A kocsisok a bakon dideregnek és sóvárogva tekintenek föl a fényesen világított ablakokra, melyek mögött a boldog emberek meleg szobákban harsogó zene mellett mulatnak, míg őket lent majd megveszi a hideg.

- Borzasztó idő! - szól most egy kocsishoz a kapu elé lépő vörös ruhás, fehér prémes vastag portás; s az ég felé nézett, hol egyetlen csillag sem mutatkozott; sötét komor és viharos volt minden, mint a rossz ember lelkiismerete.

- Jobb lett volna urnak születni, kiáltá a bakról feleletül a kocsis, azok odafönt mily jól mulatnak, pedig tudom olyan is van köztük akárhány, kinek üresebb a zsebje, mint az enyém!

Mindnyájan nevettek ez élczre.

- Tévedsz barátom, viszonzá bántódva a portás; de hogy uram egymaga gazdagabb, mint az egész társaság együttvéve, azt magam is hiszem.

- És egyetlen leánya van csak, ez igazságtalanság, ha szegény volna, bizonynyal egy tuczat gyerek lógna a nyakán!

- És ki a vőlegény? kérdé egy másik kocsin ülő; de a portás nem felelhetett, mert épen egy pompás fogat fordult a kapu alá s ő sietett az ajtót megnyitni, melyből csillogó rendjelekkel borított mellü katonatiszt s egy karcsu barna fiatal ember ugrott ki. Az illetők fölsiettek a szőnyeggel borított, virágokkal diszitett inasoktól hemzsegő lépcsőn.

- Báró Eberhein tábornok!

- Gróf Omlay Elemér, kiáltá az ajtónálló s a két belépő azonnal közfigyelem tárgya lón.

A tábornok katonás tartással haladt a belső termek felé, hol a házi urat és leányát vélte találni, s alig figyelt az őt jobbról-balról köszöntőkre, mi alatt társa mindenfelé nyájas pillantásokat vetve haladt utána, míg megtalálták Szolmert, ki már ekkor fogadásukra sietve eléjük jött, de a mily nyájas volt a tábornok iránt, oly hidegen fogadta Omlayt.

- Leányom tánczol, mondá erőltetett szivességgel Szolmer az üdvözetek kicserélése után; azonban keressük fel, ő igen örvendeni fog exczellentiád viszontláthatása fölött.

Omlayt szándékosan mellőzé.

Az ujonjöttek meghajták magukat és követték a házi urat, ki leányához vezetve őket, egy ideig velök maradt, s aztán házi uri teendői után látott.

Izabella, ki ez este valódi tündér volt, s kinek szépsége ugy ragyogott, hogy elvakított s elhomályosított mindent maga körül, különböző módon fogadta a két férfit, kik előtte meghajták magukat.

A tábornoknak, ki apja lehetett volna, észrevehető tisztelettel nyujtá kezét, míg társára egy kihívó tekintetet vetett, s szemei oly sötétek voltak, mint ama sötét csillagtalán éj, mely az ablakon át betekintett.

De az ifju kiállotta e tekintetet s visszaadá azt. Halvány arcza egy pillanatra lángvörös lön s aztán daczos, gunyos mosoly vonult, mint a villám, vonásain át.

Általános társalgás folyt köztük s néhány percz mulva a tábornok félre lépett, miután a francia négyesben Izabellára került a sor, s más ismerőseihez közeledett.

Omlay nem mozdult helyéről és szemeit le nem vette Izabelláról, mindaddig, mig az vissza-jött.

- Mikor jött meg? kérdé a leány hozzá fordulva.

- Egy óra előtt. Párisban kaptam a mai estélyre a meghívást, éppen a clubból mentem haza. Kiszámítám az időt, hogy itt lehetek-e akkorra, midőn önnök elj e g y z é s e megtartatik, s úgy találtam, hogy igen. Frakkom fölé téli kaputot vettem, s éjjel-nappal utazván itt vagyok, és önnök sok szerencsét kívánok a jövőhöz!

Gúnyosan hajtá meg magát.

- Miért e guny? kérdé Izabella és szeméből ujra azon sötét kifejezés lobbant föl, mig ajkai reszkettek.

Az ifju vállat vont, s a társaságon körülhordozá szemeit.

- Kérem mutasson be vőlegényének, viszonzá Omlay, s mellőzte az előbbi kérdést.

Ekkor vége volt a négyesnek s Izabella meghajtván magát tánczosa előtt és Omlay karjába ölté kezét.

- Jőjjön, mondá daczosan s úgy lépdelt, mint egy királyné, kihívó büszke arczczal, fölvetett ajkakkal; mindenki utána nézett.

- A legnagyobb darab arany a birodalomban: - suttogák utána - 3 millió forint értékű!

- És szép! mondák a férfiak, ördögiesen szép; az ember Junóra gondol, ha látja, de szemei Belzebubot juttatják eszünkbe.

Mindenütt helyet adtak nekik, s Izabella a termék hosszú során vezetvén keresztül társát, végre egy egészen üres szobába érve, megállt.

E terem sárga selyem tapetokkal és butorzattal birt, négy sarkában óriási alabastrom virág-medenczék, megrakva növényekkel. A virágok közül szobrok tekintének elő s a középén lefüggő csillár lángtengerbe borita mindent.

Izabella heves izgatottsággal ragadá ki kezét az ifju karjából s fuldokló, libegő hangon kérdé:

- Miért jött vissza, miért jött vissza?

Aztán eltakarta arczát és reszketett.

Omlay nyugodtan, legkisebb megindulás nélkül tekintett reá.

- Mert szeretem önt, látni akartam azon csodálatos embert, ki önt elragadja tőlem.

Izabella egy közel álló székbe fogódzott.

- Ő vőlegényem!

Omlay gróf nevetve szólt: És mi vagyok én?

- Könyörüljön rajtam, mondá kezeit összetéve a leány; tudja, hogy egyedül önt szeretem, de nem lehetek az öné.

- És miért?

- Mert szavamat más birja, s mert atyámnak életébe kerülne, ha máshoz mennék, mint Alfrédhez.

- Ó meg fog nyugodni ebben, de én nem mondhatok le önről, tudja, hogy mennyire szeretem, hogy minden perc, melyet ön nélkül töltök, egy évet vesz el életemből; nézzen meg, huszonöt éves valék, midőn megismerém, s két hónap óta nem látván önt, e hatvan nap alatt redős arczu aggu lettem!

A leány reá függeszté szemeit s diadallal mosolygott.

- Oly szép ön Elemér, mondá elragadtatva. Sáppadt, szemeit sötét karikák szegélyezik, de sokkal szebb, mint midőn utolszor láttam, ah miért jött vissza, miért jött vissza!...

Hangja a legnagyobb kétségbeesést árulá el.

Az ifju megragadá kezét.

- Midőn megkértem önt atyjától, ő azon választ adá, hogy ön el van jegyezve, s én kilépve szobájából, önt az ajtóban találtam, mindent hallott, reszketve, lihegve állt előttem, könyek boriták arczát, karjaimba rogyott és azt mondá: »öné vagy senkié« - nem így volt?

Izabella szó nélkül függeszté rá szemeit.

- És én megesküdtem, hogy e szavakat ön meg fogja tartani. Vagy az enyém lesz vagy senkié!

- Elemér!

- Ne szakitsen félbe, ön jól tudja, mondá kérkedve, hogy én nem fogadok olyat, mit meg nem tartanék. Elváltunk, nekem bátyám ügyei miatt Párisba kellett mennem; s bár ő nem is sejti, hogy öcscsét e házban kikoszarzták, nem akarta, hogy most még visszajőjjek, azonban én tilalma daczára itt vagyok.

- És mit akar tenni?

- Nem távozom addig, mig ön nőm nem lesz, atyja akaratával vagy anélkül.

A leány szemében percnyi öröm villant föl, aztán lehullt székébe s kábultan hunyta be szemét.

- És most mutasson be vőlegényének, mondá az ifju, észrevehető gunynyal hajtván meg magát.

- Mit akar ön tenni?

- Semmit, meg akarok ismerkedni vele. Első dolog, hogy ellenségeinket megismerjük s én szemébe akarok nézni annak, ki önt elrabolni készül tőlem.

Gunyos, kedélytelen hangon nevetett s karját nyujtá Izabellának.

A leány kábultan, halványan hagyta el helyét s a gróf karjába ölté kezét. Szó nélkül indultak meg, ki a teremből keresztül a társaság tömkelegén a vőlegényt keresni.

Minden lépten-nyomon megálliták őket.

Mindenki a legélénkebb bókokkal halmozta el Izabellát, s ő alig birt ez udvariasságokra felelni.

Most a tábornok lépett hozzájuk.

- E perczen értem, miért jött öcsém tilalmam daczára Párisból, mondá udvariasan, egy ily sétáért, magam is visszajönnék - Ausztráliából.

Omlay nevetett, mialatt bátyjával sebes egyetértő pillantást váltott, Izabella alig talált elfogultságában szavakat arra, hogy a társalgást folytassa.

A tábornok jobboldalán haladt, míg Elemér balján vezette, s így értek a játékszembe, hol Alfréd asztalnál ült és játszott.

Az ujonjok megálltak háta mögött és vártak, míg a megkezdett játszmának vége lesz, mialatt Izabella a tábornokkal beszélgetett s mindenképp kerülni akarta atyja rosszaló, szemrehányó tekintetét, ki egy közel álló asztalnál ült s neheztelve nézett reá.

A tábornok már ismeré Alfrédet s Izabella csak a két ifjút mutatá be egymásnak, kik meghajtván magukat s egymás szemébe tekintvén, mindkettő meglepetve hökkent vissza.

Alfréd arcán futó halványság látszott, míg Omlay észrevehetőleg zavart lón.

- Nem akarjuk játékában zavarni, Szolmer ur - mondá a gróf - kérem üljön vissza helyére!
- Köszönöm, viszonzá szórakozottan amaz, - ha megengedi - és sebesen foglalá el székét s fölvette kártyáit.

E különös viselet ugy Izabellának, mint a tábornoknak is feltűnt.

- Már látta valahol unokatestvéreimet? kérdé a leány.
- Párisban, de akkor másodmagával volt, úgy hiszem fivérével, legalább oly hasonló volt az, a kivel láttam, hogy testvéreknél ritkaság.
- Hogy nézett ki a másik? kérdé sebesen, izgatottan Izabella.
- Azt hiszem, a másik fiatal ember valamivel magasabb, arcának kifejezése enyhébb, mosolygóbb, szóval jobb, megnyerőbb hatást tesz az emberre és nem szeplős.

Izabella hevesen ragadta meg a gróf karját s egész testében reszketett.

- Mi baja? kérdé csodálkozva Omlay; jőjjön táncoljunk, hisz ön didereg! és sebesen a táncszobába felé vezette.
- Ah, ha tudná ön Elemér, mily hurokat pendített meg szivemben, mily gyanunak adott tápot e szavaival! Alfrédnek nincs fivére, ő sohasem szólt arról, hogy másodmagával utazott.
- Ez különös, ki lehetett ama másik ifju?
- Most nem folytathatjuk e tárgyat, de legközelebb beszélünk még arról, viszonzá sebesen a leány, s a táncszobába léptek, hol épen egy négyes kezdetéhez készültek a párok.
- Adja nekem e négyest! mondá Omlay.
- Ez a harmadik, Alfréddel kell táncolnom, neki ígértem.
- Felejtse el ez ígéretet.
- Atyám is tudja, hogy Alfréddel foglalkoztam, és sohasem bocsátaná meg e tettemet.
- Legalább addig, míg ő eljön keresni, hisz oly szórakozott volt s csupán a kártyára gondolt; megvagyok győződve, hogy elfelejti.
- Ezt nem fogja tenni, viszonzá sértett hiúsággal Izabella, mialatt sötét szeméit az ajtóra függeszté, melyen át Alfrédnek jöni kellett.
- Hiába várja őt! folytatá nevetve a gróf. Neki kedvesebb a kártya, mint ön, hisz ez világosan látszott arcán.
- Omlay! mondá fojtott haraggal a leány; Alfréd el fog jönni, én mondom ezt önnek.

A gróf gunyosan mosolygott.

A zene megszólalt, Elemér táncosnőjével a párok közé állt és Alfréd nem jött.

Már eltánczolták az első figurát, midőn Alfréd a terembe lépve tétovázva nézett szét. Megpillantva Omlayt s Izabellát, hozzájuk sietett.

- Köszönöm, hogy ön szives volt helyemet pótolni, gróf ur, én nem hallottam a játék-szobában a zenét, és te Izabella megbocsátasz?

Kérően nézett a leányra, ki csodálkozva szemlélte Alfrédet. Meg volt lepetve, egészen mást várt, mint e nyájasságot, hozzá volt szokva, hogy egy mosolyáért a férfiak párbajt vívjanak s e közöny érthetetlen volt előtte. Hiuságát sértve érzé általa.

- Csak én vesztettem ez elmaradás által! - mondá gunyosan.

- Te tréfálsz, viszonzá az ifju, és kigunyolsz, kérlek, bocsáss meg.

Izabella vállat vont.

- Legkevésbbé sem neheztelek, egyébként ha kívánod folytatni a tánczot, a gróf csak helyettesül ajánlkozik.

- Ezt nem merném kérni, félnék, hogy a gróf ur haragját magamra vonom, szólta Alfréd magát udvariasan meghajtva, s lassan hátra húzódott, a párok között elveszve.

Mindketten meglepetve néztek utána.

- Valami történt veled, mondá Izabella.

- Ma az eljegyzés napján - szólta Omlay gunyosan, kinek volt igaza?

Rajtuk volt a sor, s beálltak a párok közé.

Alfréd ez alatt lassan haladt a tánczolóknak között s alig birt áthatolni a tömkelegen, majd itt lépett egy uszályra, majd amott ütődött valakibe, míg végre egy mellékterembe lépett, hol álmadozva vagy inkább magába mélyedve dőlt egy pamlagra s összegyűrt levelet vett elő, melyet figyelmesen kezdett olvasni. A levél így hangzott:

»Kedves Alfréd!

Ugy tudjuk, hogy ön több évet töltött Lipcsében egy intézetben, hol talán emlékezni fog egy növendékre, kit Everarde Felixnek hívtak, s kiről azt állítják ott, hogy önnek jó barátja volt. Ha talán tud ez ifju jelenlegi hollétéről valamit, kérem tudassa azt velem mielőbb stb....

Reinhold Fülöpné.«

E levelet Alfréd néhány óra előtt kapta, s már vagy tizedszer olvasta át. Egész lényén nyugtalanság, izgatottság látszott, s midőn lépteket hallott, észrevehetően összerezzen.

Szolmer lépett a terembe.

- Hogyan, Alfréd - kiáltá csodálkozva - te itt magányosan, s menyasszonyodat másnak engedted át!

Az ifju zavartan ugrott föl.

- Későn érkezem a tánczterembe, Izabella már tánczolt, s nem akartam a gróft megbántani, ki szives volt helyemet pótolni... és e levél is csodálkozásra gerjesztett - ime olvassa bátyám.

A bankár átfutá a levelet.

- Különös, mondá visszanyujtva, soha sem hallám e nevet »Everarde«, s te emlékezel reá?

- Nagyon jól, ő ugyanazon évben hagyta el az intézetet, mint én, de azóta nem tudok róla semmit, mit érdekelheti ő Reinholdnét?

- S ki volt e növendék, neve után itélve idegen, francia?

- Azt hiszem igen, mondá habozva Alfréd.

- És mit fogsz felelni Reinholdnének?

- A napokban Bécsbe szándékozom rándulni s úgy gondolom legjobb leend, ha szóval viszem meg a feleletet.

A bankár nem felelt, nem tudta miért, de e levél kellemetlen hatással volt reá. Alfréd modorán valami erőltettséget vett észre, és arról sem tudott eddig, hogy az ifju Bécsbe szándékozik menni...

Alfréd zsebébe rejté a levelet, s egy sebes fürkésző pillantást vetett nagybátyjára, mintha különösnek tetszenék neki annak hallgatása.

A zene elhallgatott, a párok hullámszerűen kezdtek, a mellékterem megtelt és élénk nevetés, csevegés hangzott hozzájuk.

- Menjünk, mondá Szolmer, keressük fel leányomat, egész este Omlay társaságában van s megvallom, ezt nem szeretem...

Alfréd nevetett.

- Ő vetélytársam? kérdé, de a bankár észrevette, hogy szórakozott volt s e szó legkisebb felindulást sem okozott benne.

Egymás mellett haladtak, midőn Izabella néhány leánynyal lépett a terembe, követte Omlay s több fiatal ember által.

- Várjanak itt meg, mondák a leányok míg toillettüket rendbe hozzuk, és - eltűntek egy mellék ajtón.

Omlay Alfrédhez lépett, míg a házi ur a többiekkel beszélt.

- Mondja csak Szolmer, nem volt ön két év előtt Párisban? kérdé tőle, mialatt egy közel álló pamlagra veté magát.

- Többször is, és úgy hiszem, hogy két év előtt is tölték ott néhány hetet.

- Másodmagával nemde, egy ifjuval, ki önhöz hajszálig hasonlított?

Alfréd nevetett.

- Alkalmassint téved ön Omlay, viszonzá az ifju s a gomblyukában lévő virágot nézdelé, én egyedül voltam.

- Lehet, viszonzá odavetve a gróf, - s milyennek találja Párist?

- Londont jobb szeretem, komolyabb, szolidabb, valódibb az élet ott; de Páris az élvezetek paradicsoma.

- Mennyi időt töltött ön külföldön?

- Közel négy évet.

- És ezt mindig e két városban, vagy másutt is volt?

- Sokfelé utaztam, bejártam a Svájcot és Olaszországot. Ismeri ön Rómát és Nápolyt? kérdé hirtelen Alfréd, kinek a gróf kérdései észrevehetően terhére voltak.

- Nagyon jól, Nápolyban oly sok telet töltöttem, hogy szinte második hazámnak mondhatom; anyám mellbeteg volt, a telet délen tölté s végre Mentonéban halt meg.

- Nápoly kellemes város, folytatá Alfréd.

- De én sokkal jobban szeretem a telet Nizza, Cannes vagy Mentonéban tölteni, e helyeken az ember úgy él, mint falun, holott Nápoly csak úgy élvezetes, ha a társaságba járunk, s én ezt anyám betegsége miatt nem tehettem.

Szolmer hozzájuk lépett.

- Ah Olaszországról van szó, mondá mosolyogva, Alfréd nagyon szereti a déli vidékeket, például Mentonét...

A gróf élénken tekintett reá.

- Ön Mentonét ismeri, és erről nekem nem is szólt. Meddig volt ott?

- Néhány hónapig, viszonzá kitérően Alfréd, s hangja reszketett.

- Nézze gróf ur, mondá nevetve a bankár, mily fölindult még most is, ha Mentonéről szól, fogadok, hogy valamely szerelmi kaland tartá őt oly soká.

- Bátyám...

- Légy nyugodt, Izabella nem tud erről semmit, azonban...

- Hisz ezt könnyű volna megtudni, folytatá nevetve, de egy nemével a fenyegetésnek Omlay, ki Alfréden zavart vélt észrevenni, s szemeit mozdulatlanul szegezé reá.

- Remélem, hogy ez igen kevésbé érdekli önt, mondá fojtott ingerültséggel Alfréd, s nem veendi magának azon fáradságot, valamint nekem sem jutna soha eszembe, ön felől tudakozódni.

Mindketten meglepetve néztek reá. Szolmer, ki sohasem látta Alfrédet fölindulva, s megszokta, hogy az bizonyos mozdulatlansággal szól mindenről és soha el nem ragadtatja magát, bámulva hallá e szavakat.

E perczben visszajöttek a leányok, Alfréd eléjük sietett és Izabellának karját nyujtá.

- Mióta a gyűrüt ujjadra huztam, nem is láttalak, mondá, annak pedig már hat órája, s ez jegyes párnak hosszú idő.

Izabella önkéntelen Omlayra nézett, egy pillantást váltottak, aztán kihaladt Alfréd karján a teremből, követve a többiek által, mig Omlay végig vetvén magát a kereveten, egyedül maradt, s gondolatokba mélyedt.

- Izabellának igaza van, - suttogá - ez ember életében valamely titok rejlik!

II.

Néhány nap mulva Alfréd Bécsbe utazott, hová hajnalban érkezett, s tizenegy órakor már a Reinhold-ház kapuja előtt állt.

Gondolkozva haladt föl a lépcsőn, s majdnem öntudatlanul lépett az előszobába, hol csak az inas kérdésére rezzent föl, hogy kit jelentsen be?

- Szolmer Alfréd! mondá az ifju, s az inas kevés idő mulva föltára előtte az ajtót.

- Isten hozta önt, édes Alfréd, mondá Reinholdné, ki e négy év alatt elveszte egyenes tartását s görnyedt lön; köszönöm, hogy eljött, naponként vártam levelét.

- Személyesen óhajtottam választ hozni - viszonzá az ifju s helyet foglalt.

Az öreg nő megdöbbenve tekintett reá, s egy percig hallgatott.

- Ön nagyon megváltozott, mondá aztán halkán, habozva.
- Azt hiszem a betegség, s az évek,... négy éve mult, hogy utólszor voltam itt.
- Az igaz, de négy év nem olyan nagy idő... és most egészséges ön?
- Tökéletesen, azonban ha megengedi, azon tárgyra térek, mely miatt jöttem, mert egy óra mulva találkozásom van, kegyed Everarde Felix felől tudakozódott?
- Mit tud ön róla? kérde a nő, mialatt észrevehető felindultság látszott arczán.
- Majdnem semmit. Az intézett elhagyása óta nehányszor irt, gondolom Párisból s azóta nem hallottam hírét.
- És mit irt azon leveleiben? kérde sürgetve Reinholdné.

Alfréd mosolygott.

- Meg fog bocsátani, de azon levelek annyira személyesek voltak, hogy...
- Hogy helytelennek találja azokról idegennel beszélni - igaza van, azonban engem nagy fáradságtól kimélné meg, ha csak annyit mondana, hogy hol tartózkodik jelenleg Felix, vagy mi lett belőle?
- Ugy tudom, ő teljesen egyedül áll a világon; számtalanszor hallám őt úgy nyilatkozni, hogy valamely állást keres, a melyből megélhessen.
- Együgyűség! ő sohasem látott szükségét pénzben, s jövője biztosítva van.
- Azonban, nem tudván honnan jön e segély, ő helytelennek tartá azt elfogadni.
- És mit akar tenni, vagyon, ismeretség, talán képesség nélkül a világban?
- Megbocsásson, ha az utolsó állításnak ellent kell mondanom; az igaz, hogy ő szegény, de szorgalmasan tanult s bir annyi képességgel, hogy megbirja keresni kenyerét.
- S mi célból veté meg a segélyt, melyet rendesen kapott?
- Mert megveté azokat, kik azt neki küldék. Szüleit nem ismeri, azok jónak látták kitzasztani őt a világba s ő nem akar elfogadni tőlük semmit.
- És átkozza őket?
- Megveti. Nem kíván róluk tudni.

Mindketten semlegesek akartak maradni, s a legnagyobb fölhevüléssel beszéltek. Reinholdné hervadt redős arcza lángolt, Alfréd szemei haragban égtek.

Pillanatnyi szünet állt be.

- Ön tehát semmi felvilágosítást sem adhat?
- Kivéve, ha azt közli velem, hogy mi célból kívánja tudni hollétét, azt megirhatom neki, ha elég fontos arra, hogy multját juttassam eszébe, melyre nem akar gondolni többé.

Az öreg nő szemei könybe lábadtak.

- Mi hiányzott neki a multban? kérde reszketve.

Alfréd önkéntelen ajkába harapott.

- Ezt nehéz volna nekem idegennek elmondani, de biztosíthatom önt, hogy nem egyszer láttam Felixet az intézetben sirni, s e könyök nem gyermekies könyök voltak, hanem a legkeserűbb fájdalom könyökei.

Alfréd hangja elfogult volt, s ajkai dadogva ejték ki a szavakat.

Reinholdné eltakará arcát.

- Kegyedet közlelől látszik érdekelni e dolog, ismerte ön Felix szüleit.

- Igen jól, mondá hévvel az öreg nő. Igen jól. Anyja jó barátnéja volt Camillának, egy szerencsétlen asszony, kire soha sem gondolhatok könyök nélkül.

És keservesen sirt, a zokogás egész testét megrázkódtatá.

Alfréd fölállt s órájára tekintett.

- Megbocsát, mondá észrevehető hidegséggel, ha távozom. Talán örömet marad fájdalmával egyedül s kellemetlen egy idegen jelenléte.

Reinholdné ijedten ragadá meg kezét.

- Nem, nem, ön nem távozhatik anélkül, hogy Felix hollétét ne tudassa velem - mondá esengve, látom, hogy ön tudja azt.

- Erre nem vagyok fölhatalmazva.

- Még akkor sem, ha okaimat erre nézve tudatom önnel?

- Mint mondám, ha azok elég fontosak arra, hogy érdemes legyen barátom nyugalmát zavarni.

- A bankárné észrevehetően küzdött.

- Mióta ön itt volt Alfréd, sok megváltozott házuknál, férjem, ki harminczöt évig vitte vasakarral és kézzel a kormányt, egy veszélyes szélhűdés következtében fél év óta ágyban fekvő beteg, s rajtam van minden gond és ah! ez nem volna még oly nehéz. De ehhez a folytonos keserv és lelkiismeretfurdalása is járul, mi végkimerüléssel fenyegeti erőmet.

Alfréd letette kalapját, s ujra helyet foglalt, mialatt a bankárné habozva és elnémulva ült helyén.

- Nem tudom, hogyan folytassam? - mondá akadozva.

- Legyen őszinte, - ha talán Camillával összeköttetésben van azon történet, mit elmondani akar, ön tudja, hogy imádom őt, előttem ő mindig szent marad.

- Némi részben őt is érdekli az, de nem közvetlenül, az az... hogy...

Ujra elhallgatott.

- Ne szóljunk többé e tárgyról - - miért kinozza magát, arczáról, szemei tekintetéből látom, hogy mily küzdésen megy át, majd egykor, ha nyugodt lesz, ha ismét Bécsbe jövök...

Látszólag a legnagyobb közönnyel ejté ki e szavakat, de belseje reszketett és minden vére agyvelejébe tolt.

- Nem lehet, mondá Reinholdné, nem hallgathatok, s csak azt ígérje meg, hogy soha azt, mit most tőlem hall, ajka ki nem ejti, s magának Felixnek sem szól róla.

- Esküszöm erre, senkinek és Felixnek legkevésbbé!

- Köszönöm. Tudom, hogy bizhatom önben.

- Mint saját fiában.

- Hogyan kezdjem? Camilla tizenhét éves volt, egyetlen egy gyermekünk, szemünk fénye, atyja bár szigorú volt iránta, de a hol lehetett kényeztette, s én úgy szerettem őt, hogy minden kívánsága szent volt előttem. Soha nem volt távol tőlem, itthon neveltetem, s egyedül akkor távozott hazulról, midőn francia társalkodónőjével sétálni ment. - Nem tudom mi módon, e séták alkalmával egy fiatal emberrel ismerkedett meg, ki ama francia nőnek ismerőse volt, s ki tanulmányok végett jött Bécsbe; idegen, neve után ítélve francia.

Ez ifjút megszerette s egy napon nekem bevallá szerelmét s attól való félelmét, hogy atyja a szegény idegen festőt soha sem fogadja vejévé. Camilla könyek közt azt is mondá, hogy ez esetben soha sem megy férjhez.

Kétségbe estem. Ismertem férjem szigorát és leányom mély érzését, tudtam, hogy egyik a másik áldozata lesz.

Mindent elkövettem, hogy lebeszéljem őt e szerelemről és határozatról, kértem, hogy felejtse el az ifjút, ki alkalmasint csak vagyonáért kívánja őt nőül venni s nem egyéb valamely kalandornál, de Camilla erre csak mosolygott.

- Ő nem tudja ki vagyok, mondá, s mostanig úgy ismer mint a társalkodónő hugát, azt hiszi, szegény vagyok, s mint mondá, csak is így merészelt hozzám közeledni, mert ő is szegény.

Meg voltam győződve, hogy a társalkodónő a legügyesebben fonta be Camillát, hogy elhité vele, miként az ifju nem is tudja, mit Bécsben mindenki tudott, hogy ő a gazdag Reinhold leánya, s ily módon akar most Camilla vagyonához jutni.

Azonban ezt hiába mondtam volna Camillának, ő egyike volt azon lényeknek, kik semmit sem tesznek félig, s tudtam, hogy azon előttem ismeretlen ifjút úgy szereti, a hogy többé soha nem fog szeretni senkit.

Sok gondolkodás után elhatároztam színelig beleegyezni szerelmébe és terveibe, de azt mondtam neki, hogy néhány hónapra falura megyek vele, nehogy atyja hirül vegye, hogy leányát gyakran látták egy ifju társaságában, mert ez semmivé tenne mindent.

Camilla elhítte ezt és beleegyezett s csak arra kért, engedném még egyszer látni Everardeot, ki nem tudná hova lett, ha bucsu nélkül távoznék tőle.

Ez is megtörtént, s mi elutaztunk. Férjem ugyanakkor hosszabb utra indult külföldre, s én örültem ennek, mert folytonos félelemben voltam a miatt, ha valakitől Camilla szerelméről hallana.

Alig valánk két hétig falun, midőn egy este föltűnt nekem, hogy Camilla pár nap óta mily soká marad a kertben s ha bejön mily szórakozott és fölindult. Kérdezém őt e miatt, ő kitérően felelt.

Másnap este utána mentem, távolról követtem őt, és láttam, hogy a kert kised hátsó ajtaján kilép s hirtelen az uton fölfelé halad.

A legnagyobb ijedtség fogott el. Hová mehet, - gondolám, de a kerten kívül nem követhetem, mert az első lépésnél észrevett volna.

Helyemen maradtam tehát és vártam. Számítani kezdém, mióta tartanak ez elmaradások s mennyi ideje lehet, mióta leányom legelőször egyedül sétálni ment.

Emlékezetem végig futá a mult napokat, s kiszámítám, hogy ennek egy hete lehet.

Nem mozdultam helyemről, mert akartam látni, hogy mely irányból tér vissza, s mennyi ideig marad távol.

Alkony lőn és sötétes, s két alakot láttam közeledni, az egyik Camilla, a másik magas, karcsu fiatal ember, s az alkony daczára kivettem, hogy világosszőke fürtös hajjal és gyönyörű kék szemmel birt.

Ritkán láttam oly csinos embert.

Lassan haladtak s a kertajtóhoz érve megálltak, míg én a bokrok közé rejtőztem.

- Nem képzeled Emil, mily iszonyu éjeket és napokat töltök! mondá reszkető hangon Camilla. Nőd vagyok és mégis azt hiszem, helytelenül cselekszem, midőn anyámtól megszökve hozzád megyek, s ha már elkövettem szüleim tudta nélkül e lépést, azt hiszem jobb volna sohasem térni többé hozzájuk vissza.

- Légy nyugodt, szeretett Camillám, mondá karjaiba zárva őt az ifju. Nem tart soká ez alakoskodás, én pár nap mulva megkapom örökségemet s akkor itt hagyjuk e helyet, Olaszországba megyünk. Mi nekünk nem kell atyád vagyona, az enyémből megélünk, bármily csekély is az a tiedhez képest és boldogok leszünk.

- De szülőim haragja, anyám kétségbeesése...

Az ifju elkomorodott.

- Kérdeztelek, mielőtt megesküdtünk, elég erősnek érzed-e magad mindezt elviselni, s elég kárpótlást találsz-e szerelmemben mindazon veszteségért, s te...

- Ne szólj, kiáltá hévvel és szenvedélyes szerelemmel Camilla, mialatt karjaiba veté magát. Mindent meggondoltam s nélküled nem tudnék élni!

Az ifju szívéhez szorítá őt. »És most isten veled holnapig!« - Elváltak.

Camilla sietve haladt a ház felé, én utána. Hogyan irjam le önnek meglepetésem és kétségbeesésemet? Camilla Everarde neje volt, tudtomon kívül esküdött meg, ez azt hittem több, mint mit elviselni képes lehettem volna.

Mit fogok férjemnek mondani, ki sok tekintetben oly szigorú volt, hogy leánnyal együtt mindig rettegtünk tőle, mi leend mindennek következménye? Mindezt elgondoltam és sűrű könnyek áztaták arczomat, midőn a szobába léptem.

- Te megcsaltál engem! kiáltottam haraggal és kétségbeeséssel, midőn Camilla felém közeledett, - mást mondtál és mást tettél; mivel érdemlettem ezt tőled?

Camilla lábaimhoz borult, sirt, esdekelt, hogy bocsássak meg neki, kért, hogy adjam rá áldásomat és engedjem őt férjéhez menni, ki nélkül nem élhet s kivel néhány nap előtt, midőn elhagytuk Bécset; megesküdött, s kinek három hét óta neje.

- S hogy és miként tehetted ezt boldogtalan? kérdém tőle.

- Férjemnek egy igen jó barátja lelkesz Mödlingben: ez esküdtetett meg bennünket, két tanu és a gouvernante jelenlétében; de nem az én, hanem idegen név alatt.

- Szerencsétlen, hisz akkor nem érvényes a házasságod, kiáltám, s ha Everardenak tetszik, bármily perczen fölbonthatja azt s elhagyhat!

- Ő ezt nem fogja tenni.

- Ma vagy holnap talán nem, de pár esztendő mulva és akkor mi lesz belőled? Atyád kitagad, az emberek megvetnek s mi lesz sorsod?

Camilla eltakará arczát.

- Mindent eltűrök, csak Emil szeressen, mondá reszketve, semmit sem kívánok e földön, csak vele lenni és szerettetni általa.

Tudtam, hogy igazat mond, ismertem szívét, kit az magába fogadott, azt onnan nem irthatá ki többé semmi sem!

- Keblemre ölelém őt és megbocsáték neki. Uram Isten! kiáltá Reinholdné, mit is tehettem volna egyebet. Egyetlen gyermekem volt, rajta kívül a világon senkim. Most csak az a kérdés, mondám, hogy mit tegyünk atyáddal szemben? Neki nem szabad e dologról semmit tudni, különben...

- Ő megölne engem, kiáltá borzadva Camilla, most, midőn oly boldog vagyok!

- Sokáig beszélgeténk e tárgyról, és szegény Camillám oly boldog volt, hogy szívét kiöntheté, hogy nem kelle magába zárni mindazt, mivel szive oly telve volt, mint a mult napokban, s midőn végre elaludt, ajkai még mindig Emil nevét susogák, kit egész lelkéből szeretett.

E naptól Everarde mindennapos vendégünk volt. Az estéket együtt tölték. Késő éjjel távozott és korán reggel már ismét ott volt.

Igy telt el három hónap s az idő ősz felé közeledett.

Egy este, éjfél felé, midőn Emil hazament s Camilla, mint rendesen, végig a kerten az ajtóig kísérte, visszajövéen, sötét alakot látott a kertben maga mellett állni. Oly rögtön jelent az meg mellette, mintha a földből nőtt volna ki, s ő rémült sikoltásban tört ki.

Az alak hozzá lépett, durván megragadta karját s heves szitkokat hallatott.

Apja volt, Reinhold Fülöp.

Camilla ájulva rogyott a pázsitra, s ő fölragadva őt, szobámig hurczolta és a pamlagra veté.

- Még az este elutazunk, szólta hozzám parancsolólag. Készülj; leányodat élve vagy halva visszük magunkkal.

Camilla életéért reszkettem. Gyöngye testalkattal birt. Ezen idegrázkódást és hozzá még az utat nem bírja el, gondolám, s minden igyekezetemet arra fordítám, hogy megszöktethessem őt, s férjéhez mehessen, mielőtt utnak indulunk.

De fájdalom, ez nem sikerült.

Férjem, mintha sejtette volna szándékomat, nem mozdult a szobából. Camilla magához tért, s midőn a kocszi előállt, szó nélkül voltunk kénytelenek engedelmeskedni, és másnap reggel Bécsbe érkezénk.

Ugy éltünk itt, mint két fogoly. Szobánkat nem hagyhattuk el, s férjem úgy vigyázott, hogy egyetlen sort sem voltunk képesek Emilnek irni vagy üzeni.

Utóbb megtudtuk, hogy férjem Camilla irását ügyesen utánoztatva, egy koholt levelet irt Everardenak, melyben kéri őt, hogy ne igyekezzék hozzá közeledni, mert életét veszélynek teszi ki, hagyja el Bécset, menjen Velenczébe és ott várjon reá, ő mihelyt menekülhet, utána megy, s meghatározta a fogadót, melybe szálljon.

Az ifju hitt ez ügyesen koholt s a legtökéletesebben utánzott írásu levélnek és csakugyan elhagyta Bécset, de midőn Triesztbe érkezett, a vonathál a rendőrség emberei várták őt, s a nélkül, hogy tudta volna miért, elfogták.

Férjem táviratoztatott az ottani rendőrségnek, hogy valaki több ezer forintot lopott el tőle; az általa adott személyleírás teljesen Emilre illett.

Elfogták tehát s fogva küldték őt Bécsbe vissza, hol néhány hónapig el volt zárva, mert férjem állhatatosan állítása mellett maradt, hamis tanukkal támogatá állítását s czélja az volt, hogy Everardeot elzárva tartsa, míg minket leányommal ez alatt a Svájcba küldött, hol daczára a

télnek, hat hónapig maradtunk. Innen Camilla több levelet irt férjének, de egyetlenre sem kapott választ.

Hogyan mondjam el önnek szegény leányom szenvedését ez idő alatt! Oly beteg, gyenge és levert volt, hogy azt hittem, élve nem viszem el őt többé e helyről s daczára, hogy oly kevés pénzünk volt, hogy nem mozdulhattunk, mégis elhatároztam, hogy fölkeresem Everardeot Bécsben, kiről azóta egy szót sem hallánk.

Minden készületet megtettem, ékszereinket, melyek velünk voltak, eladtam s annyi pénzt szereztem össze, melylyel Bécsig mehettünk; ott már tudtam volna magamon segíteni.

Camilla újra látszott élni.

Midőn minden készen volt elutazásunkra, férjem egészen váratlanul megérkezett.

Ez nagy csapás volt Camillára, de nem a legnagyobb, mi érhetette őt...

Pár óra mulva a megérkezés után ujságlapokat adott át leányának s gunyosan mondá, hogy olvassa el.

Everarde elfogatása, pöre s végre szabadon bocsátása volt azokban körülményesen leírva; ah, de az utolsó számban jelentve volt hirtelen megbetegedése is a börtöni élet után és halála!

Leányom vad sikoltással rogyott össze; apja gunyos mosolylyal fordult hozzám: Ime ez a te műved! mondá, s diadalmasan hagyta el a szobát.

Camillának ez éjjel fia született s ő maga halálos beteg lőn.

De férjem még mindig nem végzé be ördögi művét; mihelyt a kis fiu pár napos lőn, karjaiba vette őt s elvitte, sokáig nem tudtam, hova.

Leányom néhány hét mulva jobban lett, de utazni nem lehetett vele, s az egész nyarat a Svájcban töltöttük. Most már mindegy volt Camillának, bárhol van. Nem kívánczolt el onnét s csupán azért könyörgött összetett kezekkel naponként apjának, midőn koronkint eljött hozzánk Bécsből, hogy mondja meg, hol van fia?

Sohasem felelt neki e kérdésére s végre azt állítá, hogy meghalt, és oly sokszor ismételte ezt, hogy kénytelenek voltunk elhinni.

- Jobb is így, mondá nyugodt kétségbeeséssel Camilla, legalább vége mindennek s nincs miért éljek többé. Őszszel visszajöttünk Bécsbe, hol nem is álmodott senki azon drámáról, mely azon idő óta, hogy elhagytuk a fővárost, Camilla életében lefolyt, s ismerőseink csak annyit tudtak, hogy leányom nagy és veszélyes beteg volt, s e végett tölténk egy évet a Svájcban.

És a ki látta őt, elhitte ezt.

Oly átlátszó és halvány volt, s tekintete oly kimerült, arcza oly bus, de oly szép volt, mint még soha.

Sok szenvedés után végre nyugodtabb lőn. Közönyös lett minden iránt, arcza ismét rózsaszínű volt, termete kerekded, s bár sohasem ment sehova, csak templomba járt, sok imádója és kérője volt, kiket mind visszautasított egymásután.

Egy napon egy jó barátném keresett föl bennünket s elmondá, hogy unokaöcscse, Szolmer Ottó, házasodni akar, mert egy kis négy éves fiu van nála, fivérének fia, árva, s anyát akar neki adni a házasság által. Kérdezé, ha Camilla nem volna-e hajlandó hozzá menni. Természetesen hozzá tevé, hogy a bankár milliókkal bír.

Leányom nem volt jelen s én megigértem neki, hogy Camillánál kérdését ismétlem. Megvallom, örültem e tervnek, mert óhajtám, hogy Camilla valamiként a házból kimenjen és apjától megváljon, mert apa és gyermek gyűlölték egymást.

Csakugyan tudattam leánnyal a kérő nevét; felemlítém millióit, mire ő szomoruan mosolygott.

- Mit érnek nekem a milliók, mondá, midőn boldogságom elveszett. De ha e házasságot számomra jelölte ki a sors, én hajlandó vagyok Szolmer nejévé és különösen amaz árva kis fiúnak, ki talán éppen egy idős volna az enyémmel, ha az élne, anyjává lenni.

Néhány hét múlva Szolmer megjelent nálunk, megkérte Camilla kezét, természetesen egy szót sem tudván annak multjáról és három hónap múlva megtörtént az esküvő.

Elhallgatott; a fölhevülés és izgatottság annyira kifáraszták az öreg nőt, hogy hátradőlt székében és lehunyta szemét.

Alfréd halászáppadt arczzal hallgatá ez iszonyu történetet, melyről soha nem is álmodott, s most érté csak a multat, Camilla szenvedéseit, szeretetét a kis fiu iránt, házasságát, mi őt a gyűlölt atyai háztól megmenté, elvonultságát a világtól, mely neki már örömet nem adhatott.

Kezébe rejté arcját.

A bankárné letörlé könyeit, s erőt vett magán.

- Midőn Camilla az esküvő után elhagyta házunkat, azt mondá, sohasem lépi át annak küszöbét és e fogadást meg is tartá. Én koronkint láttam őt más helyeken; de sem ő itt, sem én házánál sohasem voltam. Atyjával egyetlenyszer sem találkozott, sem pedig tőle semmiféle pénzsegélyt el nem fogadott.

Gyakran irt nekem s mindig azt állitá, hogy elégedett, s hogy ön, Alfréd nagyon boldoggá teszi őt. Mindig saját fiára emlékezteti, ki bár fiatalabb önnél, de ha élne, éppen ily puha fűrtjei, szőke haja és kék szeme volna, mint önnek, mert Emilnek is éppen olyan volt.

Ha majd meghalok, önnek hagyom Camilla leveleit; addig nem adom azt senkinek. E levelekből ismerni fogja azon nőt, ki önnek második anyja, a legjobb és legszerencsétlenebb lény volt, kit képzelni lehet.

Mindketten elhallgattak. Alfréd oly elfogult volt, hogy nem birt egy hangot kiejteni s a bankárné folytonosan fájalmával és könyeivel küzdött az egész beszéd alatt.

Mintegy két évig volt Camilla férjnél, midőn egy napon levél érkezett férjem számára, ki nem volt Bécsben; de e levélre rögtön választ kellett adni.

Soha sem merészeltém volna férjem leveleit fölbontani; de nem tudom, mi sarkallt e perczen arra, hogy tegyem, de alig hogy az első sorokat olvasám, a legnagyobb ijedtség, csodálkozás és harag fogott el; ime olvassa e levelet.

Fönlállt s iróasztala fiókjából elővevé a levelet, azt Alfrédnek nyujtván.

»Tisztelt Reinhold ur!

Felix nálam van. Ma reggel érkezett ide; erős, egészséges és szép fiu, s a tengeri utat könnyen kiállja. Ha látni akarja őt, jöjjön ma még hozzám, mert holnap reggel elindulnak vele Páris felé.

Alázatos szolgája.
Lichtenheim. «

Alfréd hátrahanyatlott székén midőn e nevet olvasá és oly élénken kiáltott föl, hogy Reinholdné csodálkozva nézett reá.

- Ismeri ön e nevet?

- Felix sokszor emlité azt előttem, felelt Alfréd.

- Mint mondám, csodálkozás fogott el az első perczen, de egy pillanat alatt tisztában voltam magammal. Ismertem az egész gyalázatos cselszövényt s a nélkül, hogy meggondoltam volna, mit teszek, kalapot, kendőt ragadva, kiléptem a válaszra várakozó emberhez.

- Vezessen, mondám Lichtenheim urhoz, férjem nincs honn, s én magam viszem meg a választ.

Az ember habozva tekintett arczomba, de nem mert ellentmondani, s megindultunk.

Hosszu ideig haladtunk utczáról utczára, végre egy félreeső piaczon sötét, komor kinézésü ház előtt állt meg s a becsukott kapunál csengetett, melyre nagy réztáblán egy név volt írva: Lichtenheim Fr. h. ügyvéd.

A kapu kis idő mulva föltárult. Beléptünk. Zöld pázsitos udvar terült előttem, fák és virágokkal szegélyezve, a fűben aranyfürtű, kékszemü fiucska játszott s a csengetés által figyelmessé tétetvén, nagy szemeit kérdően szegezte reám.

Hogyan mondjam el, mit éreztem e tekintetre, ah! ha Camilla látná e fiut, sóhajtám, tökéletesen atyjára termett, mintha Emil nézett volna rám; anyjától egy vonást sem örökölt.

- Te vagy, Felix? mondám megölelve őt, nemde így hivnak, Everarde Felix? kérdém selyem fürteit simogatva.

Mindjobban csodálkozott. Így, ennyi szeretettel, tán még soha sem ölelték meg őt, s ő félve húzódott el tőlem.

Ekkor a házi ur lépett ki, Lichtenheim, s vonásain a legnagyobb csodálkozás látszott.

- Nem tudom, kihez van szerencsém... rebegé, s ajkai oly fehérek lettek, hogy szinte megsajnáltam őt.

- Reinhold Fülöpné vagyok, mondám, s férjem nem lévén Bécsben, eljöttem meglátogatni Felixet, mielőtt elutaznék.

Gyanakodva nézett szemem közé.

Ugy beszéltem, mint ez ügyben tökéletesen tájékozott, de ő nem egykönnyen akart hinni.

- Uram, mondám neki határozottan, mondja meg nekem őszintén, mennyit kap ön férjemtől azért, hogy e gyermekről gondoskodik, s hogy annak hollétét titokban tartja?

- Asszonyom! viszonzá panaszos hangon, én ezt nem pénzért, de szivességből teszem.

- Férjem gazdag, de én is az vagyok, s én naponként ezer forintot adok önnek, ha e kis fiut három napig Bécsben tartja, anélkül hogy férjemmel ezt tudatná, többet is adnék, de jelenleg nincs több készpénzem. Minden napra ezer forintot, míg a fiucska házánál lesz.

- Mi czélból? kérdé habozva.

- Csupán annyi ideig maradjon ő itt, mondám alkudozva, míg valaki Pestről ideérhet és egyszer láthatja őt.

Lichtenheim sok gondolkozás után ráállott erre; s én még az nap sürgönyöztem Camillának, hogy halálos beteg vagyok, jöjjön rögtön Bécsbe.

És másnap reggel itt volt, egész éjjel utazott.

Elmondtam neki mindent, és azt hittem, megőrül örömeiben és fájalmában.

Ismét fölkerestük Lichtenheim házát s a gyermek először pihent anyja karjaiban és - utólszor.

Zokogva szoritá őt keblére, mialatt az Emil és Felix neveket suttogá. Óh, mily kín volt e szenvedést és örömet látni a szegény szerencsétlen asszonynál, mint siratta azt, kit e földön egyedül szeretett és örült a gyermeknek, ki sohasem lehetett az övé!

Az egész délutánt ott töltöttük, s este, midőn távozott, egy fürtöt vágott le kis fia fejéről emlékül, az egyedüli emléket, mit tőle birhatott.

Elkérdezett mindent, mi Felix jövőjéről határozva van, s Lichtenheim elmondta, hogy a fiu jelenleg egy angol paphoz megy Brightonba, s ha nagyobb leend, valamely intézetbe lép, és megígérte, hogy hónaponként tudósítani fog engem a gyermekről, természetesen férjem tudta nélkül, azonban az ígért 3 ezer forintot visszautasítá.

E levelek voltak Camillának az életben egyedüli örömei és boldogsága.

Ő nem kívánt egyebet az élettől. Tudta, hogy fia egészséges, jó emberek között van, jó nevelésben részesül s csak az busitá őt, hogy érezte miként előbb meg fog halni, mintsem a gyermek megnőne s ő még egyszer karjaiba szoríthatná és elmondhatná neki szerencsétlen szülei történetét...

Számtalanszor írta, hogy mily boldoggá teszi őt az ön jelenléte, Alfréd, hogy épen olyan szőke haja, kék szemei s karcsu termete van, mint Felixnek, hogy gyakran Emilhez is hasonlónak találja őnt s tán legfőképen e miatt ragaszkodott önhöz jobban, mint saját gyermekéhez, Izabellához, kiről gyakran panaszkodott, hogy egészen más természettel bír, mint ő és mint leányánál óhajtaná, hogy hideg, számító, akaratos és uralkodni vágyó s így, ha Camilla élve marad is, leányával alkalmasint soha sem érthették volna meg egymást.

Az évek multak s Lichtenheimtől megtudtuk, hogy Felix egy lipcsei intézetbe adatott, s a tudat, hogy a kis fiu oly közel van hozzá. Camillát leirhatatlan boldoggá tette. Mindig azt remélte, hogy valamely alkalom nyílik fiát megláthatni s ez volt az ok, hogy Szolmernek azon intézetet ajánlá az ön számára, hol saját fia is volt; azt hitte ily módon barátokká lesznek önök, s talán valami módon végre is sikerül a kis fiut legalább ideiglenesen, talán a szün-időkre házához vitetni.

Ez azonban mind csak hiu remény volt, de oly remény, mely szegény leányomat boldoggá tette.

Férjem ez évek alatt Felix létezését folyvást a legnagyobb titokban tartá. Mi célból tette ezt, nem tudom. Bosszu volt-e ez a multakért, vagy egy idő múlva, ha talán a fiu felnőtt, szándékozott azt velünk tudatni, vagy tökéletesen meg akart semmisíteni minden köteléket Camilla és azon férfiú között, ki az ő tudta, engedélye és akarata ellen lett férjévé s a fiut fölneveltetvén, ki akará dobni a világba: mindezt nem mondhatom meg önnek s csak azt tudom, hogy őt is csak úgy elérte a büntetés, mint minden rossz, szivtelen embert szokott, még pedig a legkinosabb, ami embert érhet, a lelkiismeret furdalása.

Midőn Camilla meghalt, kétségbe volt esve, s oly kedélyállapotban töltött heteket, hónapokat, hogy azt hittem, megőrül. Ekkor vallá meg Felix létezését is, de hogy mi terve van vele a jövőben, arról nem szólt.

Egy napon, néhány hónappal az ön ittléte után, midőn az inas ebédelni hívta őt, elterülve s magánkívül találta szobájában; engem rögtön értesítettek, hozzá siettem és láttam, hogy él, de szélhűdés érte. Orvost hívtam, ki véleményemben megerősített, mert a tüzetes vizsgálat után kinyilatkoztatá, hogy e szélhűdésnek kéz- és lábbénulás lesz a következménye, de eszméletét és az életet visszanyeri.

Igy is volt. Magához tért, de ő maga azt kívánta, vajha ne ébredt volna fel eszmélete, folyton Emilt és Camillát látta maga előtt, sötét szobában nem mert egyedül maradni, s folytonosan a legnagyobb lelki és testi szenvedések kinozták.

Számtalanszor kértem őt, írja meg végrendeletét s gondoskodjék Felix jövőjével, de ő sokáig huzta, halasztotta ezt. Mindig attól félt, hogy a családi dráma, melynek ő volt átkos hőse, a világ előtt tudva lesz, s azt hiusága nem engedhette meg. Inkább szenvedett, kinlódott, sem-hogy magát legalább némileg igyekezett volna megnyugtatni, kárpótolván unokáját a multakért és szülőiért, kiktől az ő önkénye és zsarnoksága megfosztotta. Arra sehogy sem akarta magát rászáni, hogy Felixet házukhoz hívja, s ha nem is másként, legalább mint rokont az őt megillető otthonban és rokonszenyben részesítse.

Végre elhatározta magát, hogy végrendeletet ír, s ha Felix teljesen bevégezte tanulmányait, utazni küldi őt, s csak azután hívja ide, hol az üzletbe lépén, mint távoli rokona fog szerepelni.

Ily terveken törte fejét, éjjel-nappal, megbénulva, elnyomorodva ült karszékében, melyet nem birt többé elhagyni.

Lichtenheim, ki igen derék becsületes ember, s kinek nagy részben köszönhettem, hogy férjem e tervre határozta magát: tudatta is azt az ifjuval, több pénzt küldött neki mint rendesen, jó tanácsokkal látta el, az utazási terv elkészítését tetszésére bizta, s utólagosan még csak annyit közlött vele a jövőből, hogy ha utazásairól visszatér, egy tekintélyes bankárházba lépend, hol hathatós ajánlatok folytán bizonyosan kap állomást.

Azonban képzelheti mennyire meg voltunk ijedve, midőn több mint fél éven át semmit sem tudtunk meg az ifjuról. A bank, hol pénzt fölvenni szokta, kérdezősködésünkre azt felelé, hogy onnét fél év óta Everarde nem vett föl semmit, sőt névtelen levélben a váltót is visszaküldék a banknak, melynek erejénél fogva az ifju eddig a pénzt kikapta.

Mi lett belőle? Hol van, él-e vagy meghalt: fogalmunk sincs róla, Lichtenheim is a legnagyobb aggodalomban van e miatt, s férjem, ki különben is félholt volt, e váratlan csapásra fekvő beteg lett és többé soha sem is kel fel, s ha ön biztosít engem arról, hogy unokám él, mindnyájunkat igen nagy aggodalomtól ment meg s nagy hála kötelez.

Az ifju halásápadt volt s észrevehetően reszketett, szive fájdalmasan szorult el a szerencsétlen Emil és Camilla szenvedéseinek hallatára és a gyűlölet, harag és bosszu hevesen lüktetni készte véré, alig birta Reinhold elleni szenvedélyes kifakadásait visszafojtani.

- Van-e bármely embernek joga arra, hogy a másiknak életét megkeserítse és semmivé tegye: gondolá magában. Tud-e neki kárpótlást adni, képesek vagyunk-e boldoggá tenni azt, kit szerencsétlenné tettünk, visszaadhatjuk-e neki azon napokat, melyeket miattunk könyek között töltött?

Ily gondolatokkal töprenkedve ült helyén s egy perczre szive szánalommal hajolt e szerencsétlen nő felé, és őszinte akart iránta lenni, de a másik pillanatban az ellenkezőt határozta, fölállt s kalapját vette..

E perczben semmi biztosat sem mondhatok Felixről, nagyságos asszony, mert hónapok óta nem hallottam róla semmit, azonban ígérem, hogy tudakozódni fogok holléte felől.

- De abban bizonyos ön, hogy él?

- Ebben nem kételkedem.

- Hála istennek. Nem akarja ön szerencsétlen férjemet fölkeresni?

- Bocsásson meg, de mostani hangulatomban nem volnék képes ezt tenni; ön, ki neje neki, nem bírja megbocsátani ördögi tetteit, hogy volnék képes azt tenni én, ki...

Elhallgatott.

- Ki idegen vagyok.

- Ön túlszigoru, rebegé az öreg nő, férjem bünhődött.

- Kegyed pedig angyal! Ki kárpótolja önnek szenvedéseit, ki adja vissza leányát, annak ifjuságát, boldog szerelmét, fiát, ki egy ember önkénye végett az utcára dobott, idegen emberek között nevedett fel, és soha sem ismeré e szót: anyám!

Reinholdné kezei közé rejté arcát és zokogott s nem látta, mily keservben égnek az ifju szemei, mint lángolt arcza és mint futott végig azon egy köny, melyet hirtelen letörült.

Egyik sem volt képes szólni; az ifju végre oda fordult az öreg nőhöz, annak kezeit ajkaihoz emelé és kisietett a szobából.

III.

Ugyan e napnak reggelén, mintegy tizenegy órakor, mely időben Alfréd Reinholdné elbeszélését hallgatá, Izabella igéző pongyolában ült szobájában, midőn az inas Omlay Elemér grófot jelenté.

- Bocsássa be - viszonzá a leány, mialatt arcza sötétpiros lőn, s észrevehető örömmel és zavarral emelkedett föl helyéről.

Elemér sietve lépett be s Izabella kezét ajkaihoz emelé, azután körülnézett a szobában s egy székre ereszkedett.

- Végre! mondá hevesen. Végre egyedül találom. Mióta Pesten vagyok, naponként itt valék, de minden időben volt önnél valaki, s ma azért jöttem ily korán, mert azt reméltem...

- Hogy egyedül leszek? vágott nevetve szavába Izabella. Most tehát kíváncsi vagyok hallani, mi az, mit velem közleni akar?

A gróf arczán csalódás, majdnem sértődés látszott.

- Kíváncsi - kérdé keserűen - csak kíváncsi? S nem vágyott-e ön is épen ugy az egyedüllétre, mint én? Csalódtam-e önben, vagy csak kétségbe akar ejteni - tréfáival?

- Sem egyik, sem a másik nem történik, viszonzá a leány, kezét nyujtván a grófnak. Ön jól tudja, hogy szeretem, hogy örömet vagyok önnel, de mit mondhatna ön nekem mást, ha egyedül vagyunk, mint a mit mások jelenlétében mondhatna? Ön tudja, hogy köztünk minden melegebb szó, minden terv a jövőre tiltva van.

Elemér heves mozdulatot tett.

- Csalódik Izabella; sőt épen, mert körülményeink sarkalnak, szükséges, hogy tervet készítünk, mely által a sorsunkat fenyegető sötét fellegetket szerelmünk egéről elüzzük. Akarja ön ezt?

Izabella hátra veté fejét, mialatt sötét szemei villogtak.

- Nem tudom, Elemér, mit feleljek önnek; sőt magam sem tudom akarom-e, a mit ön kíván, s a mit saját szivem óhajt? Tudja, hogy volt idő, midőn unokabátyámat szivem egész hevével szerettem, s örömmel egyeztem atyám tervébe, ki őt férjemül jelölte ki; azonban ő négy évig

volt távol, négy év hosszú idő, és ezalatt önt ismerém meg, ki Alfrédet tökéletesen eltörle emlékeimből..... Reszketve gondoltam visszajövetelére, adott szavamra s egy napon atyámtól azt kérdeztem, lehetséges volna-e e házasságtól visszalépni? Tudja, hogy ő mit felelt! Hogy e házasság meg nem történése neki életébe kerülne, minden reményét, óhaját e tervhez kötötte; az üzletet úgy kezelte mostanig, hogy az megosztás esetében a legnagyobb zavarokba döntetnék, szóval, nála még soha nem tapasztalt szigorral mondá, hogy arról ne is álmodjam, hogy valaha más, mint Alfréd neje legyek.

...Ekkor ön - folytatá a leány - még egy utolsó próbát kísérelt meg; mint kérő lépett fel atyámnál, azt hívén, neve, vagyona, állása a világban hatással lesznek reá; nem tudta, hogy ő minden más érzés fölött kereskedő, hiubb üzletére, mint leányára s csak egy jó nevet, egy virágzó czéget ismer, a Szolmer-nevet, s ezt nem cserélné el semmivel. Atyám önt röviden elutasítá, ön elutazott.

- De azon igérettel váltam meg öntől, Izabella, hogy vagy enyém, vagy senkié sem leend, s most visszajöttem, mert a meghívó kártya az ön eljegyzéséről szólt.

Izabella lehajtá fejét.

- Miért jött vissza, miért nem várta meg, hogy hívjam, ki tudja, nem nehezítette-e e küzdést, melyet megvívnom kell, s nem lett volna-e jobb, ha mindketten belenyugodván sorsunkba, ön Párisban marad, én pedig itt felejtettem volna el azt, a mit önnek ígértem?

- Soha! kiáltá szenvedéllyel Elemér. Erre ne számítson, én nem mondok le önről, az oltár elől is elrablom, ha addig meg nem akadályozhatom esküvőjét, de hogy más neje legyen, arról ne is álmodják, ez nem fog megtörténni soha!

- Még akkor sem, ha Alfrédet jobban szeretném, mint önt? kérdé szokott kihívó tekintetével a leány.

- Akkor megölöm őt, viszonzá komor hangon az ifju s gyanakvó tekintettel szemlélte a gunyos mosolygó arcot.

- Hallgasson meg Elemér, mondá fölállva Izabella s az ifju vállára tevé kezét; most őszintén beszélek s megmondom önnek, hogy van egy mód, mely által megakadályozhatjuk azt, hogy Alfréd neje legyek.

- És ez?

A leány óvatosan nézett körül s az ifjuhoz lépve annak füléhez hajolt.

- Ha bebizonyítjuk, hogy...

Elhallgatott.

- Nos? kérdé feszülten Elemér.

Izabella hevesen rázta meg fürtös fejét.

- Nem, nem - mondá - nem bírom kimondani, másként kell kezdenem, pedig tudom, hogy nem csalódom, biztos vagyok ebben...

Az ifju megragadta a leány kezét.

- Az istenre, Izabella, ne kinozzon, mit akar mondani, tudja, hogy életem boldogsága van önhöz kötve; szóljon, miféle gondolatok foglalkoztatják?

Izabella visszaült helyére s pár perczig mély gondolatokba merült.

- Tudja-e Elemér, mondá hirtelen fölkapva fejét, hogy én szivemből örültem Alfréd visszatérének, örültem, mert mint testvéreimet vártam őt s azt hívtam, senkihez őszintébben nem fordulhatok, mint hozzá, senkinek nem panaszkodhatom el jobban, hogy nem őt, hanem más szeretnek, és senki jobban nem fog engem megérteni.

A gróf bámulva nézett reá.

- Ah, ha ismerte volna unokabátyámat, midőn elment! folytatá gondolataiba merülve s vonásain enyhe, lány, szelid kifejezés ült, szemeiben könnyek csillogtak. Milyen jó, szelid, kedves és szép volt. Társaságában az ember jobbnak érezte magát, s ha beszélt vele, minden szava a szivig hatott. Midőn elment, azt hittem, őrangyalom, legjobb barátom távozik tőlem.

- Ön szereti őt Izabella! mondá elfojtott hangon Elemér.

- Teljes szivemből. Három egész évig azt hittem, szerelmes vagyok bele, akkor megismertem önt s megtudtam, hogy Alfrédet úgy szeretem, mint testvéreimet és meg voltam győződve, hogy ha visszatér s őszintén elmondom neki azt, mit ön iránt érzek, ő e házasságtól visszalép s mindent elkövet, hogy engem boldoggá tegyen.

- És most! nem jött-e ő meg s nem teheti-e meg azt?

- Nem, mondá előbb fájdalomosan, aztán kitörő haraggal a leány - nem, mert Alfréd nem jött vissza, ez, a ki itt van, csak nevét bitorolja, s tán megölte őt!

Soha még arczon nagyobb bámulat és meglepetés nem volt látható, mint a minőt e percben Elemér arcza kifejezett.

Némán szemlélték egymást.

Izabella haragjából magához tért, s némileg lecsendesült.

- Most tudja ön, mit hiszek azon ifjuról, ki Alfrédnek adja ki magát, ki megérkezett helyette, s nevét és vagyonát bitorolja, kihez hiába volnék őszinte! Ő nem engedi a gazdag menyasszonyt kisiklani keze közül, ő, ki talán embert ölt, hogy e nagy vagyon feléhez jusson, nem fog elmulasztani semmi módot, hogy annak másik felét is kezei közé kerítse.

Omlay csodálkozásában egyetlen hangot sem birt kiejteni; e rendkívüli állítás a legmélyebben megdöbbsenté.

- Van e gyanuról még valakinek sejtelve e háznál? kérdé halkán.

- Senkinek. Az ifju oly jól játszsza szerepét, annyira be van avatva a mult, jelen és jövő minden részletébe, hogy atyám mindössze külsőleg találta őt megváltozottnak, de hogy ez ifju nem Alfréd, azt csak én tudom!

- Nem, nem Izabella, higgye el nekem, ön csalódik. Kegyed heves, szenvedélyes természettel bír, úgy a szeretet mint a gyűlölet részrehajlóvá teszi önt, nekem Alfréd vetélytársam, de soha sem merném e vádat ellene kimondani.

Izabella gunyos szájalommal nevetett.

- Én élesebb eszünek tartottam önt Omlay. Midőn a bálban elbeszélé, hogy Párisban létekor gyakran látta ez ifjut egy másikkal, ki teljesen hasonlított hozzá, csakhogy magasabb volt s arczbőrén nem léteztek szeplők, meg voltam győződve, hogy ön is erre czéloz...

- Mire!

- Hogy ama másik volt Alfréd és ez vala mely csaló.

- Valóban nem. Ily eszmék egy perczig sem fordultak meg agyamban, de most, midőn figyelmeztet a körülményre, magam is meglepőnek találom, hogy...

- Ugy-e meglepő, hogy két lény oly tökéletesen hasonlítson egymáshoz, és még sem lehetetlen ez, miután ön saját szemeivel látta ama csodálatos hasonlatot!

- De ha önnek ily gyanuja van Izabella, ezt nem lenne szabad magába fojtani. Saját, az üzlet és legfőképp unokatestvére érdeke kívánják az igazság földerítését, és ön hallgat, mindegyre hallgat, és ezzel - vétkezik!

- De kinek szóljak? kérdé hevesen a leány. Ki hinné el szavaimat? Atyám a vakságig szereti őt, minden szava szent előtte, s ő oly ügyesen játszsza szerepét, hogy maga Alfréd sem tehetné azt jobban.

- És mit fog ön tenni? Azzal a hittel készül nejevé lenni, hogy egy gyilkos, vagy csalóhoz köti sorsát, ki talán pár hónap múlva a bitófán fog meghalni! Hisz ez hallatlan, Izabella, erre soha sem hittem volna önt képesnek.

Izabella szomoruan nézett maga elé.

- Addig szó sem lehet házasságunkról, míg e titok föl nem derül.

- És mi módon hiszi azt lehetségesnek, gondolja meg csak, miként fog ahhoz kezdeni? Hogyan, ki által, ha az első szót kiejti, a gyanunál többé nem állhat meg, nem térhet vissza, és hogy igazolja állítását, mily alapra fekteti ezt s mit felelnének önnek apja, az emberek, az egész világ? Szemébe nevetnének és kikaczagnák, vagy megvetnék önt.

Izabella érzé e szavak igazságát és tehetetlen haragjában kezeit tördelé, míg szemeiből könnyek hullottak arczára.

- De ön segítségemre leend, Elemér! Önnek mindent el kell követni, hogy földerítsük e homályt. Igaza van, még nem lehet őt bevádolni, tehetetlen vagyok, a mit mondtam, az csak gyanu, de hogy igazam van, hogy ez ifju nem Alfréd, arra esküszöm!

Ünnepélyesen emelé föl kezét az esküvésre, és szemében a legerősebb meggyőződés tükröződött.

Omlay csodálkozva nézett reá, aztán gondolkodott, tépelődött a hallottak fölött, s nem tudott felelni.

Eszébe jutott Alfréd zavara a bálban, midőn őt megpillantá, különös társalgása a sárga teremben, az igyekezet, hogy utazásáról más térre vigye a beszédet, és különösen azon állítása, hogy Párisban egyedül volt, s ama másik, hozzá hasonló ifjuról mitsem akart tudni.

Ha az embert valamely dologban az első gyanura figyelmeztetik, a többi egymásután keletkezik s a legkisebb csekélység azonnal óriásivá növekedik.

- Hogy ez ember életében valami rejtély van, azt magam is hiszem, mondá végre Omlay, s ezt már a bálban is mondtam önnek, midőn őt először láttam, de én egészen másféle titkot sejték.

- És mi volt az? kérdé sebesen Izabella.

- Cherchez la femme, mondja a franczia, s én megvallom, asszonyt kerestem e titokban. Azt hittem, hogy valamely szerelmi kaland okozza Alfréd zavarát, és e miatt nem akar egyéb helyek, például Mentonéről beszélni; sőt még azt is titkolni kívánta, hogy ott volt, s ha véletlenül atyja nem említi, ő nem is szólt volna arról.

- Ki tudja? viszonzá Izabella élénken; nem-e Mentone volt ama megfoghatatlan dráma színhelye, mely által Alfrédet elvesztettük? Ő hosszú ideig volt ott és ritkán irt nekünk. Kifogásokat tett hallgatásának mentségére, azt írta, hogy hosszasan beteg volt, majd hogy már elmegy onnan s Londonból fog tudósítani. Mi azonban utólagosan megtudtuk, hogy e levél után még két hétig Mentoneban maradt, s aztán Londonból többé nem is irt, idegen kéz-

iratokat kaptunk, melyek betegségét jelenték, majd orvosok, majd bankárok s ismerősei irtak, azok, kik ápolták őt, míg végre fölgyógyult és hazajött.

- És miért nem látogatták őt meg betegségében?

- Mert ha atyám menni akart, akkor azonnal megnyugtatóbb levelek érkeztek, hogy Alfréd jobban van, meggyógyult - irták; s csak elméje gyenge még, nemsokára hazajön, - szóval mindent elkövettek barátai, hogy minket az uttól visszatartsanak.

- Tudja-e Izabella, hogy ha valamit e dologban ki akarunk tudni, az első teendő bejárni azon helyeket, melyeken Alfréd volt, s összejönni azokkal, kik őt betegségében ápolák.

- De ki tehetné ezt feltűnés nélkül?

- Bátyám, ki épen délre készül utazni, s alkalmasint Mentonéba is elmegy; közölhetem-e vele ezen titkot?

- Valamit okvetlen kell tennünk, s ez a legjobb mód; a tábornok férfias, komoly, becsületes ember, ki tud hallgatni, s hiszi-e, hogy ő kész magára vállalni a tudakozódást?

- Remélem. Ő tudja, hogy szeretem önt, hogy lehetetlen ön nélkül élnem, óhajtja e házasságot, s a mellett mindig kész az igazság érdekében fáradozni.

- Hála Isten, hogy van mód, melylyel megkezdhetjük működésünket, mondá örömtelt hangon Izabella.

- Mindenekelőtt azonban irok Mentonéba, ott egy igen jó barátom időzik, gróf Nasal, ki már a tizedik telet tölti ott; mellbeteg, legfőbb mulatsága ismeretségeket kötni, és meg vagyok győződve, hogy ha Alfréd ott volt, a gróf megismerkedett vele, s ő tudósítani fog engem róla. Ha e levelet megkaptam, csak azután szólok bátyámnak, ki utját úgy is csak két hét múlva szándékozik megkezdeni.

- Köszönöm, suttogá a leány s melegen szoritá meg kezét; tudtam hogy ön az egyedüli, ki engem megért, s kihez e tekintetben fordulhatok.

- Tudja Izabella, hogy az ön birhatásáért az ördöggel is szövetkezném, vagy ha ön kivánná, leragadnám a csillagokat!

Hányszor mondtak már ily frázisokat fiatal leányoknak, és fájdalom, azok azt mindannyiszor elhitték! Vajjon nem bánja-e meg egykor Izabella is, hogy e nagy szavakra hallgatott? Azt a következés mutatja meg.

IV.

Haragtól emelkedő kebel és összeszorított marokkal haladt le Alfréd a lépcsőn és szive keservvel volt telve annyi szivtelenség, annyi igazságtalanság fölött.

Ez volt tehát a történet, mit hosszú éveken keresztül oly mély titok fátyola fődött. Ez, mit sohasem lehet fölfedezni, a világ előtt, soha sem büntetni meg a vétkest! és miért is? hiszen a kiszenvedettnek már nem lehet kárpótlást adni, az már régen nem érez semmit!

E történet első részét tudta, valamint azt is elmondá Reinholdné, hogy végződött e dráma, de még ismeretlen volt annak egy része az ifju előtt, az, midőn Reinhold a gyermeket anyjától elrablá, addig, mig az hat éves korában Angolországba vitetett.

Kinél, hol volt ez idő alatt a kis fiu, milyen volt sorsa, kik között növekedett, ki gondoskodott róla tehetetlen korában, ki tanította őt az »anya« névre, s kinek mondá azt legelőször, midőn anyja oly távol volt tőle, s gyermekét mint holtat siratá?

Mindezt csak egyetlen ember mondhatta meg: Lichtenheim, s ő elhatározta fölkeresni az ügyvédet, kiről Reinholdné csak jót mondott neki. De miként találja meg annak lakását?

Csak annyit tudott, hogy az 20 év előtt egy téres piaczon lakott s házának kapuján réztáblán olvasható a neve, de azt gyanította, hogy lehetetlen utbaigazítás nélkül megtalálni; azon könyvek egyikéhez folyamodott tehát, melyben az összes bécsi orvosok és ügyvédek, hivatalnokok s minden nyilvános pályán élő egyén és háztulajdonosok nevei betűrendben vannak kinyomtatva. Az L. betű sorában ezeket olvasá:

Lichtenheim Frigyes hit. ügyvéd, lakik Szénatér 28. számú saját házában.

A Széna-tér majdnem a városon kívül fekszik, s szűk, napfény nélküli utcák vezetnek hozzá, melyeken Alfréd végig haladva a piacra ért, hol a házak számaait egymásután megnézegette.

Végre megtalálta a 28-dik számú házat; sötét régi, komor épület volt az, egy emeletes s erkélyével és magas goth stylusu ablakával inkább hasonlított templomhoz, mint lakóházhoz.

Kapuja bezárva, mint 20 év előtt, s a réztábla ott tündöklött, rajta nagy betűkkel: »Lichtenheim Fr. hites ügyvéd«.

Néha az embert minden ok nélkül oly különös érzések szállják meg, mintha nagy szerencsétlenség küszöbén állna; így volt e percben Alfréd is. A szűk, sötét utcák, melyeken jött, a csendes néptelen piac, a sötét, sűrű köd, s a becsukott kapu előtte, oly hatást tettek rá, mintha valami börtönbe volna lépendő, honnét többé nincs szabadulás.

Habozva nyujtá ki kezét, s midőn meghuzta a csengetyüt, sivitó hangon szólalt az meg, melyre nemsokára megnyilt a kapu; szó nélkül bocsátotta be egy komor arczu, kisírt szemü inas s némán indult meg előtte...

Az ifju szólni akart, de az inas csendre inté őt, tovább haladt, előbb hosszú, lámpákkal ki-világított folyosón mentek át, aztán tágas goth ivezetü terembe léptek, melynek küszöbén nagy, rézlánczos lámpa függött le, onnét egy mellék ajtón hasonló tágas és gazdagon butorzott szobán haladtak át, honnan a tárt ajtókon egész sor szobát lehetett látni, mind pazar fényvel s a legművészebb izléssel butorozva.

A padlókat perzsa szőnyegek, a falakat sötét kárpitok boríták s rajta művészi képek függtek, mindenütt virágok, a márvány kandallókban tűz; a szem mindenfelé boule, pallisandre és rózsafa butorokat látott, s csupán egy volt, mi feltűnt e nagy pompa között, hogy majd minden darab más izlés, más kor, más eredetre mutatott, s ez valami különös szeszélyes és bizarr jelleget kölcsönzött az egésznek.

Alfréd a bámulásnak legfőbb fokára ért, midőn végig haladva a termeken, végre egy hálószobába jutottak, hol függönyös hófehér ágyban selyemmel bélelt, fehér csipkével bevont párnák között oly gyönyörű hölgyet látott feküdni, hogy akaratlanul csodálkozva felkiáltott és megállt.

Az ágynál sötét alakok térdepeltek, egy széken hosszú ősz szakállu izraelita pap ült s mormogva olvasott egy nagy könyvből, míg egy kissé távolabb álló karszékekben alacsony termetű sovány férfi, ült, vagy inkább hevert s arczán a legnagyobb kétségbeesés tükröződött.

Alfréd borzadva állt meg az ajtónál, s azt hitte álmodik. Látta, hogy halottas házba jutott, s meg nem foghatta, miért vezették őt, az idegent, minden szó nélkül a szobába, hol a halott fekszik; nem tudta mit tegyen, és mit szóljon e környezetben, s e szomorú helyen hogyan mentse ki idejövételét?

De erre nem maradt ideje; az alacsony férfi fölállt, midőn az idegent belépni látta és sietve ment eléje.

- Hivattam önt, mondá neki kezét nyujtva, mely reszketett; megbocsát, ha még egy kísérletre kérem fel, nem bírom őt addig eltemettetni, míg mindent meg nem próbáltam.

Az ifju zavarral hajtá meg magát.

- Itt a legnagyobb félreértés van... kezdé halkan mentegetőzve, de a házi ur ekkor már nem hallá hangját, sietve lépett az ágyhoz, fölveté a takarót s megragadá a halott kezét, mely keblén összetéve s virágokkal behintve nyugodott.

- Nézze, orvos ur, mondá könnyektől elfojtott hangon; még alig hideg. Hajlékony és lágy, arcza sáppadt bár, de nem meredt s egy vonásán sem látszik a halál jele.

Alfréd megnémulva ellenállhatatlan erő által vonszolva követte Lichtenheimot és a halott remek arczára szögezte szemeit.

Soha ily szépségről még álmában sem volt fogalma.

A biblia Rachelei és Rebekái, Sáron rózsája s mindaz, mit valaha olvasott, vagy nagy festők képein megörökítve látott, előtte lebegett e perczen; azt hívé, egy szobor fekszik e párnák között, oly művészi szép, oly remek, oly szivreható volt e látvány.

Alig lehetett több husz évesnél e leány, s oly fehér és átlátszó volt, mint csipkepárnái. Barna gesztenyeszinü fürtei hosszan omlottak le mellette, finom metszetü arcz, nagy behunyt szemeinek hosszú pillái s félig nyílt mosolygó ajka oly rendkívüli összhangzattan voltak, s oly lágy, enyhe kifejezéssel bírtak, hogy Alfréd megzavarodva tekintett reá.

- E hölgy nem halott, suttogá önkéntelenül feléje hajolva és megragadva kezét, mely élettelen volt bár s nehéz, de nem merev, s oly kifejezéssel szögezte arczára tekintetét, mintha minden pillanatban a szemek fölnyitását várná.

- Nemde? szólt öröm telt hangon Lichtenheim; nemde, ön is e véleményben van? Ő nem halt meg, s bár már negyvennyolcz óra óta fekszik így, minden életjel nélkül, nem szabad, nem lehet őt eltemetnünk.

Alfréd a legnagyobb izgatottsággal tartá a leány kezét kezei között.

- Ez az ön leánya, Lichtenheim ur? kérdé halkan tőle.

- Egyetlen leányom, Edithe, husz éves, erős, egészséges, vidám leány, s tegnapelőtt óta nem ébredt föl, és azt mondják: meghalt.

- Nem, nem kiáltá hevesen Alfréd, nem szabad őt eltemetni, ne engedje ezt, Lichtenheim ur, s én, bár sohasem láttam még halottat, meg vagyok győződve, hogy leánya csak tetszhalott.

Most Lichtenheimen volt a csodálkozás sora.

- Hogyan, orvos ur, ön soha sem látott halottat, miként lehetséges ez?

- Bocsásson meg uram, de én nem az vagyok, kinek ön engem tart. A véletlen vezetett ide, egy ügyben jöttem önhöz, nem tudtam e szerencsétlenségről, mely önt érte, s az inas szó nélkül vezetett be, bizonynyal a várt orvosnak tartott.

- Ah, tehát nem az orvos! sóhajtá csalódva Lichtenheim, és nekem ismét csak várnom, reszketnem kell, míg ő eljövend.

Arczára szoritá kezeit, s nem törődött többé az ifjuval.

Alfréd nem volt képes szemeit levenni a hölgy arczáról, kit az ezeregyéjszaka tündérének tartott volna bárki e párnák, e pompa között, a sötét mormogó alakokkal környezve a félhomályban, mit homályos lámpaüvegek terjesztettek szét a szobában, a virágoktól illatos, meleg, csendes, nesztelen helyen.

Mély csend állt be. A függöny mögött koros, redős arczu nő állt, sűrű könnyek áztatták arczát, s ajkai imádságot dadogtak.

Az idegen ifjuval senki sem gondolt, ő pedig nem tudott távozni e csodálatos helyről; a mese-szerű látvány egész lényét megragadá...

Csendesen, gyengéden helyezte vissza a puha, bársony simaságu kezét.

Eszébe jutott mind az a sok történet, mese és elbeszélés, melyet életében hallott vagy olvasott ily esetekről; remény és kétség váltogatták egymást agyában, szívében, s végre eszébe jutott a magnetismus...

- Uram, mondá az ügyvédhez lépve; megkisértett ön mindent, hogy leányát életre hozza?

- Mindent. Bécsnek valamennyi orvosa megtekinté őt s most még azon utolsót várom, ki e napokban távol volt a fővárostól, ma jött haza s tőle várom az utolsó segélyt.

- Én tanácslok önnek egy próbát, folytatá az ifju, mely már több ily látszólagos halálesetben segített.

- És az?

- A magnetismus.

Lichtenheim fölugrott.

- Erre nem gondoltam, mondá. Sára, kiáltá az öreg nőhöz fordulva, itt van névjegyem; küldjön azonnal dr. Svenin urhoz, ő itt a legügyesebb magnetiseur.

- Én majd elhozom őt, mondá lángoló arczczal Alfréd, rögtön kocsira ülök, bárhol felkeresem és rövid idő mulva itt leszünk.

Lichtenheim hálásan szorítá meg az ifju kezét, s midőn az sietve kihaladt, ismét visszaesett székébe.

Alfréd sebesen átfutá a termeket s a kapuhoz érve látta csak, hogy az inas mindenütt követvén őt, megnyitá előtte az ajtót.

- Jöjjön sietve vissza uram! suttogá az inas, midőn Alfréd az utcára lépett. E kérésre nem volt szükség, mert Alfréd a legelső kocsiállomásnál bérkocsiba veté magát, az ismert és híres orvos lakására hajtatott, kit otthon talált, s rögtön magával is vitt; alig egy óra mulva beléptek a szobába, melyben a gyönyörű halott feküdt.

Az ifju az orvos kérdezősködéseire igen kevés részletet mondhatott, de hogy ma először látja őt az életben, elhallgatta, s az orvos meg volt győződve, hogy a szép leány az ifjunak legalább is menyasszonya, oly hévvel beszélt az neki s oly félelmes várakozással leste ajkairól a szót, midőn Edithe ágyához léptek, s az orvos a leány kezét kezeibe véve, mereven nézett reá.

- Legelőször is mindenki távozzék a szobából, ugy a papok, mint azon öreg nő, senki sem maradhat itt, mint az atya és a vőlegény, kiknek látása csak jótékony lehet a fölébredőre, ha kísérletem sikerül - mondá ünnepélyes hangon az orvos.

Lichtenheim megragadá kezét.

- Önnek van reménye? kérdé kitörő örömmel.

- Majdnem biztos, uram. Szerintem e merevség nem egyéb szivgörcsnél s hacsak e hosszan tartó görcs alatt szélhűdés nem járult a bajhoz, mi nem egyszer következik be, az élet működésének erőszakos és rögtöni elállítása következtében, úgy néhány percz mulva a test szervei új működésre ébrednek.

Alfréd reszketve hallá e szavakat, nem tudta miért, de boldoggá tette őt az orvos reményt adó állítása. Oly remek művét a természetnek, mint e leány, bárkinek is iszonyu gondolat a feloszlás küszöbén látni, s annál inkább - a fiatal, fogékony szivü ifjunak, ki már néhány nap óta a legnagyobb idegizgatottságot szenvedte át, s kit a véletlen ily nagy szerencsétlenség színhelyére vezetett.

Az emberi természet oly különös, hogy minden eseménynél a körülmények s az első benyomás játszsza a főszerepet.

A fényűzés mindig lágyabb hangulatra gerjeszt mint a nyomor, s ha Alfréd rongyokba burkolt leányt talál itt szegénység és piszok közepette, ez bizonynyal nem érdekli annyira, mint ez illatos levegőjü szobában, e csipkeágyban fekvő, ragyogó szépségü hölgy, kit ezuttal először látott.

Ugy tünt föl előtte a kívülről zord, fekete, komor épület mesés szépségü belseje, mint a regebeli hely, hol a királyleányt, a világ legszebb hölgyét tartják rejtve.

Ugy képzelé, hogy az idő, mely e házon kívül sebes szárnyakon halad, nem érinti e helyet s Mahomed itt felejté választottainak egyikét, hogy képviselje a multat, azon szép időt, melyről a kelet regéi szólnak. Az Asrák törzsére gondolt, akik meghalnak, ha szeretnek.

Alfréd azt érezte, hogy feje zug, szive hevesen dobog az örömtől, midőn az orvos szavait hallá, azonban bármennyire vágyott volna is benn maradni, érzé azt is, hogy ahhoz neki, mint idegennek, nincs joga.

- A mellékszobába megyek; sugá Lichtenheimnak, ki alig hallgatott reá, s nesztelen léptekkel elhagyva a szobát egy közel álló székbe ereszkedett, hol dobogó szivvel várt, hallgatott és figyelt minden hangra, minden neszre, mely a szobából kihangzott.

Az orvos azt mondá, ha nincs minden veszve, néhány percz mulva életre tér a leány s föl-ébred. Több mint fél óra telt el, s még minden csendes volt.

- Nem segithet, nem segithet! suttogá önkéntelenül szorongva az ifju, s levertséget, majdnem kétségbeesést érzett, mig szeméit mohón függeszté az ajtóra.

Majdnem egy egész óra telt el, midőn halk léptek közeledtek a mellékszobából feléje, ő talpon volt s a kilincsre tevé kezeit.

Halkan nyilt meg az ajtó s Lichtenheim halálsápadt arczczal lépett ki, szivére szoritván kezeit.

- Él, suttogá az ifjuhoz lépve, él, de nincs öntudatnál, s ki tudja, visszanyeri e valaha eszméletét...

Az ifju nem felelt. Lélekzetét e hirre elállni érzé, s ellenállhatatlan érzés kényszerité őt belépni. Az ágyhoz közeledett, mely még mindig a régi halottas ágyhoz volt hasonló, virágokkal behintve, csak hogy a leány keze nem volt keblén összetéve, hanem lefüggött a takaróról, nagy, sötétkék szeméi nyitva voltak és merev kifejezéssel bámultak a mennyezetre.

Az orvos mellette állt s tekintetét a leány arczára szegezé, mig mutató- és hüvelykujja annak szivgödörén nyugodott.

- Életre kelt, de nincs eszméleten, ismétlé ő is Lichtenheim szavait, s Alfréd az orvos arczkifejésén azt látta, hogy nincs sok reménye.

- Ne hívjam a nőcselédet? kérde Alfréd halkán.

- Kérem önt, még pedig mielőbb, most segítségemre lehet, s ha magához tér, szükséges, hogy ne csupán engem idegent, hanem ismerőst is lásson; - hol van Lichtenheim ur?

- A mellékszobában.

- Mondja neki, kérem, hogy ha hívom őt, azonnal jöjjön.

Alfréd az ügyvédhez ment s közlé vele, a mit az orvos mondott, aztán csengetett s visszaült helyére, midőn hallá, hogy az öreg nő belépett a szobába.

Az ajtót nyitva hagyták, de mély csend volt, legkisebb neszt sem lehetett hallani, koronkint Lichtenheim fájdalmas nyögése suhant át a levegőn, de a belső szobában semmi, semmi zaj...

Igy mult el hosszú idő.

Végre sok várakozás után kilépett Svenin, s arcza és tekintete oly kimerült volt, mintha ő maga is beteg volna.

- Még nem jött egészen eszméltre, mondá, de tekintete nem oly merev, arcza változóbb és enyhébb, s én a legjobbat remélem; most távozom, de két óra múlva visszajövök, s akkor biztosat mondhatok.

Kalapját vette, s Alfréd kikísérte őt a kapuig, hol melegen szorított kezét, azután ő is elhagyta a házat, mondván, hogy még ma eljön, megtudni, hogy van a beteg?

Ábrándozva, gondolkodva ment végig az utczákon, a nélkül, hogy tudta volna, merre jár. Midőn néhány óra előtt ez utczákon járkált, s Lichtenheim házat keresé, mily más érzések foglalták el szívet, mint e perczen. »Csodálatos látvány volt«, suttogá nem egyszer, s nem tudta feledni a látott tündéri képet.

Lakására ment, hol leveleket talált bátyjától, ki többféle megbízást küldött neki s kérdé tőle, meddig marad még Bécsben.

- Semmi dolgom itt, - gondolá - holnap, még ma, e perczen is indulhatnék - de nem tudok!

Előbb Lichtenheimmel akarok beszélni, igaz, erre már nem is gondoltam s az néhány napba kerül, míg ő szólhat, s ki tudja, lehet-e még akkor is vele beszélni?

A levelet félre dobta s ismét kalapját véve, visszament azon az uton, melyen jött.

Mint mondtuk, Lichtenheim háza igen messze volt a belső várostól, s az oda- és a visszamenetel több órába került, és midőn Alfréd ismét a ház előtt állt, már igen késő volt, közel éjfélhez.

Belépvén a kapun, szó nélkül haladt végig az ismert uton, úgy mint egy régi ismerős; midőn Lichtenheim megpillantá őt, eléje sietett.

- Magához tért, kiáltá örömtelven; azonban erős láza van, de most már lehet reményem, hogy visszanyerem őt, - óh uram, hogyan háláljam meg önnek jószágát, részvétét; ön az, kinek gyermekem életét köszönhetem!

Alfréd osztozott az atya örömében.

- Ön túlságosan háladatos, Lichtenheim ur, viszonzá Alfréd, - azonban kegyed még nevemet sem tudja, én Szolmer Alfréd vagyok, Budapestről; a Szolmer-czég bizonynyal ismeretes ön előtt.

Lichtenheim meglepetve bocsátá el az ifju kezét s csodálkozva nézett reá.

- És ön dologban keresett fel engem, mivel szolgálhatok?

Az utolsó szavakat észrevehető nyugtalansággal ejté ki s az ifjunak ez nem kerülé el figyel-
mét.

- Most nem terhelem önt ügyeimmel, majd ha leánya egészséges leend, akkor ismét eljövök.

Lichtenheim meghajtá magát.

- Csak egy nagy kérésem van még önhöz, uram, talán nem fogja szerénytelennek találni, ha
arra kérem, sürgönyözzön nekem a beteg hogylétéről.

Az ügyvéd arcán meleg, enyhe kifejezés sugárzott, szemei könyesek lettek.

- Köszönöm e részvétet; nem hiszi, mennyire jól esik az nekem öntől, egy idegentől; adja
isten, hogy jó hirt vihessen önnek a távirat. Adja isten!...

V.

Alfréd másnap korán reggel elhagyta Bécset s este hatkor már együtt ebédelt rokonaival, kik
őt nagyon csendesnek és szórakozottnak találták.

- Fáradt vagyok, mondá mentegetődzve, s ha nem veszik rossz néven, lefekszem, az uton
hideg volt és erős főfájást kaptam.

Izabella atyjával színházba ment, hol nem sokára gróf Omlay jelent meg páholyukban.

- És vőlegénye még mindig távol? kérdé Omlay Izabellát a társalgás közben, mig jelentős
tekintetet váltottak.

- Ma este érkezett meg, de feje fáj és lefeküdt, - viszonzá nevetve oly észrevehető gunynyal
Izabella, hogy atyja meglepetve nézett reá.

- Mentenem kell Alfrédet, mondá Izabella rövid szünet mulva, atyja szemrehányó tekinte-
tének sulya alatt, ő örömmel eljött volna, de én nem engedém neki, s csupán kívánságomra
maradt honn!

Kihívó pillantást vetett atyjára, mely ezt jelenté: »czáfolj meg és tudasd a világgal, hogy nem
szeretjük egymást.«

A bankár hallgatott és másról kezdtek beszélni.

Midőn a színházból hazafelé hajtottak, Szolmer komoran dőlt a kocsi sarkába, s lelkét
kételyek kinozták.

Nem Alfréd, - benne nem kételkedett, - de saját leánya ejté őt aggodalomba; gyanítá, hogy
Izabella Omlayt szereti, s félt, hogy ezt Alfréd is észreveszi.

- Meddig marad még Pesten Omlay? kérdé komoran leányától.

- Nem tudom, de azt hiszem, az egész télen.

A kocsi a kapu alá hajtatott.

Ugyan e perczben a távirdahivatalból küldöncz érkezett a kapuhoz s a kapuőr átvette tőle a
hozott sürgönyt.

- Kinek szól? kérdé Szolmer.

- Az ifju nagyságos urnak, mondá a kapuőr, de alszik, ugy hiszem, nem lehet fölkelteni... Hol
van Károly? Ő majd reggel átadja neki.

A bankár nem felelt, fölvezeté leányát s ki-ki szobáiba vonult.

Másnap reggel, midőn Alfréd a reggelinél megjelent, mintha ki lett volna cserélve, oly jókedvű, nyájas, vidám és előzékeny volt, s Merite kisasszony, ki e napon velük reggelizett, gyönyörködve szemlélté őt s a legnagyobb bókokat mondá neki.

- Tudja-e Alfréd - mondá a többek között, hogy bármily kedves gyermek volt is ön, soha sem hittem, hogy ily szép ifju válik önből, s hogy kék szemei és aranszinü haja így megtartsák színüket.

- Örülök, viszonzá nevetve Alfréd, hogy ily jó véleménynyel van külsőm felől, szeretném, ha mások is így vélekednének rólam, tevé hozzá egy nyájas és jelentékeny tekintettel Izabellára, ki azonban hirtelen elfordítá fejét s ajkait gunyos mosolyra vonta.

Atyja önkénytelen összeránczolá homlokát, s Merite kisasszony nyugtalanul mozgott helyén, érezvén, hogy egykori növendéke viseleteért ő is némi felelősséggel tartozik.

Csak Alfréd maradt nyugodt, mosolyogva szemlélté Izabellát s a legjobb étvágygyal evett.

- Tegnap este sürgönyöd érkezett Bécsből, kezdé a bankár, hogy más térre vigye a beszédet.

Alfréd arcját pir borítá e kérdésre.

Mindnyájan észrevették...

- Igen, mondá erőltetett közönnyel, és nem mertek fölkelteni, azt hitték alszom, s csak ma reggel jutott a sürgöny kezeimhez, szerencsére nem volt sürgős.

Világosan látszott, hogy nem akar e tárgyról tovább beszélni.

- És hogy mulatott ön Bécsben, Alfréd, ugy hiszem tovább maradt, mint egyelőre gondolta?

- Sokkal tovább, kisasszony, de gyakran nem számíthatjuk ki előre dolgainkat. Így jártam én is, és mindamellet ismét nem sokára Bécsbe kell mennem.

Izabella Alfrédnek minden szavára figyelt s koronként vizsgálva szemlélté őt, aztán habozva fordítá el róla szemeit.

- Hogy vannak nagyszülőim, kérdé tőle hirtelen, nemde meglátogattad őket, s rád ismertek?

- Nagyatyádat nem láttam, mert ő fekvő beteg, s bár nagyanyád igen szivesen hívott, hogy látogassam meg férjét, nem akartam őt látogatással terhelni. Reinholdné asszony ugy fogadott mint saját fiát.

- És nem találta, hogy megváltoztál?

- Legalább nem emlékszem, hogy említette volna, különben ezen már nem is csudálkoznám, miután ti mindnyájan annyira megváltozottak találtatok.

Alfréd teljes szívéből nevetett.

- Kivéve engem, mondá a bankár; én a legelső percz alatt fölismertem benned öcsém fiát, az ő szőke fürteit, anyád kék szemeit és különösen a Szolmerek családi vonását arcodban.

- Én is ugy vagyok önnel, kiáltá hévvel Merite kisasszony. Izabella bár igen neheztelt, hogy nem osztozom véleményében, de megvallom, semmi idegent sem tudok Alfrédben fölfedezni.

- E szerint, édes hugom, ama szörnyü változás, melyen átmentem, ugy látszik csak a te szép szemeidben létezik, de annál nagyobb csapás reám nézve, hogy épen te találsz annyira megváltozottak s minthogy oly nagy súlyt fektetsz e változásra, ugy látszik, nem találod azt előnyösnek.

A legnagyobb vidámsággal, gondtalansággal mondá e szavakat és újra nevetett, mely vidám hangulatban mindnyájan résztvettek, kivéve Izabellát.

- Nagyon örülök, mondá elfojtott haraggal, hogy oly kevés jelentőséggel bírt előttem az én véleményem, s ily jó hangulatra gerjeszt, jobb is ez így mindkettőnkre nézve.

- Oh ezt nem mondtam, folytató vidáman Alfréd, rám nézve minden, a mit te mondasz, mindig nagy fontossága.

Könnyelműen, kihívóan beszélt s Izabellát nagy zavarba ejtette. Még soha sem látta őt ily módon mulatni, nevetni és élczelni s ily bátran beszélni a multról. Izabellában azon kérdés merült föl, merne-e így beszélni az ifju, ha félni kellene neki valamitől és titkot rejtene?

- Hála istennek, hogy Elemér nem hallja őt - gondolá, - ő is szemembe nevetne kételyeim miatt, és mégis úgy van, a hogy én gondolom...

A reggeli véget érven, Alfréd Szolmerral távozott.

A két nő magában maradván, sokáig különböző dolgokról beszélgetett. Később Izabella átöltözvén, Merite kisasszonynyal a városerdőbe kocsizott, hol majd minden ismerőse együtt volt a jégen, s ezek között természetesen Omlay is.

Sokáig társalkodtak együtt, Izabella egy rövid ideig korcsolyázott s aztán haza ment.

- Megy ma este színházba? kérdé tőle a gróf, midőn bucsuztak.

- Társaság lesz nálunk, remélem, ön is eljön. A gróf meghajtá magát s a hölgyeket kocsijukhoz kíséré.

Este az ebédnél Alfréd ismét szótalan és nyugtalan volt. Midőn az ebédnek vége lőn, s a mellékteremben a kandallóhoz ültek, Károly sürgönyt hozott neki.

Bátyja és Izabella önkéntelen egymásra néztek.

Midőn az ifju a sürgönyt átfutá, arcza derült lőn, ajkait örömteljes mosoly környezé, s egész este a társaság legszellemdusabb, legvidámabb tagja volt.

Kilencz óra felé több férfi-vendég gyülekezett össze, s néhány fiatal nő és leány, Izabella barátnői, Omlay gróf és nagybátyja, a tábornok. Szolmer kártya-asztalt állítottatott föl szobájában.

- Ki akar egy partiban részt venni? - mondá az urakhoz fordulva. Alfréd először ugrott fel, utána a tábornok és egy öreg ur.

- Ön csak nem jön velünk? kérdé nevetve a tábornok, midőn itt annyi sok szép hölgy és fiatal ur van jelen?

- Épen mert ez utóbbiak oly szép számmal vannak s én könnyen nélkülözhető vagyok, megyek kártyázni, mondá halkán, kérem ne hívja föl rám a figyelmet; és sebesen megindult az ajtó felé.

A tábornok vállat vont és nevetett, s egyikök sem vette észre, hogy Izabella sötét pillantása követi őket, ki, habár nem érthetné a szavakat, sejté a párbeszéd tartalmát.

- Unokatestvére igen könnyen veszi a vőlegénységet, mondá Omlay, Izabella mellett helyet foglalva, midőn a kártyatársaság elhagyta a szobát. - Ő nem mutat többet, mint a mennyit érez.

Izabella arcza lángvörös lőn.

- Igazi bankár, viszonzá gunyosan, s minden módon titkolni igyekezett haragját.

- Irtam Párisba és Mentonéba, - kezdé a gróf - hol mindenütt vannak ismerőseim, de válasz még nem érkezett.

- Alfréd most naponként sürgönyt kap Bécsből, folytatá Izabella; nagy nyugtalansággal várja és egészen boldog, ha a sürgöny megérkezik.

- Mi lehet benne?

- Nem is sejthetem, de ha hosszabb ideig tart e sürgönyözés, egyet véletlenségből fölbontok, hát ha az ügy az én jogaimba vág, hiszen tudja, hogy menyasszonya vagyok.

Hideg, kedélytelen hangon nevetett.

- S ön féltékeny... mondá Omlay - ki tudja, e tréfa alatt nem lappang-e való?

- Elemér!

- A sértett hiuság, a boszu, a csalódás gyakran gyújtja szerelemre a szívet, mely a lábainál heverő udvarlót kinevette volna.

- És ön ismerni véli az életet, az emberi természetet?

- Épen mert ismerem, állítom ezt.

- Ettől nem tartok, sőt meg vagyok győződve, hogy Alfréd csak azért viseli így magát, mert biztosnak hiszi házasságunkat. Nem fél, hogy azt valami meggátolhatná, s tudván, hogy én nem szeretem őt, hidegségemet szinleg hidegséggel akarja viszonzni.

- S mi célja e z z e l ?

- Talán, amit ön állított előbb, izgatni akarná hiuságomat!

- A társaság táncolni szeretne! kiáltá most egy fiatal leány Izabellához lépve; ha nincs ellenedre, valaki a zongorához ül.

- Örömet tánczok én is; viszonzá Izabella, de ki fog zongorázni?

- Alfrédet kérjük meg, kiálták egyhangulag, úgy senki sem játszik köztünk, mint ő, menjen hozzá küldöttség, talán megteszi.

És megindult néhány csinos leány s fiatal férfi a kártyázószoba felé és előadák kérelmeket.

Izabella nem volt e társaság között. Ő a pamlagon ülve várta Alfréd határozatát, ki megértvén mit kívánnak tőle, a legnagyobb nyájassággal hagyta el a játékot, a társalgó-terembe ment s a zongorához ült. A többiek tánczoltak s ő legjobb kedvvel zongorázott.

VI.

A következő reggel hideg, fagyos volt, Alfréd korábban ébredt föl s Károlynak csengetett.

- Az öreg nagyságos ur már kérdezte, ha fönt van-e s fogadhatja-e? mondá a belépő inas.

Alfréd igenlő válaszával az inas eltűnt s kis idő múlva a bankár lépett be.

- Parancsol velem bátyám? kérdé szokott nyájasságával az ifju.

- Pénzdolgokról akarok veled beszélni. Azt találom, nagyon keveset veszesz igénybe jövedelmedből s még egyszer sem kérdezted, mennyire megy osztályrészed ez üzletben, - épen olyan vagy, mint atyád volt.

- De bátyám! viszonzá a legnagyobb zavarral az ifju, hogy juthatna eszembe arról tudakozódní. Tudom, hogy vagyonom a legjobb kezekben van, kiadásaim tökéletesen fedezve vannak, s mit kérdezhettek, mit kívánhatnék egyebet?

Szolmer elégedetten mosolygott. - Igen, igen... de nem értem, hogy vagy képes kijönni oly csekély összeggel?

Az ifju nevetett.

- Biztosítom, bátyám, hogy tökéletesen nyugodt lehet e miatt, én nem vonok meg magamtól semmit, s minden kiadásom földözve van.

- A második ügy, miért jöttem, hogy határozzuk meg az esküvő napját.

Alfréd szivarja füstjét nézte.

- Ezt csak Izabella jelenlétében tehetjük, ebben egyedül ő határozhat, s azt hiszem, mindenekelőtt tőle kell véleményt kérnünk.

Szolmer egy perczig figyelmesen szemlélé öcscsét, hangján szokatlan bizonytalanságot vett észre.

- Igazad van, mondá aztán, tehát ma a reggeli után!

Az ifju elveté szivarját s a legnagyobb nyugodtsággal gyujtott egy másodikra.

- És ki volt azon ifju, a ki miatt a multkor Reinholdné beszélni kívánt veled; akkor a bálban nem is kérdezhettek a felől, hogy mily összeköttetésben áll ő Reinholdékkal?

- Távoli rokonuk, s nekem egy intézetbeli jó barátom, kinek hollétét nem tudják s kiről azonban én sem tudok semmit.

- És e miatt mentél föl Bécsbe?

- Dolgaim miatt, és megvallom, Reinholdékat is kívántam látni, viszonzá kitérően Alfréd.

Még egy ideig együtt ültek s aztán mindketten munkához láttak.

Szolmer koronkint mosolyogva tekintett az ifjura, ki íróasztala mellett elmerülve dolgozott s mindaddig föl sem tekintett, mig az óra tizenegyet nem ütött.

Ekkor az ifju elhagyta helyét.

- Izabellához megyek, mondá bátyja íróasztala előtt elhaladva. Solmer helyeslőleg intett, s az ifju Izabella lakosztálya felé sietett, hol az előszobában Károly lépett eléje és sürgönyt nyujtott át. Ugyane pillanatban Lina, a komorna is megjelent s figyelmesen szemlélé a sürgönyt, mit az ifju azonnal föltörve sebesen keresztül futott és zsebébe rejtett. Azután belépett a terembe, hol Izabella már kézimunkájával ült, és várt, hogy reggelihez menjenek.

- És atyám? kérdé, midőn Alfrédet egyedül látta.

- Mindjárt jön, engem azért küldött előre, hogy egy fontos ügyben végezzek veled...

- S ez ügy?

- Azt szeretné tudni, mikor legyen az esküvő?

- S ez kitől függ, ki fogja meghatározni a napot?

- Természetesen te, mi egészen a te akaratodhoz szabjuk magunkat.

Izabella figyelmesen szemlélte az ifjut, ki teljesen nyugodt, sőt derült volt.

- És te mit óhajtasz Alfréd, hogy az a legközelebbi hetekben történjék, - vagy huzódjék még egy ideig?

Valami különös volt hangjában, midőn ezt kérde, oly kifejezés, minőt Alfréd még soha sem hallott.

- Azt kívánám, Izabella, hogy őszinte légy irántam!

A leány csodálkozva nézett reá.

- Mit értesz ezalatt, mely irányban kívánsz tőlem őszinteséget?

Alfréd helyet foglalt, zsebkendőjét vont ki zsebéből, melylyel a sürgöny is a földre esett. A sürgönyt az ifju hirtelen fölkapta.

- Ismét egy sürgöny? mondá gunyosan Izabella.

- Épen e perczen vettem, az előszobában adták át, mondá az ifju közönyösen.

Izabella szemeit éles kifejezéssel szögezte a papirosra.

- Térjünk vissza félbenhagyott beszédünkhöz, kezdé az ifju. Te engem megjövetelem óta félreismersz, s nem mered tudomra adni azt, a mit én már régen észrevettem, hogy nem engem, hanem Omlayt szereted.

- Alfréd!...

- A legnagyobb figyelemmel kísértem mindazon igyekvést, melylyel kettőnk, én és bátyám előtt ez érzelmeket rejtve tartád és számtalanszor csodálkoztam rajta, hogy te azt hiszed, miként ez sikerült.

A leány szóvalan lett a bámulattól.

- Mennyi fáradságtól kiméled meg magad, ha első nap, midőn visszajöttem, bizalommal vallod meg érzelmeidet.

- És te, mit tettél volna?

- Még kérdezheted? Hisz tudod, hogy nekem legfőbb a te boldogságod; természetesen szövetségesed lettem volna, hogy Omlay nejevé lehess.

Izabella megdöbbsent.

Nem tudta, mit gondoljon; a mit hall, ez ellenkezője volt mindannak, a mit ő Alfrédéről hitt.

Könyeket érzett szemeibe tolni.

- Igazad van, Alfréd, mondá büszkén; igazad van, nekem őszintének kellett volna lennem és tudatni veled, hogy én nem téged, de Omlayt szeretem!

És érzé, hogy minden szava hazugság, mit most mondott. E perczen Omlay oly közönyös volt előtte, mint bárki más, e perczen csak egy érzés foglalkoztatá őt s tölté be szivét, a csalódás és a boszu!

- Lépteket hallok, mondá sebesen az ifju, bátyám jön, szinleg határozzuk meg az esküvőt, máskor majd beszélünk még róla; de bizzál bennem, arra esküszöm, hogy te soha sem leszesz az én nőm s én soha sem a te férjed!

A bankár lépett be, föltűnt neki leánya halványsága.

- Beteg vagy? kérdé tőle.

- Tökéletesen jól érzem magam - viszonzá mosolyogva Izabella, de szemei lángoltak.

Az egész reggeli alatt szokatlan vidám, beszédes és Alfrédhez különös nyájas volt.

- Határozatok az esküvő felől? kérdé reggeli után Szolmer.
- Az egészen a kereskedőktől függ, kik kelengyémet készítik - viszonzá kitérve a leány.
- S mikor tudjuk meg tőlük erre nézve a választ?
- Még ma megtudakoztatom s holnap biztosat mondhatok...

Ez este Izabella nem ment színházba, egyedül ült, midőn komornája lépett a szobába.

- Kérdezd meg Károlyt, itthon van-e Alfréd, mondá a belépőnek; s ha igen, kéretem, jőjjön át hozzám.

A komorna nem mozdult.

- Ugy hiszem, érdeklik a kisasszonyt azon sürgönyök, melyeket Alfréd ur naponkint kap Bécsből.
- Ismét kapott? kérdé élénken Izabella.
- Ma reggel, de e perczben Károly tőle visz sürgönyt, s én kimenőben lévén, rám bizta - ime itt van.

Papirost mutatott elő, melyen a leány Alfréd irását ismeré fel.

»Lichtenheim ügyvéd urnak«, olvasá.

»Legujabb tudósítása boldoggá tett, Edithenek minden jót, holnap Bécsbe utazom. Szolmer.«

Izabella háromszor-négyszer végig olvasá e sorokat s egész történetet vélt azokból megtudni.

- Vidd rendeltetése helyére - mondá, visszanyujtván a papirost, és Károlynak mondd megbízásomat.

A leány távozott.....

- Ma éjjel Bécsbe utazom - szólt a belépő Alfréd - s vártam, hogy előbb veled beszélhessek.
- Ismét Bécsbe!
- Dolgom van, s itt nem mulasztok semmit, tegnap és ma sokat dolgoztam, bátyámnak semmi kifogása ellene, hogy pár napig távol legyek.

Izabella az ifju arczába tekintett.

- Ma őszinteséget kívántál tőlem, mondá jelentőséggel; s én őszinte voltam, mi lenne, ha viszonzásul én is arra kérnélek?

Alfréd vállat vont.

- Nekem nincsenek titkaim, mondá mosolyogva.
- És Edithe?

Az ifju egy perczig meglepetve hallá e nevet s aztán egy önkénytelen, nehéz sóhaj hagyta el ajkait.

- Edithe! mondá halkán, álmodozva, elfogultan, mit mondhatnék róla?

Izabella összeszorítá ajkait.

- Te szereted őt? kérdé az izgatottságtól elfogultan, s ezért akarod felbontani házasságodat?

- Nem is ismerem, mondá elmélázva Alfréd; egyszer láttam őt, és csak álmaimban jelent meg azóta. Minden éjjel eljön hozzám virágaival kezében, csipkés ruhájában; gesztenye fürtei vállaira hullnak, ágyam szélére ül és a túlvilágról beszél, honnan visszatért.

Izabella bámulva hallgatá e szavakat, és szívét a legkinosabb féltékenység gyötré; azt hitte, Alfréd álmodik.

Ő soha sem látott ily kifejezést arczon, soha ily kábult, ily mély szerelmet a szemekben. Ki lehet ama nő, kit így szeretnek, hogy merészelte az tőle elrabolni azt, ki neki évek óta vőlegénye?

E perczen elfelejté Omlayval közlött gyanuját.

Vad boszut érzett szívében föllángolni.

Nem is gondolt arra, hogy ez ifjut, ki ábrándozó arczczal ül mellette, másnak tartja mint vőlegényének, leendő férjének, ki neki már gyermekkorra óta el van jegyezve, s a legnagyobb haragot érzé, hogy az ő jelenlétében másról mer álmodozni.

Ajkai reszkettek.

Udvarlói a szép tevés minden mesterségét kimeritik, hogy szerelmökről meggyőzzék. Azt állítják, hogy mily szép, mily bájos, mennyire szeretik, készek bármely perczen meghalni érte, de egynek sem látta arczán soha azt a kifejezést, mely Edithe nevére Alfréd arczára lopódzott.

Pár perczig nem volt képes szólni.

- És szabad tudnom, ki ez az Edithe, - kérdé végre gunyosan, de hangja észrevehetőleg keserü volt.

- Egy álmokép, többet nem tudok róla mondani, viszonzá az ifju, mi közben teljesen erőt vett föllobbanásán s hideg és tartózkodó lőn.

- Egy álmokép, mely él, s mely miatt Bécsbe utazol!

- Nem utazunk-e, hogy egy szép szobrot vagy képet lássunk? Azonban térjünk vissza tárgyunkhoz.

Izabella türelmetlenül dobbantott lábával s daczosan tekintett reá.

- Mi volt az? Elfelejtettem.

- Tervet kell készítenünk, hogy mint adjuk tudtára bátyámnak, hogy házasságunkból semmi sem lehet.

- Te óhajtod ezt?

- Teljes szivemből.

- Nagyon is őszinte vagy, - mondá élesen Izabella, s lángoló tekintete belső fájdalomra mutatott.

- Szerintem az oly házasságok, melyek így erőltetve köttetnek s melyeknél az érdek volt az indok, nem vezethetnek boldogságra.

- Te nagyon is idealista vagy!

- Midőn e házasság eszméjét előttünk megpendíték, még mindketten oly gyermekek valánk, hogy annak jelentőségét nem érthettük. Nem is ismertünk egymáson kívül senkit, nem is sejtők, hogy a jó házassághoz hasonló természetü egyének, hasonló tulajdonok és gondolkodásmód kívántatnak, az ellentétes természetek soha sem képesek egymást megérteni.

- Igazad van, mondá mind sértettebb hangon a leány, mi nem lehattünk volna együtt boldogok, én soha sem tudtam volna a te helyzettedbe találni magamat s titkaidat megérteni.

Alfréd egykedvűen vállat vont.

- Te Omlay nejévé léssz, választásod szerint még férjhez, s ha atyád látja, hogy boldog vagy, megnyugszik választásodban, s végre kibékül terve megsemmisülésével is.

- És az üzlet?

- Az ugy marad, a hogy eddig volt, osztatlanul.

- Hogyan volna ez lehetséges, miután a vagyon kettőnké!

Alfréd nevetett.

- Most bolondnak fogsz tartani, de én legjobban szeretném, ha e vagyon nem is léteznék.

A leány csodálkozva nézett reá.

- Nekem terhemre van az, folytatá türelmetlenül s önkéntelenül kitört haraggal. Nem tudok gondolataimban s terveimben mit csinálni vele, nyomasztó azon gondolat reám nézve, hogy e vagyon egykor az enyim leend, s minden óhajtásomnak, vágyomnak utjában áll; - szabadits meg attól!

Kérően ragadta meg kezét.

- Te megörültél, mondá bosszusan elrántva tőle kezét Izabella, - vagy engem tartasz örültnek?

- Igazad van, mondá komoran Alfréd, igazad van, én teljesen örült vagyok!

Hosszu hallgatás állt be, mialatt az ifju a kandalló lángjaira függeszté szemeit, Izabella pedig vizsgálódva szegezé rá tekintetét.

Nem volt képes fölfogni, megérteni a szerepet, melyet az ifjuval szemben játszott.

- És mit fog mondani atyám, kérdé aztán hirtelen, ki fogja vele közleni határozatunkat?

- Ha te nem akarod, én kész vagyok erre, bár igen félek ama percztől, melyben neki fájdalmat okozok.

- De határozatod erős?

- Ingathatatlan.

- S a vagyon tekintetében is? sürgeté őt a leány.

- A czég érintetlenül, a vagyon osztatlanul marad, erről biztositlak.

Izabella arcza lángvörös lón a haragtól s talán a szégyentől is, mert önkéntelen azon nyilatkozatra gondolt, mit pár hét előtt ez ifjuról tett Omlaynak; gyilkosnak állitván őt, hogy a Szolmerek nagy vagyonához jusson.

De hát mi is ez? A világ legügyesebb és legmerészebb színészével van dolga, ki nem csak szerepét játszsza mesterileg, de betalál a szivek rejtekeibe is s a még ott rejtező gyanut is fölfedezi, vagy csalódott volna benne, s ez csakugyan Alfréd, az ő unokatestvére? Nem, nem, ez lehetetlen.

Ismét reá függeszté szemeit és bámult, hogy soha sem vette észre, mily szeme s mily komoly, férfias külseje van, s mennyivel bizalmat gerjesztőbb, mint Omlay.

Amaz cziczomázott bábnak tűnt fel e perczben előtte, hatást vadászó mozdulatokkal, kaczer mosolylyal, s csodálkozva szemlélte Alfrédot, ki az ifjuság s természetesség bájaiban állt előtte s legkevésbé sem látszott vele törődni.

- Tehát jó barátok vagyunk s egyetértőleg működünk tervünk kivételén? folytatá mosolyogva az ifju s enyelegve ragadá meg huga kezét.

- A mint határoztuk.

- S amellet maradunk, hogy e feltételünk ingathatatlan, bármi jöjjön is közbe, e házasság nem történhetik meg!

- Ugy látszik, nagy érdeked van abban, hogy szövetségünk fölbontassék? mondá gunyosan Izabella, s hangja az elfojtott könnyektől reszketett.

Szive mélyéig sértve érzé magát, kétszeresen sértve, mert érzé, hogy minden tekintetben csalódott.

Nem kalandor! Nem szerencsevadász az, gondolá, ki ily könnyen lemond rólam és vagyonomról, sőt sajátjáról is ugy beszél, mintha az ránézve semmi becszel sem birna.

- Tehát te fogod atyámmal tudatni határozatunkat? kérdé erőltetett nyugodtsággal.

- Mint mondám, ha kívánod, igen, de a nők jobban értenek a gyöngédséghez.

A leány arcját a szégyen pirja boritá.

Gyengédség! e szó arczába kergeté minden vérét; gyengéd volt-e ő atyja vagy valaki iránt az életben? Tudott-e az lenni, vagy akart-e? Érzé, hogy e kifejezés gunyosan hangzik az ő jellemével szemben.

- Nekem nincs ehhez bátorságom, hebegé. Azután ő tudván, hogy Omlayt szeretem, egyedül engem okozna, mig ha te lépsz fel e házasság ellen, már a büszkeség is tiltja, hogy ő azt tovább is erőszakolni igyekezzék; - leányát nem kötheti senki nyakára.

Szokatlanul keserüen mondá e szavakat és szemei könyesek lettek.

- Igazad van, nekem kell az első lépést tennem s most azonnal beszélek vele, mondá az ifju és elhagyá helyét.

Izabella utána nézett.

Sötét, villogó kifejezés, félelem és szenvedély volt szemeiben, s midőn az ifju az ajtóhoz ért, önkénytelen kinyujtá utána kezét.

- Alfréd!

Alfréd megfordult, mosolyogva, biztatólag intett neki és sietve hagyta el a szobát, mig Izabella a bosszu, a harag és szenvedély által kisajtott könnyekkel hullt vissza székére s kezébe rejté arcját.

VII.

A terem egyik oldalát félhomály fődé, mig a lemenő nap utolsó sugarai halványan törtek át a fehér csipkefüggönyökön s összevegyülve a kandallóban égő tűz világításával, a másik részen oly különös fényt árasztának szét a szobában, mintha minden, mi e teremben van, rózsaszínű felhőkben usznék.

A kandalló előtt rózsaselyem chaise-longueon, félig ülő helyzetben nyugodott Edithe, s vele szemben alacsony karszékben az öreg Sára ült, ki neki dajkája, gondviselőnője s mostani betegségében ápolónője volt.

A leány gyengéd tagjait selyem takaró borítá s halvány arczára a szoba melegsége rózsaszínt varázsolt bár, de tekintete kimerült s vonásai tulfeszültek voltak.

- Ma fog eljönni? - kérde már tizedszer az öreg nőtől, ki fejével igent intett. Ma jön el s nekem még alig van erőm megköszönni, hogy életemet visszaadta!

Halk léptek közeledtek, a szőnyegajtó félre vonult s magas, karcsu ifju lépett a szobába, kit Lichtenheim követett. Az idegen habozva állt a küszöbön, Lichtenheim leányához közeledett.

- Hogy érzed magadat, Edithe, kérde, gyengéden fogva meg kezét; elég erős vagy-e, hogy néhány szót beszélj s hogy egy idegent fogadhass?

Edithe kissé fölemelkedett s nagy, ábrándos szemeit az ifjura függeszté, ki szeretett volna e tekintet előtt leborulni.

- Egyetlenegy lényt fogadhatok csak, megmentőmet, mondá halk, mélabus hangján, mely csendes zenéhez volt hasonló.

- Lépjen ön közelebb, Szolmer ur, mondá Lichtenheim Alfréd felé fordulva, s az ifju a chaise-longue lábainál állt meg és minden szokásos köszöntésről megfejtkezve némán, szivdobogva, megbüvölve függeszté szemeit a leányra, mialatt Sára egy alacsony karszéket gördített hozzá s lassan elhagyta a szobát.

- Engedje, hogy kezét köszönetül megszorítsam, kezdé Edithe s feléje nyujtá átlátszó ujjait, melyeket az ifju kezeibe véve a chaise-longue mellé térdelt.

- Köszönöm, hogy eljött, folytatá a leány, s nem vonta el tőle kezét. Maradjon itt, ne távozzék tőlem, úgy érzem, hogy ön erőt, életet hozott nekem; habár alig beszélhetek, legyen meggyőződve, hogy jelenléte boldoggá tesz.

Ugy nézett rá, mint egy régi ismerősre, s az ifju nem tudott felelni. Szive annyira telve volt, hogy azt hitte zokogásban tör ki, ha e hangot tovább is hallja. Idegei a legnagyobb izgatottságban voltak.

Az ismeretség kezdete, melyben Edithet mint tetszhalottat pillantá meg, azóta családja körében a folytonos zaklatottság, élénk képzelődő tehetsége, mely éjjel-nappal a gyönyörű leánynyal foglalkoztatá lelkét, s a helyzet különössége, melyben most őt újra látta, ki napok óta egyetlen gondolata volt, a legmélyebben megrázkódtatták.

Lichtenheim komoly, fürkésző pillantással tekintett az ifju izgatott és meghatott arczára, aztán hozzá lépett.

- Nemde itt marad ön rövid ideig - mondá kérően s megragadá kezét. Ily fiatal s életkedvű ifjunak tudom, hogy nagyon csendes és komoly e hely, s nagyon új ismerős is arra, hogy ily áldozatot kívánjunk öntől, de a felebaráti szeretet gyakran nehezebb dolgokat is élénk szab és remélem...

Alfréd összetevé kezeit.

- Én kérem önt, uram, hogy engedje meg nekem az ittmaradást. Ah, ha tudná, mint számítani az órákat, perczeket, míg ismét e szobákba léphetek s leányát viszontláthatom, nem beszélne ily módon hozzám!

Hangja oly kérő s oly igaz és érzésteljes volt, hogy Lichtenheim érzékenyen, háládatosan szoritá meg kezeit.

Alfréd a Sára által hozzá gördített székre ült, s Lichtenheim vele szemben foglalt helyet.

Mindketten észrevehetőleg elfogultak voltak.

Ki tudná megmondani, miért?

Alfréd oly sokat szeretett volna az ügyvédtől kérdezni a múltból és a jelen eseményeiről, eszébe jutott mindaz, a mit a kis Felix gyermekéveiből tudni óhajtott volna, de érzé, hogy e tudakozásnak e perczen nincs helye.

De ez mind csak egy pillanatra villant keresztül agyán, s aztán ismét Edithe-tel, annak betegségével és leirhatatlan szépségével foglalkoztak gondolatai. Szemeit nem vette le róla, elült volna e helyen örök időig s félve gondolt azon perczre, midőn el kell távoznia.

- Hogy mulat ön Bécsben, Szolmer ur? kérdé egy idő mulva az ügyvéd, félve, hogy a hosszú hallgatás terhére leend vendégének.

- Többnyire dolgaim miatt jövök s nem mulatságból. Kevés ismerősöm is van itt, s kivéve Reinhold Fülöpéket, senkit sem ismerek.

- Reinholdékat, kérdé... igaz, ha jól emlékszem, Reinhold Camilla Szolmer Ottóhoz ment férjhez?...

- Igen; azonban ő már régen meghalt; ön is ismerte őt, nemde Lichtenheim ur?

- Ugy hiszem, egyszer láttam, mondá gondolkozva az ügyvéd.

- És mit tud ön azon kis fiuról, kit Everarde Felixnek hívtak? Árva volt, s ugy tudom egy ideig az ön gondviselése alatt állt.

- Semmit, egyetlen szót sem. Sokáig levelezésben voltam vele, most azonban ez is megszakadt.

Alfréd figyelemmel kísérte őt, mialatt beszélt, de legkevesebb zavart sem vett rajta észre, inkább tartózkodást.

- Ismerte ön Felixet? kérdé kis idő mulva az ügyvéd.

- Jó barátom volt, egy és ugyanazon intézetben növekedénk s együtt utaztunk.

- Ah, hisz akkor ön tudna nekem róla hirt mondani!

- Egy idő óta én sem tudok róla semmit. Azonban ezen ügy az, mely engem néhány nap előtt önhöz vezetett, de erről még elég időnk leend beszélni...

Edithe megmozdult, fölemelte fejét és fölnyitá szemeit.

- Meddig marad ön Bécsben?... kérdé halkan Alfréd-től.

- Néhány napig, azután visszamegyek Pestre.

- Oly rövid ideig! sohajtá Edithe, de mig itt lesz, naponkint eljön, nemde?... minden nap.

- Ha szabad!

Lichtenheim mosolyogva szemlélte leányát, s nyájas, kérő hangon fordult az ifjuhoz.

- Ha nem unalmas önnek e csend, a mi itt uralkodik. Az ön korában nagy áldozatba kerül ily módon tölteni az időt!

Edithe érdekléssel emelte föl fejét.

- Beszéljen nekem a világról, az emberekről, mulatságairól, én mindezeket nem ismerem.

Az ifju székéből a zsámolyra csuszott, s feje a takaróhoz ért, melynek illatos melege lángba boritá arcját.

- Mennyit ismer ön a világból, kisasszony tudja-e, hogy vannak jó és rossz emberek?

Hangja enyelgő volt. Ugy beszélt, mint kis gyermekkel szokás, kinek tündérekéről akarnak mesélni.

Edithe mosolygott. - Olvastam róluk, mondá szeliden, a könyvekben vannak rossz emberek is leírva, de én csak jókat ismertem, atyámat és önt...

Arcza rózsaszínű lőn s kezét az ifju kezére tevė, ki reszketett ez érintéstől.

- Ki tudja, jó vagyok-e én? viszonzá tréfával, önök nem ismernek engem...

- Látom szemeit és tudom, mit tett értem ki tette volna ezt a szegény zsidó leányért.

Hangja halk és reszkető lőn s kérdően függeszté nagy szemeit az ifjura.

- Edithe! - kiáltá fel az ifju s e felkiáltásban az érzelmek egész világa viharzott.

.....

Alfréd minden nap kétszer kereste föl a Lichtenheim-házat, néha pár percze látta Edithet, némely nap nem, amint az erősebb vagy gyöngébb volt.

Egy napon a kandalló előtt találta őt s midőn belépett, fölállt, egy lépést eléje ment és mosolygott.

- Most látom önt először állva, mondá az ifju a leány felé nyujtott kezét ajkaihoz vonva, minő magas!

- Igaza van, még eddig nem volt erőm fölkelni és - ismeretségünk kezdetén, ön halva látott.

Vidáman nevetett, ezüst csengő hangon, oly módon, mint a gyermekek szoktak, aztán hirtelen komoly lett.

Alfréd leült.

- Én egészséges leszek, mondá sóhajtva Edithe - ön pedig elmegy... és elfelejt!...

- Nem, ön felejt el!

- Hiszi ezt, Alfréd? kérdé halk, szemrehányó hangon.

- Miért ne, nem felejtünk-e el mindent, jót és rosszat, kellemest és kellemetlent?

- Nem mindent.

- Mondja el, mire emlékszik gyermekéveiből, mily benyomások maradtak meg a multból szívében?

- Sok, nem is hinné mennyi, pedig életem nagyon egyhangu volt. Atyám e négy fal között elhalmoz minden jóval, s az egész világon mást nem ismerek.

- Itt nevelkedett?

- Itt születtem, éltem és nevelkedtem, benn Bécsben még alig voltam.

- De hisz ez lehetetlen; ily közel van a fővároshoz és nem kívánczik el innen soha?

- Ah, nem; nagyon boldognak érzem itt magam. Soha sem bántott senki, mindenki szeret, jó irántam, mióta élek, soha egy rossz szót nem hallottam, pedig ha az emberek között élnék...

- Akkor?

- Azt mondja Sára, a zsidókat megvetik és gunyolják, s ez fájna nekem; nem olyanok vagyunk-e mi, mint más emberek?

Alfréd szerelemmel nézett reá.

- Lábaihoz borulna mindenki, csodálnák s imádnák önt!

- Ez nem boldogitana, - mondá szeliden, de határozottan.

- És mit kívánna?

- Csodálatot nem, miért is bámulnók egymást, hiszen mindnyájan Isten képére vagyunk teremtve.

Alfréd mosolygott, gyöngéd, csodálattal teljes pillantással függeszté reá szemeit, szeretett volna leborulni előtte, mint a Mária-kép előtt.

Edithe gondolkodva, álmodozva nézett maga elé.

- De hát mit kívánna, ha csodálatot nem? ismétlé Alfréd. Mit adhatnának mást önnek idegen emberek, a világ, a tömeg?

- Nem szokták az emberek egymást szeretni? kérdé feszülten Edithe.

- Két ember szeretheti egymást: férfi és nő, de a nagy tömeg egymásnak ellensége. A jót, boldogságot irigylik egymástól; ha valaki szerencsés, irigykednek reá; ha boldog, igyekeznek boldogtalanná tenni; ha gazdag, mindenki csalja, s ha szegény, úgy megvetik!

- Tehát ilyen az élet? mondá sohajtva Edithe. Mily boldog vagyok, hogy nem ismerem, nem is kívánom ismerni. De nem mindenki olyan, mint az ön rajza, vannak kivételek?

- Azok is veszendőben vannak, de még nem veszték ki egészen.

- És ön nem szeret senkit, Szolmer ur? kérdé gyermekes kíváncsisággal, reá függesztve nagy kék szemeit.

- Én? mondá habozva Alfréd. Ha ön ismerné multamat, ismerné szívemet is. Ezt azonban nem mondhatom el önnek, s csak annyit tudjon meg, hogy volt az életben egy barátom, kinek boldogságáért annyit áldoztam, a mennyit nem lett volna szabad, talán saját boldogságomat is, s még van egy lény e földön, kinek örömmel adnám azt, a mivel bírok, életemet, ha annak ő hasznát vehetné!...

Edithe bámuló arczczal figyelt e szavakra; a hang, melyen Alfréd beszélt, pirt csalt arczára.

- Mily jó ön! mondá, aztán kezét nyujtván neki: Mennyire örülök, hogy megismertem, nemde barátok maradunk, s a mennyire az ön körülményei engedik, nem fogja elfelejteni, hogy önnek itt igen jó barátai vannak?

Hangja reszketett, s az ifju érzé, hogy az ő keze is reszket és szemeit zavartan fordítá el tőle.

- Adja isten, mondá izgatottan, hogy alkalmam legyen e barátokat megérdemelni; remélem, Edithe, ön nem fog csalódní bennem.

Először történt, hogy nem kisasszonynak nevező őt, a leány mosolyogva nézett s tekintete megindult volt.

Ily modorban folyt köztük rendesen a társalgás s leginkább önmaguk, érzelmeik, körülményeik körül forgott az, miután Edithe semmit sem ismert saját világán kívül. Színház, bállok, társaság, fényüzés és divat ismeretlen volt előtte, s hogy azon kényelem, mely körülvette őt, ruhái, melyek szépségéhez illő, különös szabással bírtak, de mindig ugyanazon szövet, színek és formában maradtak, mily sok pénzbe kerülnek, csak az tudhatta, ki a pénz értékét ismeré; ő nem tudta azt megítélni, sőt még összehasonlítani sem mással, mert a vetélkedést, változatos-ságot és ujat nem ismeré, s a nyomorról és gazdagságról, az ár- és apályról fogalma sem lehetett.

Olykor Lichtenheim is részt vett e társalgásban, de legtöbbször egyedül voltak.

Ilyenkor Edithe hárfához ült vagy énekelt, Alfréd zongorázott vagy festett, a napnak legnagyobb részét együtt tölték, és sem Reinholdékra, sem nagybátyja- és Izabellára nem gondolt, még csak azon kérdés sem jutott eszébe, a mi őt egykor e házba vezette, hol Edithet először látta! - semmi, semmi sem érdekelt szerelmén és Edithen kívül.

Érzé, hogy napról napra jobban szereti a leányt. Az első perczben mély benyomást tett Edithe látása szívére, és most, midőn naponkint órákat töltött vele, midőn Edithe szívét, lelkét, tehetségét megismerte s azon ragaszkodást látta, melylyel az iránta viseltetik, tudta, hogy nem sokáig lesz ereje szerelmét titokban tartani s csak néhány nap kérdése volt, hogy Edithet nőül kérje.

Azon, hogy a leány szereti őt, nem is kételkedett. Oly egyszerű őszinteséggel s leányos tartózkodással, de oly mély vonzalommal viseltetett az iránta, hogy ebben nem kételkedhetett, s ha nem cseréltek is még vallomást, de mindketten csupán egymásért s egymásnak éltek.

Edithe számolta a perczeket Alfréd jöveteléig, az ifju csak a leány körében volt boldog, s csupán egy levelet várt még nagybátyjától Pestről, hogy Edithe kezét megkérje. Még nem volt egészen szabad, az öreg Szolmer még nem adta neki vissza szavát, s Izabella ujján hordá jegygyűrűjét.

De a várt levél véglegesen visszaadandó volt szabadságát, és akkor?...

Ah! oly boldogság volt rá nézve, oly gyönyör ama gondolat, hogy Edithet mint menyasszonyát karjaiba zárhatja, hogy szive lázasan dobogott, megittasult a boldogságtól!

(Vége az első kötetnek.)

MÁSODIK KÖTET.

HARMADIK RÉSZ.

I.

Soha még fiatal leány oly zaklatott és nyugtalan kedélyállapotban nem tölté napjait, mint Izabella az unokabátyjával folytatott párbeszéd után.

Az ifju viselete, minden szava, biztos, bátor föllépése mindannak ellenkezőjéről tanuskodtak, a mit ő róla hitt, s mint most belátta, elég gondatlanul Omlay gróffal is közölt.

A gondolat addig sajátunk, mig azt szavakba nem öntjük; s Izabella bánkódva érzé, hogy gondolatainak gyanuja most már más hatalmában van, ki azt czélja kivitelére föl is fogja használni.

Hogy merné magát így viselni, ha csaló volna, ha vétke kisülésétől kellene félni? gondolá ezerszer és ezerszer s mégsem volt képes hinni, hogy ez ifju Alfréd volna.

Valami ürt, idegent, megfoghatatlan hiányt érzett, ha a multa s gyermekkorára gondolt, és az akkori Alfrédet összehasonlítá a mostanival. Nem tudta becsülését tőle megtagadni, érzé, hogy napról napra növekszik iránta vonzalma; külseje, modora, gondolkodásmódja tökéletes gentlemanra vall, s ha beszélt vele, és hangját hallá, mégis egészen idegent látott benne.

A legnagyobb elkeseredést érezte önmaga iránt.

Kételkedett saját ítélőtehetsége felett, s különösen az utolsó együttlét óta érzé, hogy kételyei tova repülnek, hogy nincs hatalma azokat visszatartani. Gyakran óhajtá, hogy meggyőződhetnék Alfréd ártatlanságáról, s máskor ismét bosszus indulattal kivánta, bár Omlay tudna valamely fontosat mondani ellene, s földerülne a titok, mi őt már beteggé teszi.

Gyakran elhatározta, hogy apjával közli gyanuját, de ismerve annak becsületes gondolkodásmódját és szigoru igazságszeretetét, soha sem volt arra bátorsága.

Minden más módot megforgatott agyában, mi őt bizonyosságra vezetné, egyet sem talált, mely alkalmas lett volna anélkül, hogy az nyilvánosságra ne kerüljön s Alfrédet, talán ártatlanul ne compromittálja.

Most először kezdett félni az ifju pellengérré állittatásától, s alig várta, hogy Omlayval találkozzék és ha az azóta semmi ujat vagy gyanusát nem hallott a külföldről, megkérje, hogy halaszsa el bizonytalan időre a kutatást, és ne szóljon a tábornoknak semmit.

Ez azonban későn lett volna. Omlay, mihelyt hazament rögtön elmondott bátyjának mindent, ki katonás keménységgel kivánt e gyanus eset kutatásához fogni s mint állítá, az ily ügy, melybe vétekre mutató körülmények merülnek fel, nem egyesek tulajdona, hanem az állam érdekeit, s a törvény tekintélyét illeti.

Hogy e mohóság, melylyel Ehrenhein a dolgot megragadta, pusztán törvényes és igazságos érzületből származott-e, vagy személyes érdek is járult hozzá, nehéz volna megmondani, s csak az árulhatná el kissé a bátya és öcsce kölcsönös igyekezetét e dologban, hogy a tábornok egy összeg pénz átadásánál úgy nyilatkozott öcsce előtt, miként az a legutolsó részlet örökségéből s ha házassága nem sikerül, az ő további segítségére nem számíthatván, kenyérkereset után nézzen.

Omlay nevetve vont vállat e szavakra, s levelet nyujtott át bátyjának olvasás végett, mit ugyanazon nap reggelen Mentonéból kapott, s mely a tábornokot is mosolyra indította.

- Ez már valami, szólt, és örömteljes arczczal tekintett öcscse után, ki mint mondá, az értékes okmánynyal Izabellához sietett.

Izabella egyedül volt, midőn az inas Omlay gróft jelenté...

- Elfogadom, kiáltá, s tekintetét sötét, kérdő kifejezéssel szögezte a belépőre, ki levelet tartott kezében, s diadalmas mosolylyal közeledett feléje.

- Mit hoz ön, Omlay? kérde Izabella.

- A legjobbat, mit hozhatok, bizonyítványokat Alfréd ellen.

- És melyek azok?

Olyan szárazon, egykedvüen kérde ezt, hogy Omlay meglepetve nézett reá.

- Ime! mondá helyet foglalva s felbontva a levelet, hallgassa meg, majd elolvasom, ezt kaptam ma barátomtól Mentoneból.

Izabella egykedvüen tekintett az ifjura, de az olvasás alatt mind élénkebb, feszültebb és csodálkozóbb lőn arczának kifejezése.

A levél így hangzott:

»Kedves barátom!

Legutóbbi hozzám intézett leveled bizonyos Szolmer Alfréd nevezetű magyar felől tudakozódik, ki 18. telén több hónapot töltött itt, s kit én ismertem is, de ki már régen eltávozott, s ha jól tudom Angolországba ment, egy angol családot követvén, mely három tagból állt: apa, anya és leányból; - a leány a fiatal Szolmer menyasszonya volt.

Szolmer igen boldognak látszott, menyasszonya társaságában tölté idejét, s az angol papon kívül, ki leendő ipa volt, s kit Mr. Parnak hívnak, csupán még azon fiatal férfival társalkodott, ki vele érkezett ide, s ki annyira hasonlított hozzá, hogy eleinte testvéreknek tartottam, de midőn nevők a Courier de Mentoneban megjelent, az más neven volt beírva, de hogy mi volt neve, arra már nem emlékezem.

Remélem, elég fölvilágosítást küldök kérdésedre, s jövőre érdekesebb levelet várok tőled, mint ez utóbbi volt, kevesebb kérdést, magadról több ujságot és érdekes részletet stb.

barátod
Nasale.«

Izabella bámulva hallá e sorokat.

- Nos, mit mond ön ehhez? - kérde diadallal Omlay, mialatt összehajtá a levelet; hisz ez csak világos!

- De hisz ez lehetetlen! kiáltá fel végre a leány, s gyanakodva fürkészte Omlay vonásait.

- Adja ide a levelet.

- Ime olvassa.

Izabella még egyszer végig futá azt, s arcza lángoló, tekintete fenyegető lőn.

- De hát hol van akkor neje, ha ez igaz; vagy hol van Alfréd s ki ez, ki itt az ő helyét elfoglalja?

Omlay nevetve vont vállat.

- Egy lépéssel közelebb vagyunk a célhoz... folytatá a gróf, ezen az alapon könnyü leend őt semmivé tenni!

- Megtiltom, hogy ön valamit tegyen e tárgyban, mig atyámmal nem beszéltem - mondá a leány hevesen.

- De még ma meg fogja ezt tenni, siessen, ne kinozzon most, midőn oly közel vagyunk a célhoz.

Izabella gunyosan mosolygott.

- Nem fogok késni, mondá, de e szavak után hirtelen arczára szoritá kezeit és szédülve dőlt hátra székében...

- E levél hazudik, ez nem lehet igaz, mondá kitörve, mert akkor előbb Alfréd csalt meg bennünket, s az ő helyettese, ki itt van köztünk, csak folytatja a csalást.

- Ugy látszik, mindaketten!

Izabella izgatottan hagyta el helyét.

- Távozzék - szólt a grófhöz fordulva, hagyjon el, mielőbb beszélnem kell atyámmal; jaj neki, ha velünk játékot üzött!

Szemei villogtak, s lábával szenvedélyesen dobbantott, mialatt a gróf csodálkozva szemlélte, mert hangja nem haragot, sértett hiuságot, vagy boszuvágyat árult el, hanem vad kétségbeesést; úgy beszélt mint a sértett szerelmes, mint a féltékeny hölgy, a ki szerelmében megcsalatott, s ki nem haragot, de fájdalmat érez.

Hevesen ragadta ki Omlay kezéből a levelet s hátat fordított neki. Székébe dőlt és kezébe hajtá fejét, azután a szék karjára borult s hangosan zokogott, mialatt a gróf boszus tekintettel hagyta el a szobát, meg nem foghatván Izabella viseletének okát. Ő azt hitte, a legnagyobb örömhirt hozza!

Néhány perczig oly fájdalom vett Izabellán erőt, hogy mitsem tudott magáról, aztán hevesen csengetett.

- Hívja atyámat, mondja, hogy kéretem, jöjjön mielőbb, - mondá a belépő inasnak, ki sietve távozott s nemsokára az öreg bankár lépett be.

Nagy változás volt rajta észrevehető.

Néhány nap előtt Alfréd tudatta vele, hogy a tervezett házasságból semmi sem lehet, kiméletesen bár, de határozottan mondá, hogy a szövetséget sem ő, sem Izabella nem óhajtják, s aztán Bécsbe utazott, neki nem volt ereje azóta leányával e tárgyról beszélni.

Midőn elváltak, Alfréd bocsánatot és feleletet kért tőle, de ő sem az egyiket, sem a másikat nem volt képes megadni, s azt ígérte, hogy néhány nap mulva irni fog neki.

De még mindig nem váltá be ígétét. Nem tudott megválni az eszmétől, mely őt annyi éven át oly boldoggá tette, s azt hitte, még mindig van arra lehetőség.

Most is halványan, meggörnyedve lépett be, s kérdő arcczal állt meg leánya előtt, ki hévvel törölte le újra és újra előtörő könyeit, s szólni bár nem tudott, de jelentős tekintettel nyujtá át atyjának a levelet.

- Mi ez? kérdé Szolmer.

- Olvassa csak, olvassa, s mondja meg, mit tart róla; Omlay adta azt ma nekem.

Szolmer figyelmesen olvasá végig a levelet, s arczán eleinte feszültség, később ijedtség látszott.

- És te hitelt adsz e rágalomnak, kérdé dadogva, s föltehetnéd unokatestvéredről e csalást?

Izabella vállat vont.

- Valami titok lappang e dologban, valami különös rejtély veszi körül Alfrédet. V a l a m i , a mit meg nem lehet magyarázni, a mit csak érezni, sejteni lehet, s én sejtém ezt az első perc óta.

- Soha! kiáltá hévvel a bankár, soha sem hihetném el, hogy Alfréd csalásra képes volna, a levél nem egyéb, mint Omlay koholmánya, ki vagyondod elnyerhetése végett nem retten vissza semmi rágalomtól!

- Atyám!

- Ő az, ki miatt házasságtok föl bomlik, ő az, ki Alfrédet elriasztotta tőled, ő az oka, hogy legszebb reményeim semmivé lesznek, ő és te, ki segédkezet nyújtottál neki erre, s Omlay most ily koholmányokkal akarja Alfrédet semmivé tenni.

Izabella teljesen nyugodtan hallgatta e vádakát, s daczosan, büszkén és kihívóan emelte föl fejét.

- E levél Mentonéból jött. Nézze meg rajta a posta-bélyeget, a név, mely alá van írva, ismeretes és előkelő, a lelkész neve, kinek leánya e levél állítása szerint Alfréd menyasszonya volt Parr. A lelkész Angolországban lakik, csak tőlünk függ, hogy meggyőződünk, való-e ez a vád, vagy koholt?

- Hogyan, mit akarsz tenni?

- Én ma még készen leszek, s holnap indulhatunk Mentonéba, onnan tovább a világ végéig, ha kell! - kiáltá kitörve. Meg kell tudnunk a valót!

- Ily koholmány miatt járjuk be a világot?

- Mit akar tenni?

- Mindent tudatni Alfréddal, elküldeni neki e levelet, s fölvilágosítást kérni tőle.

- És azt hiszi, hogy ez a módja megtudni a valót? Nagyon csalódik atyám; Alfréd - akár való az, mit e levél állít akár nem - mindig tagadni fogja, ő csak ezt teheti, s mi annyit fogunk tudni, mint e perczen.

- Semmit sem szabad tennünk. E levelet vissza fogom adni Omlaynak, megkérem, hogy házunkat kimélje meg látogatásaitól, még csak mutatnunk sem szabad, hogy valószínűnek tartjuk e vádat, vagy meggyalázzuk saját magunkat, nevünket és egyetlen testvérem fiát.

- Ennyiben nem maradhat e dolog... viszonzá daczosan Izabella, nekünk mennünk kell, mennünk még pedig minél előbb.

A bankár elgondolkozott...

- És végre is, mondá egy idő múlva, hátha ezen levél igaz, ha Alfréd már csakugyan vőlegény volt? Emlékezel, hogy egy időben alig kaptunk tőle levelet. Talán szerelmes volt ama lelkész leányába, vőlegénye lett, követte őket Londonba vagy Angolország valamely más részébe, a dolog elmúlt s ő visszajött.

- Ez meglehet, suttogá Izabella, s szívet enyhe melegség szállta meg, és tekintete szelidebb lón. Ez meglehet, de hát hogy bizonyosodjunk meg e felől és ki volt azon másik ifju, ki annyira hasonlított hozzá, miért nem beszélt ő utitársáról soha?

- Megkérdezzük tőle, irok neki, hogy jöjjön haza, s fel fog világosodni minden...

Még sokáig beszéltek e tárgyról, s végre abban egyeztek meg, hogy Szolmer tudósítja Alfrédet arról, hogy egy fontos ügyben jöjjön rögtön haza, s midőn elváltak, egyikök sem kételkedett, hogy az ifju a lehető legrövidebb idő alatt Pesten leend.

Arról, hogy ő Alfréd kilétében kételkedik, Izabella még nem mert atyjának szólani.

II.

Ez évben különösen korán tavaszodott; oly meleg és napos idő volt, hogy Bécs lakói, daczára a még teljesen lombtalan fák és bokroknak, seregesen tódultak ki a fővárost környező mulatóhelyekre.

Egy este, midőn Alfréd Lichtenheiméktől bucsut vett, azt mondá Edithenek: »Ha holnap is ily szép idő leend mint ma volt, kirándulást teszünk Laxenburgba.«

A leányka arczát pir önté el az örömtől s háladosan szoritá meg Alfréd kezét.

A következő reggel még fényesebb, melegebb volt, mint az előtte való nap, s az ifju bérkocsival érkezett a Lichtenheim-házhoz.

- Remélem kedves barátom, mondá az ügyvédnek, nem tagadja meg kérelmemet s leánya óhajását. E szép napon nemde, együtt kirándulunk Laxenburgba?

Az ügyvéd Edithere nézett, ki oly kérően függeszté reá szép szemeit, hogy nem lett volna képes tőle bármit is megtagadni.

Beleegyezett, s nemsokára kocsin ültek.

A levegő átlátszó, fényes volt, az égen siető fellegek usztak, s mihelyt a városból kiértek, csicsergő madárének hangzott feléjük. Edithe arcza lázasan égett az öröm és boldogságban, a még eddig előtte egészen ismeretlen élvezettől.

- Mily szép itt minden! kiálta fel koronként. Mily tágas a világ, mennyi ember van benne, s mily vidámak és boldogak mindnyájan!

Ő boldog volt, s azt hitte, mindenki ugy érez, mint ő...

Apja és Alfréd mosolyogva szemlélték, ki évekre már kifejlett leány, de tapasztalatlanságában még gyermek volt.

- Mennyire örülök, hogy ily jól érzi magát! - viszonzá Alfréd - bár minél többször örvendhetne Isten szabad, szép természetének!

Edithe lesüté szemeit.

- Azt hiszem, mondá halkabban, nem mindig volnék oly boldog mint ma, atyámmal ketten sokkal komolyabbak vagyunk, ön pedig már nemsokára elhagyja Bécset.

- Ki mondta ezt önnek Edithe? - kiáltá kitörve az ifju. Az igaz, el fogok menni, de ismét visszatérek s ha nem vagyok terhőkre, a kirándulásokat együtt teszszük meg.

Edithe arcza újra lángvörös lőn, mig az ügyvéd vonásait komoly, fájdalmas kifejezés boritá, mialatt leányát szemlélte, kinek lelkét és érzelmeit tekintete eléggé elárulta.

A nap a legkellemesebben telt el. Edithe néhány virágszálat vitt magával haza, melyeket a korai napfény már előcsalt a földből, mint első kirándulásának emlékeit.

Midőn este hazatértek, Lichtenheim szobájába vonult, s Alfréd Edithet vezette, ki fáradtan dőlt egy támlányba, s félig lehuny szemekkel mosolygott.

- Jól mulatott? kérdé Alfréd, Edithe lábainál foglalva helyet.

- Kérdezheti-e ezt? Ön jól tudja, hogy nekem a legnagyobb csekélység is élvezetet ad...

- És csupán a kirándulás, az ujdonság, a természet látása volt az, mi önt oly boldoggá tette?

Edithe csudálkozva nyitá föl nagy szemeit s leirhatatlan kifejezéssel függeszté tekintetét az ifjura, ki megragadá kezét.

Semmit sem felelt e kérdésre, ajkai némák maradtak, de tekintete elmondott mindent, percz alatt egymás karjaiban voltak, a leány feje az ifju keblén nyugodott, arcának kifejezése átszellemült és mámoros volt a boldogságtól.

Sokáig beszéltek együtt, nem a multról, nem a jövőről, erre e perczben egyikök sem gondolt, a jelenre, szívök szerelmére és boldogságára gondoltak, ezenkívül nem létezett rájuk nézve semmi sem.

Mielőtt Alfréd távozott, Lichtenheimot kereste föl, ki íróasztala előtt ült, s mélyen elgondolkozottnak látszott. Az ifju beléptére összerázkódva emelte föl fejét.

- Igen komoly ügyben jövök önhöz, Lichtenheim ur; mondá az ifju, megengedi, hogy helyet foglaljak.

Az ügyvéd kérdően, aggodalommal szemlélte az ifju nemes, őszinte vonásait, melyek e pillanatban különös ünnepélyes kifejezéssel birtak.

Rövid szavakkal, de mély érzéssel adta elő, hogy Edithet szereti s hogy nőül akarja venni.

Lichtenheim végig hallgatta őt.

- Féltém e nyilatkozattól, mondá, mert előre láttam, s tudtam, hogy ha az meg nem történnék, Edithenek életébe került volna. Nem volt erőm azt meggátolni, és most mégis kénytelen vagyok azt kérdezni öntől Szolmer ur, meggondolta-e ön jól, a mit tenni akar?

- A legkomolyabban gondolkoztam erről, s nem tudom, mit akar e kérdéssel mondani?

- Lesz-e bátorsága és ereje azon sok akadálylyal megküzdeni, melyek ez óhajtása elé gördíteni fognak? Ön keresztény, leányom zsidó, s e valláskülönbség már magában nagy ok arra, hogy önt sok kellemetlenségnek tegye ki. Azután ön egy régi, ismert, milliókkal bíró kereskedő ház egyetlen utolsó ivadéka s mint tudom, unokatestvérének vőlegénye? Nem elég gátak-e ezek arra, hogy terveit megsemmisítsék?

Az ifju halálsápadt lőn e szavakra s önkénytelen hévvel ugrott föl helyéből.

- Hallgasson meg Lichtenheim ur, mondá izgatottan, de határozott hangon. Én biztosítom önt, csak egy ok lehetne, hogy e házasság semmivé legyen, ha Edithe szerelmét nem bírnám, - semmi más nem tarthat attól vissza. A mi vőlegénységemet illeti, igaz, az voltam, nem szivem szerint, hanem bátyám óhajtására, de már nem vagyok az, fölbontám e frigyet, mielőtt legutólszor Bécsbe jöttem.

Az ügyvéd arcza földerült.

- A mi a vallást illeti, az rám nézve semmi különbséget sem tesz. Én e tekintetben úgy gondolkozom, mint művelt és felvilágosodott embernek kell, t. i. mindnyájan emberek és Isten fiai vagyunk. Edithe maradhat zsidó, vagy lehet keresztény, én egyformán fogom őt szeretni, és soha sem jut eszembe, hogy vallásban különbözök vagyunk...

Lichtenheim kezét nyujtá neki, mit az ifju áradózó érzelemmel szoritott meg.

- Az ön három ellenvetése közül, folytatá elkomolyodva, a származásomra tett megjegyzés a legfontosabb, azonban erre most még nem felelhetek, de remélem erről is nem sokára úgy

beszélhetünk, hogy az eredmény mindkettőnk óhajlásának megfelelő leend. És most feleljen ön, számíthatok-e beleegyezésére, méltónak tart-e arra, hogy a föld legszebb virágát keblemre merje tűzni?

Az ügyvéd könyek között szoritá őt karjaiba, s érzelmei annyira erőt vettek rajta, hogy sokáig nem tudott felelni. Az ifju csak is arczának kifejezéséről látta, hogy házassága elé az atya semmi gátat sem gördít.

Boldogsággal telt szívvvel keresé föl még egyszer Edithet, most már menyasszonyát s heves szerelemmel szoritván őt keblére, gyönyörtelt szívvvel távozott és sietett lakására, hol Szolmer levele várt reá.

Nagy meglepetéssel olvasta annak tartalmát, mely titokteljes és sürgető volt, s nagyban különbözött nagybátyja rendes irányától.

»Egy különös nyomasztó érzés alatt irom e sorokat, - ír a többek között, - siess, hogy azt mielőbb eloszlads, mi egyedül tőled és megjelenésedtől függ.«

Mi lehet az, a mire bátyja czéloz; gondolá s egész éjjel nem tudott aludni. Oly nyugtalan volt, hogy azonnal levélíráshoz fogott, melyben Edithet tudósította, hogy pár napra rögtön Pestre kell lerándulnia a nélkül, hogy tőle bucsut venne, tőle, ki, most már megmondhatja neki, ismeretségük első percze óta legdrágább előtte a földön, s kinek mielőbbi viszontláthatása végett szeretné az órákat perczekké tenni, melyek őt tőle elválasztják.

És reggel elküldvén e levelet, a vasuthoz hajtatott, hol indulása előtt sürgönyözött bátyjának, hogy Bécsből elindult. De midőn az indulásra a csengetyü megkondult, s ő a váró teremből kilépve az indulandó vonathoz akart közeledni, egy inas állta el utját s levelet nyujtott át neki. Az ifju sietve tépte le annak boritékát, és végig futván a sorokat, arczán a legnagyobb zavar és habozás látszott.

De ez csak néhány pillanatig tartott, s aztán saját inasához fordult, ki a podgyászszal mellette állt.

- Nem utazunk! mondá neki; mindent egy bérkocsira kell rakni, vissza megyünk a fogadóba, honnan eljöttünk - siess. A kocsis oly sebesen hajtson, a mint csak bírja!

III.

Szolmer és leánya egész nap várták Alfrédet s az órákat s tán perczeket is számíták a vonat megérkeztéig.

A nap folytán Omlay kétszer akart látogatást tenni Izabellánál, de mindig azt a feleletet nyerte, hogy Izabella beteg s nem fogad senkit.

A gróf boszusan távozott és meg nem foghatta, mi történt. Egész nap a Szolmer-ház körül járkált, s hat óra előtt Izabella fogatát látta kirobogni a kapu alól.

- Ki ült a kocsiban? kérdé a kapustól.

- Alfréd ur jön vissza Bécsből, a kocsis ő érte ment a vasuthoz.

Omlay ajkaiba harapott. E rögtöni visszajövetel, Izabella viselete s azon tudat, hogy levele, melyet Mentonéból kapott, még mindig a leány kezei között van, nagy nyugtalanságot okozott neki. Szinte megkönnyebbült, midőn a fogatot fél óra mulva lassu lépésben látta visszajönni, s meggyőződött, hogy az üres. Alfréd tehát nem jött meg!

Szolmer és Izabella megdöbbenve tekintettek egymásra, midőn az inas ezt tudatá velök.

Mi tartóztatja vissza? - gondolák mindketten. Miért nem jött, vajjon nem gyanakszik-e, mire való volt a sürgöny, tán csak időnyeres, s több ily gondolatok kinozták őket, s az estét a legrosszabb hangulatban tölték.

Végre ismét sürgöny érkezett.

»Ma lehetetlen volt mennem, de holnap este okvetlen megérkezem.«

Tehát holnap!

De igaz-e ez, s megjön-e valóban holnap; - e kérdéssel és gondolatokkal mondtak egymásnak jó éjszakát.

Izabella csak most, a kétely és félelem, harag és remény között tudta meg, hogy Alfréd nem oly közönyös előtte, mint hitte.

Volt az ifju viseletében valami különös, mi imponált neki. Soha egyetlen szeszélyének sem hódolt, és mégis soha sem volt udvariatlan iránta s bár mint gondolkodott is, az éjszaka hosszú álmatlan óráiban, semmit sem tudott fölfedezni, mi az ifju hátrányára válhatott volna.

Érezte, hogy Omlay egy perczig sem állhatja ki vele az összehasonlítást, sem jellemben, sem pedig külsejében és modorában; Alfréd úgy tünt fel most is, mint érdekes, nemes szívü férfias ember, mig Omlay fölületes udvarló, ki szépségére sok művészetet és gondot fordított, a mi férfinál izetlen.

Haragudott önmagára, hogy mindezt nem látta előbb.

Szégelyte, a mire Omlayt Alfréd ellen ő maga hívta föl, és félt, hogy ha tán csak egy árnya is igaz annak, mi unokatestvéréről ama levélben áll; de leginkább attól reszketett, hogy minden ezen felfedezés, aggodalom, félelem és remény rá nézve elkésett, mert Alfréd szerelmét, vagy vonzalmát ő tökéletesen eljátszotta.

Végre nappal lett, lassu egyformasággal teltek az órák, eljött az este és Alfréd megérkezett.

Feltünőleg halvány volt, midőn bátyja szobájába lépett, hol Izabella is várt reá. A leány figyelmes és fürkésző szemei nagy izgatottságot vettek észre rajta.

- Tegnap nem jöhettél? kérdé eléje menve Szolmer és barátságosan nyujtott neki kezét.

- Lehetetlen volt. Már indulóban valék, midőn Reinholdné levelet küldött utánam az indóházba s arra kért, hogy okvetlen menjenek hozzá, és férjéhez, ki haldoklik, s folyton nevemet dadogja, - ugy látszik, hogy halála előtt még beszélni kíván velem. Nemde ön is helyesli bátyám, hogy hívásának s kívánatának eleget tettem?

- Természetesen! viszonzá a bankár és szívét könnyebbülni érzé e nyomatékos okot hallván.

Alfréd ezalatt fáradtan dőlt egy székbe s arca kimerült volt:

- Rosszul érzed magad? kérdé hozzálépve Izabella s hangja oly szokatlanul enyhe melegséggel birt, hogy az ifju meglepetve emelte reá szemeit.

- Csak fáradt vagyok. Az egész éjjel Reinhold mellett virrasztottam, ki ma reggel négy órakor meghalt; hatkor már a vasuton ültem.

Kezeire hajtá fejét.

- Szegény nagyatyám! mondá Izabella... de oly szórakozottan ejté ki a szavakat; - látszott, hogy gondolatai egészen másutt jártak.

- Pihend ki magad édes öcsém. Az ügy, melyért haza hivtalak, fontos, de nem annyira sürgős, hogy halasztást ne szenvedne; majd holnap, ha kialudtad magad és izgatottságod megszünik, beszélhetünk arról.

- Ah, állapotom szót sem érdemel. Fáradt vagyok, de a legnehezebb és legfárasztóbb ügyet is elvégezhetem. Valamely váratlan eset történt a banknál?

Szolmer és Izabella egymásra tekintettek.

- Nem a bankot illeti e dolog; viszonzá pár percnyi gondolkodás után a bankár, egészen magánügy. A napokban levél intéztetett hozzám Angolországból, bizonyos reverend Parr részéről, ki azt kérdezi, hol vagy, s mint mondja, komoly ügyben kíván írni neked.

Mindketten figyelemmel függeszték az ifjura szemeiket, ki halálsáppadt lőn, s vonásain egy pillanatra rémület látszott.

- Parr? kérdé aztán halkán. Parr? ismerem őt.

- Valóban? tehát igaz azon összeköttetés, a melyről levelében beszél... hogy történhetett... te ezt előttünk titokban tartád?

Alfréd csodálkozva nézett bátyjára, de az első meglepetésből észrevehetően összeszedte magát.

- Miféle összeköttetés?

Szolmer habozva nézett leányára.

- Hogy Miss Parrnak vőlegénye voltál... mondá az sebesen.

Az ifju elmosolyodott.

- Önök tévednek bátyám, mert ez nem igaz, s Parr ezt nem írhatta.

- És mégis! folytatá élesen Izabella, te szerelmes voltál a leányba, követted őket Angolországba, de mint a lelkész leveléből kivesszük, a házasság elmúlt, s te beteg lettél.

- Hol van a levél?

- Szobámban. Egyébként édes öcsém a levélben csak az áll, a mit már közöltem veled. Parr tudakozódik utánad, czimedet kéri s én tudni kívántam, ki ez az ember, s tőled akartam hallani, hogy közöljem-e vele hollétedet, s nem háramlik-e ebből valami kellemetlenség reád?

Alfréd jól érzé, hogy mi rejlik e szavak alatt; megmondták ezt neki Izabella sötét kihívó szemei, melyek fürkészve, gyanakodva tapadtak reá.

Elhagyta helyét.

- Bocsásson meg édes bátyám, mondá észrevehető sértődéssel, de levele után ítélve azt hittem, sokkal fontosabb ügy az, mely miatt oly sürgetve hív haza, mint Parr levele. Megengedi, hogy szobámba vonulva kipihenjem magamat, miután holnap este ismét vissza kell térnem Bécsbe.

- Bécsbe, már ismét? kérdék mindketten egyszerre, s hangjukban meglepetés és rosszalás hangzott.

- Remélem, nincs valamely sürgős ügy a banknál, mi jelenlétemet kívánja, mert ekkor...

- A banknál nincs...

- Ennek örülök, Reinholdné megkért, hogy legyek özvegysege ez első napjaiban segítségére, s én megigértem.

Meghajtá magát és távozott.

- Nos? kérdé Szolmer leányához lépve.

- Én nem hiszek neki, viszonzá kitörve Izabella. Nyugodt akart lenni, de ez nem sikerült. A Parr névnél halálsáppadt lőn, és semmi fölvilágosítást sem adott.

- Én pedig teljesen fölmentem őt a vád alól. Ha rejtegetne valamit, egészen másként viselte volna magát, s az igazat megvallva, inkább azt hiszem, hogy Bécsben rejlik valami titok. E percben meg vagyok győződve, hogy a veled kötendő házasság fölbonthatásának nem egyedül a te viseleted és Omlay tovakodó udvarlása volt oka, hanem még egy harmadik ok is járult ahhoz, Alfréd valakibe szerelmes.

- Edithe! suttogá önkénytelenül Izabella.

- Ki az az Edithe?

- Nem tudom, de azon sürgönyök, melyeket naponként Bécsből kapott, (ha emlékezik még ezekre atyám) folyvást Edithe egészségi állapotáról szóltak. Hogy ki e leány, azt nem is sejtettem...

Szolmer szomorúan hajtá le fejét.

- Ez nagy csapás reám nézve, oly nagy, miként azt le sem írhatom, egész életem reményét tette semmivé.

- Atyám!

- Helyrehozhatatlan rám nézve e veszteség. Nincs ember, kinek oly nyugodtan sorsához kötöttem volna sorsodat! Meg vagyok győződve, ez volt anyád óhajta is, ez kívánságaimnak legédesebb reménye, a sors ezt megtagadta tőlem!

Izabella mozdulatlanul állt előtte, és sötét szemeibe könnyek gyűltek. Tán maga sem tudta miért, de szíve fájdalmasan huzódott össze, s oly szomorúságot érzett, minőre még soha sem emlékezett.

Tán hiúsága volt sértve, tán kizozta őt azon tudat, hogy szépsége, vagyona, egyénisége semmi hatást sem tettek rokonára, tán megbánást érzett magaviselete s Omlaynak tett ígéretei miatt, vagy egy más mélyebb érzés is kizozta szívét, - ki tudja? Arczára forró könnyek hulltak.

- Meg kell mindent tudnunk - kiáltá végre könyeit letörölve, szokott szenvedélyességével. Meg kell győződnünk, mi igaz van ama mentonei levélben s ki az, ki miatt Alfréd Bécsbe jár, ki az, ki engem háttérbe szorított!...

Szemei újra villogtak s arcza gunyos és kihívó volt.

- Omlay levele koholmány; - mondá Szolmer, - melyre semmi sulyt sem szabad fektetnünk. Ez urat egyszer mindenkorra tudósítani kell arról, hogy kimélje meg házunkat látogatásaitól.

- Ezt nem tehetjük atyám! mondá hevesen a leány; Omlay a legjobb akaratból tette, a mit tett s ha a hír helytelen vagy valótlan, ő arról nem tehet! - Azt, hogy ő maga hívta föl a grófot erre, elhallgatta.

- Mi czéled ez ismeretséggel? Egyszer már megmondtam erre nézve véleményemet s e mellett maradok. Omlay soha nem leend férjed és nekem vöm; az ellenkező hitben tartani őt, szítani abeli reményét, igaztalan és helytelen cselekedet, s nem méltó hozzánk.

Izabella lesüté szemét mialatt arczát láng boritá.

- Menjünk utazni! mondá kérően s reszketve ragadta meg atyja kezeit. Látogassuk meg nagyanyádat özvegységében, aztán menjünk tovább, Párisba, Mentonéba és Angolországba, vagy bárhova, de itt nem maradhatok.

- Mi célból futnánk a világba? épen most, midőn dolgaink végkép összebonyolódnak!

- Hogy a sötétséget fölvilágosítsuk, hogy a rejtélyt megoldjuk!

- Ezt könnyebben tehetjük itthon. Alfréd től részleteket kérek Parról, ha kívánod, megtudom, hol tartózkodik s irok neki. Bécsbe azonban fölme gyünk, meglátogatjuk nagyanyádat és megtudjuk Reinhold végrendeletét.

- Bárhova, csak el innen! - kiáltá fel Izabella, még pedig mielőbb, nemde atyám holnap Alfréddel együtt utazunk?

- A legrövidebb idő alatt. Tedd meg készüléteidet, s ha csak valami véletlen közbe nem jön, holnap utazunk, viszonzá a bankár.

Ugy történt, a hogy mondta. Másnap Alfréd nagy csudálkozására rokonai vele együtt Bécsbe utaztak, holott arról előbb sem bátyja sem Izabella egyetlen szót sem említettek.

IV.

Az utazás kezdetén közönyös dolgokról folyt a beszéd. Leginkább Reinhold haláláról, ki oly soká beteg volt, s ki, mint özvegye mondá Alfrédnek, utolsó nap még új végrendeletet készített, és teljes öntudattal írta alá nevét.

Izabella észrevehetően szórakozott volt az egész uton, Alfréd pedig nem bírt rendes nyugodtságával. Minden zaj, minden váratlan hang vagy zörejre összerázkódott, s bárki észrevehette rajta, mennyire óhajtott volna egyedül lenni.

Szolmer több kérdést intézett hozzá külföldi tartózkodásáról, mely kérdésekben Parr neve is előfordult, s végre egyenesen kérdezte tőle, hol van az most és mit csinál leánya?

- Ön azt jobban fogja tudni bátyám, mint én - viszonzá türelmetlenül Alfréd; miután rövid idő előtt kapott tőle levelet, nekem pedig semmi tudósításaim nincsenek e családról, sőt akartam is már öntől Parr tartózkodási helyét kérdezni, mert irni szándékozom neki.

Szolmer elhallgatott.

- Atyám a levelet Pesten hagyta - vágott közbe a leány, majd ha visszatérünk tudatja veled, de most azt hiszem nem emlékezik reá.

- Valóban nem! de mit is irhatnál neki?

- Azt kérdezném meg, mit kíván tőlem. Ő nekem igen jó emberem volt, s Mentonéban időzésem alatt nagyon sokat voltam velök.

- S még egy jó barátod is volt ott, ki mindig veled volt, és nagyon hasonlított hozzád! mondá Izabella.

Alfréd meglepetve függeszté hugára szeméit.

- Valóban igazad van, egy nagyon jó barátom, kit azonban többé nem láttam, sőt nem is hallottam róla.

- De hisz ez lehetetlen! Nem maradtatok-e összeköttetés s levelezésben, ha valóban oly jó barátok voltatok?

- Nem. Ő nagyon boldog volt, midőn elváltunk, akkor nősült, s annyira szerette menyasszonyát, hogy rajta kívül elfelejtett minden egyebet.

- Akkor nősült, - kérde meglepetten Izabella, és kit vett el?

- Azt hiszem, ez közönyös reád nézve, miután barátomat sem ismered, de ha tudni kívánod nevét, nejét leány korában miss Florence Parrnak hívták.

Leirhatlan a meglepetés, melyet Szolmerre és leányára e név kiejtése tett.

- Florence Parr? kiálták mindketten egyszerre, mi alatt Alfréd nevetve szemlélé őket, körülbelül tisztában volt csodálkozásuk okával.
- Mi bámulatos van ebben? kérdé vállat vonva.
- Semmi, semmi, de az igazat megvallva...
- Nos, kérdé kíváncsian Alfréd.
- Mi azt hittük, te udvaroltál a lelkész leányának.
- Hisz én vőlegény voltam a k o r , viszonzá önkéntelen gunnyal, s az akkor szót erősen megnyomta.

Elejték e tárgyat.

Egyiköknek sem volt kedve azt folytatni, s Izabella hátrahúzódott székében. Azt mondá aludni fog, s ennél örvedetesebbet nem mondhatott volna Alfrédnek, ki rögtön köpenyegébe burkolózva álmadozásainak adta át magát. Gondolataiban azonnal Edithenél volt. Végig futá ismeretségek minden percét, az első találkozást, midőn az a halottas ágyon feküdt, midőn magához tért, midőn először látta nagy ábrándos szemeit fölnyilni, midőn hangját hallá, aztán a perczeket, órákat, melyeket vele töltött, ártatlan gyermekes kérdéseit, midőn megvallá neki, hogy szereti, odaadását és mégis leányos tartózkodását, szóval boldog volt, kimondhatatlan boldog s érzé, hogy annyira szereti Edithet, miként nélküle, egy pillanatig sem kívánna élni...

Ily eszmék között folytak az órák, mig Szolmer aludt. Izabella pedig hosszú pillái alul leste rokona vonásait, kinek enyhe, nemes, majdnem szellemült kifejezése boszantotta őt.

- Mire gondol? kérdé magában. Mi az, mi arcának ily boldog, ragyogó kifejezést ad, s oly széppé varázsolja? Mily bájos vonásokkal bír, gondolá tovább, mily nemes tekintete, mily szelid és mégis férfias kifejezéssel bírnak szemei!...

Mindezt csak most vette észre.

- Vissza kell őt nyernem - suttogá végre, - vissza minden áron. Omlayval pedig szakítok, s vagy az enyim lesz Alfréd, vagy - el kell vesznie...

Ily elhatározással érkezett Bécsbe, s vált meg Alfrédétől, ki a fogadóba hajtattott, mig Szolmer leányával Reinholdnéhoz akart szállni, kiről azt hívé magányos özvegységében örülni fog unokájának. Egyenesen a Reinhold ház felé tartottak.

V.

A temetés megtörtént, s Reinholdné egyedül némán ült szobájában, fekete ruhája, halvány, ránczos arczával kísértethez hasonlított, midőn léptek zaja tette őt figyelmessé s két alakot látott közeledni.

Vejét és leánya gyermekét, unokáját ismeré fel bennök.

Kedvetlenül állt föl helyéből, kezet fogott velök, s aztán vissza ült és megkínálta őket, hogy ők is foglaljanak helyet.

Szolmer szokva volt az ily fogadtatáshoz. Ő sohasem dicsekedhetett azzal, hogy napának kegyeiben lett volna, de Izabella sértve érzé magát e viselet által, s arcza lángvörös lőn, midőn leült.

- Mi hozott Bécsbe? Kérdé vejétől Reinholdné.

- Azt hittem segítségére lehetek valamiben, viszonzá Szolmer, s részvétünket akartuk kifejezni, habár a halálesetről és temetésről sem tudósítást, sem meghívót nem kaptunk.

- Kitől hallottátok azt meg?

- Alfrédétől.

E névre megélenkültek a komor egykedvű vonások.

- Ő is megjött?

- Velünk érkezett, s mint mondá még ma este meglátogatja önt.

Futó mosoly vonult el ajkain, s aztán ismét visszaesett előbbi egykedvűségébe.

Izabella jelentőséggel nézett apjára, mi azt jelenté, hogy innét távozzanak mielőbb.

Rövid egyhangú társalgás után a bankár fölállt.

- Most kegyeibe ajánljuk magunkat - mondá, s nem akarjuk tovább terhelni, holnap majd ismét megtudakozzuk hogylétét.

Reinholdné helyeslőleg intett fejével.

Apa és leány lehangolva, elkedvetlenedve indultak meg, midőn az öreg nő utánuk kiáltott.

- Holnap fölbontatik a végrendelet..... mondá éles hideg hangon s ha jelen akartok lenni, délután négy órakor jertek.

- Eljövünk.

Az öreg nő erőltetve köhögött, látszott, hogy még valamit készül mondani, mialatt Szolmer és leánya várakozva álltak.

- Azonban, nem tudom nem leend-e reátok nézve kellemetlen annak felolvasása... abban nektek egyetlen fillér sincs hagyva...

Szolmer megdöbbenve állt helyén, mig Izabella arcza égett a bosszúságtól a rossz bánásmód miatt, melylyel őket nagyanyja illeté.

- És ki az örökös? kérdé csodálkozásán erőt véve Szolmer.

- Azt majd holnap tudjuk meg.

A bankárt soha ily módon nem fogadták sehol. Haraggal lépdelt végig a szobák hosszú során, az előszobában lévő málhát levinni s rögtön bérkocsit hivatni parancsolta. Ez hamar megtörtént, s ők ugyanazon szállodába hajtottak, melyben Alfréd lakott. Szolmer azonnal szobájában kereste, de Alfréd már nem volt honn.

- Mikor jön haza? kérdé inasától Szolmer.

- Nem tudom, de úgy hiszem nagyon későn.

És az nap nem is látták őt többé.

Izabella a legrosszabb hangulatban tölté az estét. Színházba menni már későn volt, s egy ideig komornájával beszélt és adta ki másnapra rendeleteit, aztán egyedül elgondolkodva ült. Leginkább az foglalkoztatá, hogy hová mehetett Alfréd...

Végre nem birt kíváncsiságának ellent állni.

- Tudja meg Lina! mondá komornájának unokatestvérem inasától, hogy melyik színházba ment?

Lina pár percz mulva visszaérkezett.

- Nem ment színházba! mondá mosolyogva; Károly azt állítja, soha se megy színházba, az estéket ismerőseinél tölti.

- És kik azok? kérdé közönyösséget erőltetve Izabella.

- Azt állítja, nem tudja... de én arczán láttam, hogy nem mond igazat.

- Mi oka volna titkolni?

- Azt nem tudom, de lehetetlen, hogy ne tudná, miután megérkezésök után rögtön egy pompás virágbokrétát vitt valahova ura névjegyével.

Izabella halálsápadt lőn.

- Jól van; mondá elfojtott hangon, s könyvét fölemelé, mintha olvasna, de egyetlen betűt sem látott, s csak a komorna tekintete előtt akarta arczát elrejtteni.

A betűk vadul tánczoltak szemei előtt és szive hevesen dobogott.

Boszu, szerelem, féltékenység és sértett hiuság marcangolták lelkét; megesküdt, hogy meg fogja tudni, mit Alfréd rejteni akar előlük, hogy meg kell látnia a leányt, ki őt vőlegénye szivéből kiűzte.

Ily lelki állapotban mult el az est, s másnap reggel szokatlan halvány volt, midőn Alfréd beizent hozzá, hogy elfogadja-e őt, »jó reggelt« akar mondani.

A legbarátságosabban fogadá. Nevetve mondá el nagyanyja bánásmódját, s a kénytelenség okát, mi őket is a fogadóba hozta, aztán könnyedén kérdé, hol tölté Alfréd az estét. Alfréd kitérően felelt.

- A mai napot azonban velünk töltöd? kérdé tőle.

- Ma igen sok dolgom van, viszonzá észrevehető zavarral az ifju. Délig el vagyok foglalva, délután pedig a végrendelet felbontásánál kell jelen lennem, mire Reinholdné különös fontossággal kért föl, s mit meg is ígértem.

- De este legalább velünk ebédelsz.

- Ha lehetséges Izabella, valóban nem ígérhetem meg, mert idegen helyen soha sem rendelkezünk úgy időnkkel, mit otthon.

- Igy hát egész napra bucsut veszünk, ha csak a véletlen valahol össze nem hoz.

Alfréd még egy ideig nála maradt, s aztán sietve haladt le a lépcsőkön, szórakozottan viszonozva valaki köszöntését, ki vele szemben fölfelé ment, de kit meg sem ismert. A fogadó előtt bérkocsi állt, mibe Alfréd beugrott s tova hajtattván nem is gyanítá, hogy az első emelet egyik ablakából női fej tekint ki, s a kocsi számát jegyzi fel.

Midőn Izabella az ablakot becsukta, az inas Omlay grófot jelenté, ki minden más időben kellemetlen vendég lett volna, de e perczben Izabella hévvel sietett eléje.

- Jó, hogy jön, mondá mindkét kezét megragadva, segítségemre kell lennie.

- Tudja, hogy életemmel, szivem minden dobbanásával rendelkezhetik!

A sok kellemetlenség után, a mely Izabellát az utóbbi napokban érte, jól estek hiuságának e szavak.

- Ön találkozott a lépcsőn Alfréddel?

- Igen e perczben.

- Önnek meg kell tudni a kocsistól, hová vitte őt, ime a bérkocsi száma.

Omlay csodálkozva vette át a papirosra jegyzett számot, s észrevehetően kellemetlenül érinté e megbízás.

- Mit érdeklí ez kegyedet? - kérde gyanakodva.

- Akarja megtenni, vagy nem?

- Minden bizonynyal, de ismerve önt Izabella, az ön változékony hangulatát, természetesnek fogja találni, ha...

- Bizik ön bennem, vagy nem? kérde villogó szemekkel s türelmetlenül a leány, mialatt kinyújtá kezét a papiros után, mit átadott.

A gróf megragadá kezét s ajkaihoz vonta.

- Tudja, hogy imádom, s hogy szava szent előttem.

- Menjen tehát és térjen mielőbb vissza.

Omlay távozott s megígéré, hogy a legrövidebb idő alatt elhozza a kívánt tudósítást és ígérétehez hiven sietett a kapushoz, megtudandó, hol állomásoz a bérkocsi, melynek számát Izabella följegyzé.

- Ha Szolmer ur Bécsben van, rendszeren itt a kapu előtt, miután ez neki rendes bérkocsisa.

- És nem tudja, hova ment, mert nekem fontos dolgom van vele.

- Ezt megmondhatom, szénatér, Lichtenheim-ház; ez volt, a mit a kocsisnak mondott.

A gróf megköszönte a fölvilágosítást, az utczára lépett, kocsira ült s a szénatérre hajtatott.

Oda érve pár perczig habozott, mig hirtelen határozott s megrántá a csengetyüt a Lichtenheim-ház kapuján. Alig hangzott el annak csengése, midőn megnyilt előtte a kapu.

Az inas bevezeté őt a már mondott pompás butorzatu termék egyikébe s eltűnt, időt engedvén neki azon gondolkodni, mit mondjon Lichtenheimnek, ha ez elfogadja őt.

Körülnézett s meglepte őt a terem pompás keleties jellegű butorzata és csodálkozva tekintett egyik értékes darabról a másikra, mig az inas visszatért.

Az inas megnyitá előtte az ügyvéd szobáiba vezető ajtót, hol Lichtenheim várt reá, s arczán észrevehető meglepetés látszott.

Omlay a legnagyobb elfogulatlansággal lépett be, s udvariasan köszöntve, közeledett Lichtenheim elé.

- Ön megbocsát uram, mondá kérő hangon, hogy ily szokatlan időben keresem fel, de ma reggel érkezém Bécsbe, s a gyors vonattal vissza kell térnem Pestre, ugy hogy az itlétre csakis pár órám maradt.

Lichtenheim szótalanul hajtá meg magát, s vendégének helyet mutatott, mialatt Omlay a szemközt függő olajképre függeszté szemeit, egy fiatal leány arczképére.

- Megbocsát uram - - én nagyon kedvelem a festményeket - mielőtt beszédemhez kezdenék megkérdezem, kit ábrázol e kép, melynél még szebbet soha életemben nem láttam; nemde csak ideál az, valamely jeles festő művészi képzelete.

Lichtenheim önkéntelen elmosolyodott.

- Nem, gróf ur, ez nem ideál, leányom arczképe, egyik jeles festőnk műve.

Omlay valódi őszinte bámulat látszott.

- Ez a legszebb női eszménykép, melyet valaha megörökítettek, s szabad tudnom hány éves?
- Midőn e képet festették, 16 éves volt, most 20...

Omlay most már értette és irigylé Alfrédet.

- Fogadja legmelegebb szerencsekívánataimat e gyönyörű gyermekhez! mondá udvariasan, és most térjünk az ügyre, mely miatt önhöz jöttem.

- Várom szavait.

- Kegyed talán ismeri a »Hanerer és fia czéget« itt Bécsben? kérde a legnagyobb komolysággal.

A gróf legkomolyabb arcczal ez üzleti czég felől kért felvilágosítást, mit megkapva, szívélyesen nyújtá az ügyvédnek kezét, ki még egyszer biztosítá, hogy bármikor bármiben örömet ad felvilágosítást. A gróf távozott, és sebesen hajtatott a fogadóba, hol Izabella várt reá.

- Nos? kérde feszülten.

- Mindent tudok, a mit kíván, - mondá és előadta mindazt, amit látott, tapasztalt, nem hallgatva el Lichtenheim leányának rendkívüli szépségét sem.

- Igen! mondá kitörve Izabella, most már emlékezem; Lichtenheimnek volt czimezve a sürgöny és Edithe egézségéről szólt.

Alig tudott haragján és izgatottságán erőt venni, pedig az okosság ezt parancsolta Omlayval szemben. Pár percnyi szünet állt be.

A gróf erősen vizsgálta Izabellát, az pedig egy szót sem birt kiejteni.

- Mi hozta önt Bécsbe? kérde végre közönyösséget erőltetve.

- Az ön elutazása, Izabella, az ön titokteljes eltünése Pestről, és egy levél, melyet tegnap Londonból kaptam, ime olvassa, nagy fontossággal bír az reánk nézve.

- Reánk? kérde önkéntelen gunyos hangon a leány s pillanatra egész szenvedélyessége kitörőben volt, de leküzdte fellobbanását, s átvevén a levelet, elolvasta:

»Az általam tudakolt Parr nevezetű lelkész Brightonban lakik, neje, leánya, és vejével, ki igen művelt, derék ember. Mr. Everardenak hívják s úgy hiszem osztrák eredetű. A fiatal pár Mentonéban ismerkedett meg, nem régi házasok, nagyon szeretik egymást és a legboldogabb pár, a melyet valaha láttam.

Mr. Parr igen gazdag ember, de azt hiszem, veje éppen semmi vagyonnal sem bír; - eleinte egy banknál volt Londonban alkalmazva, de most folytonosan Brightonban lakik, semmi állása sincs, s minden idejét családjá körében tölti. Ez az egész, mit Parrékról irhatok, de azon másik ifjuról, ki Mentonéban volt Everardeval, nem tudok semmit; egyáltalán, a mint hallom, a fiatal férj soha sem beszél hazájáról, vagy multjáról, s észrevehetően kerül mindent, a mi a házasság előtti időre vonatkoznék. Külseje meglehetősen hasonlít Szolmeréhoz.«

- És ön ezt fontosnak nevezi reánk nézve; mondá gunyos mosolylyal a leány, hisz ez éppen megczáfolása annak, a mit gyanítok. Ez irat Alfrédot tökéletesen kitisztázza minden gyanúból.

- Azt hiszi kegyed, - én pedig azt kérdem, melyik e két ifju közül Szolmer, és melyik Everarde?

- Ön megőrült Omlay, mondá megvető mosolylyal Izabella, hogy lehet ilyet kérdezni?

- E perczben mit sem mondhatok, mert nincs minden bizonyítvány kezemben. Azonban, hogy e két ifjut valamely igen veszélyes titok füzi össze, arról meg vagyok győződve, s hogy mi vitt ezen gondolatra, azt majd máskor elő is adom.

Izabella vissza akarta nyújtani a levelet, de véletlenül az aláírásra pillantott, s meglepetve kérdezé:

- Eberhein? Hisz ez az ön nagybátyja...

A gróf titokteljesen nevetett.

- Miután tudja, hogy mily hiteles kutforrásból meritem tudósításaimat, több hitelt is fog adni annak, a mit Alfréd és Everardera nézve állíték. A tábornok még aznap este elutazott, midőn én Nasale levelét önnek átadám.

- Mily jó rokon, hogy ennyi fáradságot áldoz az ön érdekeire, s mennyire sietett!

- Nem egészen érdemli meg e dicséretet, viszonzá kissé zavartan Omlay, ő a tavaszt minden évben valamely rövid kirándulásra használja föl.

- Kegyed tehát e levélen kívül még más tudósításokat is kapott tőle?

- Minden bizonynyal, csakhogy arról, mint mondtam, most még korán volna szólani; azonban meglehet, már a legközelebbi napokban bővebb és tökéletesen hiteles részleteket mondhatok.

Ily módon folytatták a társalgást még egy ideig, s aztán Omlay rossz kedvvel távozott, mert, bár szerinte a dolgok igen jól álltak arra nézve, hogy házasságát siettessék, de a leány hangulata nem tetszett neki.

Ő sokkal tapasztaltabb volt a nőekkel szemben, minthogy észre ne vette volna, hogy Izabella szerelme csökkent, s ha nem volna bizonyos dolgok által hozzá kötve, talán rég szakít vele.

Ez világos volt előtte, s csak az okot nem ismerte még, melyből e változás eredhetett.

VI.

Izabella a legkomorabb kedélyállapotban volt, midőn estefelé Szolmer lépett be hozzá.

- Ma a legkülönösebb végrendeletet hallottam, mit valaha józan eszű ember készíthetett, mondá helyet foglalva.

- Nagyatyámét?

- Igen, minden vagyonát egy Everarde Felix nevű ifjunak hagyta, kit tiz éven át kell az örökséggel várni, s ha az ez alatt nem jelentkeznék, mint halott tekintendő és az összes vagyon Alfrédra marad.

- Alfrédra? kérdé csodálkozva a leány. Mi okból! És mi legközelebbi rokonai, én egyetlen unokája ki vagyunk zárva?

- Mindenből, nevünk elő sem fordul a végrendeletben, összes jövedelmét nevének hagyta, míg Everarde előkerül, s ha az átveszi a vagyont, köteles az özvegynek évi dijt adni tetszése szerint, de hogy ki és mi ez az Everarde, arról senkinek fogalma sincs.

- Everarde? kérdé meglepetve Izabella, kinek csak most jutott eszébe a kis idő előtt olvasott levél, Everarde, hisz Alfréd ismeri ez ifjut, és ő nem szólt erről semmit?

- Egyetlen szót sem.

- Ugy titokban tartja azt, mert én biztosan mondhatom, hogy ő jól tudja, hol van Everarde, ha csakugyan ez az, kit nagyapám értett, ő Brightonban lakik és Parr lelkésznek a leányát bírja nőül.

A bankár fölugrott.

- De hisz ez lehetetlen, - mondá izgatottan - ez bizonynyal más Everarde, vagy a névben tévedsz, mi oka volna arra Alfrédnek, hogy Everarde hollétét titokban tartsa?

Izabella hevesen ragadta meg apja kezét.

- Most már világosodni kezd a titok, mondá izgatottan, s kezdem érteni ama levelet, melynek ön oly kevés hitelt adott és Omlay koholmányának állított.

- Mi összeköttetése van ama levélnek Everardeval?

Izabella elmondta neki a kis idő előtt olvasott levél tartalmát, s azt is, hogy a tudósítás Ehrenhein tábornoktól származik, ki jelenleg Londonban időzik.

Szolmer a legnagyobb csodálkozással hallá ez elbeszélést és sokáig nem tudta elhatározni, mi módon adja mindezt tudtára Alfrédnek, kinek titkolódzó jelleme és különös viselete már erős gyanút keltett benne.

- Tudja-e mit állít Omlay e dologra nézve?

- Nos? - kérdé feszülten a bankár.

- Ő azt hiszi, hogy azon ifju, ki Brightonban van, Alfréd, és ez itt Everarde.

A bankár szótalanul bámult leányára.

- Ehrenhein tábornok jelenleg Brightonban időzik, látta azon Everarde nevü ifjut, és családját, s azt írja, hogy az föltünően hasonlít Alfrédhez.

Szolmer fájdalmasan szorítá kezét homlokára, mintha az ott egymást kergető eszméket akarná rendbe szedni.

- De hisz ez mind oly megfoghatatlan, oly érthetetlen, és annyira hihetetlen dolog, hogy én föl sem bírom fogni.

- Végére kell járnunk. Azt most már látjuk, hogy Alfréd-től nem tudunk meg semmit, ő makacsul hallgat s nekünk saját szemeinkkel kell meggyőződnünk a valóról.

- De hogyan?

- Brightonba megyünk. Fölkeressük Everardeot, beszélünk vele, mi csak megismerjük, hogy Alfréd-e az ifju, vagy idegen?

- És ha e csere igaz volna, ha fivérem fia saját maga nyújtott volna segédkezet e csalásra?

- Akkor kérdőre fogod őt vonni, ezt itt példásan megbünteted, mint csalót s idegen név és vagyon bitorlóját, Alfrédet pedig szintén átadjuk a törvény hatalmának, ő nem érdemel tőlünk egyebet.

Rövid szünet következett.

- Nem, nem; mondá egy idő múlva Szolmer, ez lehetetlen, mind ez csak rágalom és hazugság. Mi oka lehetett volna öcsémnek arra, hogy megcsaljon, hogy iránta annyiszor tapasztalt szeretetemet ily módon viszonzza? Nem hihetem, hogy ily dolog lehetséges volna, s ha Alfréd ellen bizonyító súlyos körülmény nem volna, hogy ő tudva Everarde ki- és hollétét, azt elhallgatja, kurtán s minden további fontolgatás nélkül visszautasítaná a gyanút.

- Ezt nem teheted atyám, - kiáltá hevesen a leány. - Az okok, melyek ellene szólnak, oly fontosak és annyira nyomatékosak, hogy önmagunk ellen vétkeznénk, ha azokat elejtenők. És azonkívül e dolog többé nem is a mienk, hanem a törvényé s az igazságé; - a végrendeleti végrehajtók kutatni, fürkészni fogják Everarde hollétét, s Omlay nem fogja azt elhallgatni.

- Mi köze ehhez neki? Ez ismét a te müved Izabella, - kiáltá boszusan Szolmer. - Miért vesz ő részt minden dolgunkban, - megtiltom, hogy találkozzál vele, s hogy öcsémet, bármit tett is ő, bevádolja.

Szokatlan hevült és határozott volt, s úgy beszélt leányával mint még soha.

Izabella vállat vont.

- Nem áll hatalmamban kívánságodat teljesíteni, ez nem családi, hanem nyilvános ügy. Vagy véget vet Alfréd vallomásával az egésznek s felvilágosítást ad Everarde felől, vagy hallgat és ekkor Omlay feladja őt, mint csalót s a hatóság veszi kezébe ez ügyet.

A bankár szédülve állt föl helyéről.

- Ez gyalázat! szólt fájdalmasan s eltávozott, míg Izabella azonnal íróasztalhoz ült s hosszú ideig irt és komornája által rögtön postára küldé a levelet.

VII.

Edithe kisdéd nappali szobája fényárban uszott, a márcziusi nap rendkívüli meleg sugarakat árasztott be a nyitott ablakon, melynél a fiatal leány állt, s gyönyörrel nézte az alatt elterülő piacot, melynek ódon kövezete között egyes zöld fűszálak bujtak elő s egy csapat apró csicsergő madár csiripelt.

Sára lépett a szobába.

- Levelet hoztam - mondá, még pedig a kisasszonynak, a postán érkezett, mi még eddig soha sem történt, mert Alfréd ur mindig inasától küldi leveleit.

- Szabad-e fölbontanom? kérdé átvéve a levelet Edithe, vagy talán atyámat kérdezné meg e miatt?

- Hisz ön már nagy leány Edithe, viszonzá az öreg nő biztatóan; s a mellett menyasszony, bizonynyal valamely szegény család kéri segélyét, most midőn önmaga oly boldog!

- Igazad van, ki is irhatna más nekem, egyetlen ismerősöm sincsen.

És kíváncsian bontá föl a boritékot, de alig olvasott abból pár sort, éles fájdalmas sikoltással omlott a szőnyegre, hol ájulva mozdulatlanul maradt, midőn Alfréd lépett a szobába, s rémülten futván hozzá, karjaiba emelé.

Ő nem a sikoltásra jött, de a véletlen úgy akarta, hogy éppen azon perczben lépjen a szobába, midőn Edithe lerogyott. Őt hirtelen egy pamlagra emelé, mellé térdelt, s a mi közben Sára ébresztő szerekért futott a leggyöngédebb szavakat intézé hozzá, s megpillantá az Edithe kezében szorosán görcsösen tartott levelet.

Rögtön kitalálta az ájulás okát és a levelet kibontva, a következőket olvasá:

»Higyen egy jóakarójának, ki kegyedhez e sorokat intézi s figyelmezteti, hogy a legmerészebb csalók egyikének kelepcczéjébe került. Azon ifju, kinek ön menyasszonyának hiszi magát, már régóta másnak a vőlegénye s a mellett álnév alatt élő kalandor, ki másnak nevét és vagyonát bitorolja, de a törvény keze nemsokára eléri őt.«

Alfréd halászáppadt lón, midőn a levelet végigolvasá, egész teste reszketett.

Az irás nőé volt, erősen elváltoztatva s ő nem ismerte annak irónőjét.

- Kezdődik a harc, suttogá, és a győzelem bizonytalan.

Lichtenheim lépett be és Sára élesztő szereket hozott.

- Mi történt? kérdé elrémülve az ügyvéd s elalélt leányához futott.

- Edithe elájult - viszonzá szokatlan komor hangon az ifju s az élesztéshez fogott.

A leány nem mozdult, s Alfréd kétségbeesve borult le a pamlag mellett. A szerelem legédesebb szavait suttogá, kezeit csókokkal halmozá, karjaiba zárta, szívére szoritá, minden vonása a leghevesebb szerelmet s a legkeserűbb kétségbeesést fejezte ki.

Végre fölnyitak a nagy álmadozó szemek, s félve, esengve tapadtak Alfréd arczára, mintha annak szemeiből akarnák kiolvasni a levél vádjára a feleletet.

Az ifju biztatólag, bátorítólag mosolygott. Kezeibe, szívére szoritá menyasszonya reszkető kezét, s tekintete egy egész élet szerelmét, reményét, változatlanágát fejezték ki.

És Edithe megérté őt.

- Hogy adhatott hitelt e soroknak Edithe? kérdé fájdalmasan az ifju, s Lichtenheimnek nyujtá a levelet.

Edithe hálával, szerelemmel tekintett a haragtól kipirult arcba, mialatt az ügyvéd végig futván a sorokon, Sárahoz fordult.

- Ki adta Edithenek e levelet?

Az öreg nő sirva vallá be, hogy ő, de hozzá tevé, hogy alamizsnáért esedező levélnek vélte.

- Megtiltom jövőre, bármily irományt vagy izenetet Edithenek átadni; te tudod Sára, hogy szigoru tudok lenni, ha rendeletemet nem teljesítik.

Komor felhők boríták homlokát.

- Ez a kezdete azon harcznak, melyet előre megjövendöltem! mondá, egy támlányba vetve magát.

- Ez az első és utolsó, a mi leányának az életben szomorúságot okozott, - viszonzá erős meggyőződéssel Alfréd s a leány lábaihoz borult. Napjain örökös napfény leend s a szerelem rózsás ösvényén fogja átvándorolni az életet.

Maga sem tudta, mit ígért e perczen s csak azt érezé, hogy Edithe boldogságának megszerzéseért örömet adná életét.

- Ki írhatta e levelet? kérdé komoran Lichtenheim.

- Meg nem foghatom. Az irás női kézre mutat, de a vonások ismeretlenek előttem.

- Szolmernek van leánya?

- Igen, de nem vagyok képes róla ez alacsonyságot föltenni, - azonban, ha mégis ő írta volna.....

- Mit akar tenni Alfréd? kérdé Edithe félelemmel tekintve vőlegénye arczára.

- Semmi rosszat, csak hasonlóval fizetni azon rosszat, mit önnek okoztak! - viszonzá keserűen az ifju, mialatt lázas hévvel szoritá karjaiba a leányt, ki szerelemmel omlott keblére.

Könyvek között váltak el egymástól a jegyesek. Soha sem érezték úgy, mint e pillanatban, hogy mennyire szeretik egymást.

Lichtenheim kikísérte az ifjút, s midőn a bucsunál kezét nyujtá neki, az érezte, hogy az ügyvéd keze reszket.

- Tudja-e, hogy Edithe élete az ön kezében van! mondá érzékenyen, s tekintete kérdőleg függött az ifju arczán?

- Kétkelkedhetik-e bennem?

- Nincs önnek semmi oly titka, melyet előttünk rejtve tart?

Alfréd egy perczig hallgatott, komoly, szomoru tekintettel viszonzá az ügyvéd esdeklő tekintetét.

- Van! mondá halkán, de ezt rövid időn meg fogja ön tudni, s hogy ez még nem történt, legyen meggyőződve, csupán az az oka, mert e titok nem egyedül az enyém.

- Veszélyes lehet az önre nézve?

- Igen!

Az ügyvéd észrevehetőleg halvány lőn.

- Vigyázzon magára Alfréd, ön nem csak a saját, de Edithe boldogságával, sőt életével játszik, - vigyázzon magára.

Alfréd némán, egyetértőleg szorított kezét, s gondolkozva hagyá el a házat és haladt végig a magányos néma utcákon.

A fogadóba érve, inasa mondá neki, hogy bátyja beszélni kíván vele, s kéreti, hogy még mielőtt lefekszik, keresse fel őt szobájában.

Az ifju önkénytelenül ideges fölkiáltást hallatott.

Annyira terhére volt e kívánság, a szive oly telve, minden idege a legnagyobb fokig föl-izgatva, azt hitte meg kell fulladnia.

Midőn Szolmer szobájába lépett, őt föl és alá sétálva találta.

- Éjfél van mondá, gondolkodva nyujtván neki kezét, s tekintete komoran tapadt az ifju arczára.

- Bátyám beszélni kívánt velem?

- Négy óra óta várlak.

- Ha ezt tudom, haza siettem volna.

- Ha nem volna a közlendő oly fontos, vagy inkább sürgős, ma már nem fárasztottalak volna; azonban holnap reggel Izabellával külföldre fogok utazni.

Az ifju némán, egykedvűen állt előtte.

- Bizonytalan ideig maradunk távol, az üzlet gondjai ezalatt egészen reád nehezülnek, tehát mielőbb vissza kell menned Pestre.

- Természetesen.

- Remélem ez nem ellenkezik legközelebbi terveiddel.

- Ugy teendek, a hogy körülményeim parancsolják.

- Jelenleg semmi közlendőm sincs a bank ügyeire nézve, a folyó napi végzendőket egészen tetszésedre és belátásodra bízom.

Alfréd igenlőleg intett.

- Nekem is van kérésem, mondá tárczájából gyűrűt véve ki, hogy e gyűrűt Izabellának átadja, s nevében szerencsés utat kívánjon neki.

Szolmer halálsáppadt lőn és keze reszketett, midőn a gyűrűt átvevé.

- Ez utolsó szavad e dologban?

- A legutolsó. Okaimat erre nézve már előbb közöltem, s még egyszer biztosítom önt, hogy ez épen úgy leánya, mint az én kívánságom szerint történik.

A bankár nehányszor gondolkozva járt végig a szobán, arcán észrevehető volt a habozás.

- Alfréd! - mondá aztán megállva, - de ismét elhallgatott.

- Parancsol bátyám?

- Ismered te azon Everarde nevezetű ifjút, kinek Reinhold vagyonát hagyta?

- Ismerem, ő nemsokára el fog jönni, hogy a vagyont átvegye.

A bankár arcán nagy meglepetés és öröm látszott.

- Azt is tudod, mi összeköttetésben állt ez ifju a végrendelkezővel?

- Tudom, de megígértem neki, hogy e titkot ajkaim soha senki előtt ki nem ejtik.

- Ez örökségre nem is számítasz?

- Hogy tehetném ezt, midőn él az örökös?

- S hol van ő jelenleg?

- Nincs fölhatalmazásom azt megmondani.

- És tudja az örökös kilétét az özvegy is?

- Erre ő maga felelhet legjobban.

Pár percnyi szünet állt be, mialatt Alfréd elhagyván helyét, menni készült.

- Látom, hogy titkolódsz, folytatá Szolmer, s e tekintetben nem kérdezlek többé, azonban szólj őszintén, nincs-e egy más titkod is, a melyet még most nem késő velem tudatni. Nálam nincs jobb barátod, légy őszinte...

Alfréd bámulva nézett reá.

- Nem értem, mit akar bátyám mondani? Nekem semmi közlendőm nincsen, sem titkom, s nem tudom mire czéloz...

- Ne felejtsd el, hogy volt idő, midőn őszinteséggel még mindent jóvá tehetél volna.

Az ifju kezet szoritott nagybátyjával, s felelet nélkül hajtván meg magát, lassu léptekkel hagyta el a szobát, mialatt a bankár szomorú tekintettel nézett utána.

Midőn Alfréd szobájába ért, szédülve dőlt a pamlagra, s egész teste, mintha hideg lelné, reszketett, s arcza oly dult kifejezéssel birt, hogy így látva, bárki a legkétségbeesettebb embernek tarthatta volna. Egy ideig kezeibe hajtott fővel, mély gondolatokba merülve ült, aztán fölállt, levélíráshoz fogott, órákig irt hosszan és elmerülten, s midőn a levelet borítékba tevé, a nap első sugarai már fénylettek az égen és ablakain.

VIII.

Kisdud csolnakok suhantak ide s tova a tenger sima tükrén, s az ég oly kék volt, a levegő oly átlátszó, mint az csak déli vidéken lehet.

Tavaszz volt, itt kétszeres tavasz. A déli órákban már csak a ciprusok között, narancs és citromfák árnyékában nem égetett a nap, s a kik az év e szakában még Mentonében voltak, sétára a reggeli és esti órákat használták.

A Villa St.-Ange egyik legszebb helyén fekszik Mentonének. Ablakai a tengerre nyílnak, háta mögött gyönyörű kert terül, hol a levegő illatos az árnyékban tenyésző ibolyáktól, távolról a tenger moraja hangzik, s utai myrtus és borostyánnal vannak szegve.

A villa nem nagy, alant az egész ház hat szobából áll, de terasseai s üveggel fődött verandájával mégis téres helyet foglal el.

Az alkony leirhatatlan csendes, a verandán fiatal viruló nő állt szőke fürtű gyermeket tartván karján, s mosolyogva tekintvén a kis karokra, melyek a tengeren minden elsuhanó csolnak után kiterjesztve repkedtek...

Idős dajka lépett hozzájuk, s angolul jelenti asszonyának, hogy egy idegen ur és nő kívánnak vele szólni.

- Velem? kérdé csodálkozva a nő, kik lehetnek, angolok?

- Angolul beszélnek, de idegenek.

- Ez tévedés, talán férjemet keresik.

- Az urat kérdezték, de miután mondtam, hogy ő jelenleg nincs Mentonében, Mrs Everardeval kívánnak beszélni.

A fiatal nő észrevehető zavarral adá át gyermekét a dajkának s pár lépést az idegenek elé ment, kik e perczen már a verandán voltak.

- Azt hiszem nem tévedünk? - kezdé a koros férfi, Everarde Florencehoz lépve, kit olvasóim már bizonynyal megismertek; - ha kegyedben Mrs Everardeot véljük föltalálni, kinek mi férjét mint honfitársunkat kívántuk meglátogatni, de kit sem itt sem Brightonban, honnan tegnap este érkezénk ide, nem vagyunk szerencsések találni, nevem Szolmer Ottó és ez leányom.

Florence hallván, hogy férje barátai érkeztek hozzá, a legnagyobb nyájassággal fogadá őket, s lassanként azon kis zavart is levetkőzé, mi az első találkozásnál az angol asszonyokon rendesen észrevehető.

- Mennyire fogja férjem sajnálni, hogy önök így elkerülték egymást, ő néhány nap előtt hazájába utazott.

- Hogyan, kiálták majdnem egyszerre Szolmer és Izabella; hazájába és mi okból?

A fiatal nő önkénytelen elmosolyodott.

- Azt valóban, ha akarnám se tudnám megmondani; viszonzá finom jelentőséggel, mi mutatá, hogy mennyire csodálkozik e kérdésen oly emberek részéről, kiket az életben először lát.

- Azaz rosszul tettük a kérdést - monda zavarral Izabella, s úgy hiszem, atyám azt akarta kérdezni, mikor indult Magyarországra s meddig marad ott Mr. Everarde, kivel gondolhatja kegyed, mennyire óhajtottunk volna találkozni.

- Ah, miss Solmer, igen örülnék, ha ezt meg tudnám önnek mondani, azonban félek, hogy távolléte hosszabbra terjed, mint gondolta, s míg ő távol marad, szüleim jönnek hozzám Brightonból, hogy ne legyek egyedül.

- Kegyed nem rég ideje van férjnél? kérdé Izabella.

- Még nincs két éve.

- És még sohasem volt férje hazájában?

- Ő maga is most ment oda először házasságunk óta, s én nehezen megyek valaha. Mint férjem mondja, egyetlen rokona sincs, s összeköttetése mindössze egy barátjából áll, kit jól ismerek, s ki épen úgy lehetne angol, mint férjem, mind nyelvre, mind külsőre nézve.

- S hogy hívják őt? kérdé sebesen Izabella.

- Mr. Everarde.

- Hogyan, őt is így hívják, tehát rokonok?

- Távolról, azt hiszem inkább név- mint vérrokon ő férjemmel.

Szolmer és Izabella csodálkozva szemlélték a fiatal, kedves külsejű nőt, ki fehér ruhájában, rózsás arczával úgy nézett ki, mint növendék leány.

- Nem láthatom legalább arczképét férjének? kérdé Szolmer.

- E percben nem, de pár nap múlva atyám elhozza magával férjem egy igen szép képét, mit mindjárt nagy betegsége után festettek Londonban; oly igéző ő e képen, gyenge, halvány, de szép kék szemei bájolók.

Hirtelen elhallgatott, elpirult, szégyenlé, hogy férje iránti szerelme ily erőt vett rajta; mit tartozik az e két idegenre, hogy férjének szép szemei vannak.

- Mr. Everarde beteg volt?

E megfélemezés után tartózkodóbb lőn, neheztelt önmagára közlékenysége miatt, s óvakodva felelte, hogy igen nagy beteg volt.

- És melyik évben volt beteg? - kérdé kíváncsian a bankár.

Florence neheztelni kezdett. Különös emberek ezek a magyarok, gondolá, úgy kérdezősködni, mintha nekik mindent kellene tudni.

- Azt biztosan nem tudom, ah épen itt hozzák a theát, remélem velem - theáznak, - kiáltá örömmel, hogy vége a kérdezősködésnek s egész további együttlétök alatt oly angolos nyájas-sággal, mely rendesen tartózkodással párosul, viselte magát, hogy midőn Szolmer leányával távozott, semmivel sem tudtak többet, mint azelőtt.

- Ugy látszik valamely fátum üldöz bennünket, mondá rossz kedvvel Izabella, ha úgy tart, mint eddig - tökéletesen hiába tettük egész utunkat.

- És mégis! viszonzá gondolkodva a bankár, most már magam is hiszem, hogy e két ifju között valamely különös titok lappang, erre mutat minden, de hogy mi lehet, azt nem is sejthetem.

- És atyám hogy vélekedik arról, hogy most már két Everarde nevezetű egyén is létezik, holott Reinhold végrendelete készítésekor még az egyikről sem volt biztos, hogy él?

- Megfoghatatlan.

- E fiatal nő azonban, bármi legyen is e titok, nem tud arról semmit, úgy cseveg, mintha az intézetben volna, - és milyen szép!

- Nagyon vonzó külsővel bír, s férjét úgy látszik imádja, de ki lehet ezen Everarde és mi összeköttetésben állt Reinholddal?

- Egy titokteljes lény. Alfrédnek legjobb barátja, nagyatyám minden vagyonát ráhagyta, osztráknak mondja magát és franczia neve van.

- Most bizonyosan az örökség átvétele végett ment Bécsbe.

- Látnunk kell őt minden áron, magát vagy arczképét, s addig, míg e fiatal nő szülei meg nem érkeznek, nem hagyhatjuk el a várost.

Ily beszélgetések között tölték a napot, s erősen számitának reá, hogy Florencet a legközelebbi napokban viszont látandják, de mily nagy volt csodálkozások és gyanujok, midőn pár nap mulva a házat teljesen becsukva találták s a felügyelőné kérdezősködésökre azt felelé, hogy Mrs Everarde egy sürgöny következtében, mely atyja rögtöni és veszélyes megbetegedését jelenté, Angliába utazott. A bankár és leánya a legkellemetlenebbül voltak meglepve.

- Mióta lakik itt Mrs Everarde?

- Oh, igen rövid ideje, uram. Ők a tavaszt akarták itt tölteni, s tiz nap előtt érkeztek meg, az ur, az asszony és a kis gyermek a cselédekkel. Azonban Mr. Everarde már harmadnap egy levelet kapott, melynek következtében rögtön mennie kellett, s ma reggel a többiek is elutaztak.

- Bizonyos ön abban, hogy Mrs Everarde Angolországba ment?

- Tökéletesen bizonyos. Apja Brightonban pap, s épen indulófélben volt ide, midőn szélhűdés érte.

Ismerőseink kedvetlen képpel mondtak bucsut a ház tulajdonosnéjának s hazafelé vették utjokat.

- Nem tettük-e ez utat egészen hiába, Izabella? - kérdé komoran a bankár.

A leány daczos kifejezéssel emelte reá szemeit.

- Kötelesek vagyunk mindent megtenni, hogy e titkot földerítsük, s az ily módon volt a legvalószínűbb.

- És most mit teszünk?

- Most vagy Brightonba vissza, vagy egyenesen haza kell mennünk!

IX.

A levél, melyet Alfréd amaz éjszaka irt, Angolországba volt czimezve, s elküldése után az ifju a legnagyobb izgatottságban tölté napjait.

Kiszámitá, mennyi idő alatt jöhet arra válasz, s a napokat addig a legnagyobb tevékenységben tölté.

Egyik nap Pesten volt, a bank irodájában dolgozott, s másnap egészen csak Edithenek élt, utazásra az éji órákat használván.

A névtelen levél tartalma, vagy ama titok, miről Lichtenheimnél szó volt, sohasem jött többé elő, s ha az ügyvédtől azt kérdezték volna, mi vitte őt akkor azon kérdésre, maga sem tudja megmondani. Néha az embert valami sejtelem szállja meg, s így történt a névtelen levél olvasásakor Lichtenheimmal is, nem tudta miért, egy perczig sem hitte a levél állítását, és mégis önkéntelen ajkaira tolult ama kérdés. Jól érzé, hogy, ha az ifju bármily vallomást tenne is neki s multjában bármily szégyenfolt égne is, az ifju sorsa elszakíthatlanul Edithe sorsához van kötve, s e két lény egymástól el nem szakítható a nélkül, hogy az leánya életébe ne

kerüljön. S midőn az ifju azt felelé neki, hogy van titka, melyet most még nem közölhet vele, perczig sem aggódott azon, úgy gondolt rá, mint midőn valamely veszélylyel szemben vagyunk s tudjuk, hogy azon okvetlenül segitenünk kell, különben veszve vagyunk, - s e tudat erőt, bátorságot ad.

Ő Alfrédért épen úgy, mint leányáért bármily áldozatra képes lett volna, s a mellett hogy a legnagyobb érdek, leányának jövője, élete köté hozzá, - az ifjut személyesen is szerette.

Alfréd komoly férfias magaviselete, szelid kiméletes modora s talán sok részben szép kifejezésteljes arcza okozta, hogy Lichtenheimnek valóságos kedvencze volt.

Szerinte soha összeillőbb pár nem létezett, mint Alfréd és Edithe, és ha valami kifogása volt az ifju ellen, azt egyedül származása okozá. Ez nyugtalanította őt, és különösen nagy vagyona.

Bár csak valamely szegény szülőktől volna, sóhajtá nem egyszer; kinek Edithe nem csak szerelmét, de állást, vagyont adhatna, hogy neki köszönhetne mindent s ezért nem csak szerelmes, de háladatos is volna iránta!

Ily álmodozásokkal ült néha órákig s keleti származásának egész fellengző képzelődő tehetségével festé a jövő képeit.

Egy napon Alfréd későn este tért haza a fogadóba, s inasa egy idegen ifjut jelentett neki, ki már többször tudakozódott utána. Az nap érkezett meg és szintén a fogadóban lakik.

- Nem mondta meg nevét?

- Nem, de rám bizta, hogy mihelyt haza jön, bármily későn volna is az, rögtön tudassam vele.

- Mit akarhat velem? gondolá Alfréd.

- Tehát jelentsd neki, hogy itthon vagyok.

Az inas távozott s pár percz mulva fölnyilt Alfréd szobájának ajtaja, s azon magas karcsu, angolos kinézésű, aranyszőke haju ifju lépett be, kinek látására Alfréd az öröm, s egyszerismind a rémület felkiáltását hallatta:

- Alfréd!

- Felix!

E két név hagyá el egyszerre ajkukat, s pillanat alatt egymás karjaiban voltak.

- Tudod-e, hogy ez örültség? mondá aztán az ifju, kinek az ujonjött szeretettel ragadá meg kezeit. Tudod-e, hogy megjelenésed mindkettőnkét semmivé tehet?

- Leveledet vettem, s rögtön indultam tehettem-e mást, midőn tudtam, hogy bajban vagy, megbocsáthatsz-e nekem?

- A bajt még jobban összebonyolítod idejöveteled által, tudod-e, ha rád ismernek, mi vár reánk?

- Börtön és fegyház, viszonzá amaz, kire már olvasóim bizonynyal rá ismertek, s kit ezentul nevének fogunk nevezni.

- Nos, és te ezt könnyelműen kockáztatod, idejössz, s ha rád ismernek?

- Bátyámmal beszélmem kell, tudatni kell vele a multakat. Megtiltok neki minden e tekintetben kezdett kutatást, mert az csak családja és nevének gyalázatával történhetik. Tartsa meg a vagyont, s tekintsen engem holtnak.

- Nem, nem Alfréd - ez gyermekes terv és egyike azon idealistikus képzelődéseknek, melyek természetedet alkotják. Neked vissza kell menned, és nem szabad mutatnod magad, vagy mindkettőnket a legnagyobb veszélybe döntesz.

- És te?

- Én maradok továbbra is, a mi vagyok, hogy te is az maradhass, átveszem a te irataid értelmében a Reinhold-féle örökséget számodra, a Szolmer-vagyonról lemondok, rokonaidal meghasonlom, élek saját keresményem után, elveszem azt, kit imádok s a legboldogabb ember leszek a földön.

- Soha! viszonzá kitörve Szolmer; ezt nem fogadhatom el. Mily igazság volna az, hogy mindig te hozod az áldozatot, s mindig én volnék, ki ez áldozatok gyümölcseit élvezném. Soha Felix! Erről ne is álmodjál. Én most azért jöttem, hogy hálámat lerójjam irántad, s ezt meg is fogom tenni.

Helyet foglaltak.

- Szólj őszintén Alfréd! - kezdé Everarde; boldog vagy-e? Érdemes volt-e amaz áldozat, a melyet tettünk, s mely engem legalább sohasem hagyott egészen nyugodni?

- Oly boldog vagyok, minő még ember e földön nem volt; a menyországot a földön neked köszönöm.

- És Florencenek! viszonzá elhárítólag Felix. Én akkor nem tehettem mást, mert a te és az ő becsületét, s élteteket kockáztattam volna, - de most miután meggyőződtem, hogy érdemes volt a mit tettünk, megnyugszom benne.

- És neked hogy folyt sorsod? kérdé régi gyöngédségével, majdnem nőies bájjal ragadva meg barátja kezét Alfréd. Mig én a szerelem rózsás útjain és napfényes ösvényén haladtam, te addig az élet kellemetlenségével s ridegségével küzdöttél?

Felix mosolygott.

- Emlékezel-e, mit mondtam egykor neked Mentonéban? Hogy hozzád mindenki vasárnapi arczczal fog közeledni, mig velem nagyon is köznapiasan érintkeznek az emberek. Ez állítást máskép értettem, és mégis beteljesedett.

- Hogyan, te valóban sokat szenvedtél? De hiszen leveleidben erről egy szót se irtál.

- Nem is úgy értem én ezt, mint képzeled; s ha lelkiismeretem nyugodt lett volna, nem panaszkodhatnék, sőt nagyon is boldog vagyok Alfréd, boldog és elégedett, mert szeretek...

- Izabellát?

- Ah, korántsem. Ő nem az a lény, kit olyan emberek, mint én vagy te, szerethetnének. Egészen mást, egy angyalt, kihez nincs több hasonló földi lény.

- És Florence?

- Bocsáss meg, de én Edithet nem tudnám senkivel összehasonlítani, ha láttad őt, igazat adsz nekem.

Azután hosszasan beszéltek együtt az ifjak, s Felix elmondott Alfrédnek mindent, mi elválásuk óta történt. Izabella viszonyát Omlayval. Ismeretségét Edithével, házassága terveit, Reinholdné titkát és Camilla történetét, melynek hallatára Alfréd forró könyeket hullatott, s valódi ömlengő szeretettel ölelé keblére barátját.

- Most már értem, miért ajánlott ő nekem téged az intézetben, miért határozta, hogy Lipszébe menjek, miért örült annyira, midőn kilátásba helyeztem, hogy egyszer a szünidőkre velem fogsz jönni, és különösen miért szerettelek az első percz óta oly nagyon. Hogyne vonzódtam volna hozzád, midőn az ő fia vagy!

Ujra és újra átölelé Felixet.

- Erről azonban sem bátyádnak, sem Izabellának sohasem szabad semmit sem tudni.

- Természetesen. De ha Izabella csakugyan olyan, mint mondod, hogy lehetséges, hogy Camillának ilyen leánya van?

- Ő inkább Szolmer, mint anyánk volt, s anyja halála után tökéletesen ferde nevelést kapott.

- És hol vannak most? kérdé Alfréd.

- Külföldön, de hogy mit csinálnak ott, azt nem tudom.

- Nincsen-e valamely gyanujok?

- Azt hiszem van, de a valót nem is sejtik; s neked, itt hagyván irataidat, távoznod kell Bécsből mielőbb.

- És ismét rád hagyjam a nehezebb részt?

- Mind ez következménye az első lépésnek; kivéve, ha ismét Szolmer akarsz lenni, s bátyádtól bocsánatot kérsz, megvallva neki mindent; de ez házasságodat érvénytelenné tenné, miután az hamis néven köttetett. De ehhez én nem nyujtok segédkezet, s még ellenedben is tagadok mindent.

- Képes lehetnék-e erre? kérdé érzékenyen Alfréd, te nem ismeresz engem Felix. Mi nevet cseréltünk s mindegyikünk az marad, a ki mostanig volt, csak attól tartok, hogy mint eddig mindig, most is a tied lesz a teher nehezebb fele.

- Ne aggódjál miattam; én készen vagyok mindenre, még soha sem félttem semmi veszélytől.

- S szerinted mit kell tennem?

- Itt hagyod irományaidat, tudatod levélben a hatósággal, hogy élsz, a többit elvégzem én helyetted!

Alfréd habozott. Ő egészen más tervekkel jött Bécsbe. Barátját saját élete, sőt becsülete árán is minden bajtól meg akarta menteni, s valódi lelkesüléssel játszott a vértanu szerepét.

És Felix előáll rendes józanságával, mint mindig, lehúti képzeleteit, megismerteti a rideg prózai valóval, s minden módtól megfosztja őt, hogy háláját lerójjá iránta.

Alfréd sokáig nem akarta barátja ezen érveit felfogni, s tanácsát követni; azt hitte, ha önmagát bajba keveri, ez által megmenti Felixet, nem gondolva meg, hogy éppen abban áll barátjának egyedüli biztossága, ha ő távol marad az események színhelyétől.

Végre megegyeztek a legközelebbi teendőben, s az éjszaka hátralevő részét kellemes társalgással tölték. Theát hozattak, szivarra gyujtottak s Alfréd házaselete boldogságáról, Felix szerelméről, menyasszonyáról s a boldog jövőről beszélt.

Egyikök sem tudta, hogy mi van a sors könyvének legközelebbi lapjaira írva.

Másnap Alfréd még semmi esetre sem akart visszautazni, s bármint kérte őt erre Felix, hasztalan volt.

- Te nagyobbak látod a veszélyt, mint a minő valóban - mondá nevetve Szolmer, s még azon örömtől is meg akarsz fosztani, hogy menyasszonyodat lássam és Florencenek beszélhessek róla!

- Ha megesküdtünk, utazni megyünk s első dolgunk lesz titeket fölkeresni, - de most minden perc veszélyt hozhat, melyet Bécsben töltesz.

- Ki ismerhetne meg, annyira megváltoztam s külsőm oly tökéletes angolos, hogy még bátyám és Izabella sem ismernének rám, s az igazat megvallva, te most sokkal inkább hasonlítasz a régi Alfrédhez, mint én magam.

Mindketten nevettek, s Felix maga is igazat adott ebben Alfrédnek.

Miután Felix látta, hogy barátját lehetetlen a visszautazásra rábeszélni, megnyugodott annak határozatában s megígérte neki, hogy a délutánt Lichtenheim és Edithenél töltik; az ügyvéddel különben is elérkezettnek hitte az időt, hogy titkáról beszélni, előtte a multat fölfedezni, s kilétét megismertetni vele.

A délelőtti órákat a legkellemesebb társalgás között tölték, annyi beszélőnivalójuk volt egymással, s oly igazi benső barátsággal ragaszkodtak egymáshoz, hogy felejtve különös helyzetüket, a veszélyt, mi őket fenyegette, az idő a legérdekesebb beszéd között a legderültebb kedélyhangulatban mult el.

E veszély pedig perczről-perczre növekedett fejük fölött, a nélkül, hogy ők csak sejtették volna is; Alfréd megérkezte óta minden tettüket, lépésüket tudta Omlay, ki ugyanazon fogadóban lakott, s Alfréd jöveteléről nagybátyja által előre értesítettet.

A gróf tökéletesen tisztában volt Alfréd kiléte felől, midőn azt megérkezése után látta, s azonnal ráismert azon ifjura, kit Párisban Felixxel látott, kinek az, a bálban, létezését tagadta, s kinek Izabella szobájában nagy életnagyságu arczképét látta; nem is volt kétsége, hogy ez a fiatal Szolmer és a másik a csaló.

- Miféle néven van beírva azon ur, ugy hiszem angol, ki tegnap érkezett? kérdé a pinczértől, s megnevezé a számot, mely alatt az idegen lakott.

A kérdett megnézte, s mondá, hogy az idegen csakugyan Angolországból jött és Mr. Everardenak hívják.

Igy tehát jól sejtett, tisztában volt magával és teendőivel, s csak azt nem bírta kitalálni, mi lehetett az indok, mely ez eseményt előidézte, s mi vitte arra Szolmert, hogy vagyont, családot, nevet másra ruházzon, s idegen néven idegen országba töltse napjait.

Valamely nagy vétket vélt rejteni ez alakoskodás alatt, s még azzal sem tudott tisztába jönni, ki lehet az, ki szerepét játszani elvállalá, mi módon hasonlíthat az annyira hozzá, hogy e csere sikerülhetett s az ifju mind a kereskedelmi dolgokban, mind a családi körben oly kifogástalan ügyességgel viselte magát.

Ez megfoghatatlan volt előtte, de nem zavarta terveinek kivitelében s elhatározta azokat mielőbb érvényesíteni.

Az igazi Szolmert két okból kimélni szándékozott: először, mert az már meg lévén nősülve, Izabella iránti céljaiban nem árthatott neki, másodsor, mert sejté, hogy ha a Szolmer nevet pellengérré teszi, azt neki sem Izabella, sem a bankár soha sem bocsátandják meg, s így boszuja csakis Felix ellen lángolt, őt akarta semmivé tenni, őt, kiről meg volt győződve, hogy az utóbbi időben Izabella szerelmét tőle elrabolandó volt.

Azonkívül volt az ifju modorában és viseletében valami, a mi őt keseríté, s folytonos ingerültségben tartá, mit maga sem tudott volna megmagyarázni, de mit meg nem bocsáthatott neki.

Annak komoly férfias modora, soha meg nem rémülő, vagy zavarba nem jövő viselete, valamely kicsinylő lenézés, melylyel az ifju vele bánt, s azon emelt fő, eszes gondolkozó szemek, és önmagával tisztában lévő gondos viselet, szerinte nem bocsátható meg oly embernél, kinek minden percze bizonytalan s rettegnie kell, mikor éri őt utol a törvény keze.

Az egész éjet álmatlanul tölté, s hálósobája a folyosóra nyilván folyvást leste, nem szökik-e el az ujonjott vagy helyette tán az ál-Szolmer? Nem mert lefeküdni, tervei nem hagyták őt nyugodni, s nem is sejté, mily kellemesen tölté a két ifju az éjszakát, s mily ártatlan társalgás foly közöttük, mily boldog reményeket alkottak a jövőre, s mily meleg érzésekkel volt telve keblök.

Midőn másnap reggel a két ifju Lichtenheimhoz belépett, az megdöbbenve nézte őket; soha még ily hasonlatot két ember között nem látott.

- Kegyed nem tudja, melyik a leendő veje? - mondá tréfásan Felix, s a nélkül, hogy Alfrédet bemutatva volna, leültek.

Lichtenheim észrevehetőleg zavarban volt az idegen megpillantása és Felix magaviselete fölött, ki bár ismerte Lichtenheimot, és tudta, hogy az inkább örömmel, mint haraggal fogadja teendő vallomását, mégis pár perczig elfogultan hallgatott.

Az ügyvéd csodálkozva szemlélte habozó vonásait.

- Emlékezik-e még ön a kis Everarde Felixre? kérdé végre, ki több évet a kegyed házánál töltött, vagy legalább gondviselése alatt állt?

E kérdés valódi zavarba ejté Lichtenheimot.

- Tökéletesen, szép szőke gyermek volt, az egész ház kedvence.

- És mikor szakadt meg vele a kegyed összeköttetése?

- Néhány év előtt, viszonzá a kérdett, s figyelmesen szögezte szemeit Alfrédre, kit e bevezetés után felismerni vélt, és szívélyesen ragadta meg kezét.

- Ön Felix! mondá neki.

- Legyen türelemmel kedves barátom - folytató nevetve Felix; és készüljön a legnagyobb meglepetésre, a mi önt érheti.

Az ügyvéd habozva vonta vissza kezét.

- Más nem lehet ez ifju, mondá határozottan, s szemeit le nem vevé róla; tökéletesen a gyermekkori vonások, a nyájas tekintetü szem, természetesen az évek által megváltozva, érettebb és komolyabb kifejezéssel.

- Még féltékenynyé tesz... mondá Felix; ön csalódik. Ez idegen Szolmer Alfréd, s én vagyok Everarde Felix, kit ön egykor úgy nevelt, mint saját gyermekét.

Az ügyvéd arcán csalódás, meglepetés és elkomolyodás látszott, tekintete kérdő és gyanakvó lett.

- Ön neheztel! - mondá sebesen Alfréd; - hallgasson meg engem, mert Felix sokkal szerényebb, sem hogy valóban és őszintén elmondaná az okot, mi őt ily hamis helyzetbe hozta, hallgassa meg az én elbeszélésemet, s azután ítéljen.

Az ügyvéd némán, hidegen hajtá meg magát, észrevehető volt rajta, mily kellemetlenül érinté őt a dolog. Alfréd az elbeszéléshez kezdett, s azt mindvégig annyi érzés és őszinteséggel adá elő, minden hibát magára vett, minden erényt és érdemet barátjára ruházott, hogy midőn elhallgatott, Lichtenheim meghatva nyújtá először neki, azután Felixnek kezét, ki az egész előadás alatt aggodalommal leste leendő ipja arczán a változást.

Elhatározták, hogy Edithel most még nem tudatnak semmit. Ránézve tökéletesen mindegy volt bárki az, és hogy hívják vőlegényét; ő az egyént szerette, szive, lelke, minden gondolata azé volt, s a többire teljesen tapasztalatlan és gondatlan volt.

Midőn a három férfi belépett szobájába, ő csak egyet látott közülök: - vőlegényét. Hozzáfutott, karjaiba veté magát, s örömeben úgy kaczagott, mint a gyermek. Azután észre vette az idegent is, és vérpiros arczczal süté le szemeit; zavart lőn, mert apján, vőlegényén, az orvoson és papon kívül még egész életében senkit sem ismert.

Kérdőleg, csodálkozva függeszté rá nagy sötét kék szemeit, melyekhez Alfréd soha sem látott hasonlókat s átlátszó bőrén mind sötétebben sugárzott keresztül piros vére.

- Ez itt barátom! mondá neki Felix, s finom kis kezét az ifjuéba tette. Szeresse őt Edith, ő nagyon szeret engem s legjobb barátom.

- És az enyém is! mondá mosolyogva a leány, s piros ajkai közül előtűntek vakító fehér fogai.

- Arra nem is kérem, hogy engem is szeressen! folytatá gyermekesen. Elég ha vőlegényemet szereti, e verőfényből nekem is jut ő általa valami, s én ezért nagyon háladatos leszek.

Alfréd mosolyogva s csodálkozva szemlélé őt, tökéletesen érté Felix érzelmeit.

Edithe nemcsak nagyon szép - gondolá - de oly különös bájjal, oly tökélyes vonásokkal és formákkal bir, amellet oly költői, mintha valami nagy eszmét személyesítene, a »költészetet«, »ártatlanságot«, az »örök bocsánatot« vagy »kibékülést«; - szóval ő nem az, kire egyszerűen azt mondhatnók, »gyönyörű leány«, vagy »nagy szépség« - ő több volt mind ennél, ő egy nagy eszme képviselője, de Alfréd nem tudta kitalálni, melyiké?

Felix észrevette Alfréd arczán a csodálatot, s diadalmasan mosolygott.

- Oly szép az idő, mondá Edithe, s kis kertünkben már minden zöld, nem akarnak-e odamenni, remélem az egész napot és estét itt töltik?

- Természetesen - viszonzá őszinte örömmel Alfréd. Én holnap reggel visszautazom Angolországba, s a mai napot egészen az önök társaságának élvezésére fordítom.

Lichtenheim mosolyogva nézte majd egyik, majd a másik ifjut, s csodálatosan hasonlóknak találta. - Nem tévesztenéd-e el vőlegényedet ez ifjuval? - kérdé enyelgve leányától, észrevetted-e mennyire hasonlítanak egymáshoz?

A leánynak eddig ez fel sem tűnt, s midőn figyelmesen megnézte őket, egészen meg volt lepette, vőlegényéhez futott és karjába öltvén kezét, szerelemmel simult hozzá.

- Testvére önnek az idegen? kérdé tőle.

- Nem Edithe, mint mondám, legjobb barátom.

- Nem is rokona?

- Legkevéssé sem.

A leány nagy szemeit gondolkozva függeszté reá, s aztán megragadva Alfréd kezét, kérően mondá:

- Nemde kegyed soha semmi körülmény között sem hagyja el barátját, akkor sem, ha az nagy bajban volna, s veszély fenyegetné őt?

Mindnyájan meglepetve hallgatták e szavakat, s pár pillanatig csend állt be.

- Mit ért ezalatt Edithe? kérdé Alfréd megragadva a nyujtott kezét.

- Magam sem tudom - mondá az homlokát sóhajtva simitván meg, de a hasonlat oly különös érzést keltett bennem, mintha az veszélyt hozhatna magával.

...A kis, de igen nagy gonddal ápolt kert illatos volt az ibolyák, orgonák és fejlődésben lévő bokroktól, s mindnyájan elfelejték a néhány perc előtt érzett komor benyomást. Lichtenheim Alfréddelel elől menvén, mindkettőjüket érdeklő társalgást folytattak.

Alfréd a lipcsei intézetről beszélt, a Felixszel töltött időkről, annak már mint gyermeknek ritka becsületes, férfias jelleméről, s azon gyakori sóvárgásról, melylyel családjá és különösen anyjáról beszélt.

- Mily különös! - viszonzá Lichtenheim gondolkozva, hogy a sors önöket ily módon vezérlé össze, s hogy kegyed az intézetben annyi tanulótlárs között éppen azon hölgynek a fiát választá benső barátjául, kit annyira szeretett!..

- Ez természetes; néném egykor, futólag bár, de emlité előttem Felix nevét, s ez elég volt arra, hogy fölkeresem őt, közeledjem hozzá, s ha csak lehetséges, barátságot kössek vele. És Felix oly rendkívüli kedves fiu volt, s oly komoly bensőséggel ragaszkodott hozzám, hogy lehetetlen volt őt rögtön meg nem szeretnem. Az egész intézet kedvelte őt s a tanárok legtöbbet tartottak mindig a növendékek között róla.

Lichtenheim szemeiben öröm ragyogott. Ő maga is igen sokat tartott leendő vejről, s véleményének e megerősítése igen jól esett neki.

- Azután most, folytatá Alfréd, hogy tudom kinek a fia, anyjához is nagyon hasonlónak találom, s azt hiszem e hatást éreztem vele szemben az első perc óta. A minden érdek nélküli feláldozás volt anyjának főjellemvonása s ez Felix természetének is erős tulajdona, hiszen leginkább megítélheti kegyed jellemét abból, amit értem tön.

Az ügyvéd lesüté szemét.

- Megbocsát kegyed, de azt neki nem lett volna szabad tennie.

- Vagy jobban mondva nekem azt elfogadni, azonban gondolja meg akkor, kedélyállapotunkat. Én halálos beteg, s ő miattam, kit egyedül szeretett e földön, kétségbeesve. Kinek tartozom én e földön valamivel, - mondá Felix habozása közben, - ki gondol vele, hogy minek hívnak; két embernek életét mentem meg, egy családöt boldoggá teszek, egy másikat sok keservtől mentek meg, s ha sikerül az, mit óhajtök, s áldozatom a kívánt gyümölcsöket meghozza, akkor eltünöm, úgy mintha nem is léteztem volna, s folytatom azon életet, melyet így is folytatnék; dolgozom, munkálkodom ismeretlenül önfentartásomért, s napjaim egyedül, örömtelen és ismeretlenül folynak mint eddig.

- Így gondolkozott Felix: - mondá érzékeny hangon Alfréd, s szemei könyesek lettek, midön a multakra, barátjának szomorú sorsára s akkori szavaira gondolt.

Lichtenheim osztozott e hangulatban, s komoly, gondolkozó arczzal haladt az ifju mellett.

- Azt, mit önök tettek, lehetetlen helyeselni, és elitélni mégsem tudnám. Én ügyvéd létemre, ki számtalan pört vittem, és különféle bonyolódott ügyet védtem, nem tudom megmondani, mily kimenetele lehetne a törvény előtt ez ügynek.

Alfréd észrevehetőleg elhalaványodott.

- Isten őrizzen, hogy valaha nyilvánosságra kerüljön a dolog, akkor veszve volnánk...
 - És mégis Alfréd ur, én alig hiszem, hogy annak más kimenetele lehessen. Meg vagyok győződve, hogy Szolmerék gyanakodnak s hogy talán éppen e miatt járnak most külföldön.
 - Mi ébreszti önben e gyanut?
 - Leginkább ama névtelen levél, mely, meg vagyok győződve, a Szolmer-családból került ki.
 - Bátyám nem írta, mondá erős meggyőződéssel Alfréd.
 - Más irás volt, alkalmasint leányától eredt.
 - Mi célból tette volna? kérde Alfréd, de hangja sokkal bizonytalanabban hangzott, mint előbb. Nőknél főszerepet játszik ily dolgoknál a féltékenység s Felix azt mondá nekem, hogy unokahugom nem őt, de egy mást szeret.
 - Én teljesen ismeretlen vagyok az ön családi viszonyaival, valamint azzal is, mily érzelmekkel voltak annak tagjai Felix iránt, azonban emlékezzék reá, a mit most mondok, hogy mindaz, a mit önök nekem ma beszéltek e történetről és Szolmer kisasszonyról, arra mutat, hogy ő nem Omlay grófot, de Felixet szereti.
 - Lehetetlen, ön csalódik Lichtenheim ur, Izabella akkor egészen másként viselte volna magát.
 - Különbözőképen ítélünk e dologban, mint rendesen két ember között történni szokott, s csak a jövő mutatja meg, kinek volt igaza, azonban én félek, hogy nekem lesz igazam, bár teljes szivemből óhajtom az ellenkezőt. Nincs borzasztóbb, kitartóbb, találékonyabb és kérlelhetlenebb ellenség, mint a féltékeny asszony...
- Edithe és Felix hátramaradva lassu lépésben követték az elől menőket s a jövőről, szerelmükről és boldogságukról beszéltek.
- A leány az ifjuval karonfogva haladt, s nagy álmadozó szemei leirhatatlan bensőséggel függetek annak vonásain; elfojtott lélegzettel hallgatá hangját, figyelt szavaira s kivülről nem látott, nem érzett semmit. Felix beszélt és Edithe hallgatott. Minden szavát ujjal találta, mert az a szerelemről szólt. Tán ezredikszor mondá el neki, mint szereti őt, hogy nála nélkül nem volna képes élni, vele gyönyör az élet, nélküle pokol volna minden óra, ő a napsugár, mely éltét melegíti, fényesíti, övé a meny e földön, mert Isten legszebb angyalát adta neki.
- A szerelem mindenkit költővé tesz oly költői lény mellett mint Edithe, lehetetlen lett volna át nem szellemülni. A leány keleti vérenek egész hevével ragaszkodott az ifjuhoz, s ha érzelmeit tolmácsolá, azt egészen különös szavakkal és modorban tette.
- Ő nem forgott a világban, nem hallotta a társalgási formákat, nem tanulta meg mennyit szabad érzelmeiről mondani, és mily szavakba önteni azokat. Regényt soha sem olvasott; de képzelete élénk volt, nyelve keleties szépséggel birt, szerelme a legolvadékonyabb szavakat sugalta ajkára, s ha leírta érzelmeit, elmondá szerelmét, az Hafiz regéire emlékeztetett.
- A nap mind lejjebb szállt a levegő szokatlan meleg volt, és azon tavaszias üdeséggel birt, mi mindent életre, tevékenységre, munkára ébreszt, s a lélekre és testre egyaránt üdítőleg hat, Edithe halvány bőrére is rózsákat csalt, és szemei szokatlan fényben usztak...
- Ha e levelek lehullnak! - mondá a fejlődő bokorra függesztvén szemeit Felix, akkor már enyém leszesz Edithe, örökre és elválaszthatlanul.
 - Itt és a jövő életben!... suttogá a leány.
 - De el kell velem jönnöd e helyről, itt nem maradhatunk, messze elmegyünk, hol nem ismer senki, s hol egymásnak és szerelmünknek élünk.

- Bár hova, csak veled legyek.

- Vannak vidékek, hol soha sincs más, mint tavasz, a fák levelei mindig zöldek, a virág soha sem veszti el illatát, a nap mindig tündöklök s a természet örök kikeletnek és nyárnak örvend, oly tartományba, ily vidékre való a mi szerelmünk.

Edithe hálásan szorítá meg vőlegénye kezét.

- Beszélj nekem e szép helyekről Felix, hol, merre vannak, s te mikor voltál ott?

- Két év előtt, szomorú levert hangulatban mentem oda, és az enyhe levegő irt adott fájó sebeimre. Midőn a természet nagyságát látjuk, saját szenvedéseink kisebbnek, csekélyebbnek látszanak, s enyhülést érzünk, mert a természet elragadtatással tölti el szívünket. Az ily vidék gyógyít, ha szenvedünk s magasztossá teszi boldogságunkat.

A leány elragadtatva leste ajkáról a szavakat.

- Képzeld magadnak kékes hullámokat, soha meg nem szűnő morajt, végnélküli tükröt, melyen uszó felhők, a ragyogó nap és este a méla hold sugárzanak vissza - ez a tenger, az apály és dagály nélküli Középtenger, melynek csak erősebb vagy halkabb morgása jelenti az emelkedés vagy hanyatlás idejét.

A partokat olíva erdők, narancs fák, öles magasságu kaktuszok diszítik, a pálmafák lábainál myrtusok tenyésznek, míg indáikra a nagyra törő borostyán kuszik föl.

A házak zöld bokrok és árnyékos fák alá vannak rejtve, a cyprus beföldi falaikat, a verandákat nehéz fehér vásznak óvják a nap hevétől, s a tengerről érkező szellő, mint egy nehéz sóhaj suhan át a levegőn.

Elrejtve él itt az ember a természet szépségeit csodálva, a zamatos illatos levegőt élvezve és nem tudva egyebet, nem ismerve mást, mint - szerelmét.

Edithe kábultan hunyta be szemeit, s midőn az ifju elhallgatott fejét annak, vállára hajtá. Gyöngé idegzetét, fogékony képzelődő tehetségét a legmagasb fokig felcsigázta ez elbeszélés, és e gyönyörteljes kép összeomlással fenyegeté. Felix érzé, mint nehezedik vállára a fürtös fej, és szerelemmel, bátorítólag szorítá őt keblére.

- Edithe szerelmem; suttogá ajkaival az égő arcot érintve, légy erős, jöjj magadhoz, ama vidék lesz a mi hazánk, s e föld legnagyobb boldogsága a mienk.

A leány mosolyogva nyitá fel szemeit, s alélságából magához tért. Egy rögtöni szédülés rezgé keresztül gyengéd tagjait, mely azonban perc alatt megszűnt s ő ragyogó mosolylyal szemlélé vőlegényét, és fölemelé róla tekintetét a magas kék égre, melyen egyetlen felhő sem volt e percben, oly tisztán fénylett az fejö fölött, mint az ő jövője.

E percben Sára lépett a kertbe és szokatlan élénkséggel sietett urához.

Valami fontos és szokatlan dolgot adott elő, mit Edithe és Felix nem hallottak, de föltűnt nekik, hogy az ügyvéd összerezzen, s midőn közelebb jött hozzájuk, arcza halásáppadt volt.

Alfréd rögtön Felixhez sietett, karjába ölté kezét, a kertből kifelé vonta, s pár szót sugott neki.

- Siessünk, mondá sürgetve, nehogy bejőjjenek.

Felix megrendülve állt helyén s Edithre függeszté szemeit, ki nyugtalanul és csodálkozva szemlélé e zavart arcokat, és különös viseletét.

- Maradj! mondá Lichtenheim megragadva kezét, midőn Felix felé közeledett; az ifjakkal fontos dolguk van, menniök kell, de azonnal vissza jönnek; maradj, forduljunk be addig e mellék utra.

Karjába ölté kezét és meg akart fordulni vele, de későn volt - ezen pillanatban fölnyílt az ajtó s a hatósági biztos és két rendőr lépett be, és egyenesen az ifjak felé mentek. A biztos komor hangon kérde:

- Melyik önök közül Szolmer Alfréd?

Alfréd szólni akart, de Felix félre toltta őt, s nyugodt méltósággal lépett előre.

- Én vagyok, mondá, mit kíván tőlem?

- Szolmer ur, ön a törvény nevében foglyom. Kérem kövessen rögtön; a kapu előtt áll kocsim.

Ekkorra Edithe is hozzájuk futott, s egy sikoltással vőlegénye karjaiba veté magát.

- Nem sokára visszatérek Edithe; mondá halálsáppadt arczczal, de mosolyt erőltetvén ajkaira Felix, - megölelte őt, és atyja karjaiba fekteté, Alfréd a düh és kétségbeeséstől reszketett, mi közben kezét fogtak.

- Nem sokára látjuk egymást! mondá Felixnek, ki fejével intett, de Edithet látván, szive ugy telve volt fájdalommal, hogy szólni nem tudott.

NEGYEDIK RÉSZ.

I.

A következő reggel Szolmer és Izabella Bécsbe érkeztek s mindketten a legrosszabb kedvben haladtak föl a fogadó lépcsőin és léptek két hét előtt elhagyott szobáikba; utjuk tökéletesen eredmény nélküli volt.

A kapus és pinczerek észrevehető zavarral fogadták őket, s midőn Szolmer öcscsét kérdezé, a főpinczérre egyszerre oly erős köhögés jött, hogy felelet nélkül volt kénytelen elhagyni a szobát.

Izabella szobájába vonult, de a bankár rögtön öcscse lakása felé indult, meglátandó, hogy az ifju Pesten vagy Bécsben van-e jelenleg; azonban még alig volt féluton, midőn Károly az inas jött vele szemben s a legnagyobb dühvel adta elő neki ura elfogatását.

Szolmer halvány lett ez elbeszélést hallva, intett az inasnak, hogy hallgasson és kövesse őt szobáiba, hol részletesen elmondott magának mindent, mit az tudott, s mi csak annyiból állt, hogy Felix egy papirosra pár szót irt, mielőtt a börtönbe lépett volna, s tudatta vele elfogatását és azt, hogy ez nem lehet egyéb félreértésnél, s reméli, nemsokára kibocsátják.

Szolmer kiküldé az inast; - a legnagyobb foku megdöbbenés fogta el. Nem kételkedett, hogy ez elfogatás egyenes összeköttetésben áll azon gyanuval, mely őket már hetek óta foglalkoztatja, de meg nem foghatá, mi újabb dolog járulhatott ehhez, s ki részéről történt az elfogatás?

Izabellához sietett, elmondott neki mindent, a leány oly ijedségbe és indulatba jött e hirre, hogy apját még inkább megzavará.

- Rögtön a hatósághoz kell menned atyám - mondá neki határozottan; - meg kell tudni, mi okból fogták el Alfrédet, őt minden áron kiszabadítjuk.

- Ki tudja, lehetséges-e ez, vagy óhajthatom-e én magam is azt, ha megtudom a vádat, - hátha beteljesedett az, mit már régen gyanítánk s különösen te és Omlay erősítettetek.

Nem minden szemrehányás nélkül voltak mondva e szavak, s Izabellának minden vérét arczába kergeték.

- Jaj neki! kiáltá dühvel, és összeránczolt szemöldökkel, ha az elfogatás az ő műve, e meggyaláztatását a Szolmer-névnek keserűen fogja megbánni!

A bankár nem tudott szólni a csodálkozás miatt.

- Menj, menj atyám, - folytatá hevesen a leány, - keresd föl a helyet, hol Alfréd fogva van, s ha lehetséges beszélj vele; én addig Omlayt kérdezem ki, azt hiszem még mindig e fogadóban lakik.

A bankár fejcsóválva távozott, s a legkellemetlenebb érzések között ment a hatósághoz, hol bővebb felvilágosítást remélt az elfogatásra nézve.

Midőn a lépcsőn lehaladt, arczát égni érzé a szégyentől, lesütött fővel haladt és valóban fájó szívvvel lépett a kocsiba, mert ez egész dolgot félreértésnek tartotta; e perczen annyira meg volt öcscse ártatlanságáról győződve, mint még soha. Elgondolá, mily lármát fog ütni ez elfogatás, a Szolmer-név uton-utfélen beszéd tárgya lesz, családi viszonyai, minden dolga, multja, jelene és viszonyai a hirlapok harangjaira köttetik, s a komor eszmékhez még azon lelkiismereti vád is járult, hogy nem nyujtott-e ő maga, s még inkább leánya segédkezet az eseményhez.

Izabella ez alatt heves, indulatos léptekkel járt-kelt szobájában, s emelkedő kebelével leste az ajtó fölnyílását és Omlay beléptét, kit apja távozása után magához hivatott.

- Ez tőle jön! - Ki tette volna más, és mi okból! Ő gyűlöli Alfrédet, mert vetélytársának tartja s ily módon akarja őt eltenni láb alól - mindennek én magam vagyok az oka!

Annyi időt sem vett magának, hogy átöltözzék, szenvedélyes, heves természete a legmagasb fokig volt e váratlan hirre csigázva s uti ruháját hirtelen pongyolával cserélvén föl, hosszú fekete haja rendetlenül borította vállait.

Most, e pillanatban érzé csak, hogy nem Omlayt, de Alfrédet szereti, kinek hideg tartózkodása már hónapok óta oly mértékben ingerelte őt, miként sokáig azt hitte, gyűlöletet érez iránta, s egészen ellenkező irányban dolgozott mint azt szíve óhajtotta volna, s csak most, utjuk alatt, két heti távollét után érezte, mennyire óhajta Alfrédet viszontlátni s mily hidegséget érez Omlay iránt.

Elhatározta végkép visszavonulni ez összeköttetéstől és a grófnak őszintén megmondani, hogy szíve meghült iránta és sem hozzá, sem máshoz nem szándékozik férjhez menni.

Rokona kilétére nézve kutatásait pedig végleg megszüntetni akarja, s miután Florencevel beszélt s meggyőződött, hogy Everarde létezik, hogy az nemcsak hogy nem akarja rejtegetni kilétét, sőt egyenesen haza, Bécsbe utazott, bizonyynyal öröksége átvétele miatt, minden titok-szerűsége megszűnt e dolognak, s Alfréd kilétén egy perczig sem gondolkodott többé.

Egy volt még előtte megfoghatatlan, Reinhold végrendelete, és összeköttetése Everardeval, de ez végre is igen keveset érdeklé őt; s nem is gondolkodott rajta.

Csodálkozott, mint kételkedhetett rokonában, kit most már tisztelni és becsülni tanult s kinek sem viseletében, sem szavaiban soha árnyát sem látta a haszonlesésnek. Atyjától tudta, hogy mily szerény az még kiadásaiban is, és mennyire nem érdeklik őt a vagyon növekedése és saját jövedelmének nagysága; szorgalmatos, pontos volt mindig, komolysága és értelmessége által az egész bank személyzetének tiszteletét kivívta, s ő, ha magába szállva meggondolá, gyakran mily kiméletlen és heves volt iránta, csodálta az ifju udvariasságát és türelmét e viselettel szemben és nem emlékezett egy alkalomra sem, melyben az másként mint leg-enedékenyebben és udvariasabban bánt volna vele.

Az ilyen ember nem lehet csaló - gondolá, s ez eszmék lassanként, a két heti távollét alatt, meggyőződéssé váltak. Minden érzése, szívének minden dobbanása unokatestvére mellett beszélt; utja alatt számtalan ifjut látott, kik szépségét megillető hódolattal tekintének reá, ő ezeket mindig rokonával hasonlítá össze, és az mindig annak előnyére történt.

Mindezen gondolatok foglalkoztatták, mialatt a grófra várakozott, ki végre nagy sietséggel lépett be, ömlengve ragadta meg kezét, de észrevehetően visszahökkent a reá függesztett fenyegető kifejezésű pillantást látva.

- Mit tett ön? kérdé kezét elrántva tőle Izabella. Mert, hogy unokatestvérem elfogatása az ön műve, azon nem kételkedem.

- Meg nem foghatom e viseletét, Izabella - viszonzá észrevehető haraggal a gróf, s tekintete baljóslatuan tapadt a leányra. A mit tettem, a kegyed megbizása folytán történt, igyekeztem, fáradtam ez ügy kifürkészésében, s midőn meggyőződtem, hogy gyanum való, s az ön rokonának magát kiadott ifju csaló, el is fogattam.

- Ez nem igaz! kiáltá hevesen a leány. Mi meggyőződünk az ellenkezőről, s önnek nem lett volna szabad a végsőig menni, ezzel meggyalázta a Szolmer-nevet, s örökre szétszakított köztünk minden összeköttetést.

Omlay, mint előbb Szolmer, néma volt a bámulattól.

- De hisz kegyed megőrült, Izabella - mondá s hangja elfojtott dühtől reszketett - mi történt, én nem ismerek önre?

A leány gunyosan vont vállat.

- Azt hiszi, mondá büszkén végignézte őt, hogy az ily meggyaláztatást el lehet feledni? Ön tönkre tette nevünk becsületét, könnyelműen elfogatta családunk egy tagját, ki e nevet becsülettel viselte, ki leendő feje a több mint száz éves czégnek, ez oly sértés, melyet, ha Alfréd kiszabadul, vérrel kell önnek lemosni, velem pedig örökre szakítania.

Kihívó, daczos arczzal, villogó szemekkel állt Omlay előtt; hosszú, fekete haját türelmetlenül rázta le homlokáról.

Omlay azt hitte, álmodik.

- Izabella, - mondá, a leány kezét megragadva - én nem ismerek önre. Hallgasson meg és ítéljen akkor, ha minden körülményt tud, - s ime, tekintsen ez arczképre...

Fényképet nyujtott át, halvány, sovány, beteg kinézésű, de ritka szép fiatal férfit; Izabella egykedvűen nézte meg.

- Nem ismerem! mondá visszaadva.

- Ez Alfréd, az ön unokatestvére, ki Everarde név alatt él Brightonban.

- Hahaha, mily érdekes mesét beszél ön nekem, de bocsásson meg, ez ifjut nem ismerem!

- Izabella! kiálta vad, komor, fenyegető hangon a gróf, gondolja meg, mit beszél; én nem tréfálok, s követelem, hogy ön is komoly legyen.

- Jó, - mondá daczosan a leány - komoly leszek és megmondom, mit kívánok öntől, hogy a legközelebbi órákban tegyen. - Menjen rögtön oda, hol Alfrédet föladta, vegye vissza vádját, nyilvánítsa ki, hogy tévedt s hozza nekem ide Alfrédet, vagy távozzék örökre és ne jöjjön többé vissza.

Omlay egy székre veté magát.

- Ez szavaira válaszom, mondá határozottan. Bevárom atyját, azzal talán okosan lehet beszélni s elmondom neki mindazt, mit Everarderől tudok - az ön unokatestvére három nap óta Bécsben, egy fogadóban van.

Izabella hirtelen megfordult s kérdőleg függeszté a beszélőre szemeit.

- Három napja, hogy az igazi Szolmer Alfréd Everarde név alatt megérkezett, a két ifju folytonosan együtt volt s a tegnapi napot Lichtenheimnél töltötték, hol az elfogatás is történt.

Izabella hallgatott.

- Ha ártani akartam volna a Szolmer-névnek, - folytatá Omlay - úgy Alfrédet is elfogattam volna, mert ő is kétségen kívül részes e csalásban, s Everarde alakoskodása az ő tudtával történt... de nem tettem, mert Szolmernek hívják s mert ő önnek rokona, s most át fogja látni, hogy Everardenak nem hagyhattam tovább is folytatni a legnagyobb merészséggel játszott szerepet.

Izabella mind nyugodtabb és komolyabb lón, arczán szomoruság és félelem volt észrevehető.

- És hol van azon ifju, kit ön Alfrédnek tart?

- Itt lakik a fogadóban, de Alfréd elfogatása óta alig van itt, majd Lichtenheim, majd Reinholdnél tölti idejét, s daczára, hogy ipja Brightonban néhány nap előtt meghalt s feleségétől folyvást jönnek az őt hazahívó sürgönyök, nem szándékozik elutazni.

- Hol van ő, látnom kell, hozza őt ide!

- Ez nem áll hatalmamban, miután nem ismerem személyesen, de hívassa kegyed őt magához s beszéljen vele.

- Nejét ismerem, mondá gondolkodva Izabella, s azt fogom mondani neki, hogy üdvözetet hozok tőle.

Az asztalhoz ült s néhány sort vetett egy látogatási jegyre.

Csengetett.

- Adják ezt át azonnal Everarde urnak - mondá a belépő komornának, ki távozott; a szobában nyomasztó, kellemetlen csend volt.

Egyetlen szó sem hagyta el ajkukat míg a leány vissza nem tért s jelenté, hogy Everarde ur tegnap este óta még mindössze alig egy fél órát töltött otthon, a levél a kapusnál maradt.

Omlay önkénytelen fölugrott helyéről.

- Csak nem szökött meg? kérdé s kalapját vette.

- Ez nagy csapás volna önre, viszonzá gunyosan Izabella, de legyen nyugodt, az oly emberek mint Alfréd és Everarde, nem fognak soha megszökni a veszély elől.

Maga sem tudta, mily igazat mondott ez állításakor, de ez több volt, mint a mit Omlay elviselhetett s egész erejére volt szüksége, hogy fölindulását fékezhesse.

- Majd meglátjuk, kinek van igaza, - mondá dühhel - de legyen így vagy úgy, arra esküszöm, hogy kegyed nőm leend.

Izabella felelni akart, de a gróf kisietett a szobából, sőt a legizgatottabb kedélyállapotban hagyta vissza.

A mellékszobába ment és komornájának csengetvén, öltözködéshez fogott, de oly szeszélyes és türelmetlen volt, hogy a szegény Lina már nem tudta, miként tegyen kedvére, míg végre készen volt, visszament a mellékszobába s dobogó szívvel és a legnyugtalanabb kedélyállapotban várta apja, és mint hitte, állítólagos rokonának jövetelét.

Hosszu idő telt el, de egyik sem jött, s ő azt hitte, már lehetetlen neki e bizonytalanságot tovább kiállni; minden perczen új tervet készített, miként tudhatná meg a valót s hol találhatná föl atyját?

Az óra négyet ütött, s ő még egész nap nem evett, nem aludt, halálosan elfáradva dőlt egy támlányba s a kimerültségtől lehunyta szemeit.

E perczen fölnyílt az ajtó s Lina Everarde urat jelenté.

- Bocsássa be! kiáltá összerázkódva Izabella, s szemeiből percz alatt eltűnt az aléltság, kimerültség kifejezése; lángolva, fényesen, kihívóan voltak azok az ajtóra szegezve, melyen magas, karcsu ifju lépett be, s udvariasan, de teljes hidegséggel és angolos feszszel hajtá meg magát.

II.

Edithe az éjszakát nagy lázban s magánkívül tölté. Borzasztó csapás volt reá azon hirtelen átmenete a boldogságnak e megrendítő eseménybe, s gyenge idegei veszélyes megrázkódást szenvedtek.

Sára és Lichtenheim nem mozdultak ágya mellől; az öreg háziorvost is elhívták, ki igen veszélyesnek mondá a bajt s Alfréd előtt ugy nyilatkozott, ha Edithet 24 óra alatt meg nem nyugtatják, életéről nem állhat jót.

Alfréd az éjszakát hasonlóan az ügyvéd lakásán tölté, s nehéz fejét kezére hajtva ült és várta, míg Lichtenheim leányát néhány perczre elhagyva hozzá jön, s ő tanácsot kérjen tőle.

Ez azonban egész éjjel nem történt meg. Edithe lázasan kiáltá vőlegénye nevét, majd azt hitte, hogy mellette van, majd könyörgött, hogy ne szakítsák őt el tőle, Lichtenheim egy perczre sem távozott mellőle.

Végre reggel felé kimerülve hanyatlott párnáira a beteg, szemeit lehunyta, ugy látszék, mély, nehéz kimerültség vett rajta erőt, s dult arczczal, lihegő kebellet aludt.

Lichtenheim fölemelkedvén helyéről, tántorogva hagyta el a szobát, s nemsokára Alfréd mellett állt, kinek vállára tette nehéz kezét.

- Nemsokára vége lesz mindennek - mondá tompa hangon - Edithe nem állja ki e csapást.

Az ifju föluggott helyéről s megragadá a beszélő kezét.

- Egész éjjel vártam, - mondá - tanácsot akartam kérni, de bármi legyen az, előre kell bocsátanom, hogy el vagyok határozva Felixet ma még kiszabadítani, csak hogy nem tudom, mi módon; ön ügyvéd, ismeri ezen ügyeket, utbaigazítását kérem.

Lichtenheim kétkedve rázta fejét.

- Nem fog ez oly hirtelen sikerülni! mondá leverten, s ha Felix rövid időn kiszabadul is, reánk nézve már késő leend.

- Nem, nem, - ez nem lehet. - Szóljon, hova kell mennem, s én fogadom önnek, hogy Felix kiszabadul; csak tudnám, ki adhatta őt fel?

- Én tudom, nem tehettem más mint Omlay gróf, ki néhány hét előtt nálam volt, s akkor azt hittem, valóban azon ügyben jött, mit állított, az önök tegnapi elbeszéléséből azonban másként ismertem őt meg, s biztos vagyok, hogy ő volt a feladó.

- Hozzá megyek, vissza kell vennie a vádat, s Felixszel is beszélni fogok, remélem bebocsátanak hozzá.

- Talán; nem tudom mivel van vádolva, s milyféle fogolynak tekintik őt, ha erős vád van ellene, kevésbbé engednek hozzá jutni valakit, míg ellenkező esetben azt hiszem beszélhet vele; ha Edithe kissé nyugodtabb lesz, én is meglátogatom őt.

Alfréd érzékenyen tekintett szemeibe.

- Kegyed nem haragszik rá? mondá, megragadva az ügyvéd kezét. Ő nem vétkes, egyedül én vagyok az, ki mindezért felelős vagyok, s ha bünhődni kell valakinek a multért, az egyedül én lehetek.

Lichtenheim lesüté fejét.

- Ha ismerné Felixet, ugy mint én, ha tudná, mily igazán tud ő szeretni, bármily következményeket vont is tette maga után - nem neheztelhetne reá.

- Nem kételkedem mindebben, a mit ön mond, Alfréd ur, sőt nálam senki sem tart többet róla, azonban mégis azt óhajtom, bár soha se láttuk volna.

- Gondolja meg, ha Felix nem jön ide, Edithe nem ébred föl többé, ő a legborzasztóbbtól menté meg leányát: az elevenen való eltemetéstől.

Lichtenheim arczára szorítá kezeit.

- Akkor megmenté, és most megöli! - - azonban igaz van önnek, én mégis háládatlan vagyok iránta.

- Láss, láss, ő ezt nem érdemli meg, s azonkívül még nincs veszve semmi, ha Felix a nap folytán kiszabadul, még Edithe is meggyógyul. - Isten önnel, most megyek egyenesen Omlay-hoz.

Kalapját vette és elsietett.

A legközelebbi kocsiállomásig futott, s ott egy kocsiba vetve magát a fogadóba hajtatott, hol Omlay grófot kérdezé, de ez még aludt s inasa nem akarta őt felkölteni.

Alfréd kivette óráját; még alig volt hat óra reggel.

- Jól van, mondá az inasnak, most még egy utam van előbb, honnét nem sokára visszajövök, adja át ezen névjegyét a grófnak, mondja, hogy kerestem és okvetlen beszélnem kell vele.

Midőn megfordult s menni készült, Felix inasa jött vele szemben.

- Ah uram, mily nagy szerencsétlenség! mondá leverve.

- Semmi baj, az egész csak tévedés, s remélem, hogy legföljebb holnap reggelig visszajön ura.

- Adná Isten!

- Most Reinholdné asszonysághoz megyek, ezt azért mondom meg, ha netalán keresne valaki hogy meg tudja mondani, miként rövid idő múlva itthon leszek.

Ezt Omlay inasa is hallá, s innét tudta a gróf Izabellának oly pontosan megmondani, hol tölté Alfréd ez időt.

Gondolkozva haladt le a lépcsőkön, s Lichtenheimnek azon tanácsára gondolt, mit az előtte való nap adott neki, ha valamely gyanu vagy épen kellemetlenség érné önöket e dolog miatt, csak egy mód van, a mi megmentheti, ha konokul megmaradnak a csere mellett, s Alfréd Everarde irományaival igazolja magát, Felix pedig egyszerűen Szolmer marad, és rokonaira hivatkozik.

Ebben mindnyájan megegyeztek, s ő elhatározá, hogy e mellett marad, és hogy még egy tanut biztosítson kilétének, fölkereste Reinholdnét, s bármily nehezebb esett is az öreg nőt megcsalni, ezt most már nem a saját, de Felix érdekében tette, kit minden áron s még pedig mielőbb meg kellett menteni.

Omlay fölbredvén, inasa átadá neki a névjegyét s arcán elégedett mosoly futott át a név látására. Kezében vannak - mondá diadalmasan - s úgy látszik, eltalálták, honnét jött a váratlan csapás.

Nemsokára megtudta, hogy Szolmerék megérkeztek s felöltözött, egy ideig várta Alfrédet, de miután az nem jött és Izabella izenetét megmondák neki, átment Szolmerékhez, meghagyván, ha azon ur jönne, ki reggel kereste őt, tudassák vele.

Alfréd, midőn Reinholdnétől visszaérkezett, sürgönyt és levelet talált Florencetól. A levél mr. Parr súlyos betegségéről szólt, a sürgöny halálát jelenté.

Ez új csapás volt reá nézve. Tudta, hogy Florence mennyire szerette apját, mennyire fog annak halála kedélyére hatni, s nem mehetett vigasztalni őt, és ki tudja, mikor mehet; egészen elkeseredve omlott egy székre, s a legkomorabb eszmék, a legsötétebb félelem kinozták.

Aggodalmai nevéhez vonzották, a kötelesség és érzelmei sem engedték volna távozni, míg Felix ki nem szabadul, itt Edithe élete volt veszélyben, amott Florence egészségét féltette, bárhova gondolt, mindenütt a legkomorabb felhők boríták a láthatárt.

Hosszu ideig ült kezeire hajtott fejjel, s oly nehéznek érzé szivét, mint talán még soha, de egyszersmind erősen elhatározta mielőbb a célhoz jutni, s ezt egyedül Omlay által vélte elérhetni. Midőn megtudta, hogy az várja őt, hozzá indult; de kilépvén szobájából, Felix inasa Szolmerék megérkeztét jelenté neki. Egy pillanatra meglepetve és gondolkodva állt, s aztán hirtelen megfordult, nagybátyja lakása felé sietett, hol megtudván, hogy a bankár nincs honn, Izabellának jelentette be magát, ki, mint tudjuk, a legingerültebb kedélyállapotban fogadá az ifjút, kinek látása végett oly hosszú utra határozta magát.

III.

Midőn Alfréd belépett, Izabella reá függeszté szemeit. Egy pillanatig mély csend volt a szobában, aztán a leány ajkait éles, csudálkozó, ijedt sikoltás hagyta el.

Az ifju habozva állt előtte s aztán megragadá kezeit.

- Kicsoda ön? kérdé Izabella mélyen szemébe nézve, az istenre kérem, szóljon, beszéljen, hogy hangját halljam s meggyőződjem arról, mit hiába készül tagadni. Ön nem Everarde, bármit mondjon is ön, Alfréd!

- Igazad van! viszonzá nyugodtan az ifju, én Alfréd vagyok, és eljöttem hozzád, hogy a multakra emlékeztesselek, bocsánatot kérjek tőled és segítséget, mert különben el vagyok veszve.

Izabella a legidegenszerűbb kifejezéssel függeszté reá szemeit.

- Kétkeddel vagy haragszol? kérdé fájdalmasan az ifju, mindkettőt megérdemlem tőled, azonban hallgass meg.

- És ki azon másik? kérdé elfojtott lélegzettel a leány.

- Everarde Felix, legjobb barátom, a legnemesebb, legbecsületesebb ember, ki nekem mindent, a mi e világon kedves előttünk, feláldozott - nevét, becsületét, nekem ezzel életemet mentette meg s a világ legboldogabb emberévé tett.

Izabella hidegen vonta el tőle kezeit, leült s helyet mutatott.

- Engedd meg, mondá gunyos modorral - de hogyha Everarde szerepét a lefolyt két év alatt meggondoljuk, ez állításodban kételkednem kell.

- Természetesnek találom szavaidat, s nem is akarom magamat menteni - neheztelj, haragudjál reám, vess meg, gondolj minden rosszat felőlem, de Everarderől nem szabad a látszat után ítélned.

A leány hátradőlt székében, s bármint akart is nyugodtnak látszani, ajkai reszkettek s kezei görcsösen kulcsolódtak egymásba.

- Beszélj, mondj el mindent, tudasd, a mit ez iszonyu csalás mentségére fölhozatsz, de ne várj tőlem kedvező ítéletet.

Az ifju nehéz szivvel foglalt helyet, s ajkait fájdalmas sóhaj hagyta el, mielőtt a beszédhez fogott.

Elmondott mindent. Lefesté a már gyermekkorában érzett borzadást azon pályától, melyre őt bátyja jelölé; őszintén beszélt unokatestvére iránti érzelmeiről, s elmondá, hogy soha nem tudott iránta mást mint testvéri érzelmet táplálni. Szerettelek... mondá előadása alatt egyszer, legmelegebb érzelmeim a tiéd voltak, rajtad kívül nem ismertem leányt, de szerelmes soha sem voltam beléd, s nem volt bátorságom ezt megmondani.

Gyűlöltem önmagamat háladatlanságomért, anyádhoz, ki nekem is anyám volt, fohászkodtam, hogy leljek erőt kötelességemnek eleget tenni, vagy bátorságot az ellenkezőt tudatni, sem egyiket, sem a másikat nem bírtam tenni.

Azután utazni mentem. Mielőtt elindultam, bátyám tudatta velem akaratát, eljegyzett bennünket, mint menyasszony és vőlegény váltunk el, és azt hiszem, ez még sokkal rosszabbá tette a dolgot, kényszerít éreztem, mi ellen minden érzelmem föllázadt.

Bocsáss meg, hogy egészen őszintén szólok, de a körülmények kényszerítenek erre, s hogy igazam van, azt te magad is meg fogod vallani, minthogy eljegyzésünk dacára te is másnak adtad szivedet!

Izabella sötétpiros lőn e szavakra.

- Éreztem: hogy sem pályám, sem házasságom által soha sem leendek boldog, de erősen el voltam határozva, bátyám mindkét óhajlásának eleget tenni, s e föltétellel kezdtem meg utamat.

Ha emlékezel a multra, s csak némileg visszagondolsz is azon napokra, melyeket elutazásom előtt együtt tölténk, eszedbe fog jutni, hogy én mindig elvonult és magamba zárt természetű birtam, társaságba alig mentem, legkedvesebb napjaim azok voltak, melyeket egyedül egy-egy kirándulásban tölték, és benső barátom sohasem volt, - a velem egykoru ifjak Budapesten mind csak fölületes ismerőseim voltak.

Nem volt több barátira szükségem, mert gyermekéveimből volt egy barátom, iskolatársam, kivel együtt nőttem fel, ki ifjabb nálam és mégis tanácsadóm, testvérem volt, Everarde Felix.

Midőn az intézetet elhagyám, örök barátságot fogadtunk egymásnak. Ő utazni ment, én pedig haza, félévig nem láttuk egymást, s Párisban jöttünk ismét össze.

Izabella észrevehető érdeklődéssel hallgatta ez elbeszélést, Everarde nevének arcán ideges rángás futott át, mi nem kerülte el Alfréd figyelmét, ki a legnagyobb őszinteséggel mondá el Felixszel való együttlétét, annak multját s mindazt, mit az családjáról gyermekkorában tudott mindaddig, mig Reinholdné elbeszélését hallá. Ennek részleteit azonban Alfréd Izabella előtt elhallgatta, s csak annyit tudatott vele Felixről, a mennyit ama kényes titok leleplezése nélkül lehetett.

- És Everardenak nincsen családja? kérdé a leány.

- Senki, egyedül áll e földön.

- És mi összeköttetésben állt ő nagyatyámmal?

- Nem tudom, azonban úgy hiszem az öreg Reinhold valami tartozással volt Felix szülei iránt s ezt akarta leróni végrendelete által.

- Különös!

- Mint mondtam, Felix elhatározta pályát választani és saját munkájából élni, - folytatá Alfréd - mert szakítani akart multjával, s azon családdal, mely őt, mint hitte, kilökte a világba. - Londonba utazott egy régi ismerősét akarván fölkeresni: Mr. Parrt, kinek házában több évet töltött, s ki őt gyermekeként szereti.

Mr. Parr nem volt Angolországban. Felix követte őt Svájcba és Mentonéba, hová én minde-nütt vele mentem. Itt ismerkedtem meg a lelkészszel és családjával, s minden időmet velök töltém.

Hangján e szavak alatt habozás látszott, s Izabella gunyos mosolyra vonta ajkait, mialatt Alfréd lesütött szemekkel, de érzelmenteljes hangon beszélt; leírta Florence iránti szerelmét, Felix aggodalmait, figyelmeztetését, kérését, hogy egyik vagy másik irányban legyen őszinte, de nekem erre - ugymond - nem volt erőm, más irányban nem volt bátorságom.

- Ah Izabella, ha csak egyetlen szóval őszinte lettél volna hozzám, ha csak egy sort irsz s tudatod érzelmeid változását, - folytatá Alfréd - mily másként történt volna minden, mily boldogok lehetnénk mindnyájan, mig mostan...

Hangja reszketett a megindulástól, s arcját kezeibe temeté.

Izabella türelmetlen mozdulatot tett.

- Célzásaidat nem értem - mondá hidegen, - kérlek folytasd tovább.

Alfrédet kellemetlenül érinté e hang és szavak, észrevehető lehangoltsággal folytatta elbeszélését tovább.

- A legnagyobb kinokat álltam ki e napok és hetek alatt, - ugymond - éreztem, hogy Florence-től nem válhatok el, s ha tenném, ez neki életébe kerülne, végre elhatároztam, hogy megkérem kezét.

Menyasszonyom lőn, elhagytuk Mentonét; - ez idő volt éltémnek legboldogabb, legragyogóbb ideje, szerettem és szerettettem, s ezentul feledtem mindent...

Felix ez alatt folytonosan azon levél megírására sürgetett, mely által veled szakítanom kell, s bátyámmal tudatnom az igazat. Én megígértem ezt neki, de mint eddig, úgy ekkor ismét nem tettem.

Florence e közben betegeskedni kezdett, s midőn e miatt aggodalmaimat, félelmemet közlém vele, ő szemérmes pirulással, de a legmélyebb s odaadó szerelemmel tudatá, hogy baja egyedül azon félelemtől ered, hogy nem szeretem eléggé s nem sürgetem az esküvőt.

Gondolhatod, hogy e nyilatkozat végkép elvette eszemet, karjaimba vettem őt, csókjaimmal halmozom s megígértem, hogy a legközelebbi hetekben nőmmé leend, csak addig tart e halasztás, mig a szükséges irományok hazámból megérkeznek. Ő mosolygott, arcza ragyogó lőn, én pedig a legnagyobb izgatottságban siettem Londonba Felixhez tanácsot kérni, - most már határozni kellett.

Néhány nap óta már lázat érzék ereimben, fejem szédült, idegeim izgatva voltak. Midőn a vonatról Londonban leszálltam, szemeim előtt minden káprázott, s alig tudtam a kocsisnak azon helyet és számot megmondani, hol Felix hivatala volt, ki ekkor már a banknál volt alkalmazva s állandóan Londonban tartózkodott.

Nehezen mentem föl a lépcsőn, s a hivatalba lépve Felixszel tudatám, hogy beszélni kívánok vele, lakására megyek és ott bevárom őt. Midőn ő kezét szorított velem, azt hittem karjaiba kell esnem, alig birtam lábaimon állani, de összeszedtem magamat, s még volt annyi erőm, hogy lakásáig mentem. Ott egy pamlagra dőlve töltém az időt, de agyamban a legkinosb eszmék kergették egymást. E beteg elme, s fölcsigázott képzelet és érzelmeknek szüleménye volt mind az, a mi későbben történt.

Everarde néhány hét előtt irt Bécsbe, hogy keresztelőlevelét, irományait s mindazt, mi születése és kilétére vonatkozik, küldjék el neki; s ezt Lichtenheim ügyvéd, ki a családja által számára jelölt összeg pénzt küldeni szokta neki s folytonos összeköttetésben állt vele, meg is tevé. Ő ez irományokból megtudta, minek ellenkezője gyakran aggódtatá, és keserű napokat okozott neki, hogy törvényes gyermek s Everarde Emil francia eredetű festőnek a fia.

- Lichtenheim - kérdé érdeklődéssel Izabella - ki ez a Lichtenheim, s mi összeköttetésben áll Everardeval? Ugy emlékszem, már hallottam nevét.

- Felixnek szülei korán meghalván, Lichtenheim kezelte a gyermek vagyonát, ő gondoskodott neveltetéséről, ő egyike a legkitünőbb ügyvédeknek s a legjobb, legbecsületesebb embereknek.

- Edithe leánya Lichtenheimnak? kérdé odavetve Izabella?

- Igen - viszonzá észrevehető meglepetéssel az ifju, s egy perczig figyelmesen szemlélte a leányt, ki bármint igyekezett nyugodtnak látszani, ez neki nem sikerült, szemöldei komoran huzódtak össze Edithe nevének kiejtésékor.

- Everardenak tehát nem volt igaza, midőn családjáról oly rosszul vélekedett?

- Legkevésbbé sem, viszonzá élénken, majdnem ömlengve. Alfréd atyja a legjobb, de legszerencsétlenebb volt a világon, kit képzelni lehet, s anyja... anyja angyal volt, minő csak ritkán él e földön.

Izabella meglepetve nézett reá.

- Te ismerted őt?

- Hallám történetét, szenvedéseit. Ő egyike volt azon lényeknek, kire csak térdre borulva gondolhatunk.

- Te mindig könnyen lelkesültél Alfréd!

Ez volt Alfréd ittléte óta a második megjegyzés, mely az ifjut azon leírásra emlékezteté, melyet neki hugáról Felix adott.

Egy perczig megrovólag függeszté hugára szemeit, s aztán folytatá az elbeszélést.

Tudtam, hogy ez irományok Felix kezénél vannak s elhatároztam őt rávenni, hogy engedje át nekem azokat; cseréljünk szerepet, legyen ő Szolmer s én helyette Everarde, legyen vagyonom az övé s hagyja meg nekem boldogságomat.

Tudtam, hogy Felixnek egyetlen rokona sincs, kik kilétét fölismernék s holléte után tudakozódnának, reméltem ama rendkívüli hasonlat folytán, mi köztünk volt, hogy ti nem is sejtitek e cserét s meg voltam győződve, hogy a Szolmer-név, az üzlet, bátyám s mindenki csak nyerhet e csere által, mert én Everardeval soha, és semmi tekintetben sem mérkőzhetem.

- És az nem jutott eszedbe - nem nyugtalanított, hogy én egy hamisított nevű kalandorral keljek össze, ki ha e csalás kitudódik, kényszer munkára ítéltetik? - kérdé haraggal Izabella.

- A legboldogabb ember lennék, ha testvérem Felix nevévé lehetne! viszonzá büszke tiltakozással Alfréd s vonásain sértődés látszott. Ha ő lett volna férjed, a legboldogabb asszony volnál e földön. Ha tőlem azt kérdeznék, milyen a férfiasság, becsület, lovagiasság és a legjobb szív mintaképe, minden gondolkozás nélkül Felixet nevezném. De hallgass meg, sietek e történettel, mert tudom, hogy nem vagyok képes nálad azon hatást előidézni, melyet reméltem, s ezentul csakis a pusztá tényeket mondom el.

- Csalódom, engem a részletek is érdekelnek.

- A mi Everarde elfogatását illeti, az egy gyáva, haszontalan embernek a műve; neki még ma szabadnak kell lenni, az illetőnek a vádat vissza kell venni.

- Még ma?

- Ma estig, mert ha fogsága 24 óra alatt meg nem szünik, én O m l a y t m e g ö l ö m .

Izabella felugrott helyéről.

- Megörültél! kérdé ijedten tekintve Alfréd komor, fenyegető arczába.

- A legjózanabbul beszélek, de ülj vissza helyedre s hallgass tovább, hogy érzelmeimet megérthesd.

Mint mondtam, ily gondolatok és eszmékkal foglalkoztam egyedüllétem egész ideje alatt, ereimben égető forróságot éreztem, és fejem egyre nehezebb volt, iszonyu fájdalmak kínoztak.

Végre megjött Felix - folytatá Alfréd - már távolról hallám lépteit, kétség és öröm között vártam őt, fölugrottam, midőn belépett - ah! de nem volt erőm lábaimon állni, s eszméletlen rogytam vissza a pamlagra.

Hogy ezentul mi történt velem, sok ideig nem tudtam, s csak Felix elbeszélése után mondhatom el, hogy ő azonnal ágyba fektetett, orvost hivatott, ki betegségemet agyvelőgyulladásnak mondá, s életemet a legnagyobb veszélyben lenni állítá.

Két egész hétig eszméletlen valék. Felix és a Parr család föl váltva virrasztott ágyamnál, s midőn legelőször öntudatosan néztem szét a szobában, Florencet láttam ágyamnál és Felixet, de alig ismertem reájok.

Menyasszonyom oly halvány és beteg kinézésű volt, mintha sirból kelt volna, s Felix arczában oly dult és kimerült volt minden vonás, hogy arcza fáradzásait, aggodalmait és lelki állapotát a leghivebben tükrözé vissza. Némán nyujtám mindkét kezemet nekik, s ha Felix meg nem ragadja Florence karját, az örömeiben összerogy.

Hogy mit tettek Parrék és menyasszonyom a betegség alatt, erről nem beszélek, Florence szeretett s neki mindene valék; azonban Felix, ki rajtam kívül még sohasem ápolt beteget, család és anya nélkül nőtt fel, úgy bánt velem, mint ha testvérem, atyám és anyám lett volna egy személyben. Ő ez idő alatt nekem áldozta minden percét, a banknál beadta lemondását, mert engem ápolva nem dolgozhatott, s a rendes órákban meg nem jelenhetett. Ha tudnád Izabella, mennyit fáradt ő ez állás elnyeréséért, mily sok függött rá nézve attól, hogy ott megmaradhasson, csak akkor tudnád megítélni az áldozatot és Felix szívét!

Izabella mind nagyobb érdekléssel hallgatá ez előadást, arczáról észrevétlenül eltűnt a guny, s koronként Alfrédnek úgy tetszett, hogy a részvét egy sugára világítja meg a leány arczvonásait.

Egészségem e naptól észrevehetően javult, magamhoz tértem, erősebb lettem, lázam, megszűnt, nyugodt és boldog voltam; oly nagy szeretet vett körül!

E boldogság azonban nem tartott soká.

Florence egészsége napról-napra hanyatlott.

Egy napon Mr. Parral egyedül maradván, ő figyelmeztetett leánya halványsága és beteg kinézésére, s azt mondá, hogy Florencenek déli tartományba kell menni, még pedig minél előbb.

- Előbb nőmmé kell lennie, s az esküvő után együtt megyünk - mondtam - ő helyeslé tervemet, s én bármily gyöngé voltam, mégis elhatároztam magam arra, hogy beszélek Felixszel, s előadom neki tervemet.

Felix komolyan, mozdulatlan arczczal hallgatott végig, - folytatá Alfréd - s aztán határozottan mondá, hogy ez nem történhetik meg, mert ez csalás volna, s ily dologhoz ő soha sem nyujt segédkezet.

Csalás-e az, kiáltám kétségbeesve, s különösen káros csalás-e, midőn általa mindenki csak nyerhet, s két ember nyugalmát, két ember életét lehet megmenteni? A félelem bőbeszédűvé, ömlengővé és ékesszólóvá tett, napokig kértem-könyörögtem Felixnek, ő hajthatatlan maradt.

Ajánlá, hogy Pestre utazik, hogy beszél bátyámmal és veled, elmond neki itt mindent, s elhozza a bocsánatot, de én azt felelém erre, már nincs idő, a késedelem Florence életébe kerül.

- Majd meggondoljuk! viszonzá ő végre kitérve, csakhogy megnyugtasson, úgy bánt velem, mint a gyermekkel, rám hagyott mindent, nem ellenkezett, kecsegtetett a jövővel; de határozott szándéka volt nem hajolni kérésemre. A folytonos izgatottság újra lázat idézett elő, az álmatlan éjszaka után az orvos a »visszaeséstől« tartott.

Felix nem volt hon, én fölkeltem, felöltözém és Brightonba akartam kirándulni, hova Parrék előtte való napon költöztek ki, bármily rosszul érzém is magamat, Florencet minden áron látni óhajtám.

Kalapot vettem, s midőn indulandó valék, a levélhordó lépett be és levelet hozott.

Brightonból jött az, s Parrétól volt, ki mindenre a mi szent könyörgött, ne halaszszuk tovább az esküvőt, mert ez Florence életébe kerül. Ha szeretem leányát - irta - menjek azonnal, még pedig úgy, hogy ne is jöjjetek Londonba vissza, mert az orvos a legrosszabbtól tart, ha e dolog még sokáig húzódik.

E levél örültté tett. Ereimben láz égett, agyvelőmet lüktetni érzém, s azt hiszem tökéletesen beszámíthatatlan állapotban valék, midőn Felix íróasztalában a kulcsot megpillantám...

Elhallgatott, megtörlé homlokát, arcza lángvörös lőn, midőn egy idő múlva észrevehető habozással folytatá:

Az íróasztalhoz lépve, kihuztam annak fiókját, kivettem azon angolra lefordított és hitelesített okmányokat, melyek Felix születését igazolták, kivettem Felix kereszt- és utlevelét, s még néhány más iratot, melyre szükség lehetett; a fiókot bezártam, a kulcsot magamhoz vettem, Felixnek néhány sort írván, hogy Brightonba megyek, és másnap térek vissza, kisettem a szobából. Nemsokára vonaton ültem.

Arról, hogy mit éreztem ez utazás alatt, nem szólok Izabella, azt úgy is gondolhatod. Én, ki egész életemben a becsület legszigorubb fogalmait vallottam, tolvajnak éreztem magamat e perczen.

A legszonyubb küzdésen mentem keresztül, de mint mindig, most is gyöngé voltam, s azonkívül beteg, a legmagasb fokig izgatott, agyam józan ítélre képtelen, s mint már mondám, egész valóm lázban égett.

Midőn Brightonba érkeztem, Parrnak átadtam az iratokat, s kértem, hogy rögtön eskettessen bennünket össze, s a szükséges formákat tegye meg később. Ő az enyimhez nagyon hasonló kedélyállapotban lévén leánya miatt, kinek élete veszélyben forgott, kevés gondolkozás után megeskedetett s én és Florence az esteli vonattal már mint férj és nő röpültünk Dower felé.

- És Felix? kérdé Izabella a legnagyobb izgatottságban, mig szemei lángoltak, midőn e nevet kiejté.

- Levelet irtam neki, megvallottam mindent és kértem, hogy bocsásson meg, vagy adjon fel, mint csalót. Tetszésére biztam, hogy határozzon ő, kétségbe esett tettem felett, de hallgatott.

Parrékhoz nem ment, nekem nem felelt, visszautasította minden leveletem, melyet Mentonéból és Párisból irtam neki; a legkomorabb hangulatban tölté napjait.

A legnagyobb szigorral elítélte tettemet, haragudott rám, szakítani akart velem végképen és még sem volt képes szivéből kivetni; enyhíteni, takarni akarta hibámat. Minden töletek jött levélre felelt nevemben, irásunk, ugyanazon mestertől tanulván az intézetben, majdnem egészen hasonló volt s így még árnya sem keletkezhett a gyanunak a történetek felől.

Három hónapi távollét után visszatértünk Brightonba s én azonnal Londonba siettem.

E találkozás volt életemnek legnehezebb és így legfájdalmasabb percze.

Soha emberi arczon rövid időn oly változást nem láttam, mint Everardeon. Minden vonása szenvedést és fájdalmat fejezett ki, s eleinte tudni sem akart rólam, de annyira kértem őt, könyörgék neki, megbánásomat leolvasta arczomról. Tudta, hogy többé a törtéteken Florence meggyalázása nélkül nem lehet változtatni, s meggondolva a Parr család kétségbeesését, s végre az én állapotomat, megbocsátott. S most ő szenved azért, a mit én követtem el, ő veszi el azon büntetést, melytől engem megóvni akart.

Alfréd kezeibe rejté arcját, könnyek csillogtak szemében, mig Izabella erősen küzdött meghatottságával.

Soha emberben senki nem csalódott úgy, mint ő Everardeban, s ezt szégyentől piruló arcczal kellett magának bevallani.

Mint a férfiak eszményképe, állt most előtte az ifju, s ha rokonszenvnél több volt az, mit az utolsó időben iránta érzett, most az határozott csodálattá és szerelemmé növekedett.

Fömlállt, unokotestvérehez lépett s annak vállára tette kezét:

- Felixnek ki kell szabadulni, - szólt - s azt, hogy ő nem Szolmer, soha ez életben senki sem fogja megtudni, - még atyám sem!

Alfréd örömtelt kiáltással ragadta meg a leány kezét s ajkaihoz vonta.

- Te pedig Alfréd, az maradsz, a ki vagy, - folytatá komoran, - nem tekintelek többé bátyám fiának, ránc nézve megszüntél rokon lenni, atyám előtt viseld magadat oly idegenül, mint csak képes vagy, - állítsad állhatatosan, hogy Everarde vagy s ha ez ügy be lesz fejezve és Felix kiszabadul, távozzál ez országból örökre, neved és vagyonod Felixé.

- Ez egyedüli óhajomásom - viszonzá Alfréd - de hangja reszketett. Engem nőm, gyermekem, boldogságom kárpótol mindenért s csak azt kívánom, hogy Felix szerencsés legyen s a te bocsánatodat kérem Izabella.

A leány elfordítá fejét.

- Nem vagy képes erre? - kérdé fájdalmasan; gondolj a multra, gyermekéveinkre - anyádra.

A leány habozva állt, keblében szilaj érzelmek küzdöttek egymással, s ajkaira komor, kiméletlen szavak tolultak, de elfojtá azokat, némán nyujtott Alfrédnek kezét, és intett, hogy távozzék.

- Még látjuk egymást! mondá Alfréd s kisietett a szobából, hol a leány dobogó szívére szoritá kezeit, s arcza átszellemült lön, midőn Felixre gondolt.

IV.

Izabella egy ideig gondolkozva járt föl és alá a szobában, s azután csengetett.

- Kéretem Omlay grófot, hogy azonnal jöjjön át; - mondá a belépő komornának.

A gróf néhány percz mulva megjelent.

- Menjen azonnal a hatósághoz, vegye vissza állítását a Szolmer és Everarde cserére nézve! kérje rögtöni kibocsátását a fogolynak. Ő ártatlan s csakugyan unokatestvérem, Szolmer Alfréd.

Omlay bámuló szemekkel nézett rá.

- E perczben távozott innét Everarde, hosszasan beszéltem vele, meggyőződtem, hogy eddig soha sem láttam őt - meg nem foghatom, hol volt szemem, s hogy képzelhettem oly lehetlenségeket?

- De Izabella...

- Hisz ön szavamnak vagy nem? kérdé büszkén, élesen a leány. Akar-e menni, vagy én magam megyek, de Alfrédet minden áron ki kell szabadítani e szégyenítő fogságból.

Omlay szemeiben alig fékezhető düh lángolt.

- Jól van - mondá elfojtott hangon - megyek, kiszabadítom őt, de jegyezze meg, hogy e mesét legkevésbé sem hiszem; - meg vagyok győződve, hogy a fogoly nem Szolmer Alfréd; jaj önnek, és neki, ha engem játékszerűl használna fel.

Zajos léptekkel és sietve távozott, s Izabella gunyos mosolylyal vont vállat fenyegetésére.

- Csak egy férfi van a világon - suttogá elragadtatva, s ez Everarde Felix!

Dobogó szivvel, türelmetlenül várt a fogoly jövetelére, s elgondolá, mint fog neki elégtételt adni a multakért, mint kér tőle bocsánatot gyanusításáért és bánásmódjáért, s később mint vallja be neki, hogy nem Omlayt, hanem őt szereti, és senki más a földön.

Arcza majd lángpiros, majd halálsápadt lőn e gondolatok alatt, s minden neszre, zörejre összerezzen. Atyja nem jött, reggel óta nem látta őt, hol lehetett, mi tartóztatta ily sokáig?

Ezer és ezerféle eszmék váltogatták egymást agyában, az órák multak s türelme mindinkább fogyott. Végre eszébe jutott, hogy még nem evett, s ebédet parancsolt, de enni nem tudott, izgatottsága perczről-perczre növekedett, - már este volt, lámpákat hoztak, lent az utczákon a gáz világított, s még mindig nem jött senki.

Aggodalma a legnagyobb fokra hágott.

Végre siető léptek hangzottak az előszobában, s Izabella az ajtóhoz futott, Omlayt és atyját látta közeledni.

- Nos? kérdé elfojtott lélegzettel.

- Unokatestvére szabad, viszonzá a gróf, mialatt az öreg bankár arczán nyugtalanság és levertség tükröződött.

- És hol van Alfréd? kérdé a leány.

A gróf gunyos, kárörvendő mosolylyal szemlélte egy perczig az örvendő reményteljes arcot.

- Lichtenheim Edithenél, menyasszonyánál! viszonzá diadalmasan - mihelyt szabad lett, hozzá sietett.

Azt, a mit Izabella e perczben érzett, lehetetlen leírni; meg volt semmisülve, de arczát annyira hatalmában bírta tartani, hogy Omlay futó halványságnál nem látott azon egyebet.

- Ez nem volt szép tőle! - mondá nyugodt komolysággal, s atyjához lépve, megragadta kezét. Nemde, ez nem volt szép tőle, e napot velünk kellett volna töltenie?

Szolmer megszorítá kezét, de nem felelt.

Aztán Izabella a grófhhoz fordult, s udvarias hidegséggel nyujtá neki kezét.

- Köszönöm, a mit családunk érdekében tett, mondá erőltetett szivességgel; legyen meggyőződve gróf ur, hogy rokonunk ügyében tett fáradozása mind atyámat, mind engem örök hálára kötelez.

Omlay nem tudta mire értse e szavakat.

- Mikor láthatom ismét? kérdé zavarral ez elbocsáttatással szemben.
- Bármikor örülni fogunk jövetelén.

A gróf meghajtá magát és távozott.

Éppen ideje volt, ha még egy perczig marad, Izabella erejének vége van. Midőn Omlay után becsukódott az ajtó, atyjához futott, sirva, hangos zokogással borult annak karjai közé. Szolmer megrémülve ezen szivszaggató fájdalom miatt, ijedten szoritá őt keblére, azt hitte, leányának szive szakad meg e zokogás alatt.

V.

A fehér üveggel leborított lámpa halvány fényt vetett a fehér csipkés ágyra, melyben Edithe lázas arczzal, nyitott szemmel és folyton suttogó ajkakkal feküdt.

Majdnem huszonnégy órája tartott ez emésztő láz, e tulcsigázott izgatottság, s minél magasabb fokig emelkedett a lélek munkálódása, annál kimerültebb lón a test.

Fekete fürtei végig omlottak a rózsaselyem takarón, finom ujjai hihetlen görcsös erővel kulcsolódtak egymásba. A csipke visszahullt az alabástrom karokról, s a nagy pillák fátyolozva környezék a nagy álmadozó szemeket, melyek öntudat s eszmélet nélkül forogtak majd ide majd amoda, a setétes szoba képzelt alakjai felé.

Vérpiros ajkai folyvást susogtak, s vőlegénye nevét ejték ki minden hangzatban. Majd hívó, majd könnyörgő, majd éles, majd félelemteljesen hangzott az »Alfréd« név: szivrepesztő volt e kint, e vergődést, e nyugodni nem tudást látni.

A mellékszobában Lichtenheim, Alfréd és az orvos tölték a napot, az ágy mellett Sára ült, - így multak az órák egymás után.

Csend volt, még a beteg lélegzetét is lehetett a másik szobába hallani, mindenki összerázódott midőn koronkint az éles »Alfréd« kiáltás hangzott, át. A szerencsétlen apa koronkint fölkelte helyéről, halk léptekkel ment be leánya szobájába, hol az a halállal vivődött. Az orvos Alfrédhez hajolt.

- Reméli ön, hogy Szolmer ur ma még el fog jönni? kérdé elfojtott hangon.

- Meg vagyok győződve, ha elhagyja fogságát, rögtön itt lesz.

Az orvos elővette óráját s fejcsóválva szemlélte.

- Minden későn lesz, minden... mondá nyomatékkal, - e lelki küzdés fölemészti az életerőt.

Alfréd izgatottan ugrott fel helyéről.

- Nem lehetne-e valami nyugtató vagy altató szert nyújtani?

- Mindent megpróbáltam, - az izgatottság erősebb mint szereim.

Lichtenheim ezalatt az ágy mellett állt, könnyes szemmel nézte leánya arczán a tulfeszültséget, mely már nem földies kifejezést öltött.

Gyengéden fogta meg a forró kezeket, az érintésre Edithe összerezett, de öntudatlanul függeszté a levegőbe szemeit.

Sára kezeibe rejté arczát és zokogott.

Minden szobában mély csend volt, Alfréd és az orvos egymásra néztek, midőn egy halk ajtónyílás hallatszott a külső termekben, Lichtenheim elállt lélegzettel sietett a hang felé s nemsokára Felixszel állt szemben, kivel némán szoritott kezet s ki oly halvány volt, mint a halott. Hófehér arczbőre kékes átlátszósággal bírt, a szenvedés arczának dult kifejezést adott. Nem kérdezte, hogy van Edithe? A ház előtt szétterített szalma, az öreg inas levertsége, e néma csend és Lichtenheim tekintete - megmondtak neki mindent. Végighaladtak a szobákon. Alfréd meglátva Felixet, karjaiba zárta és egy örömkriáltást hallatott, mit Felix alig látszott érezni, - tekintete a belső szoba ajtaján függött.

Ismerte már e helyet. E félhomályban, e csipkék között látta legelőször azt, ki neki élte üdvössége lőn, kinek egy tekinteteért örömet feláldozta volna életét.

Az ágyhoz lépett, térdre borult, csendesen vonta ajkaihoz a lázas, forró és reszkető kezét, melyen jeggyürüje csillogott.

- Edith, szerelmem! életem! - suttogá, hozzá hajolva. A nagy, bámuló szemek feléje fordultak, kifejezésük enyhe, olvadékony lőn, perczről-perczre vesztének csillogásukból, merevségükből s lassanként nedvesek lőnek.

- Esmél - suttogá az orvos, ki Felixet lábujjhegyen követé.

- Tekints reám, vissza jöttem, tied vagyok; soha többé nem válunk el.

Nehéz köncseppek hulltak a beteg arczára, halványabb lőn és vonásain öntudatos fájdalom látszott.

Az ifju elragadtatva látta e változást s halkán, édes, szerelmes hangon tovább beszélt hozzá. Szemei szerelemmel, fájdalommal függtek rajta, kezeit kezeiben tartá, nem látott, nem hallott rajta kívül semmit. Tudta, hogy egy hajszálon függ a leány élete, hogy hasonló az üvegházi növényhez, melyet a hűvös szél semmivé tesz. E hajszálon függött az ő boldogsága is, érezte, hogy e sötét szemek tekintetében rejlik az ő életének napja, - rideg, sötét azonkívül minden...

Órákig ült e helyen. Edithe jótékony álomba merült, vőlegénye karjára hajtá fejét, kezei annak kezeiben nyugodtak s az ifju nem mozdult, nehogy érintése által felköltse őt.

Az orvos némi reményt adva távozott, s Alfréd Lichtenheim szobájában íróasztalhoz ült és Florencenek irt. Vigasztalta nagy vesztesége fölött, kérte hogy nyugodjék meg távollétén, minden gondolata nála és gyermekénél van. De a kényszer távoltartja őt, azonban reméli, nemsokára haza siethet.

Kimeríté a vigasztalás ékesszólásait e levélben. - Edithe betegsége és Felix kétségbeesése saját sorsát tükrözik eléje s Florence megbetegülésének lehetőségét, ki nem sokkal volt erősebb Edithenél.

Ezalatt Lichtenheim álmodozva ült egy karszékben. Az élet neki mindent adott, és boldogsága mégis oly kevéstől függött. E félelemteljes órák alatt hirtelen átgondolta egész életét.

Mindig vonzalmat érzett a fiu iránt, kinek gondozását Reinhold bizta reá, de soha sem sejté, hogy ez ily fontos és vészes szerepet játszik életében. És mégis, egy perczig sem neheztelt reá. Azon rövid, de valódi boldogság, melyet Edithe eddig élvezett, Felixtől eredt. Neki köszöné leánya napfényes óráit, ártatlan örömeit, ő volt, ki a szerelemmel gazdag szívet életre ébreszté, s ő, kinek minden gondolata, szívének minden dobbanása Editheben összpontosult.

Főllált és a beteg szobájába lépett. Csend volt. Felix egy karszékben ült, közvetlen az ágy mellett, s Edithe kezei most is kezében nyugodtak. A beteg arczának kifejezése szelid, enyhe volt, szemei az ifju arczán függtek, ajkát mosoly környezé. Minden vonásán látszott, hogy teljes öntudatnál van, s ha az ifju beszélt hozzá, tekintete hálát, szerelmet fejezett ki.

Az orvos visszajött, megtekinté, úgy találta, hogy nyugodtabb, de láza nem kisebbedett. Lehelete sebes, rövid és égető volt.

- Fölemészti őt e láz, - sugá Alfrédnek, midőn elhagyta a szobát - fölgyógyulásához alig lehet remény...

Az ifju megtántorodott e szavakra. Mint tördőfés hatottak azok szívére, tudta, ha Edithe meghal, Felix nem éli túl e csapást. Visszagondolt Camillára és mint az anya, úgy fia szívét is ismeré.

- És e nagy szerencsétlenségnek ő az oka! gondolá összerenzenve.

Ah, ha jóvá tehetném a multat, - sóhajtá - ha Edithet meg birnám menteni, bár saját életem árán! Tehetetlennek érzé magát s most látta csak, mily könnyen követhetünk el hibát s mennyire nincs hatalmunk azt helyrehozni.

Minden hasztalan volt: szerelem, fáradság, kétségbeesés és lelki furdalás - Edithe nem lett jobban.

Az éjszaka változás nélkül mult el s másnap délelőtt orvosi tanácskozmányt tartottak.

Bécs legjelesebb orvosait hívták össze, de nem tudtak segíteni. Ha a láz szünnék - mondák - még lehetne remény; a folyton duló, égető és emelkedő láz azonban kimeríti a gyenge testet.

Mindenki sirva járt-kelt Edithe körül, csak ő mosolygott, egyetlen szót sem ejtett ki, de tekintete elégedett volt, szemei meleg kifejezéssel függtek vőlegényén és olykor apján.

Három napig tartott ez iszonyu állapot. Az alkony óráiban Edithe egyszerre megszólalt, fölemelé fejét és az időt kérdezte.

Mindnyájan tudták, hogy ez a perc, melyben elvesztik vagy visszanyerik őt.

Lichtenheim felelt neki s mondá, hogy délután öt óra mult.

- A napsugarat szeretném látni! mondá Edithe halkán s kérően nézett Felixre, ki oly halvány volt, mint ő maga. Fölhúzták a függönyöket, az áprilisi nap melegen sütött be a szobába. Utolsó sugarai rózsafényt terjesztének szét s egy ragyogó sugár Edithe arczára esett.

Egy perczig úgy látszott, hogy visszatértek arczának rózsái, szeme tündöklött és kissé föl-emelé fejét.

Felix és atyja visszafojtott lélegzettel álltak mellette.

Szeretettel tekintett rájuk, mindkettőjüknek lázas kezét nyujtá s ajkai reszkettek.

- Atyám, szerelmem! hangzék a rebegő ajkáról és szeliden csukódtak be a nagy szemek, arcza átszellemült kifejezést öltött.

Vége volt mindennek.

A napsugár följobb emelkedett arczánál, feje fölé, fekete, szétszórt fürteire fénykarikát vetett. Edithe úgy feküdt párnáin, mint egy üdvözült a szentség jelével.

Felix tántorogva állt föl, a mellékszoba ajtaja felé indult, de ájulva rogyott össze. A hozzá siető Alfréd emelte őt fel és pamlagra fekteté, mig Lichtenheim hangos zokogással borult leánya holttestére.

Az élet nehéz teher, sok erő kell hozzá, hogy zugolódás nélkül elviselni birjuk!

VI.

E négy nap alatt Izabella a szerelemföltés minden kinját átszenvedte. Keblében majd vad bosszu, majd a leglángolóbb szerelem váltogatá egymást.

Meg nem foghatta, mi történt Felixszel, hogy az feléjük sem megy; s miután Omlay azt mondá, hogy menyasszonya, Lichtenheim Edithenél van, nem is kétkedett, hogy órái a legnagyobb boldogságban folynak, és ez kétségbe ejté.

Az első este csalódásban telt el, mert Felix nem jött, de azt hívé, másnap eljövend s köszönetét, háláját fejezi ki neki kiszabadulása fölött. Azonban sem a következő, sem más- és harmadnap nem hozták meg az ifjút, ki e késedelmével Omlay gunyát, Szolmer haragját és Izabella legelkeseredettebb bosszuját idézte fel maga iránt.

Az öreg bankár elbeszélé leányának, hogy mily nehéz volt s mennyi fáradságukba került Felixet kiszabadítani, kit azonban ő mindig Alfrédnek nevezett s ki iránt, Izabella biztosítása folytán, minden gyanuja megszűnt.

- Midőn kérelmemet előadtam unokaöcsém kiszabadítása iránt, alig akartak meghallgatni - mondá Szolmer - s bizonyítványokat kértek e kérelem támogatása és rokonom valódisága felől. Ő névbitorlással és csalással van vádolva, mondák, s míg ez ügy meg nem vizsgáltatik, a kibocsátásról szó sem lehet.

Egyik hivatalnoktól a másikhoz mentem, minden eredmény nélkül, még csak nem is bocsátottak hozzá, s végre elhatároztam haza jönni és valamely ügyvédtől kérni tanácsot a teendő lépések iránt.

Ekkor jött Omlay, s az ő fáradságának azonnal más eredménye volt. Mint a hivatalnokok beszédéből megtudtam, ő volt a vádló, sőt föladó, s midőn kinyilatkoztatá, hogy tévedt és vádját visszaveszi, azonnal rendbe jött minden s öcsémet kibocsáták.

Együtt mentünk a gróffal Alfréd fogsága helyéig. Az gondolkodva ült, s midőn beléptünk és megtudta, hogy szabad, alig nézett reánk, kalapot vett s rohant kifelé.

- Hová mégy? kérdém csodálkozva. Ő hangos kiáltásomra visszafordulván, sietve felelé: menyasszonyom, Lichtenheim Edithehez, s mint a szél, oly sebesen sietett tova. Omlay mosolyogva vont vállat, s mint tudod, együtt jöttünk haza, azonban keveset beszélünk utközben, mert mindketten gondolatainkkal voltunk elfoglalva. Én megvallom, nagy idegenséget is éreztem testvérem fiának vádlója iránt.

Izabella észrevehetően elpirult.

- Tudod-e atyám, - mondá sebesen - hogy mi magunk is kételkedtünk azon, Alfréd-e valóban az, ki hozzánk visszaérkezett? Megváltozott külseje, olykor habozása, midőn a multról volt szó, gyakori titokteljes magaviseleté, s több oly dolog merült fel, mely ellene szólt és gyanunkat táplálta.

- De mi köze volt ehhez Omlaynak?

- Ő szivességéből fáradozott ez ügyben, én magam kértem föl, hogy a tábornokot kérje meg, mit és mennyit tudhatna meg Alfréd mentonei időzéséről s Everarderól, kinek nagyatyám minden vagyonát hagyta, s kinek kilétét és jogait ez örökséghez még máig sem tudjuk.

- S te láttad Everarde-ot?

- Beszéltem vele, ő teljesen idegen, hasonlít Alfrédhez, de látva őt, megbizonyosodtam a felől, hogy gyanunk teljesen alaptalan volt.

- Látod, látod, mondá szomorúan a bankár, ha te nem adsz hitelt e gyanúnak, ha nem bánsz oly hidegen, visszataszító és sértő modorban vele, most minden másként lehetne.

- Még nincs veszve semmi mondá hévvel Izabella, bocsánatot kérek tőle s oly gyengéd, szeretetteljes leszek iránta, hogy ő meg fog bocsátani nekem. Elismerem, hogy nagy hibát követtem el ellene.

Szolmer meglepetve tekintett leányára, még soha ily kedélyállapotban, soha ily megbánónak, alázatosnak nem látta őt.

- Meg fog bocsátani, - mondá halkán - de vonzalmát másnak adta. Ő neked rokonod lehet, de más összeköttetés nem lehetséges köztetek.

Izabella gunyos mosolylyal emelte fel fejét.

- Mert most Lichtenheim Edithet véli szeretni, egy zsidó leányt? Az ily érzelmek futólagosak az ifju életében, de nem maradandók. Edithet soha sem teszi nejevé...

- Alfréd nem az az ember, ki a saját és más érzelmeivel játékot üzön, és ha te az ellenkezőt hiszed Izabella, légy készen igen nagy csalódásra s arra, hogy te Alfrédet e tekintetben nem ismered.

A leány szivverése megállt e szavakra, s valami belső szózat mondá neki, hogy atyjának igaza van. Tekintete, levert lőn, szemébe könnyek gyűltek s alig volt ereje atya előtt fájdalmát eltitkolni.

Észrevehető zavarral kezdett másról beszélni, de a társalgás akadozva ment, míg a bankár elhagyta a szobát, s Izabella tartózkodás nélkül adhatta át magát fájdalmának.

Öt hosszú nap mult el, és Szolmerék a következő reggelre határozták el utazásukat anélkül, hogy rokonukat látták volna.

Tudták, hogy ez kiszabadulása óta nem volt a fogadóban s Omlay, ki már maga is meg nem foghatta, mi történt az ifjuval, tudakozódott Lichtenheimék háza körül s megtudta, hogy Edithe nagyon beteg.

Ez volt tehát az ok, mely Felixet tartóztatá s ezt Omlay közlé is Izabellával, ki alig bírta örömét eltitkolni e hír hallatára.

- Ha Edithe meghalna! gondolá, - az ifju szabad lenne, s visszatérne hozzám, mert hogy eleinte, midőn hozzájuk érkezett, ő beléje volt szerelmes - ebben nem is kételkedett. S már eddig is, de különösen e hír, és az azzal kapcsolatban lévő remény után, kiállhatatlan volt előtte Omlay udvarlása, kinek lassanként követeléssé fajult, sürgetése.

- Most már semmi gát sincsen házasságunk előtt, unokatestvére önként visszavonult, ön rég nekem ígérte kezét, s a legutolsó időben atya is megbarátkozott a gondolattal, - mi ok van tehát arra, hogy eljegyzésünket tovább is titokban tartsuk? ismétlé a gróf Izabellának napról-napra.

De az asszonyi ész találékony a mentségekben s Izabella is, anélkül, hogy Omlayt határozottan elutasítani merte volna, mindig újabb és újabb okokat talált Omlay kívánatának elhárítására.

Végre Szolmer kijelenté, hogy ő tovább nem maradhat Bécsben, s nem is látja át, mi okból hosszabbitanák meg ott tartózkodásukat. Ebbe Izabella is beleegyezett, de elhatározta nagyanyját még meglátogatni s bármily kevés szeretetet mutatott is az iránta, bucsut venni tőle.

Meglehet, hogy e látogatáshoz talán azon reményt is kötötte, hogy Felixről valamit hall, mert hogy Everarde valamely közeli összeköttetésben állt az ő nagyapjával, azon nem is kételkedett, sőt azt is tudta, hogy az ifju majdnem naponkint meglátogatta Bécsben léte óta és elfogatása előtt az özvegyet, ki különös szeretettel ragaszkodott hozzá.

Elutazásuk előestéjén tehát a Reinhold házhoz hajtattott, hol az inas ismervén őt, nem tartotta szükségesnek bejelenteni s megnyitá előtte az ajtót.

Izabella nem minden nyugtalanság nélkül lépte át a küszöböt, nagyanyjánál soha sem érezte otthoniasan magát.

Az öreg nő gyászos alakja, egyenes merev tartása és a szenvedésektől hervadt arcza mindig leverő hatást tett a fiatal unokára, ki ezelőtt az életet csak fényoldaláról ismeré, s csupán az utolsó hónapok eseményeiből kezdte gyanítani, hogy annak árnyoldalai is vannak, sőt hogy az embert nagy szerencsétlenségek is érhetik.

E szobákban minden oly csendes, néma volt mindenütt oly komor mozdulatlanság uralkodott, hogy Izabella önkéntelen lehajtá rendesen magasan hordott fejét, kihívó tekintete félénk lőn, ajkai szorosan csukódtak össze.

A nagy társalgási terem üres volt, a függönyök leeresztve s Izabella félhomályban, nesztelen léptekkel haladt egy nyitott ajtó felé, mely Reinholdné nappali szobájába vezetet.

A vastag szőnyegen léptei hangtalanok voltak, s haladása kísértetéhez hasonlított, mely lebeg és mely lépteinek nincsenek nyomai. Egy perczig megállt anyjának nagy életnagyságu arczépe előtt s most először tűnt föl neki, hogy e szelid komoly tekintetű kék szemek valaki szemeihez hasonlítanak, de nem jutott eszébe, hol látta azokat.

Azután tovább ment, észrevétlenül lépett be a mellékszobába, de meglepetve állt meg a küszöbön, az ajtó nehéz függönyei között s csodálkozva függeszté szemeit azon három egyénre, kik itt, halkan társalognak ültek együtt, s beléptét nem vették mindjárt észre.

Reinholdné egy pamlagon foglalt helyet, egészen hozzá közel Alfréd ült, s kissé távolabb egy támlányban Felix, - de milyen kifejezésű arczczal!

Izabella alig ismert reá.

Szép fürtös aranyszínü haja kuszáltan hullt homlokára, arcza halálsápadt, dult kifejezésű volt, szemei végkimerüléssel lehunyva, míg ajkain koronkint reszkető rángás futott keresztül.

Ő nem vett részt a társalgásban, mit az özvegy és Alfréd halkan folytattak, csak olykor reá függeszték szemüket és arczukon nagy aggodalom volt kifejezve.

- Felix tehát önnel megy Alfréd? kérdé Reinholdné, miből Izabella látta, hogy az a két ifju titkát ismeri.

- Remélem, mit csinálna itt? Neki ápolás és vigasz kell, ha ez lehetséges helyzetében. Én és Florence imádjuk őt, körünkben a legnagyobb szeretet fogja környezni.

Izabella megrendült e szavakra, menykő csapásként hatottak azok reá, s feledve Felix szánalomra méltó kinézését és a kétségbeesést, mely arczán kifejezve volt, szivét a keserűség, bosszu és csalódás érzete tölté be.

- És mikor indulnak? kérdé elfogult érzékeny hangon Reinholdné.

- Minél előbb. Felixet mihamarább ki kell ragadnunk emlékeiből, s én is sietek családomhoz - már oly régen nem láttam őket.

Hangja rezgő volt az érzelemtől, midőn családjáról beszélt.

- Tehát a legközelebbi napokban? folytatá halkan a nő.

- Talán már holnap este. Felix még elbucszuk rokonainktól, kiket soha többé nem kíván viszontlátni, s azután örökre elhagyja hazáját.

Reinholdné arczára sűrű könyek hulltak, s eltakará azt.

Mély csend állt be, s Izabella jónak látta belépni. Sokkal több zajjal tette ezt, mint maga is szándékozott; de a belsejében forrongó érzéseket, haragját Felix szándéka fölött, és félelmét, őt örökre elveszíteni, nem volt ereje leküzdeni. Lángoló arczczal és csillogó szemekkel sietett a társaság felé, mely észrevehető kellemetlen meglepetéssel fogadta őt.

- Bucszuzni jövök! mondá nagyanyja kezét ajkaihoz vonva s a két ifjut futó fejbőlintással köszönté, mialatt Felix fáradtan, kimerülve nyitá föl szemeit. Alfréd pedig élénken ugrott föl helyéből.

Reinholdné helyet intett neki, s Izabella leült.

- Elutaztok, kérdé Reinholdné; és mikor?

- Holnap reggel, remélem együtt megyünk, viszonzá Felixre függesztve szemeit.

- Nem, Izabella - mondá az komoly, érzékeny, reszkető hangon, én nem megyek többé Pestre. Alfréd mondta nekem, hogy te titkunkat és a multat ismered, be fogod tehát látni, hogy nekem nincs mit keresnem köztetek.

A leány ajkai reszkettek.

- Csalódotl - mondá élénken, - én épen az ellenkezőt hiszem, miután Alfréd megszűnt az lenni a ki, s szerepét te vállaltad el, neked helyed csak is köztünk van, ha az átvállalt feladatnak ígéretedhez hiven akarsz eleget tenni.

Midnyájan csodálkozva néztek reá, s Felix halvány arczát láng boritá e szavakra.

- Nem, Izabella - mondá minden szót erős meggyőződéssel ejtve ki - e perczen te nem meggyőződésed s tán nem is óhajtásod szerint beszélsz. Az a mit Alfréd veled közölt, meggyőzött arról, hogy én nem vagyok az az ember, ki e bünt - mert annak tartom azt - saját akaratóból, haszonlesésből, vagy más egyéb érdekből követte el. Tudod, hogy e helyzetbe engem egyedül a körülmények sodortak, s mig szükség volt Alfréd végett e rám erőszakolt szerepet folytatnom, bár mi ellenemre volt is, megtettem, igyekeztem az elvállalt kötelességeknek eleget tenni, de most erre többé nincs szükség, s legfőbb vágyam visszatérni azon magányos utakra, hol senki által nem ismerve, annyi éven át ismeretlenül, család, rokon, összeköttetések nélkül haladtam, de boldogabb valék, mint most... és..

Szivére szoritá kezét, és hangja fuldokló lón a belső kintól..

Izabella élénken hagyta el helyét és hozzálépve megragadta kezét.

- Évek óta unokatestvérem, sőt vőlegényemnek tartottalak, - mondá reszkető érzésteljes hangon - s nekem e perczen is az vagy, a kinek azelőtt hittelek - rokonom. Engedd, hogy e viszony mindenkorra megmaradjon köztünk, ne távozzál el, maradj velünk, folytasd azon szerepet, melylyet elvállaltál, és légy meggyőződve, hogy titkodat soha senki nem fogja még csak sejteni sem, atyámat pedig boldoggá teszed.

Mindenki növekedő bámulattal hallgatá Izabellát.

- Alfréd boldog - folytatá mind könnyörgőbb hangon, ő szakított a multtal, neje, gyermeke van, kiket szeret és a kikhez tartozik, légy helyette az, a mi ő volt nekünk s mi ezért hálásak leszünk irántad.

Felix meghatva tartá kezei között a leány kezét és beteg, megsebzett szive oly érzékeny volt, hogy könnyeit nem bírta visszatartani.

- Nem, Izabella, te magad legjobban tudod, hogy ez lehetetlen s bármint köszönöm is szavaidat, s bármennyire jól esik is beteg, halálosan sebzett szivemnek e bizalom, az, a mit ajánlasz, lehetetlen, nekünk válnunk kell, válnunk örökre!

- Nagymamám! Alfréd! kiáltá Izabella a legnagyobb kétségbeesésben fordulva hozzájuk: támogassák kérelmemet, és beszéljék rá, hogy maradjon. Értessék meg, hogy neki nem szabad távozni, nem szabad földulni egy család életét, ez szegény atyám életébe kerülne.

Az özvegy nő kérdőleg nézett Felixre, Alfréd csodálkozva, fürkészve szemlélte Izabellát, ki vergődő madárhoz hasonlított félelmében, izgatottságában.

Felix elhagyta helyét, fölállt, s a leánynak mindkét kezét megragadva, önkénytelen gyöngédséggel hajolt hozzá, míg az ömlengve, a leghevesebb szerelemmel függeszté reá szemeit.

- Izabella - mondá az ifju, értsük meg egymást, és ne váljunk el barátságatlanul, mert válnunk kell, ezen nem változtat semmi. Meggondoltad-e mily veszélynek volnék kitéve, ha ezen életet tovább is folytatnám, s minden perczen ki volnék annak téve, hogy egy második Omlay akad, ki a név- és vagyonbitorlót börtönbe vetteti? Ohajthatod-e ezt, kívánod-e hogy ez esetben minden fölvilágosodván, atyád, Alfréd, te magad és mindnyájan szenvednének e titok földerítése által. Hagyj nyugodtan engem, én nem vagyok több emberek közé való, pár nap előtt oly csapás ért, mely majdnem eszemet vette el.

Izabella kérdőleg, bizonytalanságban függeszté reá szemeit.

Felix visszahanyatlott székébe és eltakará arcját.

- Egy fiatal leány élt itt Bécsben - mondá Alfréd Izabellához lépve - kit Felix szeretett, ki menyasszonya volt, rövid idő előtt még oly boldogok mindketten, és e fiatal leány - ma már halott...

Izabella megdöbbenve süté a földre szemeit.

- E szerelem nem mindennapi volt - folytatá halkan Alfréd, s én félek...

Nem végezhetette be mondatát, Felix hevesen fölugrott s Izabellához lépett.

- Én nem maradhatnék e helyen, mondá lázas ingerültséggel, e városban minden kő, minden ház, minden utca ő reá emlékeztet, s nekem felednem kell, vagy megőrülök.

Senki sem felelt.

- Ha tehetném, már ma utaznám, de legkésőbb holnap, s atyáddal már nem találkozom. Ments ki előtte, vagy tégy úgy, mintha nem is tudnál rólam, bocsássatok meg, és felejtsetek el.

Egész teste reszketett, s tekintete zavart lett, hangja őrvjögőhöz hasonlított, midőn kalapját kezébe vette.

- Így nem távozhatol - mondá neki Alfréd és megragadta kezét. Hova is mennél, vonulj e mellékszobába és pihend ki magad.

- Igen, igen Felix - mondá Reinholdné is. - Alfrédnek igaza van, ily kedélyállapotban nem eresztünk, menj e szobába, ha egyedül leszesz, talán lecsendesedel.

Izabella nem szólt semmit, összeszorított ajkai mutatták, mily kinokat szenved, szívében szerelemfélétség, irigység s a leghevesebb, legszenvedélyesebb szerelem dultak, nem merte szemeit fölemelni, félt hogy tekintete elárulja érzelmeit. Felix kimerülve e lelki küzdelmekben, szó

nélkül követé Alfrédet, ki kezénél fogva vezette őt a mellékszobába s pár pillanat múlva visszatért.

- Életét félttem - mondá Izabellának - vagy eszét. Ha láttad volna a temetésen! Csodálom, hogy ennyire is összeszedhette magát.

- Hihetlen szerelem a mai világban! mondá szokott gunyos hanggal Izabella, mialatt kendőjét vállaira huzta.

Az öreg nő és Alfréd rosszaló tekintetet váltottak.

- Most megyek - folytatá a leány, de meg kell ígéred Alfréd - hogy nem utaztok el a nélkül, hogy Felix atyámtól el ne bucsuzzék.

- Miért hosszabbítani e kinos helyzetet?

Izabella összevonta ajkát.

- Mert én így akarom - s mert ha már elkövetted azt, a mit tettél, igyekezzél atyámat legalább minden módon kimélni - gondold meg, hogy hatalmunkban vagy, s hogy egy szavunkba kerül...

- Izabella!

- Ez nem fenyegetés. Nyugodt lehetsz, mi nem fogunk semmit tenni, ránk nézve te halott vagy - nem létezel, azonban nem így Felix. Ő oly kitűnő kereskedői tehetség, hogy e pályát bűn volna nem követnie, nincs családja, senkije e földön, te még nevétől is megfosztád, s az egyedüli vagyon, mely az övé lenne, mint Everardeé, reád száll, neki csak mint Szolmernek van jövője.

Bármily kiméletlenek voltak is e szavak, Alfréd önkéntelen érzé, hogy igazak. Arczán szégyenpir égett és szeméit lesütve tartá. Csak mikor az örökséget emlité Izabella, kapta fel hirtelen fejét.

- Ebben csalódom, - mondá tiltakozva. - Azon vagyon, melyet ő mint Everarde örököl, mindig sajátja marad. Van erre mód, a vagyon az én nevemen van, de ő használja annak jövedelmét, s rendelkezik róla korlátlanul.

- Mindegy, vágott közbe türelmetlenül a leány, s izgatottan hagyta el helyét. Kimerithetjük egymás ellen az érveket, s a józan ész mégis csupán azon egyetlen módot nyújtja Felixnek a jövőre, és helyzete megszilárdítására, ha ő Szolmer marad.

Senkisémet felelt.

- Isten önnel nagyanyám! folytatá az öreg nő kezét futólag emelve ajkaihoz s bájjal, de méltósággal hajtá meg magát Alfréd előtt. Számítok reá, hogy Felixet holnap még látni fogjuk. Ez tőled függ, s mi a holnapi napot csak a miatt töltendjük még Bécsben, hogy Felixtől bucsut vehessünk.

Reinholdné igen hidegen bucsuzott tőle, s Alfréd homlokát sötét felhők boriták, midőn lehullt utána a függöny s ők egyedül maradtak.

- Ez nem Camilla leánya! mondá komoran az ifju, lehetetlen, hogy olyan anyának ilyen gyermeke lehessen.

- És mégis; viszonzá Reinholdné könyes szemekkel; ő unokám nekem, de oly szülők gyermeke, kik soha sem tudták egymást megérteni. Öreg vagyok, sok jót és rosszat tapasztaltam e világban, és kivétel nélkül merem állítani, hogy a szerelem nélküli házasságokból származott gyermekek szülőik idegenkedését magokon viselik, s vagy észrevehető külső, vagy belső hiányokkal bírnak. Így van ez Izabellánál is. Ő feltűnőleg szép, eszes, szellemdus, de szivte-

len, érzéketlen lény, s ha szegény Camillám nekem irt leveleit olvasná Alfréd, látná, hogy ő ezt már leányáról kis gyermekkorában tudta. Ez sok keserűséget okozott különben is sebzett szívének.

- Szegény Camilla! - sóhajtá Alfréd, s kezeibe rejté arcát. A multnak minden bájos emléke s a jelen keservei egyaránt fájtak szívének, szomoru gondolatokba merült, mialatt Reinholdné arcán sűrű könyek hulltak alá, mint rendesen, ha szerencsétlen leányára gondolt.

VII.

Izabella nyugodt méltósággal hagyta el nagyanyját és Alfrédet, de e színlelés csak addig tartott, míg a kocsiba ült.

Az inas kérdésére: hova menjenek, már alig tudott felelni, s midőn egyedül volt, heves zokogással borult a kocsi párnáira s úgy érzé, hogy szíve megszakad.

Az ily jellemek szenvedélyeit csakis az ellentállás, nehézségek és gátak fejleszthetik ki egész nagyságukban. Felix közönyössége Izabella szerelmét vad indulattá fokozta, - vele élni, vagy nélküle halni kívánt.

Midőn a kocsiból kilépett, a fogadó előtt Omlay állt. Sietett lesegíteni őt, s karját nyujtá neki, melynek elfogadása Izabellának a legnagyobb erőmegfeszítésbe került. Szó nélkül haladtak föl az emeletre.

- Igen fontos beszédem van önnel - mondá komoran a gróf; halaszthatatlan, s követni fogom szobájába.

Izabella halavány lőn, de nem felelt. Elől ment, s Omlay habozás nélkül követte őt.

A gróf tekintete baljóslatu, elhatározott, Izabelláé komor, merev, fenyegető volt.

- Mit kíván? kérdé tőle a leány, miután a komorna távozott.

- Ezt kegyed oly jól tudja, mint én, meghatározni esküvőnk napját.

Izabella sértő, gunyos hangon kaczagott föl, s hátat fordított, mialatt Omlay arcát láng önté el.

- Akar ön felelni?

Izabella egy támlányba veté magát.

- E kérdésre nincs mit felelnem. Az utolsó időben annyira ki volt fejezve viseletemben e kérdésre a felelet, hogy csodálom, hogy ön e kérdést még fölvetheti?

Omlay egy perczig megnémulva tekintett reá, - e viselet a legkeserűbb dühre ingerlé s közelebb lépve Izabellához, fölindulástól reszkető hangon szólt:

- Hallgasson meg Izabella, - mi, úgy látszik, nem értjük egymást, és szükséges, hogy egyikünk a másikat fölvilágosítsa.

- A mint tetszik.

- Kegyed emlékezni fog a multa, adott szavára, azon ígéretre, hogy vagy az én nőm lesz, vagy senkié. Én ez ígéret beváltására kényszeríteni fogom.

- Ez kissé nehéz leend.

- Csalódik, sokkal könnyebb, mint gondolja. A hol akarát van, ott oknak is kell lenni. Kegyed megszűnt engem szeretni, mert más szeret, s én tudom, kit!

- Nos?

- Én e mást megölöm!

Izabella mosolygott, de arcza halvány lón.

- Elveszithetném vetélytársamat más módon is, mert azon regéből egy szót sem hiszek, melynek következtében kiszabadítám őt; de nem teszem. Egyszerűen két barátomat küldöm hozzá, s holnap a Prater egy csendes részében agyonlövöm.

- Ezt nem fogja tenni.

- Kétkedik szavamban, mert ön nem szokta megtartani az önét, - csalódik, a mit én megigérek, azt meg is teszem.

- És mit remél ön ez által elérni?

- Mindent. Ha vetélytársam meghalt, akkor nincs többé semmi gát köztünk, az olyan szivek mint az öné, könnyen vigasztalják magokat.

- Én pedig azt mondom önnek, ha unokatestvérem meghal, esküszöm, hogy soha sem megyek férjhez.

- És ha élve marad?

- Erre nem felelek.

Omlay magán kívül ragadta meg Izabella kezét.

- Legyen kegyelmes irántam! - mondá könnyörögve - ne vigyen a végsőig. Tudja, hogy szeretem, évek óta kecsegtet azon remény, hogy nőm leend, szerelmet szinlelt irántam, ígéreteket tett, mindent elkövetett, hogy keblemben a szenvedélyt fokozza, és most elutasít. Ez több, mint a mennyit elviselni képes vagyok.

Izabella rózsaszínű körmeit nézdelé.

- Akar-e felelni? szólt Omlay, és szemei szikráztak.

- Már feleltem, hogy önnek adott szavamat megtarthatom-e - az a körülményektől függ.

- Jól van, kegyed meg fogja még e szavakat bánni! - kiáltá kalapját fölragadva a gróf, és sietve hagyta el a szobát.

Izabella a legkomorabb gondolatokkal, és érzelmekkel maradt egyedül. Sóhajtván ült vissza székébe, s kezére hajtá fejét. Azon gondolkozott, mi jobb Felixre nézve, ha köztük marad, vagy Alfréddel egy időre külföldre megy, hol fájdalomra lecsendesül, s majd ha nyugodtabb lesz, tér vissza hozzájuk, mert hogy ez meg fog történni, azon nem is kétkedett.

Hova is menne, és mit tenne, név, vagyon, rokonok nélkül? - gondolá, és bármennyire hitt is azon történetben, melyet Alfréd neki elbeszélt és Felix jellemében, mindamellet nem tartá valószínűnek, hogy Felix e kecsegtető állást, mit neki egy részről a sors, másrészt az illetők, kiknek ez ellen kifogásuk lehetne - maguk nyujtának, megvethesse. Elhatározta, hogy ha az ifju bucsuzni jön hozzájuk, megígérteti vele, hogy levelezni fog, hogy tudatja hollétét, beszél fájdalmairól s megengedi neki, hogy feleljen, hogy ő megoszthassa vele keserveit, szóval minden báját, minden tehetségét föl akarta használni arra, hogy az ifjut azon irányban nyerje meg, s azon oldalról kötelezze le, melyen az még lehetséges. Mert, hogy az ifju keblében egy új érdek vagy érzelm támadhasson, azt igen jól tudta ő, hogy most még legalább - teljes lehetetlen...

Omlay fenyegetésére nem is gondolt. Őt nem tartá olyan embernek, ki életét ily dolog végett kockáztassa, nem is sejtvé, hogy mennyire bent ült az már az adósság és szegénység mocsárjában, s hogy csak két választása volt, a házasság, vagy öngyilkosság.

Az egész napot e dolgok fölötti tünődésben tölté, s atyját, kit üzleti dolgai távol tartottak, csak este az ebédnél látta. Szolmernek felette rossz kedve volt. Homlokát felhők boríták, nem beszélt, s midőn pohara után kinyujtá kezét, Izabella észrevette, hogy az föltünően reszket.

Ez megdöbbsenté a leányt. Ő atyját minden körülmény között megszokta nyugodtnak látni, nem emlékezett, hogy őt valaha valami esemény kihozta volna sodrából, idegei vasból látszóttak lenni, s ha valamely nagy csapás vagy szomorúság érte, teste görnyedtebb lőn, de arcza mozdulatlan. Ilyen volt, midőn neje, Camilla meghalt, s midőn azon házasságot, melyhez egy fél-élet reménye kötötte, megsemmisülve látta.

Ma nyugalma elhagyá őt. Keze reszketett, hangja elfojtott, beszéde akadozó volt, s midőn Izabella e felindulásnak okát kérdezé, szemeiben könnyek jelentek meg.

- Atyám, kiáltá helyéről fölugorva; valami iszonyu történhetett, kérlek szólj, mi indított fel ennyire?

Szolmer hasonlón föllált, s karját nyujtván leányának, a mellékszobába léptek, hol annak mindkét kezét kezeibe véve, szánakozva nézett reá.

- Az utolsó időkben életünk oly sok izgatottság között folyt, hogy szinte kimerülve érzem magamat egy újabb s talán nagy csapással szemben. Nyugalmam, erőm elhagyott.

Izabella kérdőleg, türelmetlenül szemlélte atyja szenvedő vonásait.

- Pár óra előtt nagyanyádnál voltam, kit nem találva honn, várni akartam reá, midőn hallám, hogy unokaöcsém is ott van, rögtön megmutattatám magamnak, hol találhatom?

Az inas megnyitá előttem az ajtót s én beléptem, de ő egy pamlagon feküdt és aludt. Mellette a földön nyitott levél hevert, s egy közel álló asztalon nyitott fegyvertok, pisztolyokkal. Ez gyanusnak tetszett, s önkénytelen a levél után hajolván, azt elolvastam és magammal hoztam -
ime olvasd.

Izabella halálsápadtan nyujtá ki kezét a levél után, ő az első szónál gyanitá az összefüggést.

A levél így szólt:

»Uram!

Ha ön ezen levelet olvasta, meg fogja érteni, hogy mi cél vezeti önhöz pár óra mulva két segédemet, mert kénytelen vagyok kimondani, hogy én önt gyáva, alávaló csalónak tartom, ki a más nevét és vagyonát bitorolja, s míg egy becsületes ház gyermekét elcsábitotta, ki ennek következtében meghalt, egy más hölgyet is elbolondított, ki titokban bár, de évek óta másnak adta szavát... Ez, uram, ne engedje ismételnem, hogy miféle cselekedet, s tekintse a legnagyobb kitüntetésnek, midőn egy olyan ember, mint e levél írója, önnel verekedni kíván.

Omlay Elemér.«

Izabella leejté a levelet. Meg volt semmisülve. E sorok olvasása után tudta, hogy mi következik, s hogy ez oly sértés, melyet csak élet-halál harczzal lehet lemosni.

- És Alfréd aludt? kérdé reszketve.

- Lehunyt szemmel feküdt, kimerülve, mozdulatlanul, azt hiszem, a halálhoz hasonló fásultságban, lélegzete alig hallatszott, s azon fél óráig, míg fölébredését vártam, egyetlen izma sem mozdult, ugy feküdt mint a halott!

- Atyám tehát nem is beszélt velem?
- Nem, Reinholdné nem jött haza, s Alfréd, mint mondtam, nem ébredt fel.
- Meg kell akadályoznom e párbajt, mely Alfrédet halállal fenyegeti, mondá Izabella és hevesen csengetett.
- Mit akarsz tenni?
- Nagyanyámhoz megyek, Alfréddel beszélnem kell, és ha ő nem hajol kérésemre, Omlayt kényszerítem, hogy lépjen vissza.
- Hogyan lehetne ezt remélni? Alfréd e levelet csak vérrel torolhatja vissza.
- Kendőmet, kalapomat! kiáltá komornájának, s atyjának feleletet sem adva, futott le a lépcsőkön s kocsiba veté magát. - Feje szédült, egész teste reszketett.

Minden igen gyéren volt világítva, s ő halkán suhant át a sötétes szobákon; senkivel sem találkozott s észrevétlenül lépte át azon szoba küszöbét, hol tudta, hogy Felixet találni fogja. A függönyök árnyékában megállt s dobogó szívére szorítá kezeit. Tekintete leirhatatlan szellemmel függött a halvány, földult arcú ifjun, ki nyugalom és szünet nélkül vándorolt föl és alá a szobában.

Léptei sulyosak voltak, s karcsu magas termete meghajlott a bánat és szenvedés terhe alatt. Szeplői eltűntek arczáról, bőre átlátszó volt, szemei ijesztő nagyok és oly fáradt tekintetűek, mintha minden perczen örökre le akartak volna csukódni. Ajka összeszorítva, aranyszínű fürtös haja rendetlenül hullt homlokára s keblét koronkint egy mély, tompa, alig hallható vad fölkiáltás hagyta el, mi e földult szív belső kinjait mutatá.

Izabella nem állhatá tovább - belépett.

Felix meglepetve tekintett reá.

- Mi hozott ide?.. kérdé elfojtott hangon; mit kívánsz még tőlem, menj, távozzál, ne zavard e csendes óra nyugalmát!

Annyi szemrehányás, annyi kétségbeesés volt e pár szóban, és mégis semmi durvaság. Elfordult tőle és folytatta sétáját.

A leány sikoltva omlott lábaihoz.

- Az istenre kérlek, kiáltá megragadva kezét, ne tedd ki magadat veszélynek, az oly embert mint Omlay meg kell vetned, s nem szabad életedet miatta kockáztatnod.

Felix fájdalmas gunnyal szemlélte őt, hagyta térdelni, meg sem kísérelte, hogy fölsegítse, egyszerűen megveté; meg volt győződve, hogy mindazon rossz, mely őt az életben érte, akaratlanul, vagy akaratlanul, e leánytól származott.

- Későn van minden - mondá elfordulva tőle - s ha holnap reggelig így térdelnél előttem, és hajadnak minden szálát kitepnéd, sem változtathatnád meg a történeteket - én holnap hajnalban - megszüntem élni!
- Felix! sikoltá Izabella, te nem fogsz e párbajban meghalni, nem szabad, nem engedem, s ha te nem, Omlay fog visszalépni - erre esküszöm!...
- Csalóddol, sem én, sem ő nem léphet vissza, s a melyik megtenné, a másik azt meggyilkolja.

Izabella fölugrott. Látta, hogy itt örült, engesztelhetlen haraggal van dolga, és hasztalan lenne minden kérelem. Sietve futott az ajtó felé.

Felix utána nézett.

- Megállj! kiáltá aztán, mielőtt örökre válnánk, még meg akarom neked köszönni - azt, a mit érettem tettél.

Izabella visszafordult.

- Te voltál az, ki Omlayt ellenem ingerelted, te, ki menyasszonyomnak névtelen levelet írtál, ki a külföldön azon nyomokat kerested, melyeket feltalálva engem elveszithess, aztán Omlay által elfogattál, ez által Edithe szívét repesztetted meg, s midőn már mindentől megfosztottál, s nem bírtam mással, mint nyomorult életemmel, nem tudom miként, de Omlayt rám bősztetted úgy, hogy ő életemet kívánja, és esküszöm, meg is fogja azt kapni, mert nekem boldogság a halál; távozzál tőlem, én megbocsátok neked! - Ismét elfordult tőle. Arczát halvány szín borítá és szemeiben örömfény tündökölt, a természetlen láng, mi egy perczig Izabellára lövelt azokból, mutatá, hogy jól esett kinlódó lelkének, hogy keservét a leány szemébe dobhatta.

Izabella az ájuláshoz volt közel. E szemrehányás szívéen találta őt, mert érzé, hogy igaz. Csak az utolsó vádnál jajdult föl, az elfogatás tudtán kívül történt.

- Nem, Felix, esküszöm, hogy elfogatásodról nem tudtam s Edithenek nem én vagyok gyilkosa, - kiáltá kétségbeesve - a többi talán némi részben igaz, örült voltam, elvesztém eszemet, Edithet nem ismerve gyűlöltem, mert tudd meg, hogy téged régen, hónapok óta a legforróbb, leghevesebb szenvedéllyel szeretlek!

Felix egész testében megrázkódott e vallomásra, arczán őrjöngő öröm villant át, szemeiben vad boszu és leirhatatlan kéj lángolt, midőn megragadá a leány kezét.

- A sors boszult meg engem és Edithet, - mondá kétségbeesett nevetéssel, - s bocsánatom mit sem használ. Tudod-e ki vagyok én, s ki iránt érzed e kárhozatos szerelmet, saját testvéred vagyok - a te anyád az én anyám is!

Izabella halántékaihoz kapott, azt hitte, hogy megőrült; tágra nyílt szemekkel bámult Felixre.

Azután összeroskadt, s az öreg Reinholdné lépett a szobába.

E szenvedő, komoly, hervadt arcz látása azonnal megváltoztatá Felix érzelmeit. Szíve, mely nem a boszu, vadság és szeretetlenségre volt teremtve, kiáradt az érzelmektől. Fájt neki, a mit ellene vétettek, fájt a mit ő tett s fölhevült érzelmekkel futott Reinholdnéhoz, ki szeretettel ölelé őt keblére.

- Nagyanyám! kiáltá áradozva, bocsásson meg, de én elárultam anyám titkát, e leány szeret engem s nem tudta, hogy fivére vagyok....

- Borzasztó! sóhajtá az özvegy az ájult Izabellához lépve - borzasztó a sors játéka, szegény Camillám, nemcsak neki, de gyermekeinek is boldogtalanoknak kell lenni!

VIII.

Kevés mondani valónk maradt.

Izabella pár óra mulva visszatért a fogadóba s kisírt szemekkel, halott-halvány arczczal ült egy csomó levél olvasásához, melyet neki Reinholdné adott. Szerencsétlen anyja írta azokat s azok magukba foglalták annak egész élettörténetét.

Kábultan állt föl helyéről, midőn az utolsót is elolvasta s arczán iszonyu küzdelem látszott.

Az egész éjet a legnagyobb kétségbeesésben tölté, kezeit tördelte, forró könnyeket hullatott, majd imádkozott, vigaszt, erőt s talán bocsánatot kért Istentől, és midőn a nap legelső sugarai mutatkozni kezdtek az égen, kendőt borított vállaira, és sietve hagyta el a szobát.

Omlay inasa meglepetve látta őt az előszobába lépni.

- Fölkelt már ura? kérdé tőle.

- Éppen menni készül - viszonzá az zavarral habozva sietett az ajtó felé.

- Bocsásson be - mondá parancsolólag Izabella, s az inas önkénytelen ijedtséggel nyitá ki előtte az ajtót, elrémült e halott-halvány arcz kifejezésétől.

Omlay pisztolyaival volt elfoglalva, midőn Izabella belépett; a neszre meglepetve fordult meg.

- Izabella! kiáltá rémülten, mi hozza önt ide ily órában, és ilyen arczczal?

- Tudtam, hogy ön a párbaj előtt nem engedett volna hívásomnak, s e mód maradt csak, hogy önt attól visszatartsam; e párbajnak nem szabad megtörténni.

Omlay vállat vont.

- Ön nem tudja mit beszél. E párbaj meg fog történni, még pedig élet-halálra, esküszöm, hogy egyikünk a küzdtéren marad.

Izabella a közel álló szék karjába fogódzott.

- Hallgasson meg - mondá elfojtott hangon, s lábai ingadoztak alatta. Nekem elhatározott szándékom, hogy negyvennyolcz óra alatt az ön neje leszek, de csak azon föltétel alatt, ha e párbajtól visszalép.

Omlay arczán öröm villant át, de a másik perczben elkomorult.

- Nem lehet; mondá határozottan. Bármily föltételt szabna is, bármivel fenyegetne, vagy bármit ígérne, nem léphetnék vissza. Inkább életemet áldozom, mint becsületesemet.

A leány térdeire roskadt és összetett kézzel könyörgött.

- Legyen könyörületes, felejtse el, hogy nem jól bántam önnel. Találjon módot a visszalépésre és én esküszöm, hogy hálám lerovására egy életet szentelek önnek.

- Nem lehet, nem lehet! mondá fölemelve őt Omlay, s hangja kétségbeesést árult el. Minden hasztalan, mennem kell, nem becsteleníthetem meg magamat, kértem, hogy ne ingereljen, mind ennek nem kellett volna történni, ha ön másként viseli magát.

Izabella arczára szorítá kezeit.

- Ugy vége mindennek! mondá őrjöngve, ugy vége... és sikoltva rogyott egy székre.

- Menjen haza Izabella - mondá a gróf, s gyengéden fogta meg kezét. Nyugodjék meg, én esküszöm önnek, hogy ellenfeletem kimélni fogom.

- Nemcsak az ő, mindkettőjük életéről van itt szó, önök közül egyiknek sem szabad meghalni.

A gróf ajkát önkéntelen gunyos mosoly környezé.

- És ha én meghalok, Izabella, nem menekülend-e meg ön egy alkalmatlankodótól, s férjhez mehet ahhoz, a kit szeret?

A leány fáradtan emelte reá nagy szemeit, oly sötét kifejezésük voltak azok, mint a komor, csillagtalan éj.

- Tudjon meg mindent Elemér, mielőtt örökre elválnánk, azon ifju, kivel ön ma vivni akar, kit talán megölni fog, - testvérem...

- Testvére? kiáltá bámulva a gróf. Ön ezt akarja elhíttetni, hisz ez lehetetlen.

- Esküszöm, hogy így van, és most menjen, ölje meg őt!

Majdnem nyögve ejté ki e szavakat, fölállt s kitántorgott a szobából, a nélkül, hogy Omlay csodálkozásából magához tért, vagy egy szóval is tartóztatta volna.

Omlay sietve vette karja alá pisztolytokját, s türelmetlenül tekintett az órára, épen indulni akart, midőn segédei megérkeztek, kiknek késedelme fölött már nyugtalankodni kezdett.

A kocsiban hosszasan és fontos dolgokról beszéltek, s midőn a prater egy csendes helyén a kijelölt erdős helyre érkeztek, Felixet és két társát, kiknek egyike Alfréd, a másika Lichtenheim volt, már ott találták. Felix tökéletesen nyugodt és egykedvű volt, s daczára könnyen izgatható idegrendszerének s daczára a nagy lelki rázkódtatásoknak, melyeket átszenvedett, arczkifejezése enyhe, szelid, majdnem rendes, mosolygó kifejezésű volt.

Egy félreeső kövön ült, midőn ellenfele megérkezett, kinek és társának köszöntését hideg udvariassággal viszonzta.

Nem ily kedélyállapotban volt azonban Alfréd, ki tegnap óta a legszerencsétlenebbnek érezte magát a világon, s örömet adta volna életét, ha Felixet e párbajtól megmentheti. Valódi öröm látszott rajta, midőn az ellenfél segédeivel hosszú tanakodás után, azok egyike Felixhez lépett, s előadá, hogy Omlay azon levél írása óta oly körülmények tudomására jutott, melyeknek következtében visszavonja sértését, elismeri, hogy hibásan levén informálva, hibásan cselekedett, visszavonja levelének minden szavát, s ezennel bocsánatot kér tőle.

Mindenki elfojtott lélegzettel leste a feleletet.

Felix elhagyta helyét, s hideg büszkeséggel tekintett Omlayra.

- Ezen nyilatkozatot nem vártam öntől - mondá élesen, és egyenesen vissza is utasítom azt. Az ön levelét sem bocsánat kérése, de ha két élete volna, sem tehetné jóvá, s én semmi körülményt sem ismerek, mely engem arra rá vehetne, hogy az abban foglalt sértést megbocsásam, - ez feleletem és utolsó szavam.

Visszaült helyére és hátat fordított a grófnak, ki a nagy nyugalom és elhatározással szemben szívét szorongni érzé.

- És még sem fog ő meghalni! - gondolá, nem, mert Izabellának megígértem, kimélni fogom, habár tudom, hogy ő az ellenkezőre van elhatározva, s egyenesen életemre tör. - A pisztolyokat megtöltötték, a leveleket, melyben mindketten öngyilkosoknak vallák magokat, a segédek kicserélték, s fölállíták az ellenfeleket.

Mielőtt Felix elfoglalá helyét, Alfréd és Lichtenheimmal kezét szorított. Köszönts Florencet! sugá neki, s midőn Lichtenheim kezét megszorítá, közelebb hajolt hozzá.

- Néhány percz mulva Edithenél leszek! suttogá, s vonásait egy pillanatra átszellemült, boldog örömtelt kifejezés világítá meg.

Azután újra komor lőn s egykedvűen foglalta el helyét. Nemsokára két lövés hangzott egymás után és Felix élettelenül rogyott a föbe.

Omlay eldobta pisztolyát, s a többiekkel együtt legnagyobb ijedtséggel rohant hozzá, mire az orvos is elősietett s föltépte az inget, látták, hogy Felix szívéen van löve. Még egyszer fölveté szemeit. Itt és a jövő életben Edithe! suttogá menyasszonya szavait és meghalt.

- Uraim, mondá Omlay a legnagyobb rémülettel, én esküszöm önöknek, hogy magasan a levegőbe lőttem, ezen ur halála nem az én golyómtól származik.

- Legyen nyugodt gróf ur! viszonzá szomoruan Lichtenheim, ön nem ölte meg őt, ő maga irányzá pisztolyát szívének, s a helyett, hogy önre lőtt volna, saját szívét lőtte keresztül.

Mindnyájan látták ezt, csak Omlay nem, s valódi mély részvét, megdöbbenés látszott a körülállók arczán. Alfréd vonásai kétségbeesést fejeztek ki.

Kocsira tették a holttestet s lépést haladtak a Reinhold-ház felé, hol az öreg gyermektelen özvegy nem is sejté hosszú fájdalmas életének e még hátra levő gyászos eseményét.

Felixet eltemették, Alfréd félőrülten utazott haza, Szolmer Pestre ment leányával, ki mint élő-halott folytatá életét, s Omlayt soha sem akarta viszontlátni. Sehova nem ment, egyedül tölté napjait, s ha nyáron falun volt, naponkint meglátogatta Felix sirhalmát, kinek holttestét oda szállíták, s mint Szolmer Alfréd nyugodott anyja mellett a temetőben.

Izabella egész életét gyászos szívvvel viselte el. Atyja halála után az egész nagy Szolmer-vagyonnal megkínálta Alfrédet, ki abból semmit sem fogadott el, s így ő azt, mint egyetlen örökös, kivéve anyit, a mennyiből a legkevesebb igények mellett élhetett, jótékony intézeteknek ajándékozta, a mely nagylelkűségért általános magasztalásban részesült. Senkisem gyanítá, hogy e leány ismét egyike volt azoknak, kik oly sokan vannak e világon: saját szenvedélyeiknek rabjai. Ez okozta életének minden szerencsétlenségét.

Vége.